

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

31'inci Birleşim 9 Aralık 2021 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	483
II.- GELEN KÂĞITLAR	487
III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	488,515,536,555,563,577, 593,596,617,626

A) KANUN TEKLİFLERİ

488:510,515:533,536:554,
555:563,563:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626:637

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281)

488:510,515:533,536:554,
555:563,563:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626:637

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282)

488:510,515:533,536:554,
555:563,563:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626:637

A) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

488:510,515:533,536:554,
556:563,563:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626:627,627:628

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

488:510,515:533,536:554,
556:563,563:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626,627

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

488:510,515:533,536:554,
556:563,563:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626:627,628

B) KAMU İHALE KURUMU

488:510,515:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626:627,628:629

1) Kamu İhale Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

488:510,515:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626:627,628

2) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

488:510,515:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626:627,628:629

*C) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI
KURUMU*

488:510,516:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626:627,629:630

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2022
Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

488:510,516:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626:627,629

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020
Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

488:510,516:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626:627,629:630

Ç) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

489:510,516:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626:627,630:631

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî
Yönetim Bütçesi

489:510,516:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626:627,630

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî
Yönetim Kesin Hesabı

489:510,516:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
626:627,630:631

D) SERMAYE PİYASASI KURULU

489:510,516:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
627,631

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

489:510,516:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
627,631

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

489:510,516:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
627,631

E) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

489:510,516:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
627,632

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

489:510,516:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
627,632

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

489:510,516:533,536:554,
556:563,564:575,577:591,
593:595,596:613,617:625,
627,632

F) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,596:613,617:625,
627,632:633

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,596:613,617:625,
627,632

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,596:613,617:625,
627,633

G) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,596:613,617:625,
627,633:634

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,596:613,617:625,
627,633

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,596:613,617:625,
627,633:634

Đ) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,596:613,617:625,
627,634:635

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,596:613,617:625,
627,634

2) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,596:613,617:625,
627,634:635

H) TİCARET BAKANLIĞI

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,597:613,618:625,
627,635

1) Ticaret Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,597:613,618:625,
627,635

2) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,597:613,618:625,
627,635

I) REKABET KURUMU

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,597:613,618:625,
627,635:636

1) Rekabet Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,597:613,618:625,
627,635

2) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,597:613,618:625,
627,636

İ) HELAL AKREDİTASYON KURUMU

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,597:613,618:625,
627,636:637

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,597:613,618:625,
627,636

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

489:510,516:533,537:554,
556:563,564:575,578:591,
594:595,597:613,618:625,
627,637

IV.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR**510**

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptıkları konuşmaları sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

510:512

2.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

512:513

3.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yerinden sarf ettiği ifadelerinde Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

513:514

V.- AÇIKLAMALAR**514,533,555,563,575,591,
595,613,625**

1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanına "Biz sizi burada ağırlayamayız." diyen TÜİK Başkanını ve ona sahip çıkan Cumhurbaşkanını kınadıklarına ilişkin açıklaması

514:515

- 2.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Ticaret Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığını bir saygınlık çerçevesinde eleştirdiğine, saygı duyulması gereken kişilere saygı gösterildiğine, Mecliste çıkan kavgaların sorumlusunun kim olduğunu milletin takdirine bıraktığına ve eski Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan mahkemelerde yargılanıncaya kadar kendisine muhalefet edeceklerine ilişkin açıklaması 533:534
- 3.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, TİSK ve TÜRK-İŞ'i Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 3'üncü toplantısında teklif ettikleri ücret artışı sebebiyle utanmaya davet ettiklerine, asgari ücretin 6 bin TL'nin 1 kuruş altında olamayacağına ve TİSK'in koruma kalkanı AKP'nin emekçinin yanında yer alacağına sermayeye payanda olduğuna ilişkin açıklaması 534:535
- 4.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Pençe-Yıldırım Operasyonu bölgesinde PKK terör örgütü saldırısı sonucu şehit olan 3 Mehmetçik'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 555
- 5.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesinde yaşanan gerginliğe ve silahlı kişilerce kuşatılan sol görüşlü öğrencilerin korunması için gerekli tedbirlerin ivedilikle alınmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması 555
- 6.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in, Pençe-Yıldırım Operasyonu bölgesi ile Bahar Kalkanı Harekâtı bölgesinde şehit olan Mehmetçiklere Allah'tan rahmet dilediğine ve Pençe-Yıldırım Operasyonu bölgesinde gerçekleştirilen hava harekâtına ilişkin açıklaması 563
- 7.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İYİ Partili bazı hatiplerin üslubunun kabul edilebilir olmadığına ve daha dikkatli bir üslup olmasında fayda olacağına ilişkin açıklaması 575:576
- 8.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 576
- 9.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Pençe-Yıldırım Operasyonu bölgesi ile Bahar Kalkanı Harekâtı bölgesinde şehit olan Mehmetçiklerimize Allah'tan rahmet dilediğine ve Türkiye'nin terörle mücadelesinin eninde sonunda başarıyla neticeleneceğine ilişkin açıklaması 591:592
- 10.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kayseri Cezaevinden Kandıra Cezaevine sevk edilirken işkence, taciz ve tecavüze maruz kalan Garibe Gezer'in intiharının bir şüpheli ölüm olduğuna ve Kandıra Cezaevi yönetiminin görevden alınarak sorumluların gözaltına alınmasını ve soruşturmanın acilen başlatılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması 592
- 11.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Kastamonu Milletvekili Metin Çelik'in 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 595

- 12.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati ile Ticaret Bakanı Mehmet Muş'a nezaketli ve hoş üsluplarından dolayı teşekkür ettiğine ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 613:615
- 13.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'm, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'ye yeni görevinde başarılar dilediğine, Hazine ve Maliye Bakanlığı personelinin beklentilerine, başarılarından ötürü Ticaret Bakanı Mehmet Muş ve ekibini kutladığına, çalışmalarında başarılar dilediğine ve bütçelerinin hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması 615:616
- 14.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 625
- 15.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 626

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.02'de açılarak on oturum yaptı.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 282) görüşmelerine devam edilerek,

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı,

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı,

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı,

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı,

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı,

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı,

Türk Standardları Enstitüsü,

Türk Patent ve Marka Kurumu,

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu,

Türkiye Bilimler Akademisi,

Türkiye Uzay Ajansı,

İçişleri Bakanlığı,

Emniyet Genel Müdürlüğü,

Jandarmanın Genel Komutanlığı,

Sahil Güvenlik Komutanlığı,

Göç İdaresi Başkanlığı,

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü,

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı,

2022 yılı merkezî yönetim bütçeleri ile 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç,

Görüşmelerin Meclisin mehabetine ve İç Tüzük hükümlerine uygun şekilde sürdürülmesi konusunda milletvekilleri ve bakanlardan yardımcı olmalarını ve kendisini İç Tüzük hükümlerinin disiplin tarafını uygulamak durumunda bırakmamalarını rica ettiğine, herhangi bir konuşmacı İç Tüzük hükümlerine aykırı sözler sarf etmeye başladığı takdirde Başkanlık Divanı olarak ve Meclis Başkan Vekili olarak sözünü keseceğine ve önceki oturumda yaşanan hadiseyle ilgili tutanaklar geldiğinde tekrar bir ara vererek Grup Başkan Vekillerini kürsü arkasına davet edeceğine,

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın yeni dünyaya gelen kız çocuğuna sağlıklı, sıhhatli bir ömür dilediğine ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ve eşini tebrik ettiğine,

Anayasa'mızın 3'üncü maddesine göre devletin resmî dilinin Türkçe olduğuna, bu nedenle, kural olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda Türkçe dışında bir dil kullanılmasının ve bu tür konuşmaların milletvekilleri veya vatandaşlar tarafından anlaşılmasının mümkün olmadığına,

Anayasa Mahkemesinin Meclisten geçici olarak çıkarma cezasına çarptırılan milletvekilinin bir aylık ödenek ve yolluğunun üçte 2'sinin kesilmesine dair olan hükmü kaldırdığına, yapmış oldukları uygulamada Anayasa'ya herhangi bir aykırılık bulunmadığına, Meclisten geçici çıkarma cezalarında sınırsız savunma hakkının söz konusu olmadığına ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin üniter yapısını hiçbir şekilde tartışmaya açmayacağına,

Bir kez daha tüm milletvekillerini yüce Meclisin mehabetine uygun bir dil kullanmak, şahsiyatla uğraşmamak ve kaba ve yaralayıcı sözler söylememek konusunda uyardığına,

İlişkin bir açıklamada bulundu.

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş,

Manisa Milletvekili Özgür Özel,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu,

Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki,

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ı yeni dünyaya gelen kız çocuğundan ötürü tebrik ettiklerine;

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, coronaya yakalanan 83 yaşındaki mahkûm Mehmet Emin Özkan'ın durumuna duyarsız kalındığına ve Mehmet Emin Özkan'ın cezaevinde kalmasının hayatını kaybetmesine vesile olabileceğine,

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, nezaket gösterip kendisini tebrik eden Grup Başkan Vekillerine teşekkür ettiğine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'e verilen cezanın Anayasa Mahkemesi kararına rağmen verildiğine ve yok hükmünde olduğuna, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'in sarf ettiği sözlerin ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine, HDP olarak Türkiye'de herkesin eşit ve özgür yurttaşlığını savunduklarına ve bu kararlar Kürt düşmanlığının bir kere daha tescillendiğine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Başkanlık Divanının Anayasa'nın 83'üncü maddesinin birinci fıkrasını uygulamak zorunda olduğuna,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'e ceza verilerek gereğinin yapıldığı kanaatinde olduklarına ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'a, yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeler sebebiyle Anayasa'nın 83'üncü maddesinin birinci fıkrası ve İç Tüzük'ün 161 ve 163'üncü maddeleri gereğince bir işlem yapılması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, ilk Meclis zabıtlarında, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün nutuklarında "Kürt" ve "kürdistan" kelimelerinin geçtiğine, merhum Alparslan Türkeş'in "Kürt damarımız var." dediğine ve kendilerine bölücü muamelesi yapanların en büyük bölücü olduklarına,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Başkanlık Divanının Anayasa'nın 83'üncü maddesinin birinci fıkrasını veya gerekiyorsa İç Tüzük'ün 161'inci maddesini uygulamasını istirham ettiğine,

Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu, Kanun-ı Esasi'nin üniter yapı ve Türkçe diliyle ilgili maddelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, vicdanı olan herkesi Boğaziçi Üniversitesi öğrencisi Kaan Bozgül'ü savunmaya davet ettiğine,

Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerinde şahsına,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in satışa nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Satışması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini Meclis dışında tekrarlamaması hususu ve bu ifadeleri nedeniyle kendisine İç Tüzük'ün 163'üncü maddesi uyarınca Meclisten geçici olarak 3 birleşim çıkarma cezası verilmesi oylanarak kabul edildi.

Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerini Meclis dışında tekrarlamaması hususu oylanarak kabul edildi.

Alınan karar gereğince, 9 Aralık 2021 Perşembe günü saat 11.00'de toplanmak üzere 01.21'de birleşime son verildi.

Süreyya Sadi BİLGİÇ

Başkan Vekili

Necati TİĞLİ

Giresun

Kâtip Üye

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

Emine Sare AYDIN

İstanbul

Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 48

9 Aralık 2021 Perşembe

Milletvekili Teklifleri

1.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4005) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.12.2021)

2.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un; Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4006) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.12.2021)

3.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın; Özel Barınma Hizmeti veren Kurumlar ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4007) (İçişleri; Plan ve Bütçe ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.12.2021)

4.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4008) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.12.2021)

5.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in; Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4009) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.12.2021)

6.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4010) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.12.2021)

7.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın; Orman Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4011) (Çevre ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.12.2021)

8.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 1 Milletvekilinin; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4012) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.12.2021)

9.-Ordu Milletvekili Seyit Torun ve 3 Milletvekilinin; Muhtarlık Temel Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4013) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.12.2021)

9 Aralık 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Necati TİĞLİ (Giresun)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31’inci Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerinde görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün üçüncü turdaki görüşmeleri yapacağız.

Üçüncü turda Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kamu İhale Kurumu, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Gelir İdaresi Başkanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, Özeleştirme İdaresi Başkanlığı, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Ticaret Bakanlığı, Rekabet Kurumu, Helal Akreditasyon Kurumu bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (x)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (x)

A) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) KAMU İHALE KURUMU

1) Kamu İhale Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu ’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

(x) 281, 282 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 6/12/2021 tarihli 28’inci Birleşim Tutanağı ’na ektir.

*Ç) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU**1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) SERMAYE PİYASASI KURULU**1) Sermaye Piyasası Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU**1) Türkiye İstatistik Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU**1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) TİCARET BAKANLIĞI**1) Ticaret Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**I) REKABET KURUMU**1) Rekabet Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) HELAL AKREDİTASYON KURUMU**1) Helal Akreditasyon Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye altmış beşer dakika söz verilecek, bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir ve şahsı adına yapılacak konuşmaların süresi ise beşer dakika olacaktır. Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru-cevap işlemi on dakika soru, on dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gerekçesiz olarak yerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

Üçüncü turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahısları adına söz alanların adlarını sırasıyla okuyorum:

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Garo Paylan, Sayın Necdet İpekyüz, Sayın Serpil Kemalbay Pekközeği, Sayın Dilşat Canbaz Kaya, Sayın Erol Katırcıoğlu, Sayın Kemal Peköz, Sayın Hüseyin Kaçmaz, Sayın Murat Sarısaç.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Bülent Kuşoğlu, Sayın Süleyman Bülbül, Sayın İrfan Kaplan, Sayın Necati Tığlı, Sayın İbrahim Özden Kaboğlu, Sayın Neslihan Hancıoğlu, Sayın Orhan Sümer, Sayın İsmet Tokdemir, Sayın Mahir Polat, Sayın Bedri Serter.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ekrem Çelebi, Sayın Ergün Taşcı, Sayın Ahmet Tan, Sayın Metin Bulut, Sayın Metin Yavuz, Sayın Nilgün Ök, Sayın Yavuz Subaşı, Sayın Zehra Taşkesenlioğlu Ban, Sayın Semiha Ekinci, Sayın Hacı Özkan, Sayın Bülent Tüfenkci, Sayın Mehmet Cihat Sezal, Sayın Mustafa Kendirli.

İYİ Parti grubu adına Sayın Erhan Usta, Sayın Yasin Öztürk, Sayın Ümit Beyaz, Sayın Durmuş Yılmaz, Sayın Bedri Yaşar.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Baki Ersoy, Sayın Esin Kara, Sayın Lütfi Kaşıkçı, Sayın Mevlüt Karakaya, Sayın Ramazan Kaşlı, Sayın Ahmet Özyürek.

Şahıslar adına lehinde Sayın Metin Çelik.

Yürütme adına Sayın Mehmet Muş, Sayın Nureddin Nebati.

Şahıslar adına aleyhinde Sayın Remziye Tosun.

Soru-cevap işlemleri yirmi dakikadır, biliyorsunuz efendim.

Şimdi ilk söz Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan'ın.

Buyurunuz Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum. Hepinize günaydın.

Değerli arkadaşlar, ekonomi nasıl gidiyor? Önce AK PARTİ'den arkadaşlara sorulmuş: Nasıl gidiyor ekonomi?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Uçuyor, uçuyor!

GARO PAYLAN (Devamla) – Uçuyor değil mi, uçuyor!

Değerli MHP'li arkadaşlar, ekonomi nasıl gidiyor? Uçuyor değil mi, uçuyor!

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sen Genel Kurula konuş, Genel Kurula konuş!

GARO PAYLAN (Devamla) – Evet, ekonomi sizin için uçuyor arkadaşlar, onu biliyoruz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – PKK ne yapıyor?

GARO PAYLAN (Devamla) – Türkiye'de 2 gerçeklik var: Bir, paralel evrende yaşayan AKP'li ve MHP'li arkadaşlar var, onların ekonomisi uçuyor ama bir de halkın ekonomisi var.

Değerli arkadaşlar, bakın, sizin ekonominiz uçuyor çünkü dolarlar içindediniz, dolar yükseliyor.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Hadi oradan!

GARO PAYLAN (Devamla) – Yandaşlarınız dolar bazında garanti ödemeleri alıyor, ekonominiz uçuyor. Emeği sömürüyorsunuz. 180 euroya işçi çalıştırıp emeği sömürüyorsunuz, ekonominiz uçuyor. Evet, siz böyle devam edin; lüks arabalarda, şatafatlarda, saraylarda yaşayın, sizin için ekonomi uçuyor ama bir de halkın ekonomisi var değerli arkadaşlar, halkın ekonomisi.

Ünlü yönetmen Bergman “Dünyayı ne kurtaracak?” diye sorulduğunda “Utanmak kurtaracak.” demişti değerli arkadaşlar, utanmak. Eğer utanma duygusunu kaybetmişse insanlar, maalesef orada ne vicdan arayabilirsiniz ne adalet arayabilirsiniz.

Bakın arkadaşlar, vergilerimiz nereye gidiyor? Sayın Nebati, gelecek yıl 1 trilyon 250 milyar vergi toplayacak; adaletsiz bir şekilde toplayacak, yoksullardan toplayacak. Nereye gidecek? Her 5 lira verginin 1 lirası güvenlikçi ve savaş politikalarına gidecek. Yine -hani faize karşı ya Sayın Nebati- her 5 lira vergimizin 1 lirasını faize ödeyecek. Yine her 5 lira vergimizin 1 lirası israfa ve yandaşa gidecek. Geriye kalan her 5 liranın 2 lirasıyla da 84 milyon yurttaş geçinmeye çalışacak.

Değerli arkadaşlar, hani faize karşılar ya, bakın, size bir tablo daha göstereyim. 2015 yılında bütçeden faize 50 milyar lira giderken 2022 yılında Sayın Nebati, tam 240 milyar lira tefeciye, faiziye para ödeyecek arkadaşlar. Bakın, Sayın Erdoğan üç yıl önce “Türkiye’yi uçuracağım.” dedi. Halk ona inandı. Üç yıl önce “Bana yetkiyi verin; faizle, dövizle nasıl uğraşılır göreceksiniz.” dedi. Yurttaşlarımız yüzde 51’le maalesef ona inandı. Üç yıl önce dolar 4 liraydı, bugün 14 lira. Üç yıl önce faiz yüzde 8-9’lardaydı, bugün yüzde 25’lerde.

Bakın, değerli arkadaşlar, Sayın Erdoğan’ın bir saplantısı var diyeceğim. “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” diyor ve bundan asla vazgeçmiyor ve bunu nassa dayandırıyor? Bu bakış, üç yılda 3 bakan eskitti. Vallahi, Sayın Nebati, iki yıldır Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşüyoruz; Komisyona bir bakanla başlıyoruz, Komisyon bitiyor, öbür bakan geliyor; Komisyon bitiyor, Genel Kurula geliyoruz, başka bir bakan görüyoruz. Değerli arkadaşlar, bu bakış üç yılda 3 bakan, üç yılda 4 Merkez Bankası Başkanı eskitti ve sonuçta Tayyip Erdoğan kendine tam biat edecek birisini buldu çünkü Lütfi Elvan itiraz ediyordu. “Efendim, faiz sebep, enflasyon sonuç değildir.” diyordu. “Bu bakışla gidersek ülke uçurumun kenarına gider.” diyordu, o da gitti. Şimdi Sayın Nebati geldi, ne diyor: “Cumhurbaşkanımız ne diyorsa odur.” diyor yani “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.” diyor. Bunun için de ekonominin kitabı yazıldı biliyorsunuz, Sayın Tayyip Erdoğan “Ekonominin kitabını yazdım.” dedi ve Sayın Nebati de diyor ki “Ya, benim zaten ekonomi eğitimim yok, bunun için eğitime de ihtiyaç yok. Tayyip Bey ne derse ben onu yapacağım.” ve Ekonomi Bakanı oldu. Değerli arkadaşlar, Hamza Yerlikaya’yı bilirsiniz, güreşçi. Vakıfbankı yöneten Hamza Yerlikaya olduktan sonra Ekonomi Bakanı da Sayın Nureddin Nebati olabilir.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Ne alakası var şimdi?

GARO PAYLAN (Devamla) – Şahsına bir itirazım yok, Mecliste arkadaşımızdı.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya, saygısızlık yapma ya!

GARO PAYLAN (Devamla) – Ama arkadaşlar, ekonomi eğitimi olmayan birisini Ekonomi Bakanı yapabilirsiniz. Hamza Yerlikaya, efendim, güreşçi, Vakıfbank Yönetim Kurulu üyesi olduktan sonra Sayın Nebati de Ekonomi Bakanı pekâlâ olabilir.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Ayıp, ayıp!

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” önerisi dünyada hiç denenmedi. Diyorlar ki: “Biz deneyeceğiz arkadaşlar ve ne yaptığımızı biliyoruz, sonuç da alacağız.” Bakın, bunu bir fıkraya benzetirsek Nasrettin Hoca’yı hepimiz bilirsiniz. Nasrettin Hoca bir gün gölün kenarına geçmiş, göle maya çalıyor. Geliyorlar “Ya Hoca, sen ne yapıyorsun? Göl hiç maya tutar mı?” diyorlar. Nasrettin Hoca da diyor ki: “Ya tutarsa!” Sayın Nebati’nin ve Sayın Erdoğan’ın bakışı da faiz sebep, enflasyon sonuç. “E bu hiç denenmedi efendim.” diyoruz. Efendim “Ya göl maya tutarsa.” Bu hesapla yola yürüyorlar.

Bakın size örnekler vereceğim. Bu bakışın sonuçları nedir arkadaşlar? Hani Sayın Nebati faize karşı ya, bakın arkadaşlar, Merkez Bankamız her gün piyasaya yüz milyarlarca lira para veriyor. Kaçtan veriyor bankalara parayı? Yüzde 15'ten veriyor. Bankalara yüz milyarlarca lira para veriyor. Banka yüzde 15'le parayı aldı ya, Sayın Nebati yetişiyor imdatlarına. Sayın Nebati hazine ihalesi açtı daha iki gün önce, hazine ihalesinde yüzde 15'le Merkez Bankasından para alanlara yüzde kaç faiz verdi? Yüzde 22,70. Bakın, bankalar bir kamu kuruluşundan yüzde 15'le faiz alıyor, aldı ya, riske gerek yok, kredi vermeye gerek yok, Sayın Nebati yetişiyor imdada "Gel arkadaş, bana yüzde 22,70'den ver." diyor. Değerli arkadaşlar, bakın, bu nasıl bir kafadır ben bilmiyorum. Gerçekten siz kafayı mı yediniz arkadaşlar ya, gerçekten kafayı mı yediniz ya? (AK PARTİ sıralarından gürlütüler)

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Hakaret etme ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu nasıl bir üslup?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Nasıl konuşuyorsun sen?

GARO PAYLAN (Devamla) – Bir kamu kuruluşundan yüzde 15'le para veriyorsunuz, öbür kamu kuruluşu yüzde 22,7'yle o parayı satın alıyor; sıfır risk. Ya böyle bir faizci, böyle bir rantçı dünya tarihi görmedi, gerçekten görmedi. Bu, yolsuzluktur arkadaşlar; bu, ihanettir arkadaşlar. Böyle bir şey kabul edilebilir mi ya? Nasıl faize karşısınız siz ya? Madem faize karşısınız, iptal et ihaleyi, yapma yüzde 22,70'le. Olmaz, Sayın Nebati faize karşı ama yüzde 15'le alınan parayı yüzde 22,70'le kendisi satın alıyor; sıfır faizle rantiyecilere, Londra'daki tefecilere para aktarıyor arkadaşlar. Bu mudur faiz anlayışımız?

İkinci mesele, halkımız zam altında. Bakın "Faiz sebep, enflasyon sonuç."un sonucu. Dolar 8,30'du üç ay önce, 14 liraya çıktı. İğneden ipliğe her şeye zam yağıyor. Un yüzde 100 zamlandı bu üç ayda be! Ya bunun da mı hesabını yapmıyorsunuz değerli arkadaşlar? Bakın, başka bir hesap vereyim: Sayın Erdoğan, dolar 8,30'ken "Faizi düşürün." dedi, dolar 13 lira 70 kuruş oldu. Kaç lira arttı? 5,5 lira arttı. Türkiye'nin kaç lira borcu var? 450 milyar dolar borcu var. Gelin, bir hesap yapalım: 450 milyar dolar çarpı 5,5 yaptığımızda; 2,2 trilyon lira yapıyor. Bakın, arkadaşlar, biz bir ay Meclis Plan ve Bütçe Komisyonunda iki yüz elli saat mesai yaptık, değil mi Başkanım? Burada da iki yüz elli saat mesai yapacağız. Görüşeceğimiz halkın bütçesinin toplamı kaç para? 1,75 trilyon. Yani Sayın Erdoğan'ın "Faiz sebep, enflasyon sonuç." saplantısı Türkiye'nin borcunu 2,2 trilyon artırmıştır. Yani Türkiye'nin toplam bütçesinden daha fazla bir parayı üç ayda tefecilere, yurt dışındaki, Londra'daki tefeci baronlara, faizcilere aktarmıştır. Bu mudur arkadaşlar anlayışınız ya? Bu mudur anlayışınız?

Başka... Arkadaşlar, ticaret durdu be, ticaret durdu! Avrupa'daki Hans'a, George'a; Ahmet'i, Mehmet'i, Agop'u, Ayşe'yi, Fatma'yı "İhracat yapacağız." diye ırgat ettiniz siz be! Almanya'daki turist buraya geliyor, en basit işçi 3 bin euro maaş alıyor. Geliyor buraya, bir kafeye oturuyor, lokantaya oturuyor, lüks otele oturuyor; 180 euro alan Ahmet, Mehmet, Agop, Ayşe, Fatma ona hizmet ediyor. Bu mudur sizin anlayışınız be! Ayşe'yi, Fatma'yı, Ahmet'i, Agop'u; Hans'a, Georga'a beş kuruş ırgat etmek midir sizin ekonomi anlayışınız be! Bu mudur yerlilik, bu mudur millilik? Paramızı pul ettiniz be! "Yerliyiz, milliyiz." diyorsunuz, bankadaki her 3 liranın 2 lirası dolarla be, dolarla! Sizin de ceplerinizde dolar var, ihaleleri de dolarla alıyorsunuz; köprü, yol ihalesini de dolarla veriyorsunuz; bu mudur yerlilik, bu mudur millilik değerli arkadaşlar?

Değerli arkadaşlar, bakın, Sayın Erdoğan "Bu kriz teğet geçecek." dedi, değil mi? Vallahi size teğet geçiyor, ondan hiçbir şüphem yok çünkü sizin paranız dolarda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

GARO PAYLAN (Devamla) – Olmazsa, TL'deyse Sayın Nebati'ye yüzde 22,70 faizle para da verebilirsiniz. Çünkü kendisi “Faize karşıyım.” diyor ama TL'niz varsa Sayın Nebati'ye Merkez Bankasından yüzde 15'le para alıp yüzde 22,70'le para da verebilirsiniz, arada büyük bir rant da kazanabilirsiniz. Peki, yurttaşımız ne yapacak ya?

Bakın, dün sabah Meclise yürüyerek gelirken Çankaya'da çöpten çürük domates toplayan amca gördüm, emekli amca. Utandım be arkadaşlar, utandım! Türkiye'nin bir milletvekili olarak utandım. Ekmeği çöpten toplayan yurttaşlarımızdan utandım. Siz utanmıyor musunuz be! (HDP sıralarından alkışlar)

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Utanılacak bir şeyimiz yok, reddediyoruz.

GARO PAYLAN (Devamla) – Hep beraber utanmıyor muyuz be arkadaşlar ya! Şu bütçe tercihlerini değiştirsek; faizciden, rantçıdan yana olmasak, halktan yana olsak; o çöpten domates toplayan amcanın gidip elini öpsek, onun 1.500 lira olan emekli maaşını 3 bin lira yapsak; bu konuda durumu değiştirsek, faize, ranta akan paraları durdursak olmaz mı be arkadaşlar ya!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Devamla) – Şu bütçe tercihlerini niye değiştiremiyoruz, niye ranttan faizden yana bir bütçe anlayışını hâlâ sürdürüyorsunuz arkadaşlar? Ben hepinize utanma daveti yapıyorum değerli arkadaşlar.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Utanılacak bir şeyimiz yok, reddediyoruz.

GARO PAYLAN (Devamla) – Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, sayın konuşmacı ilk hatip olmasına rağmen, nezaket kurallarının çok dışında, Meclis üslubunun çok dışında konuşma yaptı. İzin verirsiniz cevap vermek isterim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Efendim, konuşmalar tamamlansın ondan sonra biz bunu değerlendirelim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki, takdirinize saygı gösteriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli halkımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, sevgili Garo da söyledi, iki senedir Plan ve Bütçe Komisyonuna gelen bakanlar ile buraya gelen bakanlar arasında fark var. Neydi Cumhurbaşkanlığı sistemi? “Daha hızlı kalkındıracağım, daha hızlı değiştireceğim.” Tek yaptığı değişiklik, ekonomide banka yöneticilerini değiştirmek, bakanları değiştirmek. Sonuç ne? Uçuyor. Ne uçuyor? Dolar uçuyor. Ne düşüyor? Türk lirası düşüyor.

Bugün 9 Aralık. “9 Aralık” dediğimde aslında sizlere bakıp şunu söylemem lazım: İlk iktidara geldiğinizde “3Y” demiştiniz; yolsuzluk, yasaklar ve yoksulluk. Bugün Yolsuzlukla Mücadele Günü ve yolsuzluğun mücadelesini söyleyenler dünya yolsuzluk sıralamasında en başta giden ülkeler arasına gelmiş. Hani büyüyorsunuz, büyüyorsunuz ya, yolsuzlukta büyüyorsunuz. Birazdan bunların örneklerini de vereceğim. Öyle ki Angola'ya, Ruanda'ya bile geçmiş düzeyde. Peki, sadece bu veriler mi? Aslında, ekonomiye baktığımızda başka verilere de bakmamız lazım; demokrasiye bakmak lazım,

özgürlüğe bakmak lazım, barış ortamına bakmak lazım, hukukun üstünlüğüne bakmak lazım, adaletle bakmak lazım. Türkiye bu liglerde nasıl? Sürünüyor, küme düşüyor. Ama nedir? “Büyüyoruz.” Nedir? “Türkiye, Avrupa’da en çok büyüyen ülkelerden biri.” Doğru ama bu eşit bir büyüme mi? Eşit büyüme olursa, her yurttaşta yansır, Hakkâri’den Edirne’ye yansır bir anlamı olur.

Büyüme, enflasyon, faiz, hayat pahalılığı ve yoksullukla ilgili Sefalet Endeksi; bunu biz mi hazırladık? Dünya hazırlıyor. Türkiye, dünyanın en sefalet olan ülkelerinden biri görünüyor. Sefalette yaşayan kim? Büyük çoğunluk, halkımız sefalette yaşıyor. Neydi? “Büyüyeceğiz, uçacağız, geliştireceğiz.” Bunu doğru söylediniz, niçin? Büyüyen sizsiniz, yandaşınız, uçan sizsiniz. Toplumun büyük çoğunluğu, halkın büyük çoğunluğu sıkıntıda; pazara artık akşam gidiyor, bayat ekme almaya çalışıyor, artık kendi evinin erzakını getiremiyor ama siz bunu görmek istemiyorsunuz.

Nedir? Her söylediğimize “terör, terör...” deniliyor. Ya, dünya diyor ki: “Sizi terör örgütlerine destek olduğunuz için gri listeye aldık. Yolsuzluk olduğu için, şeffaflık olmadığı için gri listeye aldık.” Bunu biz söylemiyoruz, dünya söylüyor. Dünyanın söylediğine içeride bir hamasetle her söylenene bir atf getiriyorsunuz.

Bakın, bu kürsüde -başka bir Bakan oturuyordu- dedik ki: “Ya, dezenfektanlardan yolsuzluk yapılmış.” Hiçbir soruşturma açılmadı, hiçbir soruşturma. Bütün Türkiye’de yaşayanlar biliyor, bütün dünya biliyor. Peşinden biz araştırma önergesi verdik, reddettiniz, reddettiniz. Hani yolsuzlukla mücadele edecektiniz? Kime inanacak insanlar? Aç olan insanlar sizin ne yaptığınızı teker teker görüyorlar ama siz bunu görmüyorsunuz. Ve insanlar ne diyor biliyor musunuz? “Yoksulluk kader değil, siz bunu yaşıyorsunuz. Geri kalmışlık kader değil, geri bıraktırıyorsunuz.” Birazdan farkları da göreceğiz.

Ya, şimdi, esnaftan söz ediyoruz, öğretmenden söz ediyoruz, işçiden söz ediyoruz, emekçiden söz ediyoruz; herkes sıkıntıda kulaklarımızı tıkamışsınız, kendinize bakıyorsunuz, kendi dünyanızda duruyorsunuz. Ya, çiftçiler sabahtan akşama kadar bizi arıyorlar. Geçen yıl çiftçi gübreyi 3 bin liraya alıyordu, şimdi 14 bin lira, 14 bin lira. Yani siz sonra diyorsunuz ki: “Çiftçinin problemi yok, destek olacağız.” İkide bir diyorsunuz ki: “Faizi düşürecekiz, faizi düşürecekiz.” Size bir önerim: Faizi her düşürdüğünde, banka, borçlu olan çiftçinin, esnafın, kredi kartlının da borcunu aynı oranda düşürsün, düşürsün, madem ki faize karşısınız. Siz faizciyi düşüneceksiniz, başkalarını zengin edeceksiniz ama aynı kişilerden de faizini alıp icraya götüreceksiniz, traktörüne icra koyacaksınız, kredi kartına icra koyacaksınız, malına mülküne icra koyacaksınız. Bu mu sizin anlayışımız? Hiç de ilişkisi yok, inandırıcılığı yok.

Bakın, öyle bir hâle geldi ki, biz gittik, bütçe buluşmalarında insanlar diyor ki: “Patates, soğan alamıyoruz, değil ki domates, biber.” İnsanlar diyor ki: “Artık peyniri kiloyla değil, 5 liralık, 10 liralık alıyoruz.” İnsanlar zeytini artık 5 liralık, 10 liralık alıyorlar, günübirlik yaşamaya çalışıyorlar. İstanbul’da biz kâğıt toplayan emekçilerle buluştuğumuzda şöyle bir ifade kullandı bir çekçekçi, dedi ki: “Annelerin bir kısmı topladıkları, geri atıkları bize getirip satıyorlar çocuklarına süt almak için, çocuklarına ekme almak için.” Böyle bir ülkede yaşıyoruz, siz bunları görmüyorsunuz. Bayat ekmeğin satıldığı bir yerde siz kendi saltanatınıza batmışsınız, servetinize servet katmaya çalışıyorsunuz.

İşsizlik zirvede, yoksulluk zirvede. Bunu biz her seferinde söylediğimizde “dış mihraklar, dış mihraklar” diye söylüyorsunuz. Bakın, Sefalet Endeksi’ni gösterdim. Hep diyorsunuz: “Kalkınma, kalkınma.” Peki, bu ülkede, içerideki kalkınma eşit mi yansımış? Hayır. Geçenlerde Sayın Mithat Başkan da gösterdi; bakın, işsizlik oranı... Geçen yıl da göstermiştim. Ya, ben kayyum haritası göstermiyorum, iktidarın yasakları uzattığı bölgeyi göstermiyorum, eski OHAL’i göstermiyorum. Evet, başka yerler kalkındı; peki, buradaki kalkınma eşit mi kalkınıyor? Biri yükseliyor dolar gibi, öbürü

Türk lirası gibi aşağıya düşüyor. Bu, kader değildir; bu, bilinçli bir politikadır. İstihdam oranı... Hep diyorsunuz: “Fabrika açıyoruz, şunu yapıyoruz.” istihdam oranı aynı. Benim bulunduğum Batman’da insanlar büyük sıkıntıda; 2 gençten 1’i işsiz, Mardin’de 2 gençten 1’i işsiz Diyarbakır’da 2 gençten 1’i işsiz; buna ses mi çıkarıyorsunuz? Hayır. Ve ne yapıyorsunuz? Siz, bunları görmezlikten gelip hâlâ devam etmeye çalışıyorsunuz.

Banka müdürleri değişiyor. Biz Kürtçede diyoruz ki: “...”(x) damat “...”(x) (HDP sıralarından alkışlar) Ondan sonra, şimdi, Lütfi Elvan geldi, “...”(x) Merkez Bankaları “...”(x) Vallahi, Kürtçede diyorlar ya: “...”(x) “gidiyorsunuz ya! (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Ne söylüyor anlamıyoruz Sayın Başkan. Böyle bir usul yok.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Şimdi, TÜİK... TÜİK’le ilgili konuşacağım: Türkiye İstatistik Kurumuna baktığımızda, verileri sağlıklı vermiyor. 2014 yılından beri, yedi yıldır hane halklarıyla ilgili, iş gücüyle ilgili bir bilgi aktarmıyor, yedi yıldır ya! Ben, kendi Batman ilimin, kendi bölgemin... Ya, sizler kendi illerinizin bilgilerini öğrenmek istemez misiniz? Öğrenmek istersiniz analiz yapmak için, eleştirmek için, muhalefet etmek için, yapıcı eleştiri getirmek için. Ey TÜİK, bütün rakamlarla oynuyorsun, bütün rakamlarla oynuyorsun; ya, bari, her kentle ilgili verileri ver. Vermiyor, saklıyor; neden? Hakikatle yüzleşmemek için, gerçekle yüzleşmemek için. Nasıl ki biz “barış” dediğimizde, nasıl ki biz “işkençe” dediğimizde, nasıl ki biz “hak” dediğimizde, nasıl ki “yoksulluk” dediğimizde, “işsizlik” dediğimizde siz hakikatle yüzleşmek istemiyorsanız, sanal bir ortamda görünmek istiyorsanız, maskeleyerek istiyorsanız; onun için kaçıyorsunuz, TÜİK de bunu göstermiyor.

Nedir? Demiş ki: “2021’in sonunda bunu açıklamaya çalışacağım.” yedi yıl sonra. Bir ayı kalmış 2022’nin ilk ayına; gerçek ortaya çıksın ki biz de bunu öğrenelim.

Şimdi, arkadaşlar, her şeye rağmen, bütün bu şeyleri açıklarken, problemlerden bir diğeri: Geçenlerde Ulaştırma Bakanlığının da şeyindeydi; Plan ve Bütçede bir harita çıkarttılar, Türkiye’nin neresinde demir yolu yatırımı var... 2023’e kadar Erzurum’dan, Sivas’tan aşağıya kadar hiçbir yerde yatırım yok; haritanın o kısmı boş biraz önceki haritalar gibi. Sonra bir baktım, küçücük bir kırmızı yer var Mardin’de. Ya, merak ettim; Mardin’in Mazıdağı ilçesi-Diyarbakır arasında bir demir yolu döşemesi; bitmiş, son on yılda tek biten o. Neymiş? Cengiz Holdingin fabrikasına Mazıdağı’ndan Diyarbakır’a demir yolu düşüyorlar ve kim yapıyor? Cengiz Holdingin kendisi yapıyor. Kim bunu karşılıyor? Ulaştırma Bakanlığı yani biz karşılıyor. Ya, buna “...”(x) derler ama Allah size bunu bırakmayacak, onu diyeyim.

Şimdi, yer altı, yer üstü zenginliklerinin en bol olduğu yerde yer üstündeki yurttaşları yoksul bırakıyorsunuz; Hasankeyf gibi, Mezopotamya gibi enerjinin, suyun cenneti olan yerlerde insanları enerjisiz, susuz bırakıyorsunuz. Mardin’de, Batman’da, Urfa’da insanlar tarlalarını sulayamıyorlar, su parası veremiyorlar.

Ve yeni bir zulüm yarattınız, DAESH gibi “DEDAŞ” diye bir zulüm yarattınız. Ya “DEDAŞ” dendiğinde insanlar yakalarını silkiyor.

Şu anda, bir aydır Batman’ın 9 köyünde su yok elektrik dinamolarını kestikleri için; su yok, su ve gece gündüz “Pandemi var; elinizi yıkayın, elinizi yıkayın...” Ya demezler mi: “Ah, ‘...”(x)” Ya, bu olmaz; vallahi olmaz, vallahi olmaz. (HDP sıralarından alkışlar) Ama ne yapıyorsunuz? Siz bunu geliştiriyorsunuz.

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Nedir? Bir diğeri de şu: Kayyumlar, kayyumlar... Ya, kayyumlar... Biliyor musunuz, Kamu İhale Kurumu burada oturuyor, bu “21/b” denilen nedir? Salgında, afette, olağanüstünde... İnanın dünyanın herhangi bir ülkesi Kamu İhale Kurumunun verilerini incelese, diyecek ki: “Türkiye zaten bir afette, olağanüstü hâlde yaşıyor.” Yani der ki: “İnsan eliyle bir afette yaşıyor.” Her yerde 21/b’yle ihale yapıyorlar.” Ya, tünel yapıyorsunuz 21/b’yle, cezaevi yapıyorsunuz 21/b’yle, havlu peçete alıyorsunuz 21/b’yle. Ya, Mardin kayyumu 132 araç kiralamış, 80’i Mardin’e girmemiş, 21/b’yle.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Ya, bre insaf! Kayyumun kendisi afet olmuş, kayyumun kendisi gasbolmuş. Sizin bunu böyle görmemiz lazım. (HDP sıralarından alkışlar)

Neymiş? “Batman’a Hoş geldin.” diyorum; 21/b. Orada ben diyorum ki: “9 tane köyün suyu yok, vatandaş ısınmıyor.” Hiç umurunda değil.

Bir diğeri, ya, şimdi diyorsunuz “Batman’a gittik.” İşte, elinde erbane çalan kadınlar “...”(x) diyor. “Batman’a, Batman’a hoş geldin.” diyor. İkinci kıtayı söylemiyorsunuz çünkü orada “...”(x) geçiyor, Batman’a “...”(x) Onu da geçtim. Sevgili Selçuk Mızraklı Diyarbakır’ın Fiskaya’sında, duvarına albena yapan, hep beraber oynayan kadınlar ve erkek folklor takımı çizdiriyordu. Nasıl çizdiriyordu? 21/b’yle değil, gönüllü ressamlar yapıyordu. Gönüllü ressamlar gelmişti, sadece yemek ve ulaşımını karşılıyordu. Sonra ne yaptı biliyor musunuz o kayyum? O herkese tatlı dağıtıyordu ya, kadayıftan heykel yaptırdı, yediği kadayıfların heykelini yaptırdı. (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Selamlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Selamlıyorum.

BAŞKAN - Böyle başladık, Sayın İpekyüz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Onu yapıyor. Şimdi, kayyumlar böyle olunca hiç inandırıcılığı yok.

Hepinize teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay Pekgözegü.

Buyurunuz Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; düzen siyaset ve ekonomik olarak köklü ve çoklu bir krizin içerisindeyiz. Bu konuda hemen baştan söylemeliyim ki Erdoğan gerçekleri söylemiyor. Türkiye ne bir ekonomik kurtuluş savaşı içindedir ne de uluslararası bir komployla karşı karşıyayız. Türkiye, her on beş yirmi yılda bir uluslararası kapitalist sistemin gidişine bağlı olarak girdiği yapısal krizlerden biriyle karşı karşıyadır. Son yirmi yılda kamu adına ne var ne yok hepsini, her şeyi özelleştirdiniz veya sattınız. Hükümetiniz halkı büyük bir borç bataklığı içerisine sürükledi. Bu sürede bütün kamu kaynaklarını ve genişleyen piyasalardan aldığımız borçları inşaata, ranta, faize, yandaşa yatırdınız. Halkın bütçesini SİHA’larla, ağır silahlarla bombaladığınız dağa taş attınız. Kapitalist bakış açısına göre bile Türkiye ekonomisini piyasalarda rekabet gücüne sahip olabilecek bir yapısal dönüşüme uğratmak gibi bir derdiniz hiç

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

olmadı. Bol hamasetle, yeni Osmanlıcı hayallerle, “İnşaat ya Resulullah.” diyerek bugünlere geldiniz. Şimdi, kalan son malları kelepirci fiyata satabilmek için kapı kapı geziyorsunuz, halkın olan ne kaldıysa Katar’ın, Birleşik Arap Emirlikleri’nin petrol milyarderlerine satmak istiyorsunuz. Türk parasını ucuzlatarak ucuz emek pazarına çıkardınız. Erdoğan her ağzını açtığında Türk lirası pul oluyor; döviz zenginleri kahkaha atarken ücretliler, geliriyle geçinmek durumunda kalan emekçiler ekmek, soğan alamaz duruma geldi, bebek mamaları marketlerde kelepçelendi.

Sayın vekiller, Erdoğan’ın acı reçeteyi “yeni ekonomik model” diye pazarlamaya çalışması hazindir. Kusura bakmayın ama yıkımın, yoksullaşma ve çürümenin içinde yüzülürken hangi ekonomik modelden bahsediyorsunuz? İşsiz kadınlara ayakkabı boyama kutusu hediye ederek mi Çin ekonomisini yakalayacaksınız? 15 Temmuz darbe girişiminin finansörü olmakla itham ettiğiniz Birleşik Arap Emirlikleri’nin eline bakarak mı ekonomiyi kurtaracaksınız? Sarayın ne Çin gibi altyapısı güçlü, yüksek teknikli bir ekonomi kurma amacı vardır ne de bunu başarabilecek bir kapasitesi vardır, geçin bunları. Bir de büyüme masalları anlattınız, biraz önce arkadaşlarım açıkladı. Gerçekten, verilere göre Türkiye, üçüncü çeyrekte büyüyen ekonomilerin başını çekiyor. Peki ama Türkiye büyüyorsa halkın ekonomisi neden küçülüyor? Bu büyüme kimin büyümesi? İşsizliği azaltmayan, hayat pahalılığını ortadan kaldırmayan, satın alma gücünü yükseltmeyen, dış borcu küçültmeyen, paranın değerini yabancı paralar karşısında korumayan, zamlara yeni zamlar ekleyen büyüme halkın ekonomisinin büyümesi olabilir mi? Bakın, size bir grafik göstereceğim, burada 2016’dan bugüne kadar asgari ücretin nasıl değer kaybettiğini gösteriyor. Bakın, 2018’de bile kriz vardı biliyorsunuz; asgari ücret, şu anki asgari ücretten 100 dolar daha yukarıda.

Asgari ücreti reel olarak yüzde 25 küçülttünüz. TL’nin değer kaybındaki hızına baktığımızda asgari ücretin her üç ayda bir güncellenmesi gerekiyor. Döviz alamayanlardan alabilenlere büyük bir gelir transferi yaptınız. Döviz gelirlerinden, faizden, ranttan vergi alınarak işsizlere ve asgari ücretlilere aktarmamız zaruri bir hâle gelmiştir. Yandaşların kasasındaki milyarlar büyürken halkımızın borçları, kredileri; elektrik, su, doğal gaz, iletişim, ulaşım, gıda faturaları artıyor.

Bir grafik daha size göstermek istiyorum. Bu bütçeyi yapmaya başladığımızdan bugün bu bütçeyi buraya getirdiğimiz o kırk gün içerisinde bakın bütçe nasıl değer kaybetmiş, bütçenin grafiği nasıl aşağılara inmiş. Bu, aslında, başka bir şekilde de bakılarak okunabilir. Bakın, bu grafikler, aynı zamanda, hukukun üstünlüğünün nasıl yok edildiğinin de göstergesi olacaktır. Bir örnek vermek istiyorum, örneğin: Babasıyla beraber köy düğününde davul çalarak geçimini sağlayan Mazlum şu anda zindanda. 14 yaşındaki Mazlum’u sırf HDP kumpas davasını yürütmesin diye içeride tutuyorsunuz. Bütün kanıtlar Mazlum’un o esnada, olay esnasında yani Yasin Börü’nün katledilişi esnasında orada olmadığını gösteriyor. Bu kanıtlandığı hâlde bırakmıyorsunuz yani sizin hukukunuz da aynı şekilde bu grafikte görülebilir.

Bu grafik, aynı zamanda, emeğiyle geçinenlerin, alın teriyle yaşayanların aldıkları payın grafiğidir. Bu grafik, aynı zamanda, çetelerin, organize suç örgütlerinin, uçağıyla Bakan gezdiren kara para aklayıcılarının cezalandırılmama grafiğidir. Bu grafik, aynı zamanda, itibardan tasarruf olmaz diye savurganlığın her türünü bu halka yaşatanların dünyadaki itibarının grafiğidir. Sonuç olarak bu grafik, sizin, halklarımızın gönlündeki yerinizin grafiğidir; kısaca, kafa üstü çakıldığımızın grafiğidir.

Sayın vekiller, dün Sanayi Bakanı buradaydı ve teknolojiye nasıl uçtuğunuzu anlattı; sanırsınız ki Türkiye Sanayi 4.0’a geçmiş. Bir ekonomik değer üretmediğiniz için bu sefer Türkiye’yi büyük bir ekolojik yıkıma sürüklediniz ve dağıtımızı, taşımızı, ormanlarımızı, derelerimizi, doğamızı, maden şirketlerine peşkeş çektiniz. Rant sizin öyle kutsalınız olmuş ki çöpler dâhil her yeri ranta açtınız ve ekmeğini çöpten çıkaran katı atık emekçilerini polis ve zabıta zulmüne direndi diye tutukladınız;

direnen emekçiyi de on yedi yıl hapisle yargılıyorsunuz; gözdağı vermek için bunu yapıyorsunuz ama sizden korkan sizin gibi olsun. Pazar günü bu arkadaşlarla beraberdim ve gördüm ki gürül gürül örgütleniyorlar, boyun eğmiyorlar, hakları için mücadele ediyorlar; buradan onlara selam olsun.

Ekonomi açmazlarınız kadar ekonominin karanlık yüzü de her geçen gün büyüyor; kayıtsız bir ekonomi, karanlık bir ekonomiyi yönetiyorsunuz. Bir yandan, arka kapılardan halkın parasını, 128 milyarı sattınız, açıklamıyorsunuz; öte yandan, kara para aklama ve terörün finansmanı ile mücadele yaklaşımındaki eksiklerden dolayı Türkiye’yi gri listeye soktunuz, Türkiye ekonomisinin uluslararası itibarı gri liste oldu; bunu da hamasetle geçiştiriyorsunuz ve açıklamıyorsunuz.

Sizin vesayet sisteminiz -siz de bir vesayet sistemi kurdunuz sonuç olarak- önceki iktidarların kirli ve karanlık unsurlarını, mafyatik yapılarını, Susurluk çetelerini içine aldı. Yeni vesayet sisteminizde MGK bildirimlerine ekonomik tehditler sokuşturuyorsunuz. İnfaz paketiyle hasta mahpuslar yerine cezaevinden çıkardığınız bir mafya babası kamuoyuna yazılan tehditkâr mektuplarla ekonomik kurtuluş savaşında yerini aldı. Sizin hazineniz de sizin ekonominiz de sizin kurtuluş savaşınız da işte böyle bir şey.

Devletle içli dışlı başka bir çete liderinin, bakanların her türlü suça battığına dair itiraf ve ifşaatlarını araştırmayan bir Hükümetin bütçesi nasıl bir bütçe olabilir? Biz burada demokrasıcılık mı oynuyoruz? Yirmi yılda size sunulan bütün fırsatları teperek sizden öncekilerden hiçbir farkınız olmadığını gösterdiniz.

Halk, “Ekonomik kurtuluş savaşındayız.” safatasını satın almadı diye halka saldırmaya hazırlanıyorsunuz. Direnişlerle, sokak eylemleriyle zamları, işsizliği, yoksulluğu, açlığı, sefaleti protesto ediyor diye MGK kararlarına sığdınız, halka savaş açıyorsunuz. “Ekonomik kurtuluş savaşı” adı altında 7 Haziran 2015’ten bu yana gerçekleştirdiğiniz darbeler silsilesinden yeni bir darbe silsilesine daha karar verdiniz, yapmak istiyorsunuz. Ancak şimdi sabırsızlık zamanındayız; işçiler, sağlık emekçileri, emekliler, atanamayan öğretmenler, EYT’liler, engelliler, kadınlar, KHK’liler, yurtsuz gençler, çiftçiler, tarım işçileri, ev işçileri, güvencesizler, bütün toplum tükenmişlik sendromu yaşayan iktidarınızdan hesap sormak için sabırsızlanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Halkımız, sarayı sırtından indirmeye karardır.

7 Hazirandan bu yana yaptığımız bütün darbelere direndik, boyun eğmedik, “yeni ekonomik model” adlı örtü altında sakladığımız bu darbeniz de yenilecek. Ne bu halkı zorbalıkla sindirebileceksiniz ne de rızayla bir meşruiyet sahibi olmaya muktedirsiniz. (HDP sıralarından alkışlar) Bütün kurumların içini boşalttığımız gibi TÜİK de sizin yalan makineniz hâline geldi, sizi TÜİK de kurtaramayacak. Bu vesayetçi, savaşa, ranta, faize yaslanan sömürü düzeniniz, köklü ve çoklu krizin pençesinde yok olmaya mahkûmdur. Bozuk düzende sağlam çark olmaz. Sadece tek adam despotizmine değil, bu acımasız sömürü düzenine de son vermek boynumuzun borcudur.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Dilşat Canbaz Kaya.

Buyurunuz Sayın Canbaz Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA DİLŞAT CANBAZ KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımız; ben konuşmama şuradan başlamak istiyorum: Dün Sanayi ve Teknoloji Bakanı son konuşmasında bir cümle söylemişti, bu cümle neyi içerdiğini

biraz anlatmak istiyorum ben de sizlere. “Türkiye’nin büyümesini omuzlayan gençlerin, kadınların, emekçilerin...” vesaire, vesaire diyerek devam etti. Şimdi, ben -Sayın Bakan burada yok ama elbette Bakanlıklar burada ve AKP sıralarına da bakıyorum kimse yok- emekçi nedir biraz tartışmak istiyorum. Yani, emekçi kim? Mesela, AKP emekçiyi nereden görüyor ya da Sanayi Bakanı emekçiyi kim olarak belirliyor? Biraz onu sormak isterdim kendisine ama maalesef bugün kendisi burada yok ama bu sıralarda sözcülerine sormak istiyoruz: Emekçi kim? Hani, şuradan başlamak lazım: Motor kurye emekçileri diyoruz, kâğıt toplayanlara biz emekçi diyoruz, direnen işçilere, kadınlara emekçi diyoruz, market emekçileri diyoruz, mevsimlik tarım işçileri diyoruz, AVM’de çalışanlara emekçi diyoruz, tekstil atölyesinde saatlerce çalışanlara emekçi diyoruz yani bazen bazı kavramlar yerini tutmuyor. Bireyin, kişinin söylediği şeylerin dünya görüşüyle örtüşmesi gerekiyor. Dünya görüşüyle örtüşmediği zaman yani teori ile pratik kendisini karşılamadığı zaman maalesef AKP’de “emekçi” kelimesi bizim cephemizden oturmuyor arkadaşlar.

Şimdi, bir bütçeyi konuşuyoruz, emekçilerin, işçilerin, kadınların, gençlerin bütçesini konuşuyoruz, çocukların bütçesini konuşuyoruz ama bu bütçede maalesef onlara dair hiçbir şey yok. Ama bu dönem her gelen bakanlık çokça işçilerden, kadınlardan konuşuyor. Kadınları konuşuyor bakanlar, işçileri konuşuyor, emekçileri konuşuyor; bizi çok şaşırtmış durumda. Şimdi, “Yarım simit alabilirsiniz.” diyenlere doğal gaz kuyruğunda, 20 TL’lik doğal gaz kuyruğunda bekleyen insanlardan, akşam pazarında sebze meyve toplayan kadınlardan ya da en büyük hayali dolu bir buzdolabı olan çocuklardan yani sarayın penceresinden öyle emekten, kadından, gençten bahsedemiyoruz maalesef. Yani biz oradan görmüyoruz. Ucuz iş gücü cehennemine çevirmeye çalıştığımız bu coğrafyanın, emekçilerin sorunlarını yandaş şirketlere peşkeş çekmek için açtığımız ihalelerle emekçi diyemezsiniz, buradan göremezsiniz. “Ekonomimiz büyüyor, kalkıyor.” diyenler, halkın sofrasında eti çok görenler, seneler evvel çay-simit hesabı yapanlar, tekrardan bir kez daha çay simit hesabı yapmaya başlamışlar ya da bu kez de halka yarım simit, işte, biraz önce de dediğimiz gibi, onu bile çok görenler var. Yani emekçiler sizin bütçenizi aynı yerden görmüyor maalesef. Bu bütçeye aynı yerden bakmadığımız çok ortada; biz halkın bulunduğu yerden, siz ise sermayenin ve sermayedarların olduğu yerden bakıyorsunuz. Bu coğrafyada en zengin yüzde 10’luk kesim millî servetin yüzde 67’sine sahip. İşte, bu yüzde 10’un servetine servet katmak için hazırlanan bu bütçe halkın bütçesi değil. Bu bütçe, kalan yüzde 90’ı, emekçileri, kadınları, çocukları, çiftçiyi yalnızca ucuz iş gücü görenlerin, yok sayanların bütçesi. Bu bütçe mevsimlik tarım işçilerinin derme çatma çadırlarda yaşadıklarını ve onların yalın ayak dolaşan çocuklarının bütçesi değil, bu bütçe “Porsiyon küçültünler.” deyip sofrasında kuş sütünü eksiltmeyenlerin bütçesidir. Hem okuyup hem çalışan, buna rağmen bir akıllı telefonu bile çok görülen gençler var, işte bu bütçe onların bütçesi değil yani zayıf olanın tok olmakla telefon sahibi olmanın zengin olmakla eş değer tutulduğu bu zamanda yaşam mücadelesi verenlerin bütçesi değil. Bu bütçe yaşamak ve yaşatmak mücadelesi verenlerin değil, kadın cinayetlerinin faillerini aklayan, koruyanların bütçesidir.

Peki, bu bütçede ne var? 2008’den beri devam ettiğiniz varlık vergisi afları var. Emekçiye, işçiye vergi affı var mı? Esnafın ödeyemediği kredi borçlarına, pandemide kepenk kapatan esnafa ne var? Üst üste gelen mazot zamlarına, traktör çalıştıramayan çiftçiye ne var? Fahiş kira fiyatlarına “Barınamıyoruz.” diye haykıran öğrenciye gözaltıdan başka ne var?

Ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

DİLŞAT CANBAZ KAYA (Devamla) – ...biz bütün bütçe süreci boyunca sarayın bütçesine karşı halkın bütçesini savunduk. Bu coğrafyanın halklarının adil, eşit, barış ve refah içinde yaşayabilmesi için

sermayedarların bütçesine karşı kadının, gencin, emekçinin, işçinin haklarını savunduk fakat iktidarın dayattığı sarayın bütçesi bugün Genel Kurulda önümüzdedir. İşte tam bu sebepten diyoruz ki: Genel Kurulda görüştüğümüz bu halkın bütçesi değil; iktidarın, sermayenin, yolsuzluğun, hukuksuzluğun, savaşın ve rantın bütçesidir diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katircioğlu.

Buyurunuz Sayın Katircioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Doğrusunu isterseniz her buraya çıkışında özellikle iktidar partisinin bütçesi konuşulurken gördüğümüz gibi bomboş sıralar. Yani bu esasında bu bütçenin ne anlama geldiği...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Ses Hocam, ses, biraz ses ver.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Çıkaracağım, çıkaracağım sesimi, merak etmeyin, tamam.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – İktidar bütçeye sahip çıkmıyor, iktidar. Ramazan, nerede bu millet? Ayıp ya!

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Bu bütçenin ne anlama geldiğini sanırım bu boş masalar ve boş sandalyeler ifade ediyor gibi geliyor bana.

NURAN İMİR (Şırnak) – Ama dün şakşakçılar doldurmuştu burayı!

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Çok esprilisiniz arkadaşlar!

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Nerede o dünkü mafyalar...

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu, devam ediniz efendim.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Her neyse... Bu, anlaşılan... Ben de üç seneden beri buradayım, buna ne demek lazım bilmiyorum ama bir tür oyun bu anlaşılan. İşte, herkes burada böyle bir şeyler yapıyor ve sonra da bütçeler geliyor gidiyor vesaire.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Böyle, arkadaşlarınıza “şakşakçı” demek çok ayıp. Aynı şakşakçılığı siz de yapıyorsunuz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Ne demek mafya ya? Ne demek mafya? Ayıp! Sen buraya dönüp “mafya” diyemezsin!

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Ve biz de sanki bir şey yapıyormuşuz gibi oluyoruz ama doğrusunu isterseniz anlamlı hiçbir şey yaptığımız kanaatinde değilim.

Sayın Bakan, şöyle başlayayım ben konuşmama...

TAMER DAĞLI (Adana) – Buraya dönüp “mafya” diyemezsin!

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hadi be!

TAMER DAĞLI (Adana) – Diyemezsin!

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Ne oldu ya?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Arkadaşlar...

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Süreyi başa alalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başkanım... Sayın Başkan...

TAMER DAĞLI (Adana) – Hayır, dönüp “mafya” diyemez bize.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Ne?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz değil, siz değil, burası.

BAŞKAN – Sayın Dağlı...

TAMER DAĞLI (Adana) – Başkan “Mafyasınız.” diyor, “Mafyasınız.” diyor.

BAŞKAN – Sayın Dağlı, lütfen, lütfen oturur musunuz efendim.

Süreyi baştan alıyoruz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Terbiyesize bak ya!

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Arkadaşlar ya, güne böyle başlamayın ya!

BAŞKAN – Hatip kürsüde sayın milletvekilleri.

TAMER DAĞLI (Adana) – Sana iade ediyorum o söylediğin sözü.

BAŞKAN – Sayın Dağlı... Sayın Dağlı... Lütfen Sayın Dağlı...

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Ya, rica ediyorum arkadaşlar ya, bir ağzınızı bozmayın.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Katircioğlu.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Efendim, ben konuşmama şöyle başlamak istiyorum: Ticaret Bakanlığı üzerine konuşacağım. Doğrusunu isterseniz Ticaret Bakanlığına bağlı olan kurumları dikkate aldığımızda aslında Ticaret Bakanlığının bir tür serbest piyasa bakanlığı olarak oluşmuş olduğunu gösteriyor.

(AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, bu konuşma devam ediyor. Ben...

TAMER DAĞLI (Adana) – “Nerede mafyalar...” diyor.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Allah Allah!

BAŞKAN – Biz ilave ederiz efendim, siz buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Nasıl devam edeyim?

BAŞKAN – Sayın Hocam, siz buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Peki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Erol Hoca, boş verin, onlar konuşsun.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Tamam, peki.

Demek istediğim şeydu: Ticaret Bakanlığını, esas itibarıyla Hükümetiniz serbest piyasa ekonomisine bağlıydı ya -her seferinde bunu söylemek zorunda hissediyorsunuz kendinizi- işte sizin Bakanlığınızı da bu serbest piyasa ekonomisinin sapmalarını önlemek üzere oluşmuş olan bir Bakanlık olarak tanımlamak daha doğru olur gibi geliyor bana. Neden böyle? Çünkü piyasayla ilgili, serbest piyasayla ilgili bütün kavramları içeren kurumlara sahiptiniz. Kamu İhale Kurumundan Rekabet Kurumuna, efendime söyleyeyim, BDDK'den işte Sigorta Kurumuna kadar çeşitli kurumların sizin arkanızda oturduğunu da biliyoruz yani size bağlı kurumlar bunlar.

Değerli arkadaşlar, şimdi, özellikle bu Bakanlık bağlamında özellikle Sayın Cumhurbaşkanının 2 temel meselede, iktisatla ilgili temel meselede tamamen yanlış düşündüğü ve maalesef tek adam olduğu için de bütün kararları o verdiği için de kimsenin itiraz etmediği bir sistem oluşmuş durumda. Ne demek istiyorum, biraz açayım. Bir, Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki: “Ekonominin kitabını biz yazdık.”

Efendim, “Faiz sebeptir, enflasyon sonuçtur.” diyor, evet ve ondan sonra diyor ki “Biz faizi savunularla beraber yürüyemeyiz.” ve o sebeple de değerli Bakan Lütfi Elvan’ı da bir tür istifaya zorlamış oldu.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Tayyip Erdoğan öğrenciyken ben o kurumda asistandım. Yani yüksekokulu bitirip bitirmediğini bilmiyoruz ama bitirmiş olsa bile... (HDP sıralarından alkışlar) Şöyle düşündüm: Oraya, Aksaray Yüksekokuluna hocalar gitmezdi, genellikle asistanları gönderirlerdi. Ben de şöyle düşündüm, ya, herhâlde mesleğinin başında olan asistanlar yanlış bir şeyler anlatmışlar Sayın Cumhurbaşkanına ve o da böyle öğrenmiş diye düşündüm. (HDP sıralarından alkışlar)

Fakat değerli arkadaşlar, biraz konuşunca Sayın Cumhurbaşkanı anlıyoruz ki sadece –ki kendisi öyle diyor “öğrendiklerim” diyor ama “Bu bir nasır.” diyor. Biliyorsunuz, nas içtihadın karşıtı olan bir İslami kavram ve Allah’ın ve Peygamber’in sözlerine referans veriyor. Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, ben size basit bir örnek vereyim faiz ve enflasyon arasındaki ilişkiyle ilgili olarak ama başka bir yerden vereceğim. Şimdi, varsayalım ki bir ülke var ve bu ülkede ücretler sürekli olarak artıyor. Ne olur? Ücretler sürekli artıyorsa iki şey olur esasında, bunlardan bir tanesi şirketlerin ücret maliyetleri yükselmeye başlar, tamam mı? Şirketlerin ücret maliyetleri yükselmeye başlarken o şirketler o artan maliyetleri, ücret maliyetlerini fiyatlarına geçirirlerse -bu sürekli olduğu zaman da- bir enflasyon ortaya çıkar, bunun sebebi ücretlerdir. Ama değerli arkadaşlar, ücretler, aynı zamanda toplumun geliridir. Dolayısıyla da sürekli ücret artışı toplumun gelir artışı anlamına geldiğine göre yani talebin artışı anlamına geldiğine göre aynı oranda artmayan bir arz karşısında enflasyona sebep olur. Dolayısıyla da bu örnekten bakarsak -hani faizi dışında tutarak belki daha iyi anlaşılabilir diye düşündüm- yani ikili bir etkisi var. Şimdi, hangisinin hangisine etki yaptığını -doğrusunu isterseniz- nasla açıklayamazsınız ve şunu söyleyeyim: Faiz de aynı şekilde, faiz, aynı zamanda insanların harcamalarıyla ilgili. Faizi düşürdüğünüz zaman insanların harcamaları artar, harcamaları arttığı zaman talep artar ve fiyatlar yükselmeye başlar; şu anda yaşadığımız bu. Ha, ama aynı zamanda faizler arttığında şirketlerin maliyetleri de artar, o da doğru efendim ama o şirketler o maliyetleri yani faiz maliyetlerini zaten fiyatlarına geçirdiği için sonuçta yine enflasyon demektir. Dolayısıyla da arkadaşlar, Sayın Erdoğan’ın bu yanlış aksiyomu, bu yanlış varsayımı inanılmaz bir şekilde -açıkça söyleyeyim- hepimizi esir almış vaziyette. Yani burada, tabii, bence en suçlanması gereken Adalet ve Kalkınma Partisinin üyeleridir diye düşünüyorum çünkü -tırnak içinde söylüyorum- bu saçmalığa bir şekilde karşı çıkmak lazım.

Sayın Erdoğan’ın bir başka takıntısı daha var, onu da söyleyeceğim size. Bu takıntı da şu: Birkaç cümleyle söyledi bunu zaten. Şimdi, değerli arkadaşlar, serbest piyasa ekonomisi arz ve taleple çalışır ama arz ve talepte sapmalar olursa eğer bazı kurumlar oluşur ve onları düzeltmeye çalışır. Dolayısıyla da bu kurumlar sadece özel sektörden gelecek olan çarpıtmalara değil, aynı zamanda siyasetten gelebilecek olan çarpıtmalara karşı da durması lazımdır. O sebeple de bu kurumlar bağımsız olması lazımdır, o sebeple de bu kurumlar özerk olması lazımdır. Bakın bu kurumların hepsine, emin olun, bütün hepsinin kanununda mali bakımdan, idari bakımdan özerk olduğu yazar ama asla böyle değil, en azından 2011’den sonra Sayın Cumhurbaşkanı bütün bunları kaldırdı, ne dedi? “Davul benim boynumda...” Ee... “...tokmak onların elinde; bu olmaz, kararı ben vereceğim.” dedi. Yani yine inanılmaz bir şekilde serbest piyasa ekonomisiyle ilgili en ufak bir fikri içermeyen bu aksiyom, esas itibarıyla şu anda tek adam sisteminin ve dolayısıyla da bu içinde bulunduğumuz ekonomik krizin de asıl sebebidir.

Şimdi, bakın, her bakanlığa bakıyorsunuz, bakanlığın bağımsız olması gereken kurumları, efendim, ilişkili, ilgili, bağımlı vesaire diyerek bakanlığın arkasında yer alıyorlar. Hâlbuki bu kurumların esasında bakanlıkların da bazı faaliyetlerine karşı tavır alması lazımdı eğer toplumun genel çıkarına aykırı bir faaliyet görüyorlarsa. Mesela, Kamu İhale Kanunu bağlamında düşünürseniz bunu anlayabiliriz herhâlde.

Değerli arkadaşlar, ikinci konuya geçeceğim, kulvar değiştirme meselesi. Vallahi billahi ben hakikaten anlamıyorum, bu nasıl bir mantık? Ya, arkadaşlar, önerilen şey yani düşük faiz, düşük Türk lirası, efendime söyleyeyim, cari açığa pozitif ilerleme vesaire. Bu kimsenin aklına gelmiş bir şey değilmiş gibi davranıyorlar. Arkadaşlar, öyle değil yani öyle değil, bu, iktisat tarihinde çok denenmiş olan bir modele tekabül ediyor. Herkes Çin diye konuşuyor ama bence Güney Kore modeli bu yani ithal ikameci bir model.

Şimdi, efendim, bu nedir? Diyorlar ki: “Efendim -ne diyorlar, iktisatçılara bir şey diyorlardı, bizim gibi iktisatçılara- bunlar...”

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Mandacı.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Mandacı, evet.

...mandacı iktisatçılar, bunu anlamıyor ve sürekli faiz artırmakla problemi çözeceklerini sanıyorlar.” Ya, arkadaşlar, yani Allah aşkına Lütfi Elvan faiz âşığı mıydı? Yani faizi artırmak gerekliliği, bir gereklilik olarak karşınıza çıkabilir. Sizin bu faizi sevmeniz gerekmiyor ki. Nitekim şu anda eğer siz enflasyonu indirmek istiyorsanız harcamaları kısmak zorundasınız ve o sebeple de faizi artırmak zorundasınız, yapmanız gereken şey bu ama siz bunun tam tersini söylüyorsunuz. Ve olanı söyleyeyim ben size, şimdi diyorlar ki arkadaşlar... Nasıl diyeyim? “Bir şans belirdi, bu pandemiden vesaireden ortaya çıkan bir durum ve bundan dolayı biz esasında ithalata olan bağımlılığımızı giderebilecek koşullara sahibiz galiba.” dediler, diyorlar; bu modelin esası bu. Niçin böyle söylüyorlar? Diyorlar ki: “Unutmayın çünkü bu ülkenin ekonomisinin en temel yapısal sorunu ithalata olan bağımlılığdır. Gerek fiyat sorunlarının ortaya çıkması yani enflasyonun ortaya çıkması gerek finansal sorunların ortaya çıkmasının ana sebebi ithalata bağımlı bir ekonomi olmasından kaynaklanıyor.” Şimdi bunlar diyorlar ki: Bir, “Çin tedarik zincirlerinden koptu, biz Avrupa sermayesi bağlamında Çin’in yerini alabiliriz.” Evet, olabilir bu efendim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – İki, bunu da söylüyorlar, diyorlar ki: “Efendim, ithalata konu olan ara malları ve yatırım mallarıyla ilgili büyük bir iştah var, bunu gördük. İkincisi bu yönde kredi talebi var, artan bir kredi talebi var, bunu da görüyoruz ve 30 milyar dolar hatta daha fazla reeskont kredileri verelim, böylelikle de ithalata konu olan malları içeride üretelim.”

Değerli arkadaşlar, 1960 ile 80 arasında bu ülke ithal ikameci politikalar uyguladı. Nasıl yaptı? Gümrük duvarlarını yükseltti, faizleri vesaireyi indirdi, bir iş dünyası yarattı ama sonunda ne oldu biliyor musunuz değerli arkadaşlar? 1980’e geldiğimizde rahmetli Demirel’in söylediği gibi 70 cente muhtaç bir ülke ekonomisi oldu.

Şimdi, değerli arkadaşlar, daha konular vardı ama maalesef zamanım yetmediği için söyleyemeyeceğim, belki başka vesileyle...

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adana Milletvekili Sayın Kemal Peköz.

Buyurunuz Sayın Peköz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bakanlar, aynı zamanda ekranları başında bizi izleyen değerli halkımız; sizleri saygıyla selamlıyorum.

2022 bütçesini görüşüyoruz. 2022 bütçesine nasıl gelindi? Müzakerelerle mi gelindi yoksa bir dayatmayla mı gelindi, bunları anlatmaya çalışacağım ve biz nasıl bir bütçe olması gerektiğini istiyorduk, onu anlatmaya çalışacağım.

Değerli arkadaşlar, bir şeyin müzakereyle gelebilmesi için karşılıklı tartışmaların yapıldıktan sonra bu tartışmaların sonucunda bir karara varılması ve bazı haklı isteklerin yerine getirilmesi gerekir. Oysaki bütçe tartışmaları sırasında bunların hiçbir tanesi yapılmadı.

Biz bu bütçeye nasıl hazırlandık? Siz bu bütçeye “talan bütçesi” olarak hazırlık yaparken biz halkımızla birlikte olmaya çalıştık. Aş ve iş görüşmeleri yaptık, ekonomi buluşmaları yaptık, aynı zamanda bütçe görüşmeleri ve kadın yoksulluğuyla ilgili görüşmeler yaptık.

Hemen hemen doğudan batıya, güneyden kuzeye herkese dokunmaya ve insanların talepleriyle, istekleriyle ve nasıl bir bütçe istedikleriyle ilgili bilgiler edinmeye, bunu da bütçeye yansıtmaya çalıştık. Onun için de arkadaşlarımız bütçe görüşmeleri sırasında Komisyonda bin üç yüz dakika civarında bir konuşma yaptılar, aynı zamanda 34 tane önerge verdiler. Bu 34 tane önergenin 1 tanesi ana dille ilgili olduğu için reddedildi. 33 tanesi de tamamen, kabul edilmedi ve reddedildi, o 1 tanesi değerlendirmeye bile alınmadı.

Peki, biz nasıl bir bütçe istiyorduk ve neleri önermiştik bu önergelerde; onlardan size söz etmek istiyorum: Örneğin, emekçiler vardı bu bütçede. Kamuda çalışan hiç kimsenin asgari ücretin 3 katından fazla maaş almaması gerektiği ve milletvekillerinin de bu statüye tabi olması isteniyordu. Ataması yapılmayan öğretmenlerin atamasının yapılması isteniyordu. Asgari ücretin net 5 bin lira -daha sonra 6 bin lira olarak revize ettik ama o dönem 5 bin lira talebimiz vardı- olması ve vergiden muaf tutulması talebi vardı.

Öğrenciler ve gençler vardı bu önergelerde. Okullara gerekli duyulan malzemelerin alınabilmesi, ana dili temelli çok dilli eğitim hakkının hazırlık çalışmalarının yapılabilmesi, azınlık okullarına kaynak aktarılması vardı. Aynı zamanda, akşama kadar sokaklarda terör estiren İçişleri Bakanlığının kontrolündeki Emniyet Genel Müdürlüğünün bütçesinden 10 milyar lira azaltılarak bununla öğrencilere yurt yapılması talebi vardı. Kredi ve Yurtlar Kurumuna borçları olan öğrencilerin borçlarının silinmesi ve her öğrenciye 2 bin lira karşılıksız burs verilmesi talebi vardı. Kamuya ait yurt sayısındaki yetersizliğin giderilmesi ve öğrencilerin tümünün yurtlara yerleşebilir duruma gelmesi talebi vardı.

Emekliler vardı, emeklilikte yaşa takılanların emekli olabilmesinin sağlanması isteği vardı. En düşük emekli maaşının 4 bin lira olması vardı.

Bu taleplerimizde çiftçiler vardı. Çiftçilerin elektrik borçlarının silinmesi ve çiftçilere üretim için gerekli olan ihtiyaçları kadar elektriğin ücretsiz verilmesi vardı. Borçlarının 50 bin liraya kadar olan kısmının silinmesi ve çiftçiye verilen desteklerin 2 katına çıkarılması vardı. Çiftçilerin tarlalarına gübre atabilmesi için bütçeden kaynak ayrılması vardı.

Yine, doğa vardı. Yeterli sayıda yangın söndürme uçağının temin edilmesi talebi vardı. Marmara Denizi'ne akan tüm atık ve kirli suların biyolojik arıtmaya tabi tutulması vardı.

Yine, bu taleplerimizde kadınlarla ilgili istekler vardı. Ev emekçisi kadınların emekli olmalarının yolunun açılması vardı, aynı zamanda sigortalı çalışabilmelerinin sağlanması vardı. Kadın sığınmaevlerinin sayısının artırılması ve şiddet gören kadınların buralarda yaşayabilmesi imkânının yaratılması vardı.

Engelliler vardı, kadro bekleyen engelli yurttaşlarımıza kadro verilmesi ve engelli kadrosu oranının yüzde 10'a çıkarılması vardı. Her haneye ihtiyaçları kadar doğal gaz, elektrik ve suyun ücretsiz temin edilmesi vardı.

Esnaf vardı; esnafa doğrudan gelir desteğinin sağlanması vardı, esnafın banka ve kredi borçlarının faizsiz olarak iyi bir vadeye uzatılması vardı.

Halklarımız vardı. Yandaş müteahhitlere ödenen garanti ödemelerinin durdurulması, elde edilen kaynağın tüm memleketin köy yollarının yapılmasına ayrılması vardı. Kamu binaları ve yurttaşlarımızın yaşadığı konutların depreme karşı dayanıklı hâle getirilmesi vardı. Sel felaketi yaşanması muhtemel olan yerlerde sele hazırlık çalışmalarının yapılması vardı.

Amatör spor kulüplerine destek vardı.

Şehir hastaneleri için yandaş müteahhitlere ödemelerin durdurulması; elektrik, su, doğal gaz, internetin tüm hanelere ihtiyacı kadar, sınırsız ve ücretsiz verilmesi, geliri olmayan tüm yurttaşlara ayda 2 bin lira asgari gelir desteği sağlanması vardı.

Şimdi, bu saydığım maddelerden herhangi birine aklı başında olan birisi itiraz edebilir mi? Edemez ama Kürtçede bir söz var, derler ki "..."(x) yani akıl çalışmaz ise yük ağırlaşmaya başlar. (HDP sıralarından alkışlar) Şu anda önümüze gelen bütçe, böyle bir bütçedir.

Bizim bütçemizde eşitlik var, siz ise eşitliğe değil, eşitsizliğe hayransınız. Bizim bütçemizde ekoloji temelli ekonomi var, siz doğaya düşmanlık yapıyorsunuz. Bizim bütçemizde çocuklar var ama siz Ensar'la çalışmaya devam ediyorsunuz. Bizim bütçemizde "Barınmıyoruz." diyen öğrenciler var ama siz TÜGVA için kaynak ayırmaya devam ediyorsunuz. Bizim bütçemizde emekliler var, siz mezarda emekliliği dayatıyorsunuz. Bizim bütçemizde engelliler var ama siz engelleyen durumundasınız. Bizim bütçemizde emekçiler var, siz emek çalanlarsınız. Bizim bütçemizde halklar var, inançlar var, Kürtler var ama siz tekçiliği dayatmaya devam ediyorsunuz. Biz coronavirüs salgını, seller, yangınlar, kuraklık, işsizlik, pahalılık, yoksulluk, yolsuzluk, yurtsuzluk, ırkçılık, ayrımcılık, cinsiyetçilik, zorbalık ve şiddetin iç içe geçtiği çoklu kriz koşullarıyla boğuşan halklarımızın iktidar güçlerince bastırılan haykırışı olmaya devam edeceğiz. Şimdi de son kez bütçeyi yağmalamaya çalışıyorsunuz.

Adnan Yücel'in dediği gibi:

"Saraylar, saltanatlar çöker,

Kan susar bir gün,

Zulüm biter,

Menekşeler de açılır üstümüzde,

Leylaklar da güler.

Bugünlerden geriye,

Bir yarına gidenler kalır,

Bir de yarınlar için direnenler."

Gelecek bütçeyi yarınlara direnenlerin yapacağını ifade etmek istiyorum.

Bugüne kadar yaşadığımız sıkıntılardan hiçbirini giderme bütçesi değil bu, çünkü bu bütçe başlamadan kadük olmuş durumdadır. Bütçede faiz için harcadığımız 240 milyar lira, şu anda dövizdeki değer artışları nedeniyle borçlar da döviz olduğu için çok daha fazlaya gelecek; 200 milyar 300 milyanın üzerine çıkacak. Yine, aynı şekilde yollar ve köprüler için ayırdığımız 42 milyar da 60 milyanın üzerine çıkacak ama sabit kalan bir şey olacak. Sabit kalan nedir? Sabit kalan, çiftçiye ayırdığımız 23 milyar liradır çünkü çiftçiye yasa gereği vermeniz gereken 78 milyar liranın 23 milyar lirasını ayırıyorsunuz

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

ama bunu Türk lirası olarak ayırdığınız için bu, sabit kalmaya devam edecek. Oysaki, diğerleri döviz bazında olduğu için her gün artmaya devam edecek ve Türkiye her gün biraz daha yoksulluğa batmaya devam edecek.

Siz iktidarda olduğunuz sürece bu üzerinizdeki derviş hırkası artık yırtılmaya başladı. O derviş hırkasını da yakın bir zamanda, tamamen aldığımız zaman ne olduğunuz meydana çıkacak.

Nasrettin Hoca, bir gün kapısının önünde bir şey arıyormuş. “Hoca, ne arıyorsun?” demişler. “Yüzüğümü arıyorum.” demiş. “Nerede düşürdün yüzüğünü?” demişler. “Vallaha samanlıkta düşürdüm.” demiş. “Peki, niye burada arıyorsun?” demişler. “Samanlık çok karanlık, bir de çok karışık; ne kadar ararsam arayayım burada bulamayacağım, bari aydınlıkta arayayım.” demiş. (HDP sıralarından alkışlar) Onun için, sizin de bu durumdan bir an önce sıyrılmanız gerekiyordu. Onun için komisyonlarda mücadele ettik ama siz hiç kimsenin, hiçbir muhalefet partisinin söylediği hiçbir düzeltmeyi yapmadınız, bir noktayı, bir virgüülü değiştirmediniz ve istediğiniz bütçeyi, tek adam bütçesini, saray bütçesini, dayatma bütçesini, yandaşa peşkeş çekme bütçesini Meclise getirdiniz. Şimdi, Meclisten geçirip götüreceksiniz ama arkasından da sizler yolcu olacaksınız.

Selamlıyorum sizleri. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şırnak Milletvekili Sayın Hüseyin Kaçmaz.

Buyurunuz Sayın Kaçmaz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; memleket yeni iftiralarla, yeni gündemlerle meşgul edilmek isteniyor ama açıklık öyle bir şey ki insanın gözünü, halkın gözünü başka bir şey görmüyor. AKP Bakanı için kürsüden bağırarak konuşmanın, iftira atmanın, komplo kurmanın adı “siyaset” olmuş. Her şey pahalalanıyor, her şeye zam geliyor, esnaf tek tek kepenk kapatıyor, dolar almış başını gidiyor; bununla ilgili tek bir konuşma, tek bir çalışma yok; varsa yoksula yalan, iftira ve hamaset.

Dün, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, baştan sona kadar yalan ve iftiralarla oluşan bir konuşma yaptı burada, benim hakkımda. Bahsettiği olayda “Dün sabah, biz, Hüseyin Kaçmaz’ın evinde yakaladık.” dediği kişi -tamamıyla yalan bir şekilde- önceki günden gözaltına alınmış. Yine “Evinde yakaladık.” dediği kişi hiçbir şekilde evde değil, çarşıda gözaltına alınmış. Söz konusu bu durumun tescili -avukat arkadaşla da görüştüm- dün değil önceki gün; Silopi İlçe Emniyet Müdürlüğünde, Şırnak İl Emniyet Müdürlüğünde hem telefon kayıtları hem de avukatın gittiği tarih ve saat tam olarak kayıtlı ve bunlar belli. Tabii, yine, dün iftirayla “katil” dediği arkadaşımızla birlikte çekilen benim bir fotoğrafımı paylaştı. Defalarca gösterdiğimiz için tekrara düşmeyeceğim; onlarca suçluyla, onlarca uyuşturucu üyesiyle, onlarca mafya, çete ve diğerleriyle çekilen görüntüsü olan Süleyman Soylu, benim hakkımda bu iftirayı yapacak en son kişidir, öncelikle onu söyleyeyim. (HDP sıralarından alkışlar)

Ve yine, yine size şunu söyleyeyim: Eğer Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devleti ise Süleyman Soylu’dan, o hadsiz iftirasından dolayı hesap sormakla mükelleftir. Mesele sadece ben değilim, sadece benim üzerimden partiyi hedef gösterme meselesi de değil. Düşünün ki bir yurttaş hakkında gözaltı kararı veriliyor, hakkında kısıtlılık kararı veriliyor, dosya hakkında gizlilik kararı var, daha şahsın ifadesi dahi alınmamış, Sayın Turan, siz hukukçusunuz, daha şahsın ifadesi dahi alınmamış ama İçişleri Bakanı, utanmadan çıkıp burada halka yalan söylüyor, ifadesi alınmayan kişi hakkında “katil” diyor.

Bakın, az biraz Süleyman Soylu’nun hukuka riayet ettiğini bilseydim dün gerçekten masumiyet karinesinden, lekelenmeme hakkından bahsedirdim ama hiçbir şekilde hukuku esas almadığını bildiğim için hiç girmedim bile bu konuya. Yine, bununla birlikte az biraz vicdani, ahlaki, adabı olsaydı, az biraz

Allah'tan korksaydı, kendisine Kur'an-ı Kerim'in Maide suresinin 8'inci ayetinden bahsederdim. Ne diyor? "Bir halka olan kininiz, sizi adaletsizliğe itmesin." der. Ama sadece Süleyman Soylu değil, dün burada onlarca milletvekili de bu iftiraya, bu alçakça ifadeye karşı ayakta alkışladı. Yahu, sizin Allah'tan da mı korkunuz yok? Tamam, bizden nefret ediyorsunuz; tamam, bize karşı öfkeniz var; yahu bizi siyasi rakip olarak görmüyorsunuz anladık da. Yahu, Allah'tan da mı korkmuyorsunuz ya?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Yüzüne söyle! Yüzüne söyle!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Allah'tan da mı korkmuyorsun? (HDP sıralarından alkışlar)

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Yüzüne söyle ya! Kendisi burada yok.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Senin de yüzüne söylerim, onun yüzüne de söyledim.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Sizin Allah'tan korkunuz olsa küçük yavru ve çocukları öldürmezsiniz, dağa kaçırmazdınız!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Senin yüzüne de söylerim, onun yüzüne de söyledim.

Bakın, sadece mesele ben değilim dedim.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Önce sizin Allah'tan korkunuz olacak.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Öznur Hanım, bir kere, siz bilmediğiniz konularda konuşmayın. Dosyayı biliyor musunuz?

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Bakın, eğer bu ülkede hukukun nasıl ayaklar altına alındığını görmek istiyorsanız dün geceki iftiraya bakın; bakın, dün geceki iftiraya bakın.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Önce sizin Allah'tan korkunuz olacak. Önce dağa kaçırılan çocukların hesabını verecek.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Dediğim gibi mesele sadece ben değilim, bugün cezaevlerinde rehin tutulan siyasetçi arkadaşlarımız...

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Diyarbakır Annelerinin gözyaşlarında boğulacaksınız.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – ...parti üyelerimiz; yine, işlemediği bir suçtan yıllardır cezaevinde bulunan 83 yaşındaki ağır hasta mahpus Mehmet Emin Özkan; yine, Yasin Börü olayından dolayı, masum olduğu ortaya çıkmasına rağmen sadece bize duyduğunuz öfkeden dolayı, Kobani dosyası boşa düşmesin diye küçücük bir çocuğu yedi yıldır cezaevinde tutuyorsunuz.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Yasin Börü kaç yaşındaydı?

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Ant olsun ki tüm bunların hesabını vereceksiniz.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Yasin Börü kaç yaşındaydı? Hâlâ toprak altında.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Bakın, gerçeğe bakmaya cüret edin, gerçeğe bakmaya cüret edin!

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Siz bakın, gerçeğe bakmaya siz cüret edin!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Adaletsizliğe teslim olmuşsunuz; kine, nefrete, öfkeye teslim olmuşsunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Nefretinizde boğulacaksınız! Kininizde boğulacaksınız!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Sağduyunun olmadığı yerde felaket vardır, felaket; bakın, sizi bir felaket bekliyor. Siz kaybetmeye mahkûmsunuz.

Dediğim gibi, gizlilik kararı olan bir dosyada İçişleri Bakanı, önceki günden yapılan bir gözaltı operasyonunu ya da gözaltıyı bu sabah yapılmış gibi –dün sabah için- ve yine sanki benim evimde yapılmış gibi tamamıyla kamuoyuna yalan, yanlış bir bilgide bulunuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Bakın, vicdanların kimliklere yenik düştüğü yerlerde hiç kimse özgür değildir. Kusura bakmayın, sizler de özgür falan değilsiniz; hiç de öyle bağırmayın.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Sen özgür müsün? Sen de özgür değilsin.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Siz değilsiniz, bize söylüyorsunuz ya...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Dinleme onları, dinleme; ciddiye alma.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Bakın, size şunu söyleyeyim: “Başkalarının hayatından ders alın çünkü insan bütün hataları kendi yapacak kadar uzun yaşamıyor.” der Tolstoy. Bakın, bu ülkede birçok iktidar, Kürt düşmanlığı üzerinden bize sürekli saldırdı, bize çok eziyet ettiler; her dönemde de yaptılar.

SERMİN BALIK (Elâzığ) - Kürt düşmanlığı yapan, Kürtleri katleden sizsiniz.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Siz “Yapmıyoruz.” diyorsunuz ya; emin olun, bakın, daha önce de söyledim, bize söylediklerinizi unutabiliriz, bize yaptıklarınızı dahi unutabiliriz ama bizler bize nasıl hissettirdiğinizi asla unutmayacağız, bunu böyle bilin. (HDP sıralarından alkışlar)

Son olarak şunu söyleyeyim: Bize olan düşmanlığınızı, sizden olmayana duyduğunuz öfkeyi terk edin; terk edin, yoksa sizi felaket bekliyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Van Milletvekili Sayın Murat Sarısaç.

Buyurunuz Sayın Sarısaç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT SARISAÇ (Van) – “...” (x) Başkan.

Bütün halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Mehmet Emin Özkan, aylardır arkadaşlarımız dile getiriyor, aylardır cezaevinde yaşamış olduğu sorunları her yerde herkese anlatmaya çalışıyoruz ama kör, sağır, dilsiz bir vicdanla, bir insanlıkla karşı karşıyayız.

Mehmet Emin Özkan, 83 yaşında, yirmi altı yıldır cezaevinde, 5 defa kalp krizi geçirdi, birçok hastalığı var, ona rağmen Adli Tıp Kurumu “Cezaevinde kalabilir.” diyor. Şimdi, her defasında, biz buraya çıktığımızda Kürt düşmanlığından, bize duyduğunuz öfkeden, demin Hüseyin Vekilimin vermiş olduğu ayetten de örnekler veriyoruz ama ne yazık ki faydası olmuyor. Yirmi altı yıl önce Lice yakılırken, bir tuğgeneral şehit edilirken, katledilirken Mehmet Emin Özkan tutuklandı; sonrasında JİTEM’in itiraflarıyla Lice’nin yakılmasıyla da tuğgeneralin katledilmesiyle de hiçbir alakasının olmadığı ortaya çıkmasına rağmen Mehmet Emin Özkan hâlâ cezaevinde tutuluyor ve bu hastalıkların hepsini yaşamasına rağmen, dün coronadan dolayı yoğun bakımda olmasına rağmen Adli Tıp Kurumu, Hükümetten aldığı cesaretle “Cezaevinde kalabilir.” diyor.

Şimdi, biz, “hukuksuzluk” desek gerçekten de bu kavramın içeriğini boşaltmış olacağız, bir hukuksuzluk yok ortada; varsa bir hukuk, o da düşman hukukudur çünkü tecavüzcü Musa Orhan bir

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

kişiyi tecavüz edip sonrasında ölümüne sebep olurken, intihar etmesine sebep olurken on yıl ceza alıp şimdi dışarıdaysa, Mehmet Emin Özkan'a bunca hastalığına rağmen, yaşına rağmen hâlâ Adli Tıp Kurumu "Cezaevinde kalabilir." diyorsa bunda kimse bize gelip de "Burada bir hukuksuzluk var." diyemez; biz, hukuksuzluğu kabul etmiyoruz; varsa bir Kürt düşmanlığı var, varsa düşman hukuku var burada.

Yine, aynı şekilde Aysel Tuğluk, birçoğunuz bilirsiniz. Aysel Tuğluk, DTP Eş Genel Başkanıydı, beş yıl önce de bir kumpas davasıyla yine tutuklandığında bizim Eş Genel Başkan Yardımcımızdı, şu an cezaevinde; bütün raporlara rağmen, avukatlarının bildirimine rağmen ağır bir hastalık yaşıyor, bu ağır hastalığına rağmen yani tek başına, kendisinin ihtiyaçlarını bile karşılayamayacak durumdayken yine cezaevinde tutuluyor ve yıllarca bu sıralarda milletvekilliği yaptı. Aysel Tuğluk'un yapmış olduğu tek şey, Kürt halkının haklarını savunmak, kadın mücadelesi vermek, bundan dolayı da cezalandırılıyor ve bugün de yine cezalandırılmaya çalışılıyor.

Biz, şimdi, asla bu durumda da ne bir vicdana seslenme gereği duyuyoruz, ne de insanlıktan söz edilebilir; buradaki seslenmemiz kesinlikle iktidar partisine de değil. Burada eğer muhalefet de hâlâ Aysel Tuğluk'un bu mücadelesine rağmen; suçsuz yere, düşüncelerinden dolayı orada tutulmasına rağmen sessiz kalıyorsa bence muhalefet de kendisini gözden geçirin. Birinci olarak, Sayın Aysel Tuğluk'un o sağlık koşullarına rağmen orada kalmaması gerektiğiyle ilgili bir çaba göstermek zorunda ki zira bugün, biliyorsunuz, Aysel Tuğluk'un bu sağlık sorununun en büyük nedenlerinden bir tanesi de yıllar önce annesi vefat ettiğinde faşistlerin orada cenazeye bile tahammül edemeyip "Annesinin cenazesini biz burada gömdürmeyiz." demesiydi, o çıkan olaylardı. Ve bugün iktidarın da yapmış olduğu... O gün cenazeye nasıl karşı çıkıldıysa, nasıl gömdürmedilerse, bunda da bugün Aysel Tuğluk'un kim cezaevinde tutuluyorsa o düşünceyle ortak anlayıştır.

Yine, diğer bir konu, Sayın Leyla Güven. Biliyorsunuz, hukuksuz bir şekilde, Anayasa'ya aykırı bir şekilde cezaevine atıldı; birçok emsal karar olmasına rağmen, AYM burada emsal karar vermesine rağmen milletvekilliği düşürüldü ama bugün cezaevinde yirmi iki yıl cezaya çarptırıldı; o da yetmedi, her gün bizim bu sıralardan konuştuğumuz sözleri Hakkâri'de söylediği için propagandan ve üst dereceden yani en üst seviyeden beş yıllık propaganda cezası aldı. Neydi bunun gerekçeleri? Her gün karşılaştığımız şeyler: "Halkı kin ve nefrete teşvik etme" ve en trajikomik olanı da "devleti itibarsızlaştırma".

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MURAT SARISAÇ (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Devleti itibarsızlaştırmadan, bir ülkeyi itibarsızlaştırmadan bahsedilecekse bugün zaten devlette, ülkede bir itibar bırakılmamış. Bir devleti nasıl itibarsızlaştırırsınız, biliyor musunuz? Eğer halkın ucuz ekmek için girdiği kuyruklar, sizin övündüğünüz saraylarınızın lüks otomobillerinin kilometre uzunluğundaki konvoylarından uzunsa bir devlet öyle itibarsızlaştırılır. (HDP sıralarından alkışlar) Eğer siz bugün kendi halkınızı çöpten ekmek toplamaya muhtaç etmişseniz bir devlet öyle itibarsızlaştırılır. O yüzden Leyla Güven ve kadın yoldaşlarının vermiş olduğu kadın mücadelesi; barış, demokrasi ve eşitlik mücadelesi, onların beslendiği bu felsefe olsa olsa bu ülkeye itibar kazandırır. İtibarla ilgili sorumlu arıyorsanız bu ülkeyi itibarsızlaştırmayla ilgili sorumlu arıyorsanız buyurun, dün burada pervasızca konuşan Bakanınıza bakın, bugünkü politikalarınıza bakın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, izin verirseniz az önceki konuşmacının ve bir önceki konuşmacının konuşmalarından yola çıkarak özellikle “Kürt düşmanı” “Allah’tan korkun.” tarzı gruba yönelik ithamlarına cevap vermek isterim.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Niye “Allah’tan korkun.” demekle aykırı bir şey mi söylemiş oluyorum Sayın Turan?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz’ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptıkları konuşmaları sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, iddialara, bazen hakarete varan ifadelere zamanında cevap verilince daha kıymetli hâle geliyor ancak takdirinize saygı duyuyoruz grupların bitiminden sonra bu sözü veriyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz yaptınız öyle.

BÜLENT TURAN (Devamla) - Sayın Başkan, az önce konuşmacılardan birkaçı ısrarla grubumuza yönelik ithamla Kürt düşmanlığı yaptığımızdan bahisle...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Yalan mı?

OYA ERSOY (İstanbul) – Kürtçe... Mikrofonu dün niye kapattınız o zaman?

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Kürtçe bile konuşurmadınız.

BÜLENT TURAN (Devamla) - Burası Meclis, hatırlatırım.

Değerli arkadaşlar, söz konusu iddia hukukun konusudur. Hukuk hepimiz için vazgeçilmezdir. Bırakalım, yargı bu konuda, kimin suçu var, kimin kusuru var incelemesini yapsın, karara hep beraber saygı duyalım.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Dün Bakanınız iftira atarken niye söylemediniz?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Hukukun dışındaki her söylem hepimizi yorar; bu, doğru bir yaklaşım olmaz. Hukuktan başka bir iddiamız, bir beklentimiz yok.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bakanınız dün iftira atarken neredeydiniz?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ancak grubumuza dönüp “Kürt düşmanı” tarzı ifadelerinizi doğru bulmuyorum. Üslup kimliktir, üslubumuz kimliğimizdir. Kalpte ne varsa dile o vurur, denizde ne varsa sahile o vurur. (HDP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, bunları ifade ederken her şeyin böyle süttten çıkmış ak kaşık misali olmadığını siz de biliyorsunuz. Burada şimdi başa dönüp de “Apo’nun heykelini dikeceğiz.” Efendim “PKK’ya sırtımızı dayadık.” tarzı, eski tartışmaları açmak istemiyorum.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Aç, aç!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ama şunu söylemeye hakkımız var diye düşünüyorum: Yirmi yıldan beri kimlik siyaseti yapmadık, yirmi yıldan beri 84 milyonun kardeşliğini talep ettik, arzu ettik.

Derdimiz bu ülkede beraber yaşamak. Bakınız, rahmetli Erbakan Hoca'nın çok şık bir ifadesi vardı, der ki: "Kürt ile Türk'ü ayırırsanız ne Kürt kalır ne de Türk kalır ancak Türk ile Kürt'ü birleştirirseniz Çanakkale misali ne Fransız kalır ne de İngiliz kalır." (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Kürt dilini bile konuşurmadınız, Kürtçeye düşmansınız. Kürtçe dilini bile konuşurmadınız.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

BÜLENT TURAN (Devamla) – O yüzden bu dilin Kürtlere, Türklere, bu ülkeye, kimseye bir faydasının olmadığını altını çizmek isterim. Konuşurken daha usturuplu bir dille konuşursanız, konuşurken tüm Türkiye'nin derdini göğüsleyen bir konu olarak değerlendirirseniz çok daha kıymetli olur diye düşünüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Kürtçe konuşurmadınız kürsüde.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz efendim, müsaade eder misiniz.

Buyurunuz Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sataşmadan dolayı söz istiyorum.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Ne dedi de sataştı?

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Barışçıl bir dil kullandı ya, ne sataşması?

BAŞKAN – Konu neydi Sayın Oluç?

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Barışçıl bir dil kullandı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Dün Bakanın söyledikleriyle ilgili sataşma cümlesinden dolayı istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, tabii ki konuşsun Başkan, dinleriz ancak Tüzük gereği ne dediğimi söylemek durumunda, neye sataştığımı söylemek durumunda Sayın Başkanım. Ne dedik, bileyim; ondan söylüyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Birincisi...

BAŞKAN – Kürsüden Sayın Oluç, kürsüden verelim cevabı, kürsüden verelim cevabı.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Söyleyemiyor ya, çok ayıp ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, sataşmadım da o yüzden... Ne dedim de sataştım? (HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Kürsüden hepimiz dinleyelim efendim.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Arkadaşlar, ne kadar barışçıl bir dil kullandı, yapmayın ya.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Barışçıl dili dün söyleseydiniz ya Soylu'nun karşısında.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki, sataşacağım o zaman Başkanım bir dahakine.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Gerçekten yapmayın ya. Niye ağırınıza gidiyor? “Türk ile Kürt kardeş.” dediği için niye ağırınıza gidiyor?

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Oluç.

2.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; şimdi, Sayın Turan’ın konuşmasını dinledim; gerçekten, aklıselime davet eden bir konuşma olarak dinledim. Fakat Sayın Turan, dün burada...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Dünü bırakın, şimdi bunu konuşuyoruz ya.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Ama şimdi, Hüseyin Kaçmaz düne ilişkin bir şey söyledi. Dün, Bakanınız, burada, açıkça yargısız infaz yaptı, yargısız infaz. Yani bu adamın -ben dün burada yüzüne de söyledim onun- her konuşması suçtur, her konuşması suçtur, her konuşması Anayasa ve yasa çiğnemektir. Bu adam, aslında Bakan olmaması gereken bir kişidir, bakanlıkla alakası yoktur; yeri Yüce Divandır, Yüce Divanda aklanmadan Türkiye Cumhuriyeti Bakanı olarak dolaşması züldür, zül, hepiniz için züldür.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sana göre, sana göre.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bizim hepimiz için de züldür; bunu söyledim. (HDP sıralarından alkışlar) Yargısız infaz yaptığı zaman, keşke siz bu konuşmayı dün yapsaydınız; keşke onu hukuka davet etseydiniz. Açıkça iftira attı vekilimize ya, açıkça hedef gösterdi, açıkça oradaki insanların birbirine düşmesine, aşiretlerin birbirine düşmesine yol açacak bir konuşma yaptı. Nasıl burada Meclisi karıştırdı, herkesi birbirine düşürdü, toplumu da karıştırıp herkesi birbirine düşürmek isteyen bir “Bakan” sıfatlı suç makinesinden söz ediyorum ya, suç makinesidir bu adam. Şimdi, onun için... Bir de dedi ki, ben dün de söyledim: “Türkiye’imizde siz konuşuyorsunuz.” Ya, neye lütfediyor? Neyin Türkiye’si? Türkiye hepimizin. Siz barışçı bir konuşma yapıyorsunuz, evet, destekliyorum barışçı anlayışımızı; Türkiye hepimizin ve hep birlikte Türkiye’de barışı, demokrasiyi, adaleti sağlayabiliriz, yoksa bir halka düşmanlık, Kürt halkına düşmanlık yaparak değil. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, her gün bir bütçemiz var, her gün bakanımız var. Dünkü Bakanımızın konuşmalarını beraber burada değerlendirdik, tartıştık saatlerce, gece saat ikiye kadar buradaydık, hepsini konuştuk. Sayın Bakanın elinde belgeler var, bunları paylaştı.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Yalan, yalan!

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hangi belge ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hangi belge!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Turan, bak, sizi yalana ortak ediyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, nerede belge? Hani belge? Nerede belge? Var mı sende?

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Size yalan söylüyor!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gizlilik kararı var, dosyada gizlilik kararı var!

BAŞKAN – Sayın Paylan...

Sayın Turan, tamamlayın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu belgeler, Sayın Bakanın dün gösterdiği belgeler yargının konusu. (HDP sıralarından gürültüler)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nerede? Nerede?

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Ya, belge melge yok! Sayın Turan, belge yok.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya “Yargının konusu.” diyorum, ne diyeyim? “Yargının konusu.” diyorum, daha ne diyeyim?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Turan.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Yalan söyledi “Göstereceğim.” dedi, göstermedi.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Turan, bu kadar basit mi?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne yapayım, yargılayayım mı seni?

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Hayır, onu yargılayacaksınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım, ben...

BAŞKAN – Ben kısa bir cümleyle... Sizden bir istirhamım var.

Bakınız, Komisyon burada, yeni Bakanlarımız burada, yeni bir konuyu görüşüyoruz, lütfen... Düne dönersek eğer, dün içinden çıkmadığımız gibi bugün de devam edecek bu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Sayın Turan dedi ki: “Bakanımızın elinde belge var.” Bu, suçlamadır ve sataşmadır aynı zamanda.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Dosyada da gizlilik kararı var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya, Sayın Başkan, yapmayın böyle lütfen.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Turan, dosyada gizlilik kararı var, daha şahısların ifadesi bile alınmamış. “Katil” dedi, “katil” dedi.

3.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yerinden sarf ettiği ifadelerinde Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ceza Muhakemeleri Kanunu'na göre -Sayın Bülent Turan gayet iyi bilir- soruşturma başladığında, o soruşturmayı savcı yürütür ve savcının yürüttüğü soruşturmada bir gizlilik kararı varsa onu hiç kimse inceleyemez. Biz dün burada söyledik, bir kere dosya üzerinde gizlilik kararı var, avukat bile dosyadaki hiçbir iddiadan haberdar değil ve suç işleri bakanı, bu dosyayı özel olarak, kumpas olarak düzenleyerek dün burada konuşacağı hiçbir şey olmadığı için her bütçede bir iftira atarak, bir senaryo yazarak halkın gözünü boyamaya çalışıyor ama hukuk sistemimize göre -siz de gayet iyi biliyorsunuz ki- bir kişi, daha ifadesi bile alınmadan suçlu ve katil ilan edilemez. Dün Bakan efendi sadece suçlu ilan etmedi; katil ilan etti, milletvekilimizi suçlu ilan etti, kendi evinde yakalandığını iddia etti. Hangi sıfatla bunu yapıyor? Öyle bir sıfatı yok, olamaz ve hukuk tanımazlıktır bu. Kendisi... Onunla ilgili iddiaları bütün dünya âlem biliyor, bütün dünya yayınlarında dönüyor; Peker'in, bir suç örgütü liderinin kendisi hakkındaki iddialarını. Onlar ayan beyan ortadayken bunu kapatmak için, kendini sözde temizlemek için gelmiş Hüseyin Kaçmaz Vekilimizi hedef gösteriyor.

Ben Sayın Turan'ı şuna davet ediyorum: Şu anda Süleyman Soylu'yu arayın, elindeki belgeyi buraya istiyoruz. O belgede ne yazıyor? Şüpheli daha ifade vermemişken, daha gizlilik kararı varken, daha savcı ifade almamışken neyin belgesini getirmiştir? Kumpası nasıl düzenlemiştir? Hangi kollukla bunu ayarlamıştır? Bunu dün de sorduk, gelsin bunu açıklasın. Açıkça iftira atıyor, kumpas kuruyor ve suçunu gizlemeye çalışıyor. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, Sayın Özkoç bekliyor, isterseniz bir...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sizi İç Tüzük’e davet ediyorum Sayın Başkanım; sitem ediyorum size, isyan ediyorum size. Şu yüzden Sayın Başkan: Konuşurken sadece bütçenin vahameti olmasın diye, süreç devam etsin diye “Konu yargının.” diyorum. Sataşma yok, iftira yok, hakaret yok.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Ne yargısı ya! Siz yargı mı bıraktınız ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Belge var.” dediniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Söz veriyorsunuz...

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – “Belge var.” diyorsun, belge.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Belge var.” dediniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...gerekçe buna uygun değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Belge var.” dediniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir daha söylüyorum: Sayın Başkan, bizim kadar onların da sizin de Tüzük’e...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Belge nerede? Nerede belge?

BAŞKAN – Ya, müsaade eder misiniz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, özür dilerim, kesinlikle reddediyorum.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Belge var.” diyorsa ispatlayacak. Getirsin belgeyi, davet ediyorum.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Turan, ben size bahsettiği belgeyi göstereyim mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İspatlayamıyorsanız müfterisin!

BAŞKAN – Ben Sayın Turan’ın bana dönük uyarısını takdirle karşılıyorum. Her konuda da İç Tüzük’le ilgili hassasiyet esastır. Sayın Oluç da zaten sizin hitabınızda, hitabetinizde sağduyudan bahsettiğinizi ve Genel Kurula da o konuda bir katkı sunduğunuzu söylediler. Ben Sayın Grup Başkan Vekillerini de bu hassasiyete davet ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanına “Biz sizi burada ağırlayamayız.” diyen TÜİK Başkanını ve ona sahip çıkan Cumhurbaşkanını kınadıklarına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, Hazine ve Maliye Bakanlığıyla ilgili biraz sonra Cumhuriyet Halk Partisi Grubu milletvekillerinin ve grup sözcümüzün konuşmaları başlayacak. Orada görüşmemiz gereken konularda Türkiye İstatistik Kurumu da var.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; ben bu konuşmayı Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurumlarının tamamen itibarının yitirilmemesi adına bugün yapıyorum. Bir kurum, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurumu hükümetlere bağlı değildir; devletin kurumudur ve milletine hesap verir. Türkiye Cumhuriyeti’nin Ana Muhalefet Partisinin Genel Başkanı eğer doğru bilgiyi almak için bir kurumdan randevu istiyorsa, o kurumun başkanı -TÜİK’in Başkanından bahsediyorum- Ana

Muhalefetin Başkanına “Biz sizi burada ağırlayamayız.” diye cevap vermez. Eğer o gün randevu veremiyorsa randevu vereceği bir günü ifade eder. Ancak Ana Muhalefet Partisinin Genel Başkanı, daha sonra TÜİK’in kendi yayınladığı bildiride, internet ana sayfasında yer alan “Her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı eğer TÜİK’ten bilgi almak istiyorsa merkez binasına gelerek bilgi alabilir.” yazısına dayanarak milletin temsilcileriyle beraber TÜİK binasına gittiğinde ana kapının yani bahçe kapısının demir parmaklıklarıyla karşılaşılırsa, bu, Türkiye Cumhuriyeti’nin kurumlarının ne hâle geldiğini gösterir, itibarsızlaştığını gösterir, milleti değil sadece sarayı temsil eden kuruluşlar hâline geldiğini gösterir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Bu zarar kalıcı bir zarardır, bu zarar Türkiye’yi yıpratıcı bir zarardır. Daha sonra, eğer bu ülkenin Cumhurbaşkanı, bağımsızlık yemini etmiş Cumhurbaşkanı Merkez Bankasıyla ilgili “Burası bağımsız bir kuruluş olmasaydı Kılıçdaroğlu’na bu randevuyu vermezdi.” demesinin ardından, eğer TÜİK Başkanı böyle bir şey yapıyorsa, o zaman, Cumhurbaşkanının ifadesiyle, o bağımsız bir kuruluş olmaktan çıkmış demektir. Ancak, hem milletimiz hem de Türkiye Cumhuriyeti’nin Parlamentosu şunu bilmelidir ki: Milletle, milletin temsilcileriyle devletin kurumları, kuruluşları arasına demir parmaklıklar koyanlar asla başarılı olamamışlardır, bundan sonra da başarılı olamayacaklardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Millet kendi üzerindeki esaret zincirlerini ve demir parmaklıkları her zaman kırarak kendi özgürlüğüne ve milletin temsilcisine sahip çıkacaktır. Dün sahip çıktı, yarın da sahip çıkacaktır. Buradan, Parlamentosunun huzurunda TÜİK Başkanı ve ona sahip çıkan Cumhurbaşkanını Cumhuriyet Halk Partisi adına kınıyoruz. Aramıza koyduğunuz demir parmaklıkların bir an önce kaldırılmasını talep ediyoruz. Eğer, bunu siz yapmazsanız millet sandıkta er geç yapacak ve bunun gerekli cezasını verecektir diyoruz.

Teşekkür ediyorum (CHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

1) Kamu İhale Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*C) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)**1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ç) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)**1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)**1) Sermaye Piyasası Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)**1) Türkiye İstatistik Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)**1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)**1) Ticaret Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) REKABET KURUMU (Devam)**1) Rekabet Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)**1) Helal Akreditasyon Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi konuşmacıları tamamlandı.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Sayın konuşmacılarını davet edeceğiz.

Ankara Milletvekili Sayın Bülent Kuşoğlu.

Buyurunuz Sayın Kuşoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı ve bunlara bağlı kurumlar, ilgili kurumlar bütçeleri üzerinde grubum adına söz aldım.

Öncelikle, her iki Bakan da ilk defa Genel Kurulda Bakanlıklarını temsil ediyorlar, kendilerine başarılar diliyorum.

Çok değerli milletvekili arkadaşlarım, ben on-on bir yıldan beri Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim ve son on yıldaki tüm bütçe görüşmelerine katıldım. Çoğunda da mesleğim gereği ve Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olmam hasebiyle ağırlıklı olarak ekonomi konularında tabii ki konuştum; Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde konuştum, Ticaret Bakanlığı bütçesinde konuştum ağırlıklı olarak hep. Ancak, ilk defa bu yıl ne konuşacağımı, inanın, tam olarak bilmiyorum yani kürsüye geldim, kafamda çok soru var, yorum var ama tam olarak ne konuşacağım bilmiyorum çünkü Plan ve Bütçe Komisyonunda da konu gündeme geldiği zaman, yine aynı şekilde ne konuşacağımızı tam olarak bilemedik, şaşırдық çünkü anormal bir ortam var, anormal bir durum var, anormal şeyler söyleniyor ekonomi konularında, maliye konularında, ticari konularda. Piyasanın durumunu çok iyi biliyorsunuz; şimdi, bu şartlar altında bizim Sayıştay raporlarıyla ilgili eleştirilerde bulunmamız ya da işte Maliye Bakanlığıyla ilgili vergi denetiminin eksik yapıldığı, afların çok çıktığı ya da borçlanmanın aşırı olduğu gibi eleştirilerde bulunmamızın ne kadar anlamı var? Ya da ithalatın yüksek olduğuyla ilgili eleştirilerimizin artık anlamı kalmadı. Yani geçmiş yıllarda bunları yaptık, yapısal reformların gereğinden bahsettik, hiçbir zaman bütün bunlar dikkate alınmadı, geldiğimiz noktada da büyük bir sıkıntı var. Şimdi bunları yaşıyoruz, hep birlikte yaşıyoruz ancak garip tepkiler alıyoruz. Yani aklın, bilimin, mantığın dışında sanki şimdiye kadar Müslüman değilmiz gibi -elhamdülillah- yeniden iş farklılaştı. “Efendim, nas var, onun için faiz düşürüyoruz.” deniliyor. İyi de 15 faiz değil mi, 15 nassa aykırı değil mi? Yani böyle garip garip bir durum var, onun için “Ne söyleyeceğimi tam olarak bilemedim.” dedim.

Şimdi, son yirmi yıldan beri yaklaşık 400 milyar dolar civarında faiz ödemişiz yabancılara, 400 milyar doların üzerinde. Şimdi, nistan bahsediyoruz ya da faizin olmamasından, cari açıktan bahsediyoruz, bunların kapanması gereğinden bahsediyoruz bunca yıldan sonra. Bu kadar işsiz var, bu kadar gencimiz işsiz, dil bilen doktorumuz, mühendisimiz yurt dışına gitmeye çalışıyor -epey de giden var- böyle bir hâle gelmiş vaziyette bakanlık bütçelerini görüşüyoruz.

Şimdi, bakanlıklarla ilgili olarak, biz, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmeler yaparken birçok soru sorduk, yorum yaptık ancak Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanım, Sayın Bakanlarım; Plan ve Bütçe Komisyonunda sorduğumuz sorulara hiçbir şekilde cevap gelmedi. Sayın Başkanım, sizin delaletinizle sorduk, cevap gelmedi ne Maliye Bakanlığından ne Ticaret Bakanlığından. Şimdi, oradan aldığımız cevaplara göre de burada bizim yorumlar yapmamız, yorum getirmemiz gerekiyor; yapılmadı. Her iki bakanlık da sağ olsunlar, cevap vermediler. İyi, bakanlar yeni değişti onun için diyeceğim ama böyle bir anlayış olamaz Çünkü bakanlıklarda, devlette devamlılık esastır, kurumsallaşma esastır, böyle bir bahane de söz konusu olamaz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, faiz düşürüldü, düşürüleceği de söyleniyor ki devlet öngörülemez olamaz yani devlet öngörülebilir işler yapar, devletin ne yaptığı bellidir, şeffaftır, devlet hesap verebilir olmalıdır, öngörülebilir olmalıdır; bütün devletlerde olduğu gibi. Bizde ne olacağı belli değil. Faizi birkaç ay içerisinde 19’den 15’e düşürdük düşürdük; 4 puan. Peki, Hazine borçlanma faizi ne oldu? O yükseldi, tam tersine. Hazinesinin borçlanma faizi yükseldi, ihtiyaç kredilerinin faizi arttı, taşıt kredilerinin arttı, konut kredileri çok az bir düşüş göstermiş, mevduatta da çok az bir düşüş var, ama CDS’ler, onlarda anormal yükselmeler var, 400’lerden 500’lere çıkmış; anormal.

Şimdi, bütün bunlarla ilgili olarak ne diyeceğiz, burada ne konuşacağız? Yani bir yapı, kurumsallaşma, devlet anlayışı, liyakat sistemi, bütün bunlar yok edilmiş, ölmüş. Biz, burada,

bakanlıklarla ilgili, ekonomiyle ilgili değerlendirme yapmaya çalışıyoruz ki burada, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı var ve arkalarında Gelir İdaresi Başkanlığı gibi bütün vergileri tahsil eden, öbür taraftan TÜİK gibi devlet adına istatistiki rakamları tespit eden bir kurum var. Merkez Bankası gibi rezervlerimize sahip çıkması gereken, fiyat istikrarıyla ilgili görevlendirilmiş bir kurum var, bugün görüşüyoruz. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı var, çok önemli. BDDK var, SPK var. Tüm bunlar kamu mali yapısının önemli kurumları ve Ticaret Bakanlığına bağlı olanlarla birlikte çok önemli kurumları ama bunlarla ilgili olarak, -Kamu İhale Kurumu var- tüm bunlarla ilgili olarak kurumsallaşma -maalesef- ve mevzuat bazında çok geriye gidiş var. Eğer ekonomide bir şeyler yapılacaksa, ekonomiyle ilgili bir şeyler düzeltilecekse, reform yapılacaksa önce bu kurumlar düzeltilmeli, kurumlar çalışır hâle getirilmeli, ondan sonra ekonomide reform yapılmalı, değil mi? (CHP sıralarından alkışlar) Ama kurumları öldürmüşüz, kurumlar artık çalışmıyor. Kamu İhale Kurumu dediğimiz kurum, 60'a yakın kendi kanununda, onun dışında da 140'a yakın başka kanunlarda değişiklik yapılarak, muafiyet, istisna getirilerek çalışmaz hâle getirilmiş, anlamsız hâle getirilmiş. SPK bu dönemde sıkıntılı, bayağı bir sıkıntılı, istismarlar çok fazla, özellikle İstanbul Borsasında. Özelleştirme İdaresini biliyorsunuz, şu sıralarda arsaları özellikle satışa çıkardı. Maalesef para kazanabilmek için her şey yapıyor. Şimdi, bunlar arasında bir de tabii, Gelir İdaresini saymayacağım; özellikle denetim açısından, vergi toplama açısından çok sıkıntılı bir dönemden geçiyoruz ama biraz önce Sayın Grup Başkan Vekilim de söyledi, TÜİK açısından gerçekten de çok üzüntülü bir durum söz konusu. TÜİK gibi kurumlar devletin güven kurumlarıdır, güvenilmesi gereken kurumlardır. Bu kurumların yaptığı çalışmalar, ortaya koyduğu sonuçlar, rakamlar devlete güveni esas kılar. Biz, TÜİK'in açıklamalarıyla ilgili muhalefet olarak, milletin seçtiği vekiller olarak soru işaretlerine sahiptik çünkü millet soru işaretlerine sahipti. Kalktık, milletvekilleri olarak, Genel Başkanımızla birlikte -biraz önce Sayın Grup Başkan Vekilimin söylediği üzere internet sitelerinde de yazıyor "Bilgi almak için merkezimize gelebilirsiniz." diyorlar- gittik. Randevu verilmedi. Değerli arkadaşlarım, sizler iktidar partisi milletvekillersiniz, diğer arkadaşlarımız da muhalefette. Şimdi, milletvekili olarak bizi kamu kuruluşuna kim almaz ya? Siz alınmazsanız iktidar milletvekili olarak ya da muhalefet milletvekili olarak ne düşünürsünüz? Bizim görevimiz bu değil midir? Millet bizi ne için seçti? Ne demek bir kamu kuruluşunda kapıdan alınmamak? Buna kim cesaret edebilir? Bu nasıl bir anlayıştır, nasıl bir devlet anlayışıdır bu? (CHP sıralarından alkışlar) Devletin itibarını, güvenini temsil eden bu kurumlar devleti ne hâle getirmiş?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Parti devleti, parti devleti.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Ne hâle getirmiştir arkadaşlar ya? Bu utanılacak bir hadisedir, gerçekten öyle. Ben, orada, yıllarını devlete vermiş, bu milletin bir temsilcisi olarak utandım o kapıların kapatılması dolayısıyla. Gerçekten utanılacak bir durumdu.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Bakan Bey, niye dinlemiyorsunuz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Şimdi, buraya gelmemişler. Gelmemeleri gerekir. Öyle bir TÜİK'in, öyle bir kamu kurumunun buralarda olmaması gerekir. Milletin temsilcilerinin yüzüne bakacak durumunun olmaması gerekir, onun için gelmelerini istemedik. (CHP sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Onlar bizi kabul etmedi, biz de onları kabul etmedik Sayın Başkanım.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sayın Bakan...

MURAT BAKAN (İzmir) – Bakan başını öne eğmiş zaten.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şimdi, devlette böyle bir düzen var. Üç sene oldu, yeni hükümet sistemine geçtik.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Bakan, kaçırmanın konuşmayı.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Grup Başkan Vekili meşgul etme Bakanı orada.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Üç seneden beri Bakanlıkları izliyoruz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Sayın Bakan, dinle de öğrenirsin biraz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Evet, arkadaşlar, müsaade edin, ben devam edeyim.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Şimdi, üç seneden beri Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtik, izliyoruz neler olacağını, neler yapılacağını. Ben, biraz önce söyledim, on-on bir yıldan beri Plan ve Bütçe Komisyonunda devleti çok iyi takip eden birisiyim. Bazı iyileştirmeler olmasını bekledik, bekledim ama inanın tam tersi gelişmeler var. Şimdi, Hazine ve Maliye Bakanlığıyla ilgili olarak da Ticaret Bakanlığıyla ilgili olarak da aynı şekilde, tam tersine, olumsuz gelişmeler var, her 2 bakanlığın da bütün göstergelerine bakın, olumsuz.

Şimdi, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı... Şimdi, bunların teşkilat ve kuruluş kararnamelelerinde şu yazıyor, ilk görev ve yetkilerinin belirlendiği kararnamede Hazine ve Maliye Bakanlığı için ve Ticaret Bakanlığı için diyor ki: “Politikaların saptanmasına yardımcı olmak...” Allah Allah! Ya, şimdi, Hazine ve Maliye Bakanlığı Türkiye’deki ekonomiyle ilgili -Ticaret Bakanlığı da aynı şekilde- kendilerine verilen diğer görevlerle birlikte ekonomiyle ilgili bir yetkiye sahip, en iyi şekilde bilmesi gereken uygulayıcı bakanlıklar. Diyor ki: “Maliye politikalarının, hazine politikalarının, ekonomi politikalarının, ticaret politikalarının saptanmasına yardımcı olmak.” Bu politikaları saptamak değil, yardımcı olmak. Şimdi, bir bakanlık, bu politikaları en iyi şekilde bilmesi gereken bir bakanlık yardımcı oluyorsa ana politikaları saptayan kim? Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Politikaları Kurulu. Kimlerden oluşuyor, bir bakın, Allah aşkına. Maliye Bakanlığında, Hazine’de ya da Ticaret Bakanlığında bu işi yapanlardan daha bilgili, daha tecrübeli, daha birikimli insanlar mı ki o politikaları onlar saptıyor, bunlar uyguluyor? Böyle bir şey olabilir mi? Dünyada yok böyle bir anlayış.

Tabii, devlet olma vasfı buradan yittiği için, anormallik buradan başladığı için sıkıntı var. Politikaların saptanmasına bakanlık yardımcı olacak, kendi politikalarının. Olmaz tabii ve dolayısıyla da olamıyor. Bakanlar da bize karşı sorumlu değil, Meclise karşı sorumlulukları yok bakanların, millete karşı da sorumlulukları yok, sadece Cumhurbaşkanına karşı sorumlular. Cumhurbaşkanı, zaten millete, Millet Meclisine hesap vermiyor hiçbir zaman, vermesi mümkün değil, buraya da gelmiyor. Dolayısıyla hiçbir şekilde biz bütçeyle ilgili bütçe hakkını kullanamıyoruz, denetim görevimizi de yerine getiremiyoruz elhamdulillah! Durum bu. Onun için “Ne konuşacağımı anlatmakta zorlanıyorum.” dedim, dikkat ediyorsanız da zorlanıyorum.

Şimdi, Maliye Bakanlığıyla ilgili geçmiş dönemlerdeki mükellef sayılarına gireyim “Niye yeterli artış yoktur?” diyeyim, “Neden vergi denetimi yeteri kadar yapılmıyor?” diyeyim. O kadar af var ki hiçbir anlamı kalmamış bütün bunların, bunları söylememizin bir anlamı yok. Bütçenin anlamını yitirdiğini söyledik, hatırlıyorsunuz hem Plan ve Bütçe Komisyonunda hem burada Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız dedi ki: “Anlamını yitirmemiştir bütçe. Bütçe giderlerinde artış var ama gelirlerinde de var, dolayısıyla o dengeler.” Şimdi, bu nasıl bir anlayıştır arkadaşlar? Bakın, “bütçe” dediğiniz, belli rakamları ayrıntılı olarak saptar; hangi bakanlığın, hangi kurumun hangi harcaması, harcama konuları tek tek belli olur. Şimdi, bunlarda, harcamalarda artış varmış, gelirlerde de artış varmış, bütçe dengelenirmiş; böyle bir bütçe anlayışı yok. Yani siz o rakamları tutturamıyorsanız detay bazında, bütçe yapmıyorsunuz demektir. (CHP sıralarından alkışlar) Bu nasıl bir anlayıştır? Gerçekten şaşırıdım ya Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı “Giderler artıyor ama gelirler de artıyor, bütçe tutar.”

dedi. Yani şimdi, orada 1,751'lik bir harcama var; bu, 2,751'e çıktı mı "Gelirler de o oranda arttı." diye bu, bütçenin tuttuğunu mu gösterir? Bu, bütçe yapılmıyor demektir, devlet yok demektir; Allah aşkına, bu böyledir. Bunu nasıl anlamak lazım? (CHP sıralarından alkışlar)

Ayrıca şu var: "Harcamalarda da artış varken gelirlerde de artış olacak." demek, milletin üstüne yükleyeceğiz bütçeyi demektir, bütün o harcamalarla ilgili gelirleri milletten toplayacağız demektir.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Vergiyi artıracaklar.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Zam üstüne zam gelecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Bu nasıl bir anlayıştır, nasıl böyle bir laf etti, anlamam mümkün değil.

Değerli arkadaşlar, ayrıca, çok önemli bir hadisedir; geçen hafta -biliyorsunuz- Sayın Cumhurbaşkanı Katar'a gitti, görüşmeler yaptı, Dışişleri Bakanımız da oradaydı. Dışişleri Bakanımız Katar Dışişleri Bakanıyla basına açıklama yaparken bir Katarlı gazeteci "Yine para istemeye mi geldiniz?" dedi. Ya, Türkiye Cumhuriyeti'ne söyledi bunu, gerçekten utandım. Bu, utanılacak bir hadisedir. Bu, bizim tarihimizde dikkate alınması, altı çizilmesi, hiç unutulmaması gereken bir hadisedir. (CHP sıralarından alkışlar) Ekonomi tarihimizde böyle bir aşağılama yok bize karşı. Gerçekten, beni utandırmıştır bu hadise. Kimdir Katarlı gazeteciler, Katarlılar da bize bunu sorabiliyorlar ya? "Yine para mı istemeye geldiniz?" Kimdir Katar? Bu nasıl bir laftır?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Her gün para mı istiyoruz onlardan?

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Türkiye'yi bu duruma kimsenin düşürmemesi lazım arkadaşlar, gerçekten düşürmemesi lazım, aғlamamız lazım. Yıllarca, Ticaret Bakanlığı bütçe görüşmelerinde sayın bakanlar dediler ki: "İhracat çok iyi gidiyor, ihracat artıyor, ihracat hedeflerimiz şöyle iyi, böyle iyi." Biz de dedik ki: "İhracat iyi ama ithalata da bakın. Bakın, ithalat da artıyor, ithalatı görün." Şimdi, bakıyorsunuz, işte, en son, kasım ayı dış ticaret açığına bakın, ekimde 1 küsurdu, kasım ayında 5'e çıkmış. Son üç yıla bakın, Strateji ve Bütçe Başkanlığını açarsanız orada ekonomi verilerinde de görebilirsiniz, tablo olarak koymuşlar, ihracat ve ithalat tablo olarak var; birlikte iniyor, birlikte çıkıyor, hiçbir şey değişmiyor, dış ticaret açığı da aynı kalıyor. Şimdi, böyle bir durumda, ihracat bu kadar ithale bağlıyken -biliyorsunuz ara mal ve ham madde dolayısıyla ihracatımız ithalata bağlı- siz nasıl politikalar izliyorsunuz? İktisat kitaplarında farklı, üniversitelerde... Ne kadar iktisat fakültesi var Türkiye'de, bilmiyorum ama hepsinde ve tüm dünyada okutulan iktisada aykırı bir politika izleniyor, kimse de bunu izah edemez, ne AK PARTİ'li milletvekilleri ne iktisat hocaları, hiç kimse bunun ne olduğunu izah edemez.

Evet, faiz düşürülmeli. Enflasyonun altında faiz olan ülkeler de var arkadaşlar, var böyle ülkeler, enflasyonun altında faiz olan ülkeler var ama enflasyonda bir beklenti vardır -çok önemlidir iktisatta bu beklenti- ve o ülkelerin hepsinde beklenti enflasyonun düşmesi yönünde, bizde tam tersine çıkma yönünde. İki, o ülkelere Merkez Bankası rezervleri yeterlidir piyasaya müdahale edebilmek için. Türkiye'de ne Merkez Bankası rezervi var ne de enflasyon beklentisi aşağı yönlü, tam tersine, yukarı yönlü. Bu durumda biz ne yapıyoruz, anlamam mümkün değil, kimse de izah edemez bunu, edemiyor da. Şimdi, bu iktidarı eleştiriyoruz, yürütme erkini eleştiriyoruz ama... Allah sonumuzu hayretsin, gerçekten akla mantığa aykırı işler yapıyoruz.

2023 hedefleri vardı biliyorsunuz, 500 milyar dolarlık ihracat, gayrisafi yurt içi hasılanın 2 trilyon dolar olması; 1 trilyon bile olmadı biliyorsunuz, 700'lerde gayrisafi yurt içi hasıla, yarısını bile bulamadık. Kişi başına gelir 25 bin dolar olacaktı, yine aynı şekilde, üçte 1'inde kaldık.

Değerli arkadaşlar, devlet kumar oynamaz, şeffaf olur; devletin şeffaf olması, açık olması lazım. Bakın, 90 milyonluk bir ülkeyiz biz, mültecilerle birlikte 90 milyonuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

100 küsur milyar dolarlık bir bütçemiz var. TL rakamlarına bakmayın, 100 küsur milyar dolar. 15 milyonluk Yunanistan'ın da bizim kadar bütçesi var. Savunmaya, eğitime onlar 15 milyon nüfusa göre pay ayıracak, biz 90 milyon nüfusa göre pay ayıracağız, o da şu andaki kurla, yıl içerisinde ne olacağını bilmiyoruz. Onlar, biliyorsunuz, euro kullanıyorlar, o kadar düşüş olmayacak. Bu vaziyetteyiz. Aklımızı başımıza devşirmemiz gerekiyor hep beraber ki daha... Yani anormal... Bu “metaverse dünya”yı bilir misiniz? Bir “metaverse âlem” var, Türkiye ona hazırlanıyor, orada, ancak o sanal, gerçek olmayan âlemde mutlu edilecek yoksul insanlar; Türkiye’yi oraya hazırlıyorlar herhâlde diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Vakit bulamadım, FATF konusuna, Mali Eylem Görev Gücüne, kayıt dışılığa...

Sayın Bakan, yurt dışındaki servetler konusuna giremedik, onlarla ilgili Komisyonda soru sormuştuk, cevap alamadık, onları da bekliyoruz.

Bütçelerinizin ülkemiz için hayırlı olmasını diliyoruz, başarılar diliyoruz ama sizler de bu konularda bu gerçekleri görerek hareket edin lütfen.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Sayın Süleyman Bülbül.

Buyurunuz Sayın Bülbül. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Komisyonda bütçe görüşmelerine başladığımız gün 20 Ekimden bugüne, bir buçuk ayda, dolar 9 liraydı, 14 liraya geldi, Türk lirası dolar karşısında yüzde 56 değer kaybetti. Yani şu anda yüzde 56 değer kaybeden Türk lirası var ve önümüzde hazırlanan bütçeler var. Bu bütçelerle biz 2022 yılında vatandaştan aldığımız vergileri dağıtacağız, yatırım yapacağız. Kadük bir hâle geldi. Bu bütçeyle memleket idare edilemez, bu kadar net. (CHP sıralarından alkışlar) Bunun sorumlusu kim arkadaşlar? Bunun sorumlusu kim? Doları 9 liradan 14 lira yapan kim? Biz değiliz, biz değiliz. Kim? Sayın Cumhurbaşkanı, sarayda oturan Sayın Cumhurbaşkanı, AKP iktidarı.

Ya, bakınız arkadaşlar, dün, yine benzine, motorine zam geldi. Şu anda Ankara’da 10,41; İzmir’de 10,43; İstanbul’da 10,36 düşünebiliyor musunuz? Ya, bu benzini, motorini CHP’li milletvekilleri, MHP’li milletvekilleri, HDP’li milletvekilleri, İYİ Partili milletvekilleri kullanıyor da, AKP’li milletvekilleri kullanmıyor mu arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar) Bakınız, 90 lira olan tuvalet kâğıdı şu anda 131 lira olmuş durumda. Bakınız, arkadaşlar, bir simit İstanbul’da 3,5 lira, Ankara’da 3 lira; ekmek 2,5 lira olmuş durumda. Acaba AKP’li milletvekili arkadaşlar ekmek yemiyor mu, simit yemiyor mu, nerede yaşıyorlar? Bu iktidarda, bu iktidarı sürdürenler nerede yaşıyor? Saraydakileri biliyoruz da AKP’li milletvekili arkadaşların da benzin aldığını, mazot aldığını da biliyoruz. Yahu, arkadaşlar, gıda enflasyonu çıkmış yüzde 58’lere, TÜİK denilen, devlet kurumu olduğu iddia edilen, içi boşaltılmış kurum ise yüzde 21’den bahsediyor; ondan sonra değerlendirme oranlarını, trafik cezalarını artırım oranlarını, harç artırım oranlarını yüzde 36,20’yle bağlıyor. Ya, bu yüzde 14 nerede? Yüzde 14 TÜİK Başkanının cebinde mi? Ama onu cebinden alacağız. Nerede alacağız? Yargılanacak TÜİK

Başkanı. (CHP sıralarından alkışlar) Nerede yargılanacak? Yapmış olduğu, işlemleri olduğu “belgede sahtecilik” suçundan, “resmî evrakta sahtecilik” suçundan yargılanacak. Hiç kimse bir yere gitmeyecek.

Devlet kurumlarını boşalttılar. Özelleştirme İdaresi Başkanı, oturuyor; devlet kurumu, bağımsızmış, Hazine Bakanlığına bağlıymış. Yahu, arkadaş, siz artık emlakçı ofisine döndünüz ya! Memlekette bitirdiniz her şeyi, şimdi tarlaları, arsaları satmaya başladınız! (CHP sıralarından alkışlar) Aydın’da, Kuşadası’nda, Didim’de arsa mı arıyorsunuz? Sahil yerlerinde arsa mı arıyorsunuz? Bitirdiniz. “Özelleştirme” adı altında memleketimin cumhuriyet kurumlarını peşkeş çektiniz, talan ettiniz; Tank Paleti, Sümerbankı -daha sayayım- TÜPRAŞ’ı, TÜRK TELEKOM’u, PETKİM’i, Erdemiri, Eti Holdingi, TEDAŞ’ı, ADÜAŞ’ı, şeker fabrikalarını. Ne yaptınız? 63,3 milyar dolara sattınız. Ondan sonra ne yaptınız? 4.042 adet arsaya göz diktiniz, oradan da 3 milyar 859 milyon dolar aldınız. Bu paralar nerede arkadaşlar? Bunun hesabını sormayacağımızı mı zannediyorsunuz? Bunların hesabını da soracağız! (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakınız, Özelleştirme İdaresi var. Özelleştirme İdaresi Sayıştay raporlarına baktım, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı -çok ilginçtir- değer tespit raporlarını yedi yıldan beri yayınlamıyor. Neden yayınlamıyor? Özelleştirilen arsalar, şirketlerden, kamu sermayesinden değer tespitlerini vatandaş neden bilemiyor? Sayıştay yedi yıldan beri “Yayınla.” diyor yayınlamıyor. Kimden ne kaçırıyorsunuz? Kimlerden kimlere peşkeş çektiniz de vatandaştan kaçırıyorsunuz, bunun hesabını da vereceksiniz Özelleştirme İdaresi Başkanlığı olarak. (CHP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, Özelleştirme İdaresi Başkanlığına giriyoruz, aynı pazarlamacı sitesi gibi, çıkmışlar KDV muafiyeti, taksit imkânı, harçsız tapu; ne bu? Vatandaşa sat, sat, sat, sat, nereye kadar sat? Yani ülkeyi pazar yerine döndürmüşler. Ya, bu ülkenin topraklarına, bu ülkenin milletine saygılı olun biraz yahu! Pazar yeri mi bu memleket, sata sata bitiremediniz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bülbül.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, zaten bu ülkeyi parsel parsel sattınız, kurumların içini boşalttınız. Kurumların içini o kadar boşalttınız ki Kamu İhale Kurumunu “5’li çeteye iş verme kurumu” hâline getirdiniz; kurumların içini o kadar boşalttınız ki TÜİK’i “istatistik yalan tespit kurumu” hâline getirdiniz; kurumları o kadar boşalttınız ki Özelleştirme İdaresini “emlakçı pazarlamacı ofisi” hâline getirdiniz. Şimdi, elinizde sadece ne kaldı? Ağacın gölgesini satma derdine düştünüz, o ağacı kestirmeyeceğiz, o ağacın gölgesini de sattırmayacağız, bu vatani hiçbir şekilde sattırmayacağız; bunların hesabını sizlerden soracağız arkadaşlar.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gaziantep Milletvekili Sayın İrfan Kaplan.

Buyurunuz Sayın Kaplan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubumuz adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine AK PARTİ iktidarının keyfine göre bir bütçe görüşüyoruz. Halktan kopuk, kendilerine dönük yirmi yıllık AK PARTİ iktidarı her geçen gün kan kaybederken vatandaşlarımız da beceriksiz yönetimleri sayesinde her geçen gün yoksullaşılıyor. Bugün geldiğimiz noktada döviz karşısında Türk lirası tarihinin en fazla değer kaybını yaşıyor. Türkiye İstatistik Kurumu gerçeklikten uzak enflasyon istatistikleri yayınlıyor. Türkiye İstatistik Kurumu rakamları ne çarşısı ne pazarı ne de vatandaşlarımızın yaşadıkları geçim sıkıntılarını yani bu ülkenin hiçbir gerçeğini yansıtmıyor. Sayın Genel Başkanımız

Kemal Kılıçdaroğlu Türkiye İstatistik Kurumu'na gidiyor ve bir Genel Başkan'a kapılar açılmıyor. Sonra, Erdoğan çıkıp "Yok öyle, randevu alınmadan bir devlet kurumuna giremezsiniz." diyor çünkü korkuyorlar artık, herkes her şeyin farkında. En sonunda her şeyin açığa çıkacağını biliyorlar.

Değerli milletvekilleri, yirmi yıllık AK PARTİ iktidarı olarak bu ülkeyi parsel parsel sattınız. Yerli ve millînin öneminden bahsederken ülkede yerli ve millî namına hiçbir şey bırakmadınız. Şeker fabrikalarımızı sattınız; gübre fabrikalarımızı sattınız; termik santrallerimizi sattınız; limanlarımızı sattınız; tütün fabrikalarımızı sattınız; kamu mülklerimizi sattınız; Sümerbankı, Etibankı sattınız; PETKİM'i, TÜPRAŞ'ı sattınız; Tank Palet Fabrikamızı Katar'a sattınız. Sattıklarınızın listesi beş dakikalık konuşmaya yetmeyecek. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Peki, tüm bunları satın yandaşlarınıza peşkeş çekerken, kaçak sarayınızın günlük masrafı 8 milyonken, kapılarınızda 12 uçak öylece yatarken, yazlık kışlık saraylarınızda sefa sürerken vatandaşa ne yaptınız? Önce, "Az yiyin." dediniz; sonra, "Porsiyonları küçültün." dediniz. Suriyelilere 40 milyar dolar yardım yaptınız ama halka gelince "Kuru ekmek yiyorlarsa aç değiller." dediniz; "Kilo yerine taneyle alın." dediniz. Tüm bunları utanmadan, arlanmadan vatandaşlarımıza derken siz, ejder meyveli içecekleri yudumladınız, vatandaşa çay fırlattınız, "Hâlimiz beter." diyeni azarladınız, sonra, "Dış güçler, iç mihraklar" dediniz. Siz bu ülkenin çocuklarını dahi ayırdınız. Kendi çocuklarınız sefa sürerken sizden olmayan çocuklar yatağa aç girdi. Kendi çocuklarınızı torpille en üst makamlara, kurumlara yerleştirirken sizden olmayan çocukların işsizlikten intihar edişine kayıtsız kaldınız. Korkuyla, baskıyla, kendi medyanızla halkı sindirmeye çalıştınız. Bu ülkede her gün en az bir kadın cinayeti yaşanırken ve katiller indirimli cezalarla hayatlarına devam ederken siz yüz binlerce çocuğun annesiz kalmasına göz yumdunuz; ekonomiyi batırınca damat kaçtı, enflasyon inmeyince Merkez Bankası Başkanı görevden alındı. Yaptığınız her başarısızlığın yükünü vatandaşa attınız. Evet, artık açlığa, yoksulluğa, sefalete mahkûm ettiğiniz bu halk sandık gününü bekliyor. Sata sata yediğiniz, yemekten doymadığınız günler bitiyor. Bu halk sizi seçimde güle oynaya sandığa gömecek ve Cumhuriyet Halk Partimiz iktidarında hukuk önünde ülkemize verdiğiniz tüm zararın bedelini ödeyeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri; bütçe görüşmelerinin gerçekten vatandaşlarımıza ve ülkemize hayırlı olacağı günlerin en yakın zamanda gelmesini umut ediyor; işsizliğin, yoksulluğun, açlığın olmadığı; emeklinin, öğrencinin, memurun, çiftçinin de işçinin de emekçinin de yaşam koşullarının refaha kavuşacağı; hiçbir çocuğun yatağa aç girmeyeceği ve hiçbir çocuğun indirimli cezalar nedeniyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İRİFAN KAPLAN (Devamla) – ...annesinden mahrum kalmayacağı; tacize, tecavüze sessiz kalınmayacağı ve en ağır şekilde hukuki yaptırımların uygulanacağı; korku imparatorluğuyla değil sevgi imparatorluğuyla yönetilecek günlere kavuşmak dileğiyle hepinizi saygıyla selamlıyor, geliyor gelmekte olan diyorum.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Giresun Milletvekili Sayın Necati Tığlı.

Buyurunuz Sayın Tığlı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NECATİ TİĞLİ (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Gelir dağılımının sürekli bozulduğu, üretimin azaldığı, insanların sürekli yoksullaştığı, açlığa mahkûm edildiği bir dönemdeyiz. Yeni adı "Tayyip'i üzmeyen istatistikler kurumu" olan TÜİK, yalanlarıyla işçiyi, memuru, emekliyi, asgari ücretliyi, çiftçiyi üzen bir kurum olmuştur. Kimse iktidarın

yalanlarına ortak olarak halkımızı üzme yarışına girmesin. Ülke borç içinde, insanlar geçinmiyor, tencereler kaynamıyor, faturalar ödenmiyor. Sarayın sipariş ettiği enflasyon yüzde 21, oysa halkımızın gerçek enflasyonu çoktan yüzde 58 ama “şahsım” hükümeti “Yok, şu kadar büyüdük; yok, bu kadar büyüdük; yok, şahlıyoruz; yok, uçuyoruz.” La Fontaine’den masallar, masallar, masallar... (CHP sıralarından alkışlar) Bir de bu masallar yetmezmiş gibi, işine gelmeyen her ekonomik ve her siyasi gelişmede “Yok, birileri düğmeye bastı; yok, dış güçler.” diyerek mağdur edebiyatı yapıyor. Allah aşkına, bu düğmeye basanlar kim, bu dış güçler kim? 2002 yılından beri çeşitli iç ve dış ittifaklarla bir olup cumhuriyet kazanımlarını yok etmek ve değiştirmek için düğmeye basanlar mı? Aydınları ve muhalifleri sindirmek için yargıyı vesayet altına alan, mahkemelere hâkim ve savcı atayan, asılsız iddianemelerle birçok kişiyi mahkûm eden siyasi parti kim? Kim bunların yapılması için düğmeye bastı? Biz mi bastık, kim bastı bu düğmenize? Ordumuzun komuta kademesi tarumar edilirken, kumpas kurulurken, yönetici kadrolarına cemaatçiler, tarikatçılar getirilirken bu ülkeyi hangi siyasi parti yönetiyordu?

Bu dış güçler ve düğme masalları yatsıya kadar yanan mum misalidir ve ilk genel seçimlerde tamamen sönecek ve tarih sayfalarında yerini alacaktır. Siz her zaman yalanlara dayalı propaganda yaptınız ve bu ülkeyi Londra’daki tefecilere borçlandırdınız. Siz bu ülkede ihaleleri dolarla yaparak zararı millete, kazancı çetelerinize fatura ettiniz. Siz asgari ücretlinin, emeklinin, işçinin cebinden parasını, sofrasından ekmeğini alarak insanları açlığa mahkûm ettiniz. Siz önce bu ülkenin “kefen parası” denilen ihtiyat birikimlerini hiç ettiniz; sonra da Merkez Bankasındaki 128 milyar doları çetelerinize sattınız. Siz gençlerin hayal kurma gücünü çaldınız; gençlerin geleceğini, hayal kurma gücünü, gençliklerini çaldınız. Siz fakir fukaradan, garip gurebadan aldığımız vergileri yandaşlarınıza, çetelerinize ve tefecilerine dağıttınız.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi bu ülkeyi hem ekonomik hem siyasal anlamda sınıfta bırakmıştır. 2018 yılında “Yetkiyi verin.” dediğinizde dolar 4,5; euro 5,5 liraydı; bugün dolar 14, euro 16 liraya dayandı. Benzin 6 liraydı; bugün 10 lirayı geçti. 5 litre ayçiçeği yağı 42 liraydı; bugün 135 lira. Et, süt, yumurta, çay, çorba hepsinin fiyatı 3-4 kat arttı. 2017 yılında dünyanın en büyük 17’nci ekonomiydik; bugün 21’inci sıraya gerileyerek kadro dışı kaldık. İşte, bakın, görün, yetki alanların yetkinsizliği ve bilgisizliği ülkemizi ne hâllere getirdi.

Biraz da TÜİK’ten bahsedelim. TÜİK’e göre, Süleyman Soylu insan hakları savunucusu; TÜİK’e göre, Mustafa Varank şu an Mars’ta. TÜİK’e göre, Fatih Dönmez şu an Meclis bahçesinde çıkan dünyanın en büyük petrol kuyusunun başında. (CHP sıralarından alkışlar) TÜİK’e göre, Maliye Bakanı Nureddin Nebati’nin Nobel Ekonomi Ödülü var. TÜİK’e göre, Merkez Bankasında 260 milyar dolar var.

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Ne TÜİK’miş!

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – TÜİK’e göre, Norveç hasta, İsveç yasta, Danimarka iflasta. (CHP sıralarından alkışlar) TÜİK’e göre, bizim emeklilerimizin tek derdi “Tatili İtalya’da mı yapalım, Yunanistan’da mı yapalım?” TÜİK’e göre, bizim memurumuzun tek derdi, eve alınacak 2’nci arabanın markasının kavgası. TÜİK’e göre, bizim çiftçimizin tek sorunu, para bolluğundan yatıracak banka bulamamak. TÜİK’e göre, Amerika Birleşik Devletleri bizi kışkırdığı için patlıyor, Kanada çatlıyor. TÜİK’e göre, Katar bizden para dileniyor. TÜİK’e göre, Alman, Fransız doktorlar ülkemize gelmek için can atıyor. TÜİK’e göre, ilk 500 üniversiteden 200’ü bizde. Ve sayın milletvekilleri, aramızda kalsın, TÜİK’e göre, galiba Sayın Cumhurbaşkanımızın diploması var. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Anlamadık, bir daha söyle.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NECATİ TIĞLI (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanımızın diploması var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayıp, yakışmadı sana.

NECATİ TIĞLI (Devamla) – TÜİK’e göre, demokraside zirvede, kadın haklarında en önde, insan haklarında Nirvana’dayız. TÜİK’e göre, Messi Türkiye’ye gelmek için yalvarıyor, Ronaldo burada olmak için ağlıyor. TÜİK’e göre, Hagi Galatasaray’da, Alex Fenerbahçe’de. İşin aslı, sayın milletvekilleri, bu TÜİK bile “Gelmekte olan geliyor.” diyemiyor çünkü her yalanın mumunun söneceği bir vakit vardır ve o vakit geldiğinde TÜİK’in söyleyeceği yalanlar bitecek, Cumhuriyet Halk Partisinin söyleyeceği gerçekler başlayacak yani yandaş TÜİK yayını son bulacak, halkçı TÜİK yayını başlayacak. İşte, o gerçek sadece TÜİK’i değil, siz de dâhil tüm Türkiye’yi aydınlatacak diyorum.

Genel Kurulu saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurunuz Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, milletvekilleri, değerli yurttaşlar; Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesi vesilesiyle, iki yıldır görüşmelerin başlangıcındaki bakanların bütçe görüşmelerinin sonunu getiremediğine derinleşen kriz ortamında tanık oluyoruz. Hukuksuzluğa dayalı siyasal istikrarsızlık o denli açık ki bakanlık değişimi bile “af talebi” ve “af kabulü” gibi tamamen Anayasa dışı kavramlarla gerçekleştiriliyor. Bu istikrarsızlık nedeni, tek kişi projesi olarak, baskıcı OHAL koşullarında dayatılan 2017 Anayasa değişikliğidir. Demokrasinin olmazsa olmazları kaldırıldı, ortak akla dayalı bütün siyasal karar düzenekleri de silindi. 2018 bütçe görüşmelerinden beri bu acı gerçek, devlet kurumlarının işleyişinde asgari dayanışma, eş güdüm ve iş birliği yokluğunda görülmektedir.

Bakanlıklar ve bakanlıkların faaliyet alanlarında kurgulanan, paralel saray politika kurulları arasındaki kopukluk bütçe görüşmelerinde bir kez daha doğrulandı. Teşkilat politikalarına dahi hâkim olamayan atanmış bakanların bu dağınıklığı örtme çabası da bütçe sunuş tarz ve üsluplarıyla gözler önüne serilmektedir. Bütçe görüşmelerinin amacı, Bakanların propaganda yapması ya da vekillere hakaret etmesi değildir. Haklarındaki suç isnatlarının gündeme gelmesini engellemek amacıyla saldırganlaşan bazı bakanların ve onlara arka çıkan Cumhurbaşkanlığı vekillerinin Genel Kurul düzenini bozan söz ve eylemleri, Meclisin bütçe hakkını gasbeden tek kişilik yürütmenin ulusal egemenliğe yabancılığını bir kez daha kanıtlamaktadır.

Siyasal, idari, akçal ve çevresel yetkiler bütünü bir kişide toplanırken o kişinin en yakınındaki birimler darmadağın durumdadır. Bu sistemsizlik, bakanlıkları sarayın idari birimlerine indirirken kendi birim yöneticilerini bile atayamayan bakanlar, muhalefetle çatışmak amacıyla, anayasal temeli olmayan bir özgüvenle, hesap vermek için geldikleri Genel Kurulda kendilerini siyasal aktör sanıveriyorlar ama şu da bir gerçek: Bakanlıklar ile saray temsilcileri arasında tam bir kopukluk söz konusu; aralarındaki tek söylem ortaklığı ise şefe referans, sadakat ve itaat, hukuka ve halka değil. (CHP sıralarından alkışlar)

Cumhuriyetin kalbinde yer alan kamu yararı çatısı, biatçı bir şahsi bekaçılar zümresince yıkılmış durumda. Sadakati hukuka değil, siyasi varlıklarını bir şahsa, mutlak biate dayandıranlara Anayasa andını ve “Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir.” cümlesiyle başlayan Anayasa madde 6’yı hatırlatmak gerekir.

Sayın vekiller, devlet yönetimi, hukuki yapı ve iktisadi düzen arasındaki ilişkinin merkezinde yer alır. İnsan haklarının ve iktisadi refahın anayasal güvencesi, kuralı koyan yasamanın kuralı uygulayan

yürütmeden ayrı olması, uyumsuzlukları çözen yargının da bağımsız olmasıdır. Erkek ayrılığını ve yargı bağımsızlığını sönmülendiren, bütün ekleri doğrudan ya da dolaylı olarak uhdesinde toplayan parti başkanlığı yoluyla devlet başkanlığı ve yürütme iktisadi liberalizme değil ama bir vahşi kapitalizme, bir yolsuzluk ve yağma düzenine ivme kazandırdı. Bunların başında çevre yağması ve Kamu İhale Kanunu'nun delik deşik edilmesi gelmekte. Bu partizan süreç, aynı zamanda kamu hizmetine girmede eşitlik ilkesini ortadan kaldırarak cumhuriyetin özünde yer alan fırsat eşitliğini de yok etti. Merkez Bankasından TÜİK'e uzanan uzman kurumları da güdümüne sokarak özerklikleri bir yana, varlık nedenleri üzerine halkın bilgilenme hakkını bile yok eden keyfi yönetim, tıpkı anayasal düzeni yıkmak için yaptığı üzere bekasını da bilgi kirliliğiyle sağlamak istiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bir dakika daha.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – İşte, çifte bilgi kirliliği budur.

Türkiye'yi tarihinin en büyük ve yaygın yoksulluğuna sürükleyen tek kişilik yürütme, bir zamanlar kendisinden en çok mağduriyet ürettiği Millî Güvenlik Kurulunu da araçsallaştırarak ekonomik kurtuluş seferberliği ilan etti. Millî Güvenlik Kurulunu ekonomik krize alet eden ancak anayasal bir kurul olarak üretici ve tüketici örgütlerini temsil eden Ekonomik ve Sosyal Konseyi on iki yıldır toplamayan bir anlayışın, müsebbibi olduğu felakete çözüm üretebileceği düşünülebilir mi? Adil bir iktisadi düzen ve devlete güven ancak hukuk güvenliğinin ve bağımsız yargının olduğu bir siyasi yapıda geçerli kılınabilir. Bu itibarla, sorunların kaynağı olan ve sürdürülemezliği defalarca kanıtlanan tek kişi yönetimini savunan ve yürürlükteki Anayasa'ya bile saygı duymayanların genel hukuk inancı olmadığı için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) - ...anayasal vaatlerine ve hukuka, reform çıkışlarına inanmak saflıktır.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Samsun Milletvekili Sayın Neslihan Hancıoğlu.

Buyurunuz Sayın Hancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile Sermaye Piyasası Kurulunun 2022 bütçesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bankacılık sistemi ve sermaye piyasası sistemi iki ayrı yapıdır. İdari ve mali yönden özerk olması gereken her iki kurumun görevi bu sistemleri evrensel kurullarla sağlıklı bir şekilde çalıştırmaktır. Ne yazık ki bugünün Türkiye'sinde bu mümkün değil. Sizlere bunu sermaye piyasası özelinde somut bir örnekle anlatmak isterim. Yıl 2013, iktidarın, kamu varlıklarını “özelleştirme” adı altında satın savurduğu günler. Doğu Anadolu Bölgesi'nde bulunan illerimizin elektrik dağıtım sistemi 128,5 milyon dolara satılıyor. Kime satılıyor? Çalık-Kiler ortaklığına. Şimdi, gelelim bu yılın kasım ayına. Bu ortaklar kasım ayında şirketteki kişisel haklarının yaklaşık beşte 1'ini halka arz yöntemiyle sattılar. Biz, Kamuyu Aydınlatma Platformuna yapılan bildirimden şunu öğrendik: Ortaklar bu satıştan 1 milyar 474 milyon lira kazandı yani sekiz yıl önce bugünün parasıyla yüzde 100'ü için 1 milyar 200 milyon lira ödeyen ortaklar aynı hisselerin yaklaşık beşte 1'ini şimdi 1 milyar 474 milyon liraya sattılar. Aynı sistem, aynı altyapı; hadi abone sayısında biraz artış olmuş olsa şirketin değerini katlayacak seviyede

bir artış yok. Nasıl olduysa şirketin değeri 128 milyon dolardan 760 milyon dolara fırlamış, aradaki fark 630 milyon dolar. Hadi diyelim altyapıyı yenilemek için her yıl 20-30 milyon dolar harlandı. Bu yatırım harcaması bile 630 milyon dolarlık değer artışını izah edemez.

Değerli milletvekilleri, hukukçu arkadaşlarımız şu tanıımı çok iyi bilir: “Sebepsiz zenginleşme.” (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Şimdi soruyorum sizlere: Özetlediğim bu olay tam da bu tanıma uymuyor mu? Aslına bakarsanız bu zenginleşmenin perde arkasında bazı sebepler var. Altyapısı kurulu, geliri belli, gideri belli, abonesi hazır elektrik dağıtım sistemi yok pahasına satılıyor, sistemi alan ortaklar ikinci vurgunu da hisse satışı üzerinden yapıyor. İzin ve onay mercisi olan Sermaye Piyasası Kurulu da işte bu vurguna çanak tutuyor. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Şimdi diyeceksiniz ki: “Her şey kitabına uygun, mevzuat ne emrediyorsa öyle yaptık.” Doğrudur, mutlaka kitabına uygundur, uymuyorsa da uydurulmuştur. (CHP sıralarından alkışlar) Ya da en kötü ihtimalle, İçişleri Bakanının dediği gibi “Sen yık, mahkeme kararı arkamızdan gelsin.” denilmiştir. Bugün Türkiye’nin başına musallat olan şey işte tam da bu yaklaşımdır. Kul hakkına göz dikmenin, emeği ve alın terini gasbetmenin meşru hâle getirildiği, hukukun ayaklar altına alındığı, devletin kurum ve kurallarının bu tür işlere alet edildiği bir düzen kuruldu ve o düzen şimdi ülkemizi bir bilinmezliğe, bir felakete sürüklüyor. Böyle bir düzende ne sermaye piyasasında ne de bankacılık sisteminde adil, eşitlikçi ve evrensel kurallar işletilebilir. Böyle bir düzen ancak vurguncuyu, talancıyı, tefeciye ihya eder, onlara hizmet eder. Değerli milletvekilleri, böyle bir anlayışın gölgesinde hazırlanan bütçe de doğal olarak vatandaşın değil, tefecinin, vurguncunun yüzünü güldürür. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, bütçe teklifi ne zaman hazırlandı ve Meclise sunuldu? 16 Ekimde. Bugün 9 Aralık. Aradan geçen elli beş günde Türk lirası yüzde 40’ın üzerinde değer kaybetti. Devletin, özel sektörün ve vatandaşın sırtındaki borç yükü katlandı. Elli beş gün önce yapılmış olan bütün hesaplar bugün altüst oldu. Hesabı geçtim, bu bütçeyi uygulayacak olan Bakan bile koltuğundan oldu. (CHP sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Kaçınıcı Bakan!

NESLİHAN HANCIOĞLU (Devamla) – Bu istikrarsızlığın, bu öngörüsüzlüğün, bu hesap bilmmezliğin bedelini milletimiz ödemek zorunda değildir. O yüzden hemen seçim, derhâl seçim diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adana Milletvekili Sayın Orhan Sümer.

Buyurunuz Sayın Sümer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Ticaret Bakanlığının 2022 yılı bütçe teklifi üzerinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Ticaret Bakanlığının esnafı koruması, rekabeti sağlaması, ihracatı artırması, üretimi ve üreticiyi desteklemesi gerekir. Peki, Ticaret Bakanlığı 2021 yılında 7 milyar liraya yaklaşan bütçesiyle ne yaptı? Yandaş şirketler üçer beşer kamu ihalesi alırken rekabeti korumak yerine bu duruma seyirci kaldı, ihracatı artırmak yerine ithalatı destekledi. İthalat öyle bir noktaya geldi ki buğday, keşfedildiği Anadolu topraklarından değil, yurt dışından ithal gelmeye başladı. Küçük esnaf kan ağlıyor, şehirlerin kalbini, kültürünü oluşturan caddelerde dükkânlar ya kiralık ya da satılık; memleketim Adana’nın en işlek caddelerinin hâli ne yazık ki bu durumda. Adana’daki tam kırk yıllık bu caddelerin -Gazipaşa, Atatürk Caddesi, Ziyapaşa- maalesef geldiği durum bu. Esnaf lar ya can çekişiyor ya dükkânlarını satılık ya da kiralık yapıyorlar. Her ay on binlerce esnaf iflas ediyor. Bu duruma Ticaret Bakanlığının seyirci kalmaması lazım. KOBİ’lerin borçlarına erteleme gelmeli, esnaf ların

ticarete devam edebilmesi için Bakanlık eliyle karşılıksız ve geri ödemesiz destekleme sağlanmalı diye defalarca uyardık, Ticaret Bakanlığı oralı bile olmadı. Meğer Bakanlık kendi ticaretiyle uğraşıyormuş; kendi şirketlerinden yine kendisinin Bakan olduğu Bakanlığa dezenfektan satanların kurdukları ticari ilişkiyi AKP iktidarıyla bu ülke gördü maalesef.

Değerli milletvekilleri, bu fotoğraflar, ne yazık ki AKP iktidarının Ticaret Bakanlığının bütçe anlayışının özetlenmesidir; yıllarca çalıştırdıkları dükkânları iflas ettiği için, ticari hayatları sona erdiği için, evine, çoluğuna çocuğuna ekmek götüremediği için intihar eden onlarca esnafımızın durumu maalesef. Bunların vebali de AKP iktidarının sırtındadır.

Ticaret Bakanlığının Sayıştay raporlarına baktığımız zaman da ne yazık ki birçok usulsüzlüğün tespit edildiğini görüyoruz. Kamu İhale Kanunu'nun ihlal edildiği, 5 ihalenin yandaş şirketlere usulsüzce verilerek tam 3 milyon 137 bin lira ödendiği, İhracatçılar Meclisi hesabından 45 milyon lira harcandığı, bu harcamanın da Bakanlık hesabında olmadığı, sadece konaklama giderine 1 milyon 380 bin lira ödendiği, Bakanlık makamının mal ve hizmet alımları için 3 milyon 760 bin lira ödendiği, bütün bu harcamaların usulsüz olduğu Sayıştay raporlarında tespit edilmiş durumdadır.

Değerli milletvekilleri, iktidar “İhracatımız artıyor, dövizin yükselmesi önemli değil, ekonomi şahlaniyor; TÜİK rakamlarına göre büyüyor.” diyor, oysa hepsi yalan. TÜİK'in de sanayinin sözcüsü olduğunu, Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun TÜİK ziyareti sonrası tüm Türkiye görmüştür. (CHP sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bravo!

ORHAN SÜMER (Devamla) – Enflasyonu düşürdük... Gelişmişlik seviyesi yüksek, ticarete artan tablolar gösteren TÜİK'in açıkladığı hiçbir verinin inandırıcılığı kalmamıştır. Onun için Sayın Bakan, artık ticaret verilerini açıklarken lütfen TÜİK'i referans göstermeyin. “Ticaret Bakanlığının 2022 yılı için 8,5 milyar lirayı bulan bütçesinden hiç faydalı bir şey yok mu?” dersek “Maalesef yok, ne yazık ki.” cevabını vermek zorundayız. Tabii, bu durum, saray müteahhidi iseniz, iktidar yandaş iseniz daha farklı oluyor.

Sayın Bakan Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde, Bakanlığa ayrılan bütçenin 6,5 milyar lirasını ticaretin düzenlenmesi, geliştirilmesi ve kolaylaştırılması için harcayacaklarını söylemişti. Buradan soruyorum: Siftah yapamadığı için intihar eden esnaflarımız için ne yapılacak? Ticareti durma noktasına gelen KOBİ'lere hangi destek sağlanacak? Borcunu ödeyemeyen üreticiye hangi kolaylıklar sağlanacak? Yoksa, ticaret yine saray ve çevresinin istediği gibi mi şekillenecek? Hep beraber göreceğiz.

AKP iktidarının ülkemizi sürüklediği ekonomik krizden en çok ticaretle uğraşan kesim etkilenmektedir. Öyle ki birçok sektör ne yapacağını şaşırılmış durumda; ticaretini askıya almış, piyasaların normale dönmesini bekliyor. Türkiye'de o kadar güvensiz bir ortam yaratıldı ki ekonominin kitabını yazdığını ifade edenler ne zaman konuşmaya başlasa ülke olarak daha da fakirleşiyoruz. Ne Türkiye ne de milletimiz bu basiretsiz yönetimi hak ediyor.

Değerli milletvekilleri, Meclise sunulduğu günden bugüne, yükselen döviz kuru nedeniyle 45 milyar lirası eriyip giden bu bütçe halkın değil, saray ve yandaşlarının bütçesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ORHAN SÜMER (Devamla) – Teşekkür ederim Başkan.

Ucuzluğuyla meşhur olan zincir marketlerde dahi zam üstüne zamin geldiği; üçüncü dünya ülkelerinde olduğu gibi her köşebaşında fakirlik gruplarının oluştuğu; taneyle zeytininin, bardakla

yağın, yarım simidin satılmaya başlandığı; öğretmenlerin atanmadığı, çiftçinin ekemediği, asgari ücretlinin açlığa terk edildiği; emeklinin, EYT'linin, memurun derdine sırt çevrildiği bu düzeni yaratan AKP iktidarının yaptığı son bütçe olmasını diliyorum.

Sarayların değil, sokakların talebine cevap verip derhâl seçim kararının alınması gerektiğini hatırlatıyor, rantın ve talanın bütçesine hayır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Sayın İsmet Tokdemir.

Buyurunuz Sayın Tokdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe kanunu teklifi çerçevesinde, Helal Akreditasyon Kurumuyla ilgili, Cumhuriyet Halk Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve bizleri ekranları başında izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Kasım 2017’de Meclisten yasası çıkarılan, Temmuz 2018’de ise Faaliyet Kararnamesi’yle oluşturulan kurum, dünyadaki 1,8 milyar Müslümana yönelik 3,9 trilyon dolar değerindeki, büyüğündeki helal ekonomisinden pay alma hedefiyle kurulmuştur. Kurum, 3’ü bu yıl olmak üzere sadece ve sadece 7 kuruma helal akreditasyon sertifikası verebildi. Kurumun bütçesi yılbaşından itibaren yüzde 45,4 oranında artırılabilecek. Aynı dönemde Bakanlıklar dâhil diğer kurum ve kuruluşların ödeneklerindeki artış ise sadece yüzde 19,8 düzeyinde kalacak. 2022 yılı genel bütçe ödeneklerindeki artışın yaklaşık 2 katı üzerinde ödenek artışı yapılan kurumun harcamalarını yükseltecek en büyük gider personel ödenekleri olacak. Hâlâ kendi geliriyle giderlerini karşılayamayan bu kurumun personel ödenekleri daha da artırılabilecek. Kurumun asıl amacı, hem dini inançlarımıza uygun hem de halk sağlığını tehdit etmeyen yerli üreticiyi korumak ve teşvik etmek olmalıdır; birilerine makam, mevki ve kadro sağlamak olmamalıdır. Yazıktır, günahdır, haramdır. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 yılı için en riskli ülkelerin sıralandığı raporda Türkiye, maalesef, en riskli 10 ülke arasında yer alıyor. Ham madde fiyatlarındaki artış, kurdaki oynaklık ve enerji gibi girdilerdeki ani yükseliş bütün dengeleri bozmuştur. Ülkemiz freni patlamış kamyon gibi yokuş aşağı gidiyor. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Yargı bağımsızlığının ve tarafsızlığının olmaması en çok ticareti ve yatırımları etkiliyor. Her hatanızda suçu bir başkasına kesiyorsunuz. Allah’ın izniyle, ilk seçimde Millet İttifakı olarak iktidar olduğumuzda her şeyi düzelteceğiz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bu bütçe de bu mevcut iktidarın son bütçesi olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bütçede işsizler yok, gençler yok, kadınlar yok, engelliler yok, çalışanlar yok, esnaf yok, çiftçi yok, öğrenci yok, EYT’li yok, memurun 3600 ek göstergesi de yok. Bu bütçede millet yok ama kim var biliyor musunuz? Yandaş var, 5’li çete var, Londra’daki tefeciler var, döviz garantili ödemeler var. İşte, sizin bütçeniz bu. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bu bütçede, Suriyeli mülteci ve sığınmacı sorununa bir çözüm yok. Bu bütçede, yanlış Suriye politikasından en çok etkilenen Hatay ilimize de bir şey yok. Doğu Akdeniz’in incisi Hatay yalnızca Türkiye’nin değil, AB ülkelerinin de Orta Doğu’ya açılan en önemli kapısıdır. Ekonomide, ticarete ve uluslararası taşımacılık sektöründe çok önemli bir yere sahip olan Hatay, Suriye iç savaşı yüzünden, kişi başına düşen gelir, sanayi kapasitesi, nüfus gibi verilere oranla üretimde, ticarete, istihdamda, ihracatta ve turizmde hak ettiği yerden uzaklaşmıştır. Suriye krizi Hatay’ın 14 Orta Doğu ülkesine açılan sınır kapılarının kapanmasına yol açmış, Hatay’ın Orta Doğu’ya yaptığı ihracat rakamlarında çok ciddi düşüşler yaşanmıştır. Geldiğimiz aşamada, Hataylı esnafımız kredilerini ödeyemiyor, kepenk kapatıyor. Hâl böyleyken, ülkemizi ve Hatay’ımızı dünyaya tanıtacak, yerli üreticinin emeğine katma değer katacak EXPO 2021 Hatay’a bütçeden 1 TL ayrılan destek yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İSMET TOKDEMİR (Devamla) – Amik Ovası’nda “Bitti.” denilen fakat bitirilemeyen barajdan dolayı yüksek elektrik maliyetleriyle karşı karşıya kalan çiftiçi sübvans etmek için bütçeden ayrılan 1 TL bile yok. Yüksek elektrik, mazot, gübre fiyatları karşısında çiftimizi topraktan uzaklaştırmayı engelleyecek hiçbir adım bütçede yok. Hatay’da toplanan verginin otuzda 1’i yatırıma gidiyor. Hatay’dan kepçeyle alınıp kaşıkla veriliyor. Hatay’da tır filoları yüzde 38 eridi. Suriyeliler yüzünden Hatay’da işsizlik oranı yüzde 40’ları buldu. Bu rakamlar gerçek rakamlar arkadaşlar, TÜİK verileriyle karşılaştırılmasın.

Değerli arkadaşlar, Allah her kuluna helal gıdayı, helal yaşamayı, helal düşünmeyi, haram ve kul hakkı yememeyi nasip etsin.

Geliyor gelmekte olan diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Sayın Mahir Polat.

Buyurunuz Sayın Polat. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MAHİR POLAT (İzmir) – Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

TÜİK verilerine göre yıllık enflasyon yüzde 21,31; yeniden değerlendirme oranı yüzde 36,20; halkın hissettiği enflasyon çok daha fazla. Yeniden değerlendirme ile TÜİK arasındaki farktan dolayı “Devlet faizci mi oldu?” diye sormaktan kendimi alamıyorum.

Değerli arkadaşlar, benim, bu Bakanlık bütçesi üzerine 4’üncü konuşmam. Sayıştay bulguları hiç değişmedi, diğer 3 konuşmamı tekrarlıyorum; merak edilirse oradan bakılır. Fakat burada bir fark var, İzmir’deki Ege Serbest Bölgesi’yle ilgili bir parantez açmış. Orada, inşaat izinleri alınmadan, tapu tevzileri yapılmadan, devletin izni olmadan, hazinenin izni olmadan inşaatlar yapılmış. Hazinesinin kaybı 1 milyon doların üzerinde. Buna dikkat edilmesi gerekiyor. Yine bu işletmeciyeye Bergama’daki serbest bölgenin işletmesi ödül olarak verilmiş.

Hazır bunları, inşaattaki hukuksuzluğu konuşurken bir parantez de Sarp gümrüğüne açmak gerekiyor. Türkiye’nin en büyük gümrüklerinden bir tanesi, sınır kapılarından bir tanesi. Komisyonunda anlattım; maalesef, oturma izni olmadan, yapı kullanma izni olmadan bir vatandaş gitse elektrik, su alamaz. Bu gümrük, Cumhuriyet Halk Partili Kemalpaşa Belediyesine sadece harç ödememek için kaçak vaziyette çalıştırılıyor Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğiyle beraber. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, hepimiz burada konuşuyoruz; “İhracatla kalkınma.” İhracatla kalkınma gerçekten güzel bir şey. Bir de rol modelimiz var, Güney Kore modelini almışız fakat biz ihracatla kalkınmayı biraz farklı algılıyoruz. İhracatçıların mektupları var, mesela biri diyor ki: “Biz kur 9 lira iken 250 liraya ham maddeyi alıyorduk, şimdi 750 liraya alıyoruz, ham madde de bulamıyoruz. İhracatçının en kötüsünün ham maddesine euro bazında yüzde 20 civarında fark geldi.”

İhracatla kalkınma... İhracatımız arttı; evet, ihracatta pandemiyle birlikte bir fırsat yakaladık, tıpkı Çukurova’nın Amerikan iç savaşında gelişmesi gibi bizim ihracatımız da Uzak Doğu’dan tedarik zincirlerinin kesilmesi suretiyle bir miktar arttı fakat bu yeterli değil; artış nispi bir artış, niteliksel bir artış yok. Değerlere bakmak lazım, ben bu değerleri TÜİK’ten almadım, Türkiye İhracatçılar Meclisinden aldım, biraz güvenilir değerler. (CHP sıralarından alkışlar) Türkiye’nin birim kilo başına ihracatı 1,09 dolar ile 1,53 dolar arası değişiyor. Geçtiğimiz yıl 1,09’a 1 kilo ihracat yapıyorduk. Dünyayla değerlendirdiğimiz zaman, Japonya 4; Amerika 2,53; Polonya 1,83; -bizi kıskanan- Almanya 3,7; Güney Kore 2,54 dolara 1 kilo ihracatı yapıyormuş. Mesela Çin’le kıyaslanıyoruz, Çin 1,59’a 1 kilo ihracat yapıyor. Bu şekilde ihracatta kalkınamayız. İhracatla kalkınabilmek için inovatif ürün

yapmak zorundayız; ihracatla kalkınmak için katma değeri yüksek ürün üretmek zorundayız; ihracatla kalkınmak için Sanayi 5.0'a geçmek zorundayız. (CHP sıralarından alkışlar) Yoksa, bu milletin geleceğini, bu çocuklarımızın geleceğini, ham maddelerimizi başkalarına ucuz fiyata peşkeş çekmiş oluruz; bugünün insanların alın terini, emeğini ucuz fiyata satmış oluruz. Yüzde 33 oranında bir artıştan bahsediliyor geçen sene 1 Kasım ile 30 Kasım arasını bu seneye kıyasladığımızda. Fakat baktığımızda, artanlar hep ham madde, orman ürünleri, tarım ürünleri. Bir tek şey en fazla artmış; mücevher, yüzde 307 yani bu da Türkiye'nin bir değerini ucuzla yurt dışına gönderiyoruz demektir.

Değerli Bakanım, siz sadece tüccarların Bakanı değilsiniz, gümrük memurlarının ve gümrük müşavirlerinin de Bakanısınız. Herkes için 3600 konuşurken gümrük memurlarıyla ilgili 3600 konuşulmuyor. (CHP sıralarından alkışlar) Yine, gümrük memurlarının -ben her zaman tekrarladım- şu an aldıkları mesai ve yollukları emekliliklerine, esas ücretlerine yansıtılmıyor, gelecekleri karartılıyor. Gümrük müşavir yardımcılarının birlik ve oda talepleri var, bu yerine gelmiyor; sınav hakları var; Kabahatler Kanunu'ndan kaynaklı bir koyundan iki post algısı var, hem müşteriye hem gümrük müşavirine; bunların düzeltilmesi gerekiyor.

Sayın Bakanım, ben, 2019 yılında selefiniz Bakana bir çağrıda bulunmuştum bir basın açıklaması sırasında; eğer gümrükleri zapturapt altına almazsanız biz Mersin gümrüğünü konuşacağız demiştim. Mersin gümrüğünü konuşuyoruz hep beraber. Mersin gümrüğünü konuşuyoruz; arkadaşlar, Mersin gümrüğünü size doğru anlatmıyorlar, anlatmaları gerekiyor. Mesela, size, Mersin gümrüğünde Tırmıl'daki geçici depolamada neler olup bittiğini bir anlatmalarını istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MAHİR POLAT (Devamla) – Yine, gümrük muhafaza memurlarını, kaçak istihbarat memurlarını sahaya sürüyoruz, bunlardan kaçakçılıkla mücadele etmesini bekliyoruz fakat beklediğimiz biraz da haksız, bunların teknik kapasiteleri yetersiz. Kokain yakalama meselesinde sadece şirket sahibine ulaşılabilir, arkadaki baronlara teknik kapasite yetersizliğinden ya ulaşamıyor ya ulaşılacak istenmiyor.

Yine, Sayın Bakan, birçok alanda olduğu gibi Doğubeyazıt gümrüğüyle ilgili de bir sürü sıkıntıyla karşılaşıyoruz, her gün bir sürü şikâyet alıyoruz. Örneğin, Türkiye'de her yerde aynı olması gereken mevzuat Doğubeyazıt'ta neden farklı uygulanıyor? Üçer gün aralıklarla ayrı ayrı -bunlar bende var-müdürlük emirleri değişiyor. Kanunda, mevzuatta aynıyken Doğubeyazıt'ta neden farklı uygulanıyor?

Yine, Bakanlığın oraya atadığı yetkilinin önünde ticari kartviziti var ve bundan herkes rahatsız oluyor; orada, orası gibi hassas bir yerde vekâleten müdürlükler yürütülüyor. Bunlar doğru değil, asaleten atanmaları gerekiyor.

Bakanlık koridorlarında -sizin haberiniz yok- imtiyazlı işler yapılmak isteniyor; geziyorlar, bunları biliyoruz.

Geliyor gelmekte olan diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Son konuşmacımız İzmir Milletvekili Sayın Bedri Serter.

Buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BEDRİ SERTER (İzmir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bugün Ticaret Bakanlığının, olmayan 2022 bütçesini değerlendireceğiz.

Ben bugün bir esnaf ve ticaret adamı olarak da yine esnafın sesi olmak için çıktım buraya.

Sayın Bakan, aramızdan birinin Bakan olmasına çok mutlu olduk ve sizin yedi aydır yaptığınız çalışmalarını yakinen izliyoruz. Burada da sizinle değişik konularda ticaretle ilgili yorumlarımız olmuştu fakat Bakanlığa gittikten sonra maalesef ki esnafı unutmuş vaziyettesiniz. Esnafımız Ahilik kültürüyle yetişmiş, kan kusup kızılılık şerbeti içen, evine gittiği zaman hanımı “Nasıl gitti işler?” diye sorarsa “Allah’a çok şükür, çok iyi gitti.” diyen bir kitleye sahiptir ama sizin Hükûmetiniz döneminde maalesef ki artık evine ağlaya ağlaya gidiyor, maalesef. Ticaret Bakanlığı olarak, baktım, Ticaret Bakanlığının görev ve yetkileri var, bilmiyorum siz incelemiş miydiniz. Burada sadece esnafla ilgili 16’ncı maddede bir satır esnafla ilgili geçmekte, bir satır; satır da şu: “Esnaf ve sanatkârlar ile kooperatifçiliğe ilişkin politika, ilke ve hedeflerin ilgili kuruluşlarla iş birliği yapılarak belirlenmesi.” Sevgili esnafımız, bu, size sadece bu öngörülüyor. (CHP sıralarından alkışlar) Esnaf kardeşlerime de saygılar sunuyorum.

2018 seçim dönemi ve bugüne gelinceye kadar –demin Orhan Vekilim de çıkardı- esnafımızın artık hâli yok evine gidecek, çay ısmarlayacak parası yok. Maalesef ki yüzde 60 esnaf bu fiyat artışları yüzünden batmış vaziyette Sayın Bakan, batmış. Esnafımızın küçük bir dükkânı vardır 50-60 metrekare; 100 bin lira sermayeyle, 50 bin lira sermayeyle hayatını idame ettirmeye çalışır. Son gelen kur artışlarıyla sermayesinin varsa yüzde 50’si gitti, silindi, kalan yüzde 50’si zaten borç batağına batmış, sıfır; yüzde 60 esnafımız batmış vaziyette. BAĞ-KUR borçlarını ödeyemiyorlar, vergi borçlarını ödeyemiyorlar. Çıkardığımız bu en son altı ay önceki vergi ve BAĞ-KUR borçlarına hiç baktınız mı kaç kişi ödedi diye? Yüzde 90’ı ödemiş, yüzde 90’ı ödeyememiş. Tekrar çıkaracağımız, tekrar havuç sunacağımız kredilerle ilgili hiçbir esnafımız kredi almak istemiyor, borçlanmak istemiyor artık, borçlanacak hâli kalmamış. Diyor ki: “Benim vergi borcum var, BAĞ-KUR borcum var. 10 bin liralık ihaleye gireceğim.” Sen diyorsun ki esnafına “Git, vergi muafiyeti veya ‘Vergi borcun yoktur.’” diye kâğıt iste. Yok, hâli yok adamın, ihaleye girecek hâli kalmamış. Nasıl girsin ihaleye? (CHP sıralarından alkışlar) Üstüne üstlük 3 harfli marketler de -çıkardığımız yasa, yasa, yasa diye- bu esnafımızın belkemiğini kırdı. Ondan dolayı artık 3 harfliler lastik satıyor, buzdolabı satıyor, mobilya satıyor; çerçinip ipini, çomağını, her şeyini satıyor; baston bile satıyor. Esnafa ne kaldı ki satacak? Hiçbir şey yok, hiçbir şey. (CHP sıralarından alkışlar) 2 milyon 100 bin esnafım adına konuşuyorum burada. 2 milyon 100 bin esnafımızın yüzde 15’i son dönemde kapattı. Bu adamlar ne yiyecek ne içecek?

Şimdi, biz iktidar olduğumuzda esnaf bakanlığı kuracağız, esnaf bakanlığı; Genel Başkanımızın sözü. Sevgili esnafım, oraya nasıl geleceksin biliyor musun? Göğsünü aç aç geleceksin. Orası senin evin, orası senin yuvan olacak. Geleceksin -çayın, çorban, misafirliğin- orada seni en iyi şekilde ağırlayacağız. Böyle 26 maddede bir satırla geçmeyeceksin. O Bakanlıkta sana ait 50 madde olacak, her şeyini karşılayacağız senin orada, her şeyini. (CHP sıralarından alkışlar) Tüm BAĞ-KUR ve vergi borçlarının faizlerini sileceğiz, uzun vadeye yayacağız; korkma, geliyoruz. Uzun vadeye yaygın ve birkaç yıl geri ödemesiz size kredi hazırlayacağız, sermayeni oluşturacağız senin. Esnafın, BAĞ-KUR emeklilerinin emekli maaşını asgari ücretle eşitleyeceğiz arkadaşlar, eşitleyeceğiz; bunu eşitlemek mecburiyetindeyiz. 1.235 lira BAĞ-KUR primi ödüyor, adama 1.500 lira maaş veriyorsunuz. Neyine yetecek bu? 100 dolar emekli amcamın ne işine yarayacak?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Bravo!

BEDRİ SERTER (Devamla) – Sorarım hepinize: Ne işine yarayacak? 1.500 lira, yazıktır, en az asgari ücret yapacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ SERTER (Devamla) – Prim borcu olsa bile tüm esnafımızın ve ailelerinin sağlık hizmetlerini sonsuz yapacağız; o adamı alacağız, gerekli desteği vereceğiz. (CHP sıralarından alkışlar) İki ay değil, sonuna kadar destekleyeceğiz onu. Esnafımızın emekli olabilmesi için en son 2000-2008 dönemi için tanınan geriye doğru borçlanma hakkını tekrar tanıyacağız. Türkiye’de esnafın faaliyet sürelerinin kısalığı ve iflas etme oranlarının yüksekliği ortadayken 4/A ve 4/B’lilerin sigorta primi ödeme günlerini eşitleyeceğiz; 7200 gün olacak esnaf kardeşim, 7200 gün. (CHP sıralarından alkışlar) Esnafın yaşını doldurana kadar isteğe bağlı olarak prim ödemeye devam etmesini sağlayacağız. Esnaf ve sanatkârlarımızın 4/A’lılar gibi hastalık ve ayakta tedavi gördüğü süreçleri kapsayan geçici iş görmezlik ödeneği alabilmesini sağlayacağız. (CHP sıralarından alkışlar) Tüm esnafımızın çırak olarak çalışmaya başladıkları tarihi sigorta başlangıç tarihi olarak alacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ SERTER (Devamla) – KOSGEB listelerinde yer almayan kahvehane, çay ocağı, internet kafelerin hepsine KOSGEB desteği vereceğiz.

Saygılar sunuyorum hepinize. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, sizden önce Sayın Beştaş’ın söz talebi vardı ama...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Olabilir Başkanım, olabilir; sorun değil.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, 60’a göre söz rica ettim.

BAŞKAN – Buyurunuz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Ticaret Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığını bir saygınlık çerçevesinde eleştirdiğine, saygı duyulması gereken kişilere saygı gösterildiğine, Mecliste çıkan kavgaların sorumlusunun kim olduğunu milletin takdirine bıraktığına ve eski Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan mahkemelerde yargılanıncaya kadar kendisine muhalefet edeceklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Saygılar sunuyorum.

Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu, Ticaret Bakanlığıyla ilgili ve Hazine ve Maliye Bakanlığıyla ilgili görüşlerini şu anda sonlandırdı. Hiç kavga duyduunuz mu? Eleştirdiler mi? Eleştirdiler. Bir saygınlık çerçevesinde miydi? Bir saygınlık çerçevesindeydi. Saygı duyulması gereken kişilere yeri ve zamanı geldiği zaman saygı gösteriliyor mu? Gösteriliyor. Eleştiriler yapılıyor mu? Yapılıyor. Olması gereken gibi mi? Olması gereken gibi. Eğer Cumhuriyet Halk Partisi bunu yapıyorsa bundan önce bu Mecliste çıkan kavgaların sorumlusunun kim olduğunu milletimizin takdirine bırakıyorum; bu, bir. (CHP sıralarından alkışlar)

İki: Bugün burada oturan Sayın Bakan dün şurada oturuyordu, bu Meclisin içerisinde bizimle beraber görev yapan bir arkadaşımızdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİL ÖZKOÇ (Sakarya) – Doğru yapan kişiye muhalefet partisinin hitabı doğru olur, “Sayın Bakan” olur ama bir bakan millete ihanet ettiyse, görevine ihanet ettiyse o zaman ana muhalefet partisi

ve diğ er muhalefet partileri o kişiye hak ettiğ i ř ekilde davranır. Bundan önceki Ticaret Bakanı suç iş lediğ i hâlde -Ruhsar Pekcan'dan bahsediyorum- görevini kötüye kullandığ i hâlde yargılanmamıştır bu ucube sistemin bir sonucu olarak; onunla ilgili, iktidar partisi de gereğ ini yapmamıştır. Bir bakanı görevden alabilirsiniz ama hukuken bu onu aklamaz, hukuken aklanacağ ınız yer Türkiye Cumhuriyeti'nin bağ ımsız mahkemeleridir. Ruhsar Pekcan o mahkemelerde yargılanıncaya kadar kendisine muhalefet etmeye devam edeceğ iz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, bilatereddüt size söz veriyorum efendim.

3.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, TİSK ve TÜRK-İŞ'i Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 3'üncü toplantısında teklif ettikleri ücret artışı sebebiyle utanmaya davet ettiklerine, asgari ücretin 6 bin TL'nin 1 kuruş altında olamayacağ ına ve TİSK'in koruma kalkanı AKP'nin emekçinin yanında yer alacağ ına sermayeye payanda olduğ unu ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çok teşekkürler.

Ben 60'a göre kısa bir söz kurmak istedim çünkü bugün Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 3'üncü toplantısı vardı ve Türkiye İşveren Sendikaları ev sahipliğinde sona erdiğ i haberini aldık. Toplantı sonrasında Çalışma Genel Müdürü Nurcan Önder bir açıklama yaptı: "TİSK asgari geçim tutarını 3.100, TÜRK-İŞ ise 3.579 lira olarak öngörtüyor." İşverenin teklifi 275 TL artış öngörtüyor. Bu ne demek? Yüzde 10'un altında. Hakikaten utanmak evrensel bir duygudur ve hissedilir, biz bunu teklif edenleri utanmaya davet ediyoruz. Çünkü TÜRK-İŞ 750 TL artış talep ediyor -yüzde 25 oluyor bu-enflasyon yüzde 50'nin üzerindeyken bu rakamların konuşulması Türkiye emekçilerine ve halklarına hakarettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum Başkanım.

Kölelik düzeninde çalışma ř artları ve ücretlerini HDP olarak kabul etmiyoruz. Asgari ücret 6 bin TL'nin bir kuruş altında olamaz, pazarlığ ı dahi söz konusu olamaz. Yeniden değerleme oranı yüzde 36,2 olarak hesaplanıyor, her türlü vergi halkın sırtına yükleniyor; 2022'de yüzde 36 oranında fazladan vergi toplanacak. İthalat bağ ımlısı yapılan bu ülkede her gün döviz rekorları kırdırılıyor, sonra çıkıp hiç sıkılmadan utanmadan yüzde 10'un altında zam talep ediliyor. Türkiye'nin İşveren Sendikası budur işte; onun koruma kalkanı AKP de emekçinin, yoksulun yanında yer alacağ ına sermayeye payanda olmaktadır. Emekçinin tenceresi, sofrası yerine sermayenin banka hesaplarını, yıllık kâr oranlarını düşünen bir AKP iktidarı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Son cümlem...

Biz buradan uyarıyoruz; sakın halkın yoksulluğ uyla alenen dalga geçilecek rakamlarla emekçilerin, kamuoyunun karşısına çıkmayın demek istiyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, uzatmak istemem ama dünkü tartışmaları bugüne taşımanın doğ ru olmadığı kanaatindeyim. Dün kendi özelinde tartışmalar oldu; bunun sorumlusu orasıydı, burasıydı, başka bir tartışma konusu. Biz isteriz ki her konuşmada, her bütçede benzer olgunlukta bir atmosfer oluşsun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Muhatabımıza göre.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Özkoç'un bugün takdirle ifade ettiği kendi grubunun sükûneti, mehabeti isteriz ki her gün olsun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Muhatabımıza göre.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çünkü zaman zaman ağızımızı açtığımızda nasıl bir tabloyla karşılaştığımızı tüm kamuoyu bilir. İsteriz ki her gün böyle olsun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Dünkü bacanın külleri hâlen sıcak, bugünkü baca asude tüter.

On beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.01

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.19

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

1) Kamu İhale Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*F) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)**1) Türkiye İstatistik Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)**1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)**1) Ticaret Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) REKABET KURUMU (Devam)**1) Rekabet Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)**1) Helal Akreditasyon Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN - Komisyon yerinde.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Ekrem Çelebi.

Buyurunuz Sayın Çelebi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bakanlar; Hazine ve Maliye Bakanlığının 2022 yılı bütçesi üzerinde AK PARTİ grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Genel Kurulumuzu ve 2002 yılından bugüne kadar aralıksız olarak bütçeyi yapma imkânını bize veren aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, pandeminin beraberinde getirdiği sosyal ve ekonomik zorlukları hep birlikte yaşıyoruz. Böylesine zorlu bir dönemde ülkemiz başarılı bir sınav verdi. Salgın sonrası dönemin ekonomik yapılanmasına uygun, sürdürülebilir, güçlü ve kaliteli bir büyüme sürecinin sağlanması amacıyla Ekonomik Reform Programı'nı uygulamaya aldık. Programda yer alan yapısal politikaları büyük bir kararlılıkla ve açıkladığımız takvime uygun olarak sürdürüyoruz. Dijitalleşme ve yeşil dönüşüm gibi, geleceğin eğilimleri ışığında, daha rekabetçi ve çok daha dinamik, yüksek bir ekonomik kalkınmayı hedefliyoruz. Gelir politikalarımızla yatırımları, katma değer üretimi, ihracatı, yurt içi tasarrufları ve nitelikli istihdamı destekliyoruz, böylece ekonomimizin gücüne güç katıyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, hepimizin bildiği gibi, 2020'de dünya ekonomisi yüzde 3'ten fazla küçüldü, dünya ticareti daraldı, istihdamda muazzam bir kayıp yaşandı; dünya büyük bir krize girmiş oldu. Türkiye'de ise ekonomimiz 2020'de yüzde 1,8 oranında büyüme kaydetti, pozitif ayrıştık. Küresel ekonominin 2021 yılında yüzde 5,6 civarında büyümesi bekleniyor. Son üç çeyrekte yüzde 11,7'yi zaten biz sağladık. Bu son çeyrek de ne katkı gelirse gelsin, yüzde 9'un üzerinde büyüyeceğimizi

gösteriyor. Aslında bu rakamımız yüzde 10 ama biz bunu şu anda yüzde 9 olarak söylemek istiyoruz. Yine, 2021'deki bütçe performansı da gayet iyi durumda. Başlangıçta yüzde 4,3 olarak öngörülen bütçe açığı hedefi yıl içerisinde yüzde 3,5 olarak revize edildi, yıl sonunda ise bu rakamın yüzde 2'nin altında gerçekleşmesini bekliyoruz; üstelik bu performansı Hükümetimizin -sosyal politikalar üretme anlamında- 150 milyar liralık vergi kaleminden vazgeçmiş olmasına rağmen biz bunu gerçekleştirdik ki bu yasayı da hep birlikte çıkardık. Yine, bütçe açığını düşürdüğümüz için borçlanma ihtiyacımız da azaldı. 2021 yılı için 619 milyar TL olarak öngördüğümüz borçlanmamızın 464 milyar TL olmasını öngörmekteyiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, yılın ilk dokuz ayında toplam istihdamda 2,2 milyon artış sağladık ki ben bunu çok önemsiyorum işin açıkçası. Sektörel bazda baktığımızda, hizmet sektöründe 1 milyon 328 bin kişi, sanayi sektöründe 540 bin kişi, tarım sektöründe 167 bin kişi, inşaat sektöründe ise baktığımızda 159 bin kişiye istihdam artışı sağlanmıştır. Böylece, Türkiye, OECD ülkeleri arasında istihdamını en hızlı artıran ülkelerden biri olmuştur. İhracatta ise kasım ayı itibarıyla -yıllıklandırılmış olarak bunu özellikle arz etmek istiyorum- 221 milyar dolar seviyelerine ulaşarak yeni bir Türkiye rekoru kırılmıştır. Yine, Türkiye ekonomisi, yüksek büyümeyle düşük cari açığı aynı anda yakalama şansını elde etti. Bu gelişmelerle, özellikle 2021 yılında cari açığının millî gelirin oranının program hedefi olan yüzde 2,6'nın da altında gerçekleşmesini beklemekteyiz. Ekonomik modelimiz, serbest piyasanın olduğu ama üretim, ihracat ve istihdam odaklı bir şekilde cari fazla vererek büyümenin sağlandığı bir model.

Değerli milletvekilleri, tabii ki bütçelerde, özellikle pazartesi gününden beri, bize burada katkı sunan, eleştiri getiren, öneri sunan herkese ben huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) - Ama bir de şöyle geriye dönük olarak gittiğimizde, ben, eski Türkiye'yi de biraz daha hatırlamakta yarar olduğuna kanaat getiriyorum. AK PARTİ iktidarlarından önce âdeta iflas etmiş Türkiye'yi, sağlıktan savunmaya, ulaşımdan enerjiye, eğitimden sanayiye kadar her alanda biz AK Parti olarak güçlü bir ülke hâline getirdik.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Vallahi, Ağrı'da hiç hastane yok.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) - Ülkemizin cari açığını oluşturan en önemli kalem olan enerji giderlerini azaltacak pek çok yeni gelişmeye bu dönemde hep birlikte şahit olduk. Karadeniz'de 540 milyar metreküp doğal gaz rezervine eriştik; inşallah, bundan sonra, 2023'te de bunu çıkaracağız. Yine, Akdeniz'de yeni sondaj gemilerimizle birlikte petrol ve doğal gaz arama çalışmalarına devam ediyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Maşallah, bravo, bravo!

EKREM ÇELEBİ (Devamla) - Gelişmiş ülkelerin dahi gelip de özellikle ülkemizde belgesellere konu ettikleri İstanbul Marmaray'dan tutun Avrasya Tüneli'ne, Osmangazi Köprüsü'nden Yavuz Sultan Selim Köprüsü'ne ki bunu da Ağrılı bir iş adamımız yaptı; burada da kendisine teşekkür ediyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EKREM ÇELEBİ (Devamla) - Ben bu vesileyle 2 Bakanlığımızın da bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Ordu Milletvekili Sayın Ergün Taşcı.

Buyurunuz Sayın Taşcı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ERGÜN TAŞCI (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu İhale Kurumu üzerine grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlarken yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamu mali yönetiminin önemli bir unsuru olan kamu alımları sistemi ve bu sistemin işleyişinde merkezi rolü bulunan Kamu İhale Kurumunun işlevi ve faaliyetleriyle ilgili genel bir değerlendirme yapmak istiyorum. Kurum tarafından yayımlanan istatistiklere göre, kamu kurum ve kuruluşları tarafından 2020 yılında 172 milyar tutarında kamu alımları yapılmış, 2021 yılının ilk dokuz ayında ise bu tutar bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 74 oranında artarak 209 milyar olarak gerçekleştirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, ülke ekonomisi açısından önemli büyüklüğe ulaşan kamu alımları piyasası 2002 yılından itibaren kabul edilen Kamu İhale Kanunu'yla düzenlenmiş, aynı kanunla kamu tüzel kişiliğini haiz idari ve mali özerkliğe sahip üst kurul olarak Kamu İhale Kurumu kurulmuş ve önemli görevleri bugünlere kadar ifa etmiştir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun yayımlandığı günden bugüne kadar geçen süre içerisinde yaşanan ekonomik ve teknolojik dönüşümle birlikte ihtiyaçların değişmesi, yeni ihtiyaçların ortaya çıkması ve dünyadaki gelişmelere paralel olarak kamu ihale sistemi, kamu kaynaklarının verimli kullanılmasını sağlayacak şekilde etkin ve başarılı bir şekilde günümüze kadar ulaşagelmiştir. Esas itibarıyla kamu alımları dinamik ve sürekli yeniliğe açık bir alandır. Nitekim elektronik ihale uygulamalarında bugüne kadar önemli gelişmeler kaydedilmiş olmakla birlikte, günümüz ihtiyaçlarına uygun, yenilikçi ve dijital yöntemlerin geliştirilmesi doğrultusundaki yönelim, küresel boyutta devam etmektedir. Öte yandan, yerli üretimin teşvik edilerek yurt içi sanayisinin gelişmesi ve büyümesinde kamunun ekonomideki ölçek oluşturma gücünden faydalanma ihtiyacı her zaman için önemini korumaktadır. Değişen ihtiyaçlara uygun şekilde Kamu İhale Kurumunun düzenleme, denetleme ve uygulamayı yönlendirme görevi kapsamında elektronik ihale altyapısının güçlendirilmesi, ihalelere yönelik denetim fonksiyonunun etkin ve hızlı şekilde yerine getirilmesi, kamuoyu denetiminin artırılması yönünde bugüne kadar özveriyle yürütülen çalışmalar, aynı doğrultuda devam ettirilmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; büyük bir alım gücünü oluşturan kamu alımlarının ülke kalkınmasında önemli bir araç olduğu dikkate alınarak bu gücün daha etkin ve verimli bir şekilde kullanılması için yürütülen çalışmaların bu çatı altında büyük bir katkıyla daha kapsamlı bir şekilde geliştirilmesini temenni ediyorum. Kamu İhale Kurumuna tahsis edilen bütçenin kamu alım sisteminin rekabetçi ve saydam yapısının daha da geliştirilmesi ve teknolojik altyapının güçlendirilmesi amacıyla kullanılacağına ve kuruma verilen görevlerin hassasiyetle yürütülmeye devam edileceğine yürekten inanıyor, bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Kütahya Milletvekili Sayın Ahmet Tan.

Buyurunuz Sayın Tan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET TAN (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, finansal raporların uluslararası standartlarla uyumlu olarak düzenlenmesini ve denetlenmesini sağlayacak standartlar koymak, etkin bir kamu gözetimini gerçekleştirmek misyonuyla 2 Kasım 2011 tarihinde kurulmuştur. Bu bağlamda Kamu Gözetimi Kurumunun görev ve yetkileri özetle, Türkiye muhasebe ve denetim standartlarını

oluşturmak, bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşlarını yetkilendirmek ve faaliyetlerini denetlemektir. Kamu Gözetimi Kurumu bu görevini yerine getirirken bizler de ülkemizi döviz kuru, faiz, enflasyon sarmalından kurtarıp bir daha hiçbir gücün döviz manipülasyonlarıyla ülkemizi tehdit edemeyeceği, yüksek üretim, yüksek ihracat, yüksek istihdam, düşük faizle kalıcı ve sürdürülebilir ekonomik ve siyasi istikrara kavuşturacağız.

Kıymetli milletvekilleri, dünyadaki gücün sahipleri 15 Temmuzda silahlı müdahaleyle, paranın sahipleri ise bugünlerde döviz kurlarını suni olarak artırıp güçlenen ve kalkınan ülkemizin ve milletimizin önünü kesmeye çalışmaktadırlar. Allah'ın yardımı, milletimizin desteğiyle buna güçleri yetmeyecek inşallah.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İnşallah. Bravo, bravo...

AHMET TAN (Devamla) – Devraldığımız Türkiye’de yüzde 70’ler seviyesindeydi enflasyon, gecelik faizler yüzde 1.500’lere ulaşmıştı; en son, 1 milyar dolar borç almak için kapı kapı dolaşıp, IMF’nin önünde el pençe divan durup para istediğiniz o günler milletimizin hâlâ hafızasındadır. Yüksek faizin ülkemizi ne hâle getirdiğini otuz kırk yıl önce hep birlikte gördük ve yaşadık.

ERHAN USTA (Samsun) – Kime söylüyorsunuz, muhatabı kimdi onun?

AHMET TAN (Devamla) – Evet, şu anda fiyatlarda aşırı, suni, geçici bir artışın olduğunu, vatandaşlarımızın zorlandığını biliyoruz. Fiyat artışlarının sadece bizim ülkemizde olmadığını, bütün dünyada fiyatların arttığını da biliyoruz ama bununla ilgili bütün tedbirleri aldık, almaya da devam edeceğiz. Faizler düştüğünde kurların geçici de olsa bir miktar arttığını herkes bilir. Üretim ve ihracatın döviz getirisiyle, ithalatın ikamesiyle ülkemizdeki döviz rezervlerinin artmasıyla, turizm ve enerjide aldığımız diğer tedbirlerle fiyatlar yakın zamanda inşallah dengeye gelecektir. Bu kürsüden çok net ifade ediyorum ki şu andaki kur ve fiyat artışlarını düşürecek, enflasyonu stabil hâle getirecek, işsizlik ve terörle mücadelede kararlı adımlarla milletimizi rahatlatacak yine AK PARTİ’dir, yine Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’dır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yaparsa AK PARTİ yapar, yaparsa AK PARTİ yapar.

AHMET TAN (Devamla) – Yüksek faizi savunanlara soruyorum: Faizleri artırmamızı müteakip üretim maliyetlerinin bütün fiyatları artıracaklarını bilmiyor muyuz? Yüksek faizde üretim azalmayacak mı? Üretim düştüğünde fiyatlar tekrar hızla artmayacak mı? Biraz önce söyledim, otuz kırk yıl önce bunları yaşamıştık. Savunduğunuz yüksek faiz milletimize huzur mu getirdi? Yaptığımız şey yetmiş yıldır aynıdır. Dövizle rağbetin olduğu günlerde faizi artırın, dövizle rağbet düşün, dövizin fiyatı stabil kalsın ama enflasyon ve hayat pahalılığı artsın. Ta nereye kadar? İşte, yüzde 60, yüzde 70 enflasyonların olduğu rakamlara kadar. Artık faiz değil, üretim ekonomisinin içerisinde olacağız Allah’ın izniyle.

Yüksek faizi savunanlar diyorlar ki: “Vicdanlarınıza sesleniyorum, kur daha ne kadar yükselecek?” Ben de onlara diyorum ki: “Yükseltin.” dediğiniz faizler yıllardır hızla artarken, yatırımların, sanayimizin, ticaretimizin, üretim, istihdam ve ihracatımızın önu yıllardır kapatılırken, birileri faizden fahiş paralar kazanırken, vatandaşlarımız, milletimiz yıllarca enflasyona ve pahalılığa ezdirilirken vicdanlarınız neredeydi? Güçlü devletler, üreten devletlerdir. Üretime destek verip üretimi, ihracatı artırıyoruz. Güçlü Türkiye’den rahatsız olanlar hem “İşsizlik var.” diye bağırıyor hem de “Alman’a, İngiliz’e insanlarımızı köle yapıyorsunuz.” diyor, kendi kendinizle çelişiyorsunuz. Deve misiniz, kuş musunuz? Artık karar verin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Faizci onlar, faizci.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AHMET TAN (Devamla) – Bu vesileyle aziz milletimize buradan seslenmek istiyorum: Terörü artık nefes alamaz hâle getiren, 1974 yılında yapılan Kıbrıs Barış Harekâtı’ndan sonra ilk kez kuzey Suriye’ye, Karabağ’a gerekli sınır dışı askerî müdahaleleri yapan, Akdeniz’de, Karadeniz’de her türlü tehdidi göze alarak sondajlarına devam eden, savunma sanayisini başta İHA ve SİHA olmak üzere güçlendiren, gelişmiş ve kalkınan bir Türkiye için Cumhurbaşkanımıza, Cumhurbaşkânı ile birlikte AK PARTİ’ye güvenmeye devam edin. Yirmi yıldan beri hem Hakk’ın rızasına hem de milletimizin hassasiyetlerine uygun olarak çalışmaya gayret ediyoruz. Milletimizin başını hiçbir şartta ve dönemde eğdirmedik, bundan sonra da eğdirmeyeceğiz inşallah.

Bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son verirken Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyor, 2022 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Elâzığ Milletvekili Sayın Metin Bulut.

Buyurunuz Sayın Bulut. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA METİN BULUT (Elâzığ) – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2022 yılı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Her iki Bakanımızın da ilk bütçesi, bu vesileyle hem Mehmet Muş Bakanımıza hem de Nureddin Nebati Bakanımıza hayırlı olmasını temenni ediyorum. Her iki Bakanımız da hem siyasetin hem de piyasaların yakından bildiği, tanıdığı, güvendiği iki isim, biz de kendilerine başarılar diliyoruz.

Çok kıymetli milletvekilleri, malumunuz olduğu üzere BDDK yani Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ülkemizde bankalar ile finansal kiralama, factoring, tüketici finansman, tasarruf finansman ve varlık yönetim şirketlerinin kuruluş ve faaliyetlerini, yönetim ve teşkilat yapısını, birleşme, bölünme, hisse değişimi ve tasfiyelerini düzenlemekte, uygulamakta ve bu faaliyetlerin mevzuata uygun bir şekilde yerine getirilmesini temin etmek üzere denetlenmektedir. Kurumun gelirleri bankalar ile denetim kapsamındaki diğer kuruluşlardan tahsil edilen katma payı gelirlerinden oluşmakta olup Kurumun 2021 yılı bütçesi 924 milyon TL ve 2022 yılı bütçesi 1 milyar 253 milyon TL’dir. BDDK denetimi kapsamında 55 banka, 22 finansal kiralama, 54 factoring, 15 tüketici finansman ve 19 varlık yönetimi şirketi olmak üzere toplam 165 şirket bulunmaktadır. 30 Eylül 2021 tarihi itibarıyla bankaların aktif büyüklüğü 7 milyar TL’ye ulaşmış olup aynı tarih itibarıyla diğer kuruluşların aktif büyüklüğü toplamı da 181,4 milyar TL’ye ulaşmıştır. 30 Eylül 2021 tarihi itibarıyla aktif büyüklüğü bakımından bankalar ülkemizdeki tüm finans sektörünün yüzde 86,7’sini, BDDK denetimindeki diğer şirketler ise yüzde 2,23’ünü oluşturmaktadır. Dolayısıyla ülkemizde finans sektörünün yaklaşık yüzde 90’ı Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından düzenlenip denetlenmektedir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; BDDK, ekonomimiz için büyük bir önem taşıyan bankacılık faaliyetlerinin sağlıklı bir şekilde işlemeden mükelleftir, bu sorumluluğunu da büyük bir görev bilinci içerisinde yerine getirmektedir; önümüzdeki dönemlerde de getirmeye devam edeceğine olan inancımız tamdır.

Çok kıymetli milletvekilleri, azıcık da ilimizle alakalı birkaç kelam etmek isterim. Malumunuz, 24 Ocakta Elâzığ’da çok büyük bir deprem oldu. Allah’a hamdolsun ki üzerinden çok kısa bir zaman geçmesine rağmen Elâzığ’da şu anda 24 bin tane konut tamamlanmak üzere, çok kısa zaman içerisinde bu 24 bin tane konutun hepsini tamamlayıp vatandaşlarımıza teslim edeceğiz; bunların bir çoğunu

teslim ettik. Tabii, 24 bin konut dediğinizde, bunu 5'le çarptığımızda 120-130 bin eder; bir şehirden daha büyük. Gerçekten Elâzığ'da çok kısa zaman dilimi içerisinde bir şehir yeniden inşa edildi.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Maşallah.

METİN BULUT (Devamla) - Bundan dolayı ben öncelikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığımıza ve Genel Başkanımıza, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a Elâzıglılar adına çok büyük bir teşekkür etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Gerçekten çok büyük bir organizasyondur. Bu kadar büyük bir organizasyonda belki ufak tefek sıkıntılar oldu ama organizasyonun tümü yakın zamanda inşallah tamamlanacak diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

METİN BULUT (Devamla) – Ben bu vesileyle 2022 yılı bütçemizin, hem Meclisimize hem ülkemize hem de milletimize hayırlı olmasını diliyorum, hepinizi saygı, sevgi ve muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gakkoşun hakkı ödenmez.

Aydın Milletvekili Sayın Metin Yavuz.

Buyurunuz efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA METİN YAVUZ (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi ve bizi izleyen değerli vatandaşlarımızı hürmetle selamlarım.

Sermaye Piyasası Kurulunun bütçesiyle ilgili değerlendirmelerimi arz etmek istiyorum. Öncelikle bu kanun teklifinin hazırlanmasında emeği geçen Plan ve Bütçe Komisyonu Değerli Başkan ve üyelerine, Sayın Bakanımıza ve kamu idarelerinin temsilcilerine teşekkür ediyorum.

Oldukça hareketli geçen bütçe görüşmeleri boyunca Gazi Meclisimizin bu onurlu kürsüsünde sarf edilen, edilecek olan her kâmil söz için teşekkür ediyorum, zira yakışanı da budur. Yüce milletin sesi olan bu kürsüde yapılan her kötü hareket ise yapanın şahsiyetini yansıtır, zira daha geçen gün televizyon karşısındaki gençlerimiz yine bu kürsüden bir siyasetçinin hareketiyle edebin ne olmadığını öğrendiler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu vesileyle yüce Meclisimizdeki bu nahoş üslubu kınıyor, sahibini özür dilemeye davet ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin büyümesini, refahımızın artmasını bir türlü kabullenemeyen odakların olduğu malumdur. Nifak tohumlarının yeşertilmeye çalışıldığı bu algı merkezlerinin yeni oyun sahneleri piyasalardır. Gün geçmiyor ki ekonomik istikrarımızı hedef alan yeni bir senaryo oynanmasın. Piyasaların adil ve etkin çalışmasını sağlayan Sermaye Piyasası Kurulu pek çok açıdan önemli görevler üstlenmiştir; ayrıca kuruluşundan bu yana reel sektörün gerek öz kaynak gerekse borçlanma araçları yoluyla finansmanında da misyon sahibidir. Sermaye Piyasası Kurulu bankacılık kesiminin aksine çok geniş bir piyasa mekanizmasının altında, farklı büyüklükteki sektör katılımcılarının faaliyet gösterdiği sermaye piyasalarımızın en üst makamıdır. Sermaye Piyasası Kurulu, 2021 yılının üçüncü çeyrek sonu itibarıyla, piyasalarımızın yasal mevzuatını oluşturarak düzenlemesini yapmaya devam etmiştir. Ayrıca her bir alt grup nezdinde sektörün gözetim ve denetimini çok etkin bir biçimde yerine getirmiştir. Sermaye Piyasası Kurulu yatırımcılar açısından da yoğun gayret göstermiştir. Nitekim, sermaye piyasasında gerek fon gerekse pay piyasası veya borçlanma araçlarında yatırım yapan, geniş bir yelpazedeki yatırımcıların yatırımlarını güvenli ve etkin yapabilmeleri için gerekli özeni göstermiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin kalkınmasında sermaye piyasalarının etkinliği önemlidir. Daha güçlü piyasaların varlığı için SPK çalışmalarını aralıksız sürdürmektedir. 2021 yılında tüm dünyada olduğu gibi, ülkemiz de küresel salgının yarattığı veya tetiklediği birtakım zorluklarla karşılaşmıştır. Allah'a hamdolsun ki Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki Hükümetimiz ve Cumhuriyet İttifakı olarak doğal sıkıntılarla olduğu kadar kasıtlı olarak yaratılanlarla da mücadele etmeyi bilmiş, hepsinin üstünden ustalıkla gelmiştir.

2021 yılı bütçe döneminde yaşanan gelişmelerde sermaye piyasalarında dikkat çekici ilerlemeler olmuştur. Geçtiğimiz bir yılda pay piyasasındaki yatırımcı sayısı 1 milyon 900 binden 2 milyon 400 bine yükselmiştir. 2021 yılı sonu itibarıyla toplam büyüklüğü 20 milyar 500 milyon Türk lirası olan 50 adet halka arz işlemi gerçekleşmiştir. 2021 yılının on bir aylık döneminde tarihimizin en büyük halka arz sayısı ve fon tutarına ulaşılmıştır. Yapılan halka arzlar sayesinde birçok şirketimiz uzun vadeli öz kaynak temin ederek finansman yapısındaki faiz ve kur risklerini azaltabilmişlerdir. Bu süreçte, uzun vadeli kalkınma planlarımız için ihtiyaç duyduğumuz kurumsal yatırımcı tabanı da önemli ölçüde gelişmiştir. Emeklilik ve yatırım fonları toplam büyüklüğü 2020 yılı Kasım ayı sonuna göre yüzde 83 artarak 505 milyar Türk lirasına ulaşmıştır. Sermaye Piyasası Kurulunun 2022 yılı bütçesinin de aynı verimlilikle kullanılması ve bankacılığa alternatif finansman kaynaklarının ekonomik büyümeyi desteklemeye devam etmesini temenni ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ cumhuriyet tarihimizde hiçbir partiye nasip olmayan bir başarıyı da yaşamaktadır. Görüşmelerini sürdürdüğümüz 2022 bütçesi partimizin de 20'nci bütçesi özelliğini taşıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

METİN YAVUZ (Devamla) – Hamdüsena olsun ki aziz milletimiz, teveccühüyle bizleri yıllardır onurlandırıyor. Omuzlarımızdaki yük çok ağır ve mübarek, biliyoruz. Devletimizin bekası, milletimizin refahı için çalışmakla içte ve dışta kutsallarımızı muhafaza etmekle görevlendirildik. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vurguladığı gibi, çalışmak, çalışmak, daha çok çalışmak zorundayız. Öyleyse, yüce Türk milletinin kürsüsünde bir kez daha tekrarlıyoruz ki: Durmak yok, yola devam. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sözlerime son verirken aziz milletimizi en derin sevgi ve saygılarımla selamlar, huzuruna saygılarımı sunarım. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Denizli Milletvekili Sayın Nilgün Ök.

Buyurun Sayın Ök. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NİLGÜN ÖK (Denizli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gelir İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Maalesef, dünyada Covid-19 salgını hayatın her alanında eşi benzeri görülmemiş bir büyüklükte tahribata yol açmıştır. Doğal olarak, küresel ekonomi ve ticaret de olumsuz etkilenmiştir. Gelişmiş ülkelerin dahi çaresiz kaldığı bu süreçte hem güçlü sağlık altyapımızla hem de sıkı kamu maliyemizle örnek bir yönetim sergiledik. Salgınla mücadele kapsamında açıkladığımız tedbirlerin büyüklüğünün 2021 yılı sonu itibarıyla 733 milyar TL'yi aşmasını beklemekteyiz.

Bugün sabahleyin bir hatip bize “faizci” dedi. Bize “faizci” diyorsunuz; bakın, 2002’de toplanan 100 liralık verginin 86 lirası faiz giderleri için harcanıyordu; bugün bu rakam 17 liradır. Memur maaşları IMF’ten aldığımız borçlarla ödeniyordu, hatta ödenemiyordu. Böylece, bakın, bu faizleri azalttığımızda oluşturduğumuz kazanımı biz bugün ne yapıyoruz? Vatandaşımıza hizmet için, vatandaşımızın refahını artırmak için kullanıyoruz. Sizce bu mudur faizcilik?

2022 yılı bütçemizin temel amacı, küresel salgına da bağlı olarak, dengelerin yeniden şekillendiği bir konjonktürde Türkiye ekonomisinin güçlü bir biçimde yükselişini sürdürmesi ve halkımızın refahını artırmasıdır. Bakınız, ülkemiz yılın ilk dokuz ayında 11,7’lik büyüme oranıyla OECD ülkeleri arasında 2’nci olmuştur. İhracatımız 221 milyar dolarla rekor kırmıştır. Yine, ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 6,8’lik bir puan artışıyla yüzde 83,8 olarak gerçekleşmiştir. Yine, aldığımız tedbirlerin etkisiyle istihdamımız 2021 Ocak-Eylül ayında 2,2 milyon artarak salgın öncesi dönemin üzerine çıkmıştır. Bütün dünya, salgının etkisiyle enerji fiyatlarının en yüksek seviyeye ulaştığı, tedarik zincirlerinde yaşanan sıkıntılarla, emtia krizleriyle, navlun fiyatlarının arttığı, gıda fiyatlarının arttığı belki de en yüksek enflasyonist dönemini yaşamaktadır. Sadece Türkiye’de artmamaktadır fiyatlar. Bu süreçte, sadece, vatandaşlarımızı elektrik, doğal gaz ve akaryakıtta yaşanan küresel fiyat artışlarına ezdirmemek için kamu kaynaklarımızdan kullandığımız destek 150 milyar TL’yi aşmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim bütçemiz güçlü bir yapıya sahiptir. Bakınız, dünyada bütçe açıklarının çift haneli rakamları, borçluluk seviyelerinin ise üç haneli rakamları gördüğü bir ortamda ülkemiz sağlam ve ihtiyatlı kamu maliyesi politikalarıyla yüzde 3,5’un altında bir bütçe açığıyla pozitif ayrılmıştır. Yine, Avrupa Birliği ülkelerinde genel yönetim borç stokunun millî gelire oranı yüzde 90’ın üzerindeyken, ülkemiz bu oranı 2021 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 38,4’e çekmiştir.

Ama maalesef, tabii, bizim, milletimiz için yaptığımız çalışmaların hiçbirini görmeyen bir muhalefetimiz var. Ana Muhalefet Genel Başkanı bu yılki bütçe konuşmasında bizim, sanayicinin, esnafın, çiftçinin derdini bilmediğimizi söyledi. Biz bugüne kadar vatandaşımızın derdiyle dertlendik, ülkemizin daha müreffeh yarınlara kavuşması için politikalar geliştirdik; ülkenin en zor anında sizin gibi kapı kapı dolaşıp “Bu ülkeye yatırım yapmayın.” demedik, gidip de şikâyet mektuplarından medet ummadık, ülkemizi gömmedik. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Biz bugün, geçmişte uzun bir süre denenmiş ama bir türlü sonuç alınamamış yüksek faiz-düşük kur döngüsü yerine yatırım, üretim, istihdam, ihracat ve büyüme odaklı ekonomi politikamızla ülkemiz ve milletimiz için en doğru olanı yapmakta kararlıyız. Göreceksiniz, bu büyüme işçimiz, memurumuz, esnafımız, çiftçimiz, emeklimiz dâhil olmak üzere tüm kesimlere refah olarak yansiyacaktır.

Biz her zaman vergi politikalarımızla vatandaşımızın yanında olduk. AK PARTİ iktidarından önce yüzde 40’ları bulan vergi yükünü kurumlarımızın ve vatandaşlarımızın sırtından aldık. Vergi dilimlerini yüzde 15’e çeken biziz. Asgari ücretten yüzde 20 vergi alınıyordu, bugün neredeyse sıfırlanacak orana, yüzde 1,5 ile 2 arasına getiren biziz, bunları biz kaldırdık. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Hâlâ bilmeyenler bugün bu sabah bu kürsüden konuştular. Ama niye söylemediklerini biliyoruz, işlerine gelmiyor.

Bakınız, sadece basit usulde vergilendirilen yaklaşık 835 bin esnafımızın kazancını vergiden muaf tuttuk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NİLGÜN ÖK (Devamla) – Çiftçilerimizin tarımsal destekleme ödemelerini gelir vergisinden istisna tuttuk.

Bakın, bu bütçede, sadece reel sektör destekleri için 68,9 milyar liralık kaynak ayırıyoruz. Yine yeni yatırımlar için vergisel açıdan teşvikler getiriyoruz. Özellikle, İmalata Dayalı İthal İkamesi Destek Programı'mızı açıkladık, program kapsamında kritik öneme sahip ara malları ve ham maddelerin üretimini destekliyoruz. 919 adet stratejik alanda ara mal tespit edilmiş, bunları ürettiğimiz takdirde cari açıktaki 60 milyar dolarlık kazancımız olacak. (AK sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Faize kaç para ödüyünüz, faize?

NİLGÜN ÖK (Devamla) – İşletmelerin sermaye yapılarını güçlendirici teşvikler, destekler veriyoruz. Ülkemiz bugüne kadar maalesef birçok iç ve dış şoka maruz kaldı, birçok algı operasyonu karşı karşıya kaldı, hâlâ daha kalmaktadır ama her birinden vatandaşlarımızın desteğiyle daha da güçlenerek çıktık. Güçlenen, kalkınan, büyüyen Türkiye için vatandaşlarımız bize güvensin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİLGÜN ÖK (Devamla) – Biz bugüne kadar vatandaşlarımızı ezdirmedik, ezdirmeyeceğiz. (AK sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Balıkesir Milletvekili Sayın Yavuz Subaşı.

Buyurunuz Sayın Subaşı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nde yer alan Türkiye İstatistik Kurumu bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve televizyonları karşısında bizleri takip eden aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime bir başsağlığı ve üzücü bir haberle başlamak istiyorum. Pençe-Yıldırım Harekâtı bölgesinde hain terör örgütü PKK'nın saldırısı sonucu şehit olan Edremit Zeytinli Mahallesi'nden evladımız Piyade Uzman Çavuş Ali Sarı kardeşimize Allah'tan rahmet, ailelerine, güvenlik güçlerimize sabırlar diliyor, milletimize başsağlığı diliyorum.

Resmî istatistiklerin üretimi ve organizasyonuna ilişkin temel ilkeleri ve standartları belirleyen, ülkenin ihtiyaç duyduğu alanlarda gerekli veri ve bilgileri derleyen, değerlendiren ve kullanıcılara sunan bilimsel ve teknik bir Kurum olan Türkiye İstatistik Kurumu, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı ve İstatistik Konseyi olarak yapılandırılmıştır.

TÜİK Başkanlığı, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun uygulanmasını sağlamak ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle verilen görevleri yerine getirmek üzere, merkez hizmet birimleri ve 26 bölge müdürlüğüyle faaliyetlerini sürdürmektedir.

İstatistik Konseyi ise resmî istatistik programının hazırlanmasına, uygulanmasına, resmî istatistiklerin gelişimine ve işlevlerine ilişkin tavsiyelerde bulunmak, resmî istatistik ihtiyaçlarını tespit etmek, değerlendirmek, ileriye yönelik görüş ve önerileri kapsayan çalışmalar yapmak üzere oluşturulmuş olup kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının yetkili temsilcilerinden oluşmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜİK, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nda yer alan güvenilirlik, tutarlılık, tarafsızlık, istatistikî gizlilik, güncellik ve şeffaflık ilkeleri çerçevesinde faaliyetlerine devam etmektedir. Avrupa Birliği İstatistik Ofisinin, (EUROSTAT) değerlendirme raporlarında TÜİK istatistiklerinin Avrupa Birliği normlarıyla uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

TÜİK, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı genel bütçeli bir Kurum iken, 30 Haziran 2021 tarihinde yayımlanan 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli ve Hazine ve Maliye Bakanlığıyla ilişkili bir Kurum hâline getirilmiştir. Bilimsel ve teknik özerkliği haiz şekilde faaliyetlerini sürdüren TÜİK daha bağımsız ve daha özerk bir yapıya kavuşturulmuştur. Kurum, istatistik üretim faaliyetleri kapsamında, ülkemiz geneline yayılmış olan 26 bölge müdürlüğü, 4 bini aşkın çalışanı aracılığıyla yaklaşık 1 milyon cevaplayıcı birimden veri toplamakta, işlemekte ve yayımlamaktadır. Veri toplama süreçlerinde pandemiyle birlikte "Alo 124" çağrı merkezi devreye alınmış, telefonla veri toplama yöntemi faaliyete geçirilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu 2003 yılından bu yana, Avrupa Birliğine uyum çalışmaları kapsamında kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi, Türk istatistik sisteminin Avrupa istatistik sistemine uyumunun sağlanması amacıyla Avrupa Birliği Komisyonu tarafından finanse edilen çok yararlananlı ve ulusal programlar uygulamaktadır. Söz konusu proje ve programların izleme ve değerlendirmesini yapmakta, ulusal istatistik ofisleri ve istatistik alanındaki diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği faaliyetlerini yürütmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 yılı Ahi Evran'ın doğumunun 850'nci yılı, Hacı Bektaş Veli'nin vefatının 750'nci yılı ve Yunus Emre'nin vefatının 700'üncü yılı olması nedeniyle, Ahi Evran, Hacı Bektaş Veli ve Yunus Emre Yılı ilan edilmiştir. "Eline, diline, beline sahip ol; dil mızraktan daha derin yaralar." diyen Hacı Bektaş Veli'yi, "Söz ola kese savaşı, söz ola kestire başı, söz ola ağılu aş; yağ ile bal eder bir söz." diyen Yunus Emre'yi, "Kuvvetli ve üstün durumdayken affetmesini, hiddetliyen yumuşak davranması bil ve kendin muhtaç iken dahi başkalarına verecek kadar cömert ol." diyen Ahi Evran'ı saygı ve rahmetle anıyorum.

Sözlerime son verirken Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin şimdilik ama sadece şimdilik 4'üncü, AK PARTİ hükümetlerinin 20'nci bütçesi olan 2022 yılı merkezî yönetim bütçesinin devletimize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YAVUZ SUBAŞI (Devamla) – TÜİK'in ve başta Başkanı Prof. Dr. Sayın Sait Erdal Dinçer olmak üzere başarılı çalışmalarının devamını diliyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Verileri çok iyi çarpıtıyor!

YAVUZ SUBAŞI (Devamla) – İlk bütçeleri olması münasebetiyle değerli Bakanlarımız; Hazine ve Maliye Bakanımız ve Ticaret Bakanımıza başarılar diliyor, önümüzdeki yıl bugünlerde, yine 2023 yılı bütçesinde görüşmek üzere hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Erzurum Milletvekili Sayın Zehra Taşkesenlioğlu Ban.

Buyurunuz Sayın Ban. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEHRA TAŞKESENLIOĞLU BAN (Erzurum) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri, kıymetli Bakanlarım; Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2022 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileye Gazi Meclisimizi, ekranları başında saygıdeğer milletimizi ve sevgili Erzurumluları saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyetimizin kurulduğu ilk yıllarda, tarım sektörünün yaygınlığı, sanayimizin henüz gelişmemiş olması, özel sektörün sermaye birikiminin yeterli olmaması ve tüm dünyayı etkileyen 1929 Ekonomik Buhranı'ndan dolayı devletimiz üretici, girişimci rolünü üstlenmiş ve birçok alanda işletmeler kurmuştur. "Özelleştirme" kavramı her ne kadar ülkemizde 1986 yılından itibaren anılmaya başlansa

da aslında kuruldukları yıllar itibarıyla yani 1930'lu yıllarda KİT'lerin kuruluşundan itibaren telaffuz edilen bir kavram olmuştur. Örneğin, 3 Haziran 1933 tarihli 2262 sayılı Sümerbank Kanunu'nun 11'inci maddesi aynen şöyle diyor: "Hükümetin teklifi üzerine umumî heyetçe verilecek karara göre bu hisse senetlerinin kısmen veya tamamen Türk eşhas ve müesseselerine satılması caizdir. Bankan devralacağı iştiraklerde mevzu hisselerini meclisi idare kararı ve İktisat vekâletinin müsaadesi üzerine satabilir." Yine, 1938 tarihinde çıkan 3460 sayılı Yasa'ya göre de "İktisadi teşekküllerin özelleştirilmesine onay verilmiştir." Yani bir şeye karşı çıkılıyorsa biraz dönüp bunun tarihsel temellerine bakıyor olmak lazım. Yine, 24 Kasım 1994 tarihinde Türkiye'de ilk özelleştirme kanunu, 4046 sayılı Özelleştirme Kanunu çıktı. Kimin devrinde? Doğru Yol Partisi ve bugün "Ce-Ha-Pe"nin temeli olan Sosyaldemokrat Halkçı Parti tarafından, yani 50'nci Hükümet tarafından çıkarıldı. Yine, 13 Ağustos 1999 tarihinde 4446 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'la özelleştirmeye anayasal bir güvence, bir boyut kazandırılmış oldu.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; özelleştirmeleri sadece bir satış, bir gelir elde etme olarak değerlendirmek kanımca çok sığ bir değerlendirme olacaktır. Çünkü özelleştirmelere orta ve uzun vadede ekonomide verimlilik, istihdamın geliştirilmesi, rekabete dayalı piyasa ekonomisinin oluşturulması, yastıkaltı tasarrufların ekonomiye kazandırılması, sermaye piyasalarının geliştirilmesi, girişimcilik ekosisteminin oluşturulması ve tüketici memnuniyetinin etkilenmesi noktasında da bakıyor olmak gerekir.

Bu noktada birkaç tane örnek vereceğim. İlk vereceğim örneklerden biri elektrik üretim sektörü. Elektrik üretim sektöründe özelleştirme sürecinden sonra çok güçlü bir yatırımcı yelpazesi oluştu ve sektöre onlarca yeni piyasa aktörleri kazandırıldı. Özelleştirmeden sonra sadece elektrik üretim sektörüne 18 milyar TL'lik yatırım gerçekleştirildi. Keza, ülkemizin en önemli ihracat noktalarından biri olan, ülkemizin dışa açılan kapısı olan limanlarımızda özelleştirme sürecinden sonra 30 milyar tutarın üzerinde yatırım gerçekleştirilmiştir.

Sayın milletvekilleri, yapılan yatırımlar sadece bunlarla sınırlı değil. Bugün Mecliste çok fazlasıyla zikredilen Erdemir, Kardemir, TÜPRAŞ, PETKİM gibi kuruluşların tamamı özelleştirme uygulamalarından sonra cumhuriyet tarihinin en büyük yatırımlarını gerçekleştirmişlerdir. Bugüne kadar yapılan, tüm özelleştirme sonrası yapılan 280 milyar TL'lik yeni yatırım ülkemize kazandırılmıştır.

Yine Özelleştirme İdaresi Başkanlığı aynı zamanda güçlü halka arzları meydana getirmiştir. Özelleştirme İdaresi bugüne kadar en büyük ilk 3 halka arzı gerçekleştirmiş ve en büyük 10 halka arzdan 4'ü yaklaşık 90 milyar TL'lik arz gerçekleştirerek hem sermaye piyasalarına nakit kazandırılmış hem de borsanın derinliği geliştirilmiştir.

Özelleştirmelerde en çok zikredilen ve en çok eleştirilen konulardan bir tanesi istihdam ancak rakamlar bu eleştirilerin de ne kadar yersiz olduğunu dile getiriyor. Şöyle ki: TÜPRAŞ'ta özelleştirme sürecinde 4.601 personel çalışırken şu anda 5.934 personel, Petlas'ta 979 kişi çalışırken şu anda 3.836 personel, sadece bugünlerde yine çok sık dile getirdiğimiz şeker fabrikalarında özelleştirdiğimiz süreçte İş Kanunu'na tabi 2.666 kişi çalışırken bugün 4 binden fazla insan çalışıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Peki, bunun neresinde istihdamla ilgili olan problemler var?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – TÜİK'ten mi aldınız rakamları, TÜİK'ten mi aldınız?

ZEHRA TAŞKESENLIOĞLU BAN (Devamla) – Rakamlar yalan söylemez Vekilim, rakamlara bakacaksınız, rakamlara; söylemlere değil, rakamlara.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Biz belgelerle konuşuruz, gerçekleri ifade ederiz.

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Rakamlar yalan söylemez de rakamlara yalan söylettirilir.

ŞAHİN TİN (Denizli) – O sizin işiniz, sizin işiniz.

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU BAN (Devamla) – Yine, 2015 yılında çıkardığımız bir yasayla... Bakın, siz de yasa çıkardınız, biz de özelleştirmeler yaptık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU BAN (Devamla) – ...ancak AK PARTİ iktidarları döneminde özelleştirme durumunda çalışanları korumak amacıyla 2015 yılında Bakanlar Kurulunda ilgili bir çalışma yapıldı. Bakanlar Kurulunun iki kararıyla da tüm çalışanların geniş çaplı bir iş garantisini yine AK PARTİ iktidarları sundu. Çalışanın yanında da AK PARTİ var, üretenin yanında da AK PARTİ var çünkü bizim derdimiz millet, çünkü bizim derdimiz insanlık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Her yerde AK PARTİ var.

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU BAN (Devamla) – Yine, bu kadar başarılı uygulamaları gerçekleştiren Özelleştirme İdaresini huzurlarınızda tebrik etmek isterim. Sebebi de yaptıkları açık, şeffaf, hesap verilebilir uygulamalarla hem özelleştirme ihalelerine olan talebi artırdılar hem de bu taleple beraber özelleştirilen kurumların bedellerinin artırılmasını sağladılar.

Ülkemizde rekabetin, verimliliğin artmasını, kamu kaynaklarının etkin kullanılmasını sağlayan ve yatırım ortamını iyileştiren özelleştirme uygulamalarına ülkemizi geliştirmek adına gerekli gördükçe de devam edeceğiz.

Bu vesileyle hiçbir iktidara nasip olmayan 20'nci bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisimizi, aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sivas Milletvekili Sayın Semiha Ekinci.

Buyurunuz Sayın Ekinci. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Selçuklu'nun kalbi, Osmanlı'nın vicdanı, cumhuriyetin aklı, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk ve Millî Mücadele'mize yüz sekiz gün ev sahipliği yapmış; Muhsin Yazıcıoğlu'nun, Âşık Veysel'in ve birçok değerimizin memleketi, yiğitler diyarı sultan şehrimiz Sivashlılar adına Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ticaret Bakanımız Sayın Mehmet Muş ve Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Nureddin Nebati'ye ilk bütçeleri ve yeni görevleri sebebiyle başarılı ve hayırlı hizmetler yapmalarını Yüce Rabb'imden temenni ediyorum.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 47 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle kurulmuş; faaliyetlerine 5 Haziran 2020 tarihinde başlamıştır. Ülkemiz ekonomisinde güvence sunma ve tasarruf sağlama işlevlerini yerine getiren sigortacılık ve özel emeklilik sektörü finansal piyasalarımız içinde önemli bir yer tutmakta ve her geçen yıl istikrarlı bir şekilde büyümeye devam etmektedir.

Sektörde toplam 66 şirket faaliyet göstermekte. 2020 yılında 82 milyar Türk lirası prim üretimi gerçekleştirilirken sektörün 2021 yılı sonunda 100 milyar TL prim üretmesi beklenmektedir. Sigortacılık sektörü tarafından ülke ekonomisine sağlanan sigorta korumasının toplamı ise 156 trilyon Türk lirasına ulaşmıştır. Özel emeklilik alanında ise 2021 yılı Ekim ayı sonu verilerine göre gönüllü bireysel emeklilik sistemine yaklaşık 7 milyon katılımcı, otomatik katılım sistemi uygulamasında ise yaklaşık 6

milyon çalışan sistem dâhilinde tasarruf etmektedir. Gönüllü BES ve OKS’de biriken fon tutarı devlet katkısı dâhil 202 milyar TL’ye ulaşmıştır. BES sayesinde şu ana kadar 162.835 vatandaşımız sistemden emekli olmuştur.

Kurum, ülkemizde tasarrufların tabana yayılması amacıyla bireysel emeklilik sisteminde önemli yenilikleri de hayata geçirmiş olup kısa süre önce yürürlüğe giren 18 yaş altı BES uygulamasıyla çocuklarımızın da bireysel emeklilik sistemine katılabilesine olanak sağlamıştır. Bu sayede sisteme katılan 18 yaş altı yeni katılımcıların sayısı 101.725’e, fon büyüklüğü ise 107 milyon Türk lirasına şimdiden ulaşmış bulunmaktadır. Böylece gençlerimize ve çocuklarımıza tasarruf alışkanlığı ve finansal okuryazarlığı küçük yaşlardan itibaren kazandırmakla birlikte anne ve babalara çocukları için güvenli bir gelecek sağlayacak avantajlı bir alternatif de sunulmuştur. Ayrıca sektörde rekabeti güçlendiren ve katılımcılara tek bir sözleşmeyle tüm emeklilik şirketlerinin emeklilik fonları arasında seçim yapabilme imkânı sunan Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu da 2021 yılı Temmuz ayında faaliyete geçmiştir. Tüm bu uygulamaların temel amacı, vatandaşlarımızın tasarruf alışkanlığını geliştirmek ve yurt içi tasarrufları artırmaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm dünya gündemini ilgilendiren son derece önemli konulardan biri de hepimizin bildiği gibi iklim değişikliğine bağlı doğal afetlerdir. Geçtiğimiz aylarda da ülkemizde de meydana gelen sel felaketlerinde hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet, yakınlarına tekrar başsağlığı diliyorum. Bu olaylar DASK bünyesinde yer alan doğal afetlerin kapsamının geliştirilmesini de gündemimize getirmiştir. Bu amaçla başta sel olmak üzere diğer doğal afet türlerinin de DASK kapsamına alınmasına yönelik çalışmalara başlanması güzel bir gelişmedir.

Benim de mensup olduğum 16 bin acente ve 50 bin istihdam sağlayan sigortacılık sektörünün en önemli sorunlarından biri de bankalar ve sigorta acenteleri arasındaki rekabet ve komisyon oranlarının düşük olmasıdır. Bu konunun da dikkate alınması dileğiyle sözlerime son verirken yirmi yıldır milletimize hizmetlerinden dolayı başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve tüm bakanlarımıza şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SEMİHA EKİNCİ (Devamla) – Ülkemizin 2023, 2053 hedeflerine ulaşmasındaki en büyük sigortası Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Cumhuriyet İttifakı’dır diyor... (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) AK PARTİ hükümetlerinin 20’nci, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 4’üncü bütçesini yapma yetkisini bizlere veren aziz milletimize şükranlarımızla 2022 yılı bütçesinin ülkemiz, milletimiz adına hayırlı olması temennisiyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kalıyor kalmakta olan; durmak yok, yola devam! (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Olmadı, olmadı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Gidiyor gitmekte olan!

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Sayın Hacı Özkan.

Buyurunuz Sayın Özkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HACI ÖZKAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ticaret Bakanlığı 2022 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Ekranları başında bizleri izleyen Mersinli hemşehrilerim başta olmak üzere aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Ticaret Bakanlığımız her zaman olduğu gibi pandemi döneminde de esnaf ve sanatkârlarımız başta olmak üzere girişimcilerimiz ve bütün iş dünyamızın yanında yer almıştır. Bu kapsamda pandemi döneminde ekonomimizin çarklarının dönmesi, üretimin sürmesi çerçevesinde esnaf ve sanatkârlarımıza hibe, kira ve faiz indirimli krediler kullanılmıştır. Ayrıca, Bakanlığımızca yürütülen Kooperatiflerin Destek Programı kapsamında kadınların kooperatifleşmesine de katkı sunulmuştur. Bu bağlamda 58 ilde faaliyet gösteren 136 kooperatifin 149 projesine 13,5 milyon lira destek sağlanmıştır. Bunun, kadın ve gençlerin ticaret hayatına attığı adımlardan sadece biri olduğunu vurgulamak istiyorum. Kredi ve Kefalet Kooperatifleri aracılığıyla esnaf ve sanatkârlara yüzde 50 veya yüzde 100 faiz indirimli yani faizsiz olarak kredi imkânları sağlanmıştır. 2021 yılı için mali bütçeden esnaf ve sanatkârlara faiz indirimli kredi kullanılması için ayrılan kaynak tutarı 3,8 milyar TL olmuştur. 2020 için bu rakam 2,2 milyar idi. Esnaf ve sanatkâr ile gerçek kişilere Covid-19 nedeniyle verilecek destekler hakkında Cumhurbaşkanlığı kararı hükümleri çerçevesinde Bakanlıkça esnaf ve sanatkârlarımıza hibe ve kira destekleri sağlanmıştır. Bu kapsamda dört ay süreyle sağlanan destekler çerçevesinde gerekli şartları taşıyan ticaret erbabına aylık bin TL hibe desteği verilmiş olup... (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bununla birlikte, gerekli şartları haiz olan ve hâlihazırda iş yerleri kira olan ticaret erbabıya büyükşehir olan illerde aylık 750 TL, diğer illerde ise aylık 500 TL tutarında kira desteği sağlanmıştır; bu kapsamda verilen destekler tutarı toplam 4,6 milyar TL'yi aşmıştır.

Ayrıca, Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde yapılan değişiklikler çerçevesinde İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında faaliyetlerine ara verilmesine, durdurulmasına karar verilen ticaret erbabı mücbir sebep kapsamına alınarak vergi ödemeleri ertelenmiştir.

Bakanlığımız ve Cumhurbaşkanlığı kararı hükümleri çerçevesinde esnaf ve sanatkârlar ile gerçek kişi, tacirlere ekonomik faaliyetleri itibarıyla 2 grup hâlinde ve tek seferde ödenmek üzere yeni bir hibe desteği programı hayata geçirilmiştir. Bu grupta yer alan ticaret erbabına 5 bin TL, diğer grupta yer alan ticaret erbabına 3 bin TL tutarında destek ödemesi sağlanmıştır; bu kapsamda verilen destek tutarı toplamı 4,3 milyar TL'yi aşmıştır. Haziran 2021 itibarıyla mükelleflere devlet tarafından takibi yapılan vergi prim borçlarını af düzenlemesiyle birlikte incelemelerde muafiyet sağlanması maksadıyla matrah ve vergi artırımı imkânı ve yasal defter kayıtlarının düzenlenmesi gibi muhasebe avantajları sağlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, 2021'in üçüncü çeyrek büyümesi yüzde 7,4 olan ve gelişmekte olan ülkeler arasında ilk sırada yer alan Türkiye, artık eski Türkiye değildir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Her zaman esnaf ve sanatkârlarımızın yanında olan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a teşekkür ediyorum.

Sözlerime son verirken hep birlikte çalışacağız, daha çok çalışacağız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Allah yardımcınız olsun!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Tam bir slogan oldu, bravo. Durmak yok, yola devam.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

HACI ÖZKAN (Devamla) – ...üreteceğiz, daha çok üreteceğiz; güçleneceğiz, daha çok güçleneceğiz; büyüyeceğiz, daha çok büyüyeceğiz diyor, bütçemizin ülkemiz için hayırlara vesile olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Malatya Milletvekili Sayın Bülent Tüfenkci.

Buyurun Sayın Tüfenkci. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Küresel salgının yol açtığı olumsuz etkiler tüm ülke ekonomilerinde kendini göstermektedir. Uluslararası Para Fonunun ekim ayında yayınladığı Ekonomik Görünüm Raporu'na göre 2020 yılında küresel ekonomi yüzde 3,1 daralmıştır. Küresel ekonomilerin daraldığı 2020 yılında Türkiye ekonomisi yüzde 1,8 oranında büyümeyi başarmıştır. Dünya ekonomisi 2021 yılında toparlanmaya çalışırken Türkiye ekonomisi 2021 yılının ilk çeyreğinde yüzde 7,2; ikinci çeyrekte yüzde 21,7'yle rekor bir büyümeye imza atmıştır. 2021'in üçüncü çeyreğindeyse yüzde 7,4 büyüyen ekonomimiz güçlü ve sağlam temeller üzerine kurulu olduğunu bütün dünyaya göstermiştir. Türkiye, üçüncü çeyrek büyümesinde dünya 4'üncüsü, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütünde 2'nci, Avrupa Birliği ülkeleri arasında en hızlı büyüyen 2'nci ülke olmuş, G20 ülkeleri arasında Çin'i de geride bırakarak en hızlı büyüyen ülkedir. Türkiye ekonomisi küresel salgın şartlarında yılın üçüncü çeyreğinde son on yılın en büyük büyümesine imza atmış, gösterdiği performansla da gelişmiş ülkelerin önüne geçmiştir. Salgın şartlarında dahi yakaladığımız bu başarı yeni ekonomik modelin sağlamlığını göstermektedir. Ekonomimiz, beş çeyrek boyunca kesintisiz pozitif büyümesi, sürdürülebilir bir büyümenin sinyallerini vermektedir. İnşallah, Türkiye ekonomisi yıl sonunda da çift haneli büyümesini sürdürecektir. Büyümeye en büyük katkı ise net ihracattan gelmiştir. İhracatımızın büyümeye etkisi, 6,8 puanlık katkısı olmuştur. Büyümenin yüzde 92'si ihracat katkısıyla gerçekleşmiştir. Üreten Türkiye, ürettiğini satarak büyümeye devam edecektir. Kasım sonu itibarıyla ihracatımız 221 milyar doları aşmış, dış ticaret açığımız geçtiğimiz yıla göre yüzde 13,6 azalışla 39,2 milyar dolara gerilemiştir. Son yirmi yılda hükümetlerimizin yaptığı icraatlarla, ihracatımızı 6 kattan daha fazla artırdık. Türkiye'nin dünya ihracatındaki payı tarihimizde ilk defa yüzde 1 seviyesini aşmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yatırım, istihdam, üretim, ihracat ve büyüme merkezli yeni ekonomi politikasıyla refahı yaygınlaştıracamız, tabana iyice yayacağız. Türkiye geleceğe emin adımlarla yürümektedir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde atılan kararlı adımlarla ülkemiz gündeminden cari açık meselesini çıkaracağız. Bu süreci başarıyla tamamladığımızda cari açık, kur, enflasyon gibi meseleler kalıcı olarak rafa kalkacaktır. İhracatta yakalanan başarıyı döviz kuruna bağlayan, Türkiye'nin yabancı yatırımcı için güvenli bir liman olmadığını iddia edenler ekonomide yaşanan yükseliş trendi karşısında hüsrana uğrayacaklardır. Türkiye bugün üretimde, ihracatta ve ticarete birçok ülkenin karşısında üstün başarı sarf etmiştir. Finansal oyunlarla Türkiye'nin önünü kesmeye çalışanların hevesi kursaklarında kalacaktır. Türkiye'yi kimse faiz, döviz, enflasyon sarmallarına mahkûm etmeyecektir. Üretime dayalı ve faize dayanmayan bir üretim modeliyle inşallah Türkiye daha büyüyecek ve insanların refahı daha fazla artacak. Ekonomide felaket senaryoları yazanlar her zaman olduğu gibi amaçlarına ulaşamayacaklar. Ekonomimiz üzerindeki manipülatif hareketleri, üreterek, ihracatı artırarak, istihdamı artırarak, enflasyonu düşürerek etkisiz hâle getireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – On dokuz yıldır kim yönetiyor bu ülkeyi Sayın Bakan?

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bakan.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Devamla) - Ticaret Bakanlığımızın lisanslı depolarla ilgili yapmış olduğu çalışmalar özellikle tarım ticaretinin artırılması noktasında önemli bir gelişmeye imza atıyor. Bu anlamıyla Malatya'da da kayıtsız lisanslı depoculuk kapsamına aldığımızdan bu yana kayıtsız üreticileri gerçekten memnun ve bu anlamıyla, ben, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Malatya

milletvekillerimize, Ticaret Bakanlığımıza, Tarım Bakanlığımıza teşekkür ediyorum. Biz, üretenin yanındayız, çiftçinin yanındayız, esnafın yanındayız; biz, her kesimin yanındayız, yanında olmaya da devam edeceğiz. Çünkü biz halka dayanan, hakka dayanan bir iktidarın mensuplarıyız.

Ben, 2022 yılı bütçemizin ülkemize, Bakanlığımıza ve milletimize hayırlı uğurlu olmasını Cenab-ı Allah'tan temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Mehmet Cihat Sezal konuşacaktır.

Buyurun Sayın Sezal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi kapsamında Rekabet Kurumu hakkında konuşmak üzere Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ayrıca sayın bakanlarımıza bütçelerinin hayırlı olmasını temenni ediyorum ve görevlerinde başarılar diliyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 167'nci maddesi devlete, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemlerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alma; piyasalarda fiilî veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önleme görev ve sorumluluğunu yüklemiştir. İşte bu anayasal temele dayanarak ekonomik etkinliğe dayalı rekabetçi piyasa düzeninin tesisi, korunması ve geliştirilmesi suretiyle başta tüketici refahının ve toplumsal refahın artmasına hizmet edecek olan 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun 13/12/1994 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu kanun çerçevesinde teşkilatlanmasını tamamlayan Rekabet Kurumu, 5/11/1997 tarihi itibarıyla fiilen faaliyetlerine başlamıştır. Rekabet Kurumu, kurulduğu dönemden bu zamana kadar geçen yirmi dört yılda rekabet ihlalleriyle mücadelede önemli bir başarı elde etmiştir. 2020 yılında başlayan ve hâlen devam etmekte olan Covid-19 salgın sürecine rağmen Rekabet Kurumu üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmek için çalışmalarına devam etmiştir.

Gelişmiş ekonomilerin ortak noktası, etkin işleyen piyasa mekanizmalarıdır. Bu çerçevede, piyasa ekonomilerinde işliğin sağlanması ve korunması için uygulanan ekonomik politikanın temel ve merkezî unsurunu rekabet kavramı oluşturmaktadır. Özellikle pandemiyle birlikte gelişen, dijitalleşen dünyaya ve iş yapış şekillerine ülkemizin seyirci kalması ve yaşanan gelişmelere gözünü kapatması beklenmemelidir. Rekabet Kurumu da geçtiğimiz dönemde başta Google Shopping ve Google Adwords kararları olmak üzere dijital piyasalara ilişkin çok sayıda kararın altına imzasını atmıştır. Özellikle Google Adwords kararı, rekabet hukuku uygulaması açısından emsal niteliği taşımaktadır. Nitekim, Rekabet Kurumu kararının öncesinde Amerika Birleşik Devletleri'nde arama bazlı reklam piyasasında ve sosyal bazlı reklamlarda hâkim durumda bulunan şirketlere rekabet hukuku incelemeleri başlatılmıştır. Yine, Avrupa Birliği bünyesindeki ülkelerde “shopping” konusunda para cezaları uygulanmıştır.

Kurumun, ticaretin dijitalleşmesi ve e-ticaret konularına verdiği önemin bir diğer göstergesi ise yürüttüğü sektör araştırmalarıdır. “Dijitalleşme ve e-ticaret, çevrim içi pazar yerleri” başlıklı sektör araştırmalarıyla piyasaya dair yapılanların nasıl inşa edilebileceğine ilişkin bir fikir altyapının oluşturulması amaçlanmaktadır.

Öte yandan, Kurum, gıda sektöründe yaşanan gelişmelere de kayıtsız kalmamış, perakende gıda ticaretiyle iştigal eden teşebbüslerin su, yaş meyve ve sebzelerin perakende satış fiyatlarını belirlerken 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilip edilmediğini tespit etmek amacıyla bir soruşturma başlatmıştır. Perakende gıda ve temizlik ürünleri ticaretiyle iştigal eden zincir marketler ile bunların tedarikçileri

konumunda olan üretici ve toptancı seviyesindeki teşebbüslerin fiyatlara davranışlarının incelenmesine yönelik olarak yürütülen soruşturma ise ekim ayı içerisinde tamamlanmıştır. Özellikle bu soruşturmada, Rekabet Kurumu, zincir marketlerin belirli organizeler içerisinde fiyatları yükselttiğini tespit etmiş ve bu bağlamda zincir marketlere 2,5 milyar TL civarında cezai işlem uygulamıştır. Bu açıdan Rekabet Kurumunun da üstlendiği görev milletimizin takdirindedir.

Diğer taraftan, hızlı tüketim ürünleri sektöründeki yapısal sorunları değerlendirmek amacıyla bir sektör incelemesi de Kurum bünyesinde yürütülmektedir. Çalışma sonrasında kamuoyuna duyurulacak raporla, sektördeki yapısal sorunların ortaya konulması ve bunlara yönelik çözüm önerileri sunulması hedeflenmektedir. Kurumun bu faaliyetlerini layıkıyla sürdürmeye devam edebilmesi bakımından hem niceliksel hem de niteliksel gelişiminin sağlanması büyük bir önem arz etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET CİHAT SEZAL (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET CİHAT SEZAL (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde tevazu, samimiyet ve gayretle bundan önce olduğu gibi, bundan önceki yirmi yılda olduğu gibi bundan sonraki süreçte de milletimizin haklarını korumak ve onlara hizmet etmek adına canla başla çalışmaya devam edeceğiz diyor, 2022 yılı bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kırşehir Milletvekili Sayın Mustafa Kendirli.

Buyurunuz Sayın Kendirli. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA KENDİRLİ (Kırşehir) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri, televizyonları karşısında bizleri seyreden aziz milletimiz, Kırşehirli hemşehrilerim ve Gazi Meclisimizin kıymetli üyeleri; öncelikle hepinizi sevgi, saygı ve muhabbetle selamlıyorum. 2022 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını Yüce Allah'tan niyaz ediyorum.

Tabii, biraz önce aldığımız bir haberle... Bir üzüntümüzü sizlerle paylaşmak istiyorum: Irak'ın kuzeyinde Pençe-Yıldırım Operasyonu bölgesinde teröristlerle çatışma sonucu 3 kahraman askerimiz şehit olmuştur. Onlara Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına ve aziz milletimize de başsağlığı diliyorum.

Hepinizin bildiği üzere 2021 yılı ihracatımız için rekorlar yılı olmuştur. Yılın ilk ayında 15 milyar dolarla başlayan Türkiye'nin ihracatı, takip eden aylarda dalgalı bir seyir göstererek kasımda 21,5 milyar dolarla tüm zamanların en yüksek seyrine ulaşmıştır. Böyle bir ortamda helal belgeli ürün ve hizmetlere yönelik tüketici güvenini sağlamak ve Türkiye'nin dış ticarete helal pazardan aldığı payı artırmak için Helal Akreditasyon Kurumu kurulmuştur. Dünya genelinde giderek artan bir bilinçle sayıları 2 milyara yaklaşan Müslüman tüketicilerin tükettikleri ürünlerin helal olmasına son yıllarda daha fazla dikkat etmeye başladığımızı görüyoruz. Bunun yanında, helal belgeli ürün ve hizmetlerin temiz ve sağlıklı olmaları sebebiyle artık sadece Müslümanlar tarafından değil gayrimüslimlerce de talep edilmeye başlanması helal belgelendirmeye dünya genelinde atfedilen önemi daha da yüksek seviyelere ulaştırmıştır.

Kurumumuz özverili çalışmalarıyla daha 2019 yılı bitmeden ülkemizin de taraf olduğu İslam Ülkeleri Standartlar ve Metroloji Enstitüsü helal yaklaşımı çerçevesinde ilk akreditasyon kararını vermiştir. Bugüne kadar 21 ülkeden 53 akreditasyon başvurusunu alan ve bu başvuruların tamamını titizlikle inceleyen Helal Akreditasyon Kurumu sadece tüm şartları sağlayıp gerçekten güvenilir

bulunan başvuruları akreditasyon kararıyla sonuçlandırmıştır. Böylece, bugüne kadar kurum tarafından verilen akreditasyon kararlarıyla 640'tan fazla helal belgesi akreditasyon güvencesi altına alınmıştır.

Kurumumuz başta Kazakistan, Pakistan, Azerbaycan olmak üzere 6 adet uluslararası iş birliği protokolü imzalamış ve 9 ülkeyle de iş birliği protokolü imzalanmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, daha fazla yerli ve yabancı yatırım çekerek, yetişmiş ve nitelikli iş gücü temelli istihdamını artırarak, yüksek katma değerli imalat ve ihracat yaparak müreffeh bir ülke olma hedeflerine yürümeye devam edecektir. Esnaf ve sanatkârlarımız ve girişimcilerimiz başta olmak üzere bütün iş dünyamızın yanında yer alan Ticaret Bakanlığımız, her türlü mali ve teknik destek mekanizmalarıyla Türkiye'nin ihracata dayalı büyüme hedeflerine hizmet etmeyi sürdürecektir.

Bildiğiniz gibi, medeniyetimiz, ilim ve ahlak ile sanat ve ticareti birleştiren köklü bir geleneğe sahiptir. Zamana karşı dik duruşuyla, özgün ve evrensel çapta ses getiren değerleriyle başkenti Kırşehir olan Ahilik teşkilatı, günümüz iş hayatına da yol göstermektedir. Ticaretin ahlakla, ilmin irfanla bütünleştiği Kırşehir'den doğan Ahilik öğretisini tüm dünyaya en güzel ve en doğru biçimde tanıtmak arzusundayız. Nitekim Türkiye'nin büyümesini ve gelişmesini yegâne yolunun yetmiş iki millete bir gözle bakan Ahilik ahlakı ve çalışkanlığını şiar edinen bir iş dünyasına sahip olmaktan geçtiğine eminiz.

Ahi Evran'ı Anma ve Ahilik Yılı faaliyetleri çerçevesinde Ahi Evran Veli'nin 850'nci doğum yılı hasebiyle UNESCO tarafından 2021 yılının Ahi Evran Anma Yılı olarak belirlenmiş olmasından da iftihar ediyoruz. Ticaret Bakanlığı da anma etkinlikleri kapsamında yıl boyunca Kırşehir başta olmak üzere birçok farklı şehirde çeşitli etkinlikler düzenledi. Bunların tabii ki en önemlisi Sayın Cumhurbaşkanımızın katılımıyla Kırşehir başta olmak üzere birçok ilde düzenlenen 34'üncü Ahilik Haftası'dır.

Değerli milletvekilleri, esnaflığın ilim irfanla birleştiği, ahlaklı ve erdemli ticaretin Ahilik teşkilatıyla müesseselaştığı Kırşehir, bugünlerde çokça ihtiyaç duyduğumuz ahlaklı esnaflarıyla ticari hayatta da adından söz ettirmekte; 300 milyon dolara yaklaşan ihracatıyla sanayide, 250 bin büyükbaş hayvan kapasitesiyle hayvancılıkta, yeni termal turizm yatırımlarıyla turizmde Anadolu'nun parlayan yıldızı olarak bölgesinin ve ülkemizin ekonomisine katma değer kazandırmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA KENDİRLİ (Devamla) – Ahilik teşkilatının yanı sıra, Anadolu halk kültürlerinin de büyük temsilcilerine ev sahipliği yapan Kırşehir, yaşarken efsaneleşen Neşet Ertaş'ı, Muharrem Ertaş'ı, Hacı Taşan'ı ve adını sayamayacağım birçok ozanla da Anadolu insanının edebini, adabını, saygısını, dürüstlüğünü, tevazu ve kanaatkârlığını ölümsüz eserleriyle kültür hazinelerimiz arasına yerleştirmiştir.

Dünya nereye giderse gitsin; teknoloji, dijitalleşme insanlarımız arasına mesafe koysa da Anadolu insanının muhabbetinin, birlik ve beraberliğinin hâlâ canlılığını ve sıcaklığını koruduğu Kırşehir'imiz ve Kırşehirli hemşehrilerim büyük ve güçlü Türkiye'nin inşasında üzerine düşeni yerine getirmekte, birlik ve beraberliğimizi muhafaza etmektedir.

Sözlerimi Ahi Evranı Veli'nin bir sözüyle bitirmek istiyorum. “Hakla sabır dileyip bize gelen bizdendir, akıl ve ahlakla çalışıp bizi geçen bizdendir.” diyor, bu vesileyle Ahilik bilinciyle yaşamış, yaşamını sürdürmüş ve tamamlamış bütün atalarımızı hayırla ve rahmetle yâd ediyor, 2022 yılı bütçemizin milletimize hayırlı olmasını yüce Allah'tan niyaz ediyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Sayın Altay, buyurunuz efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Pençe-Yıldırım Operasyonu bölgesinde PKK terör örgütü saldırısı sonucu şehit olan 3 Mehmetçik'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce aldığımız bir haberle içimize ateş düştü. Pençe-Yıldırım Operasyonu bölgesinde 3 Mehmetçik'imiz -muhtemel, açıklamalar öyle görülüyor- PKK terör örgütü saldırısı sonucu şehit oldu. Allah'ımdan şehitlerimize rahmet diliyorum. Bu, aldığımız son şehit haberi olsun diyorum. Kederli ailelerine, kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerine ve aziz milletimize Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu olarak başsağlığı, sabır diliyoruz; şehitlerimizin mekânı cennet olsun.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

5.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesinde yaşanan gerginliğe ve silahlı kişilerce kuşatılan sol görüşlü öğrencilerin korunması için gerekli tedbirlerin ivedilikle alınmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çok kısa bir açıklama yapmak istiyorum ben de.

Çok sayıda başvuru aldık, şu anda Ankara Cebeci'de, Siyasal Bilgiler Fakültesinde çok büyük bir gerilim olduğu yönünde ciddi bilgiler geliyor il örgütümüzden, farklı kurumlardan. Sol görüşlü öğrencilerin kuşatıldığı ve dün de aynı yönlü saldırıların yapıldığını biliyoruz zaten. Ve oradaki esnaf ve çalışanlar, orada bulunanlar tarafından bıçaklı gençlerin ortalıkta dolaştığını, farklı araçlarla saldırmaya hazırlandıkları yönünde bilgiler alıyoruz. Açıkçası bu çatışmaların, farklı görüşler arasındaki çatışmaların hiç kimseye faydası olmayacağı gibi bunun önlenmesi de gerekiyor. Yani, burada daha önce yaşadığımız olaylardan ve kötü deneyimlerden hareketle iktidar grubuna özellikle bu konuda acil bir müdahale, bir önlem...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Özellikle, kuşatılan öğrencilerin o silahlı bekleyenlerden korunması ve bir çatışmanın, bir saldırının meydana gelmemesi için gerekli tedbirlerin alınmasını ivedilikle talep ediyoruz. Biz de olayı yakından takip ediyoruz, biraz sonra yine bilgi almaya çalışacağız. Umarız kötü bir sonuç olmadan, bir olumsuzluk yaşanmadan son bulur.

Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)*

2.- *2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)*

*A) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)**1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**B) KAMU İHALE KURUMU (Devam)**1) Kamu İhale Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**C) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)**1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ç) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)**1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)**1) Sermaye Piyasası Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)**1) Türkiye İstatistik Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)**1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)**1) Ticaret Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) REKABET KURUMU (Devam)**1) Rekabet Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)**1) Helal Akreditasyon Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurunuz Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Sizleri saygıyla selamlarım.

Sözlerime başlamadan önce, 3 şehit haberi var, içimiz yanıyor; ben şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine sabırlar diliyorum, Silahlı Kuvvetlerimizin ve milletimizin de baş sağ olsun temennisinde bulunuyorum.

Şimdi, Sayın Bakan, hayırlı olsun öncelikle.

Sayın Nebati yok mu?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI CENGİZ YAVİLİOĞLU – Bakan Yardımcısı var.

ERHAN USTA (Devamla) – Sayın Başkan, nasıl yapacağız? Ben Maliye Bakanlığı üzerine konuşuyorum, Maliye Bakanı yok.

AYHAN EREL (Aksaray) – Bütçe yok ki Maliye Bakanı olsun. Sayın Başkan, bütçe var mı ki Maliye Bakanı olsun.

BAŞKAN – Lütfen efendim, lütfen.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Lavaboya gitti.

ERHAN USTA (Devamla) – Ya, bu şartlarda... Yani, çünkü biz, Maliye Bakanlığına politika önerisinde bulunacağız. Böyle bir şey nasıl olur?

BAŞKAN – Sayın Usta, siz devam edin, biz takip edelim efendim.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ara verelim Sayın Başkan.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, ara verelim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Erhan Bey, biz çıkalım, siz Maliye Bakanıyla görüşün o zaman. Çıkalım mı biz?

ERHAN USTA (Devamla) – Siz ne yaparsanız yapın ya, zaten çıkmışsınız, kimse yok. Yani sizin kendi grubunuz konuşurken de kimse yok.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Tamam o zaman siz özel olarak görüşecekseniz biz çıkalım. Burası Genel Kurul, Bakanlığın yolunu biliyorsunuz siz oradan gelmesiniz yani.

ERHAN USTA (Devamla) – Ancak Sayın Başkan, isterseniz ara verelim.

BAŞKAN – Sayın Usta, Komisyon yerinde, biz takip edelim efendim.

Siz buyurunuz efendim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Erhan Bey, siz Bakanlıkta görüşün.

ERHAN USTA (Devamla) – İşte, devlet maalesef böyle yönetiliyor. Belki bir ihtiyaç için çıkmıştır, bakalım, görürüz şimdi.

Yani, şunu söyleyecektim: Bakanlığı hayırlı olsun.

Tabii, bir Bakanlık adaylığı dönemi oldu Sayın Bakanın. Adaylık döneminde göz doldurucu beyanatları oldu ve sonrasında Bakan oldu. Hayırlı uğurlu olsun.

Şimdi, şu soruyu soracaktım, kendisi artık tutanaklardan bakarak cevap verir: Bakanlığınızı ve kendinizi ekonomi yönetiminin neresinde konumlandırıyorsunuz? Şimdi, bu sorunun Türkiye açısından ben çok kritik olduğunu düşünüyorum çünkü Türkiye ekonomisini kim yönetiyor? Burası belli değil.

Hazine ve Maliye Bakanlığının pozisyonu, yeri nedir? Burası da belli değil. Zannediyorum bir başarısızlık var ortada ve bu başarısızlığı kimse üstlenmek istemiyor. Zaten Sayın Cumhurbaşkanının 22 Kasım'da Kabine toplantısı sonrasında bir beyanatı oldu. On dokuz yılın toptan başarısız olduğunu söyleyen, "Sonuç alamadık." dediği beyanatından sonra bugün, AK PARTİ milletvekillerini de ben tebrik ediyorum. Yani on dokuz yılı silip attılar, on dokuz yılda ne kadar başarısız olduklarını burada her biri beyanlarıyla söylediler.

Şimdi, tabii, bu bütçeyi konuşuyoruz da bütçenin dayandığı orta vadeli program yok ortada. Orta vadeli program 2 nedenle çöp oldu arkadaşlar. Geçmiş yıllarda da çöp olduğu oluyordu, makro hedeflerindendi, oralarda rakamlar çok değişiyordu, öngörüsüzlükten kaynaklanan bir şey vardı, şimdi o yine var. Mesela 2022 yılı için orta vadeli program "9,27 kur." diyor, kurun şimdi kaç lira olduğunu hepimiz biliyoruz: 13,80 kur. Yani o rakamsal hedefleri yönüyle, sadece kur değil büyüme açısından da diğer unsurlar açısından da benzer şeyler var. Fakat daha da önemlisi, 22 Kasım'daki Sayın Cumhurbaşkanının bu konuşması, çok önemlidir. Orada ifade ettiği ve onun öncesinde de bir miktar söylediği ciddi bir paradigma değişikliği var. Yani orta vadeli programda konulan, yazılan her şey bir kenara atıldı, şu anda yeni bir -tırnak içerisinde yani- model uygulanıyor, o yönüyle de orta vadeli programın bir çöp olduğunu maalesef görüyoruz. Bu, incitici bir şey tabii.

O yüzden biz şunu söyledik hep: "Bu yapılabilir, Hükümetin takdiridir, biz buna bir şey demeyiz." O zaman ne yapacaksınız? Yapacağınız şey yeni bir orta vadeli program, yeni bir bütçe çerçevesi getirmeniz lazım. Zaten getirdiğiniz bütçenin üçte 1'i bu çok kısa süre içerisinde eridi biliyorsunuz. Yani 224 milyar dolar olarak gelen bütçe şu anda 128 milyar doların altına indi, yani bütçenin yüzde 43'ü eridi arkadaşlar, böyle bir şey olamaz. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez, o "istikrarsızlık dönemi" dediğimiz dönemlerde dahi böyle bir şey görülmedi Türkiye'de, ilk kez böyle bir şeyle karşılaşılıyor. Bundan olsa gerek ki işte, artık, on dokuz yılı toptan reddeden bir Cumhurbaşkanı ve bir AK PARTİ Grubu var.

Şimdi Sayın Bakan, borçlanma stratejisi... Tabii, siz yeni geldiniz ama kurumsal sorumluluk devam ediyor. Özellikle Berat Albayrak döneminde borçlanmada ciddi hatalar yapıldı. Ben bunu daha önceden söyledim ama tabii şimdi roller, yani işte, her yerde keşişiyor, bazen tekrar etmek durumunda kalıyoruz, çok detayına girmeyeceğim ancak talep ederlerse detay hesapları kendilerine takdim edebilirim. Ne yapıldı? Altın üzerinden, döviz üzerinden ve enflasyona endekli borçlanmalar yapıldı. Enflasyona endekli borçlanmalar eskiden de vardı ancak Türkiye, altın ve döviz üzerinden borçlanmaları belki yirmi yıldır, otuz yıldır unutmamıştı. Yurt içerisinde onlara dönüldü. Bunun sonucunda...

Şimdi yeni modeli vaktimiz olursa konuşacağız. Bütçenin tümü üzerinde konuştuğum için şimdi burada vakit ayırmayı çok fazla düşünmüyorum, vaktim olursa konuşurum ancak bu "model" denilen şey ne yaptı? Kuru serbest bıraktı. "Ya, kur serbest olsa ne olacak, ne zararı var bunun?" diyen arkadaşlar var. Değerli arkadaşlar, bakın, şimdi, bir yandan borçlanmayı altın ve döviz üzerinden yapacaksınız... O zaman bile bile mi yaptınız bunu? Yani birilerine "Gel kardeşim, sen altın ve döviz üzerinden kâğıtlarımızı al, biz nasıl olsa döviz ve altını..." Ben altının ons fiyatını söyleyemiyorum, kura endekli kısmını söylüyorum. O da döviz gibi hareket ediyor. "Ondan sonra gel, biz de yarın bir gün size çok güzel kazançlar vereceğiz." diye birilerine özellikle mi yaptınız bunu? Türkiye Cumhuriyeti hazinesine kumpas mı kurdunuz Sayın Bakan? Yani olsa olsa, hakikaten, ancak kötü niyetle yapılacak bir şey olur bu. Çok ikaz edildiniz, ikaza rağmen bunlar devam etti. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bakın, sadece kasım-aralık; aralıktan 9 gün, kasımdan 30 gün; 39 günde, sizin bu yanlış borçlanmalarınız nedeniyle hazinenin borcu ne kadar arttı biliyor musunuz, hiç hesap ettiniz mi? 606 milyar TL arttı arkadaşlar. Yani bir ay, bir buçuk ay yok bu süre; 39 gün içerisinde hazinenin borcu 606

milyar TL arttı. Borç arttı demek, ne demek? Ya, gelir toplayacaksınız, borç ödeyeceksiniz. Borçlanma ve borç ödemeleri, yeni sistem gereği finansman tarafındadır ama özü itibarıyla baktığınızda gelir toplayacaksınız, borç ödeyeceksiniz. Aylık geliriniz ne kadar yani bir ayda, kabaca? Otuz dokuz güne bir ay dersek bir ayda borcunuz 606 milyar TL artıyor, sizin ekim ayındaki aylık vergi geliriniz 96 milyar TL. Yani bir ayda bütün bu vatandaşlardan topladığınız verginin 6,3 katını bu yanlış borçlanma stratejisinden dolayı birilerinin cebine aktardınız. Bunlar da kim? Devlete borç veren faizciler. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bir yandan da tutuyorsunuz “Faiz lobisi var.” diyorsunuz, biz sizin nerenize, nasıl inanacağız?

Bu hesabı biraz geriye götürürsek bu 606 milyar TL dediğimiz şey, yılın başından itibaren baktığımızda, on bir aylık dönemde de 935 milyar TL. Bakın, on bir ayda 935 ama son otuz dokuz günde 606 milyar TL. Bu ülkede nasıl “Ben böyle, kuru başına bırakırım.” diyebilirsiniz? O zaman bilerek yapıyorsunuz bunu. Birilerine para kazandırmak için yapıyorsunuz. Bunun çünkü başka hiçbir mantıklı izahı yok. Daha şeylere girmeyeceğim, dış borçların 3 trilyon arttığına, yıllık bütçe gelirinizin 1 trilyon olduğu düşünülürse onun 3 katı kadar dış borcun arttığına. Ya, bu ülkeyi ilanihaye yani borçlu ve borcunu ödeyemeyen bir ülke hâline getirdiniz.

Cumhuriyet tarihi boyunca ülkenin bütün borç stoku -dış borç anlamında söylüyorum- 3,2 trilyonken bunu on bir aylık dönemde -sizin on sekiz yılınız da var bu cumhuriyet tarihi dediğimde- 2’ye katladınız. Bütün cumhuriyet tarihi boyunca hatta Osmanlıdan kalan, Düyun-ı Umumiye’den kalan borçlar da dâhil 3,2 trilyon lira olan dış borcu bu yılın başı itibarıyla şu anda 6,2 trilyon liraya getirdiniz ve kasıla kasıla “Yeni model uyguluyoruz.” diyorsunuz, Allah’tan korkun ya, Allaktan korkun! Böyle bir şey olamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Daha bu bahis uzatılabilir ama uzatmanın da çok fazla bir gereği yok, dediğim gibi konuştuğumuzdan ne kadar anlıyorsunuz, ondan da emin değilim işin doğrusu.

Şimdi, bakın, değerli arkadaşlar, biz “Faiz düşürülmesin.” demiyoruz, yüksek faize ilk önce biz karşıyız. Biz sizi sürekli buralardan “Yüksek faiz veriyorsunuz.” diye eleştirdik ya. “Dünyada, Avrupa Birliği ülkelerinde faiz sıfırken, efendim, Polonya’da 1,25’ken, Güney Afrika’da 3,75’ken niye bu ülkede 15, 18, 20 faiz veriyorsunuz.” diye biz eleştirdik ama idari kararlar düşürdüğünüz faizin sonucunun işte şimdi ne olduğunu görüyorsunuz. En son borçlanma yüzde kaçtan yapıldı Sayın Bakan? Yüzde 22,70. Politika faizimiz kaç? Yüzde 15.

Ha, ne diyorlar? “Ya, başka ülkelere de bu var.” Başka ülkelere böyle bir şey yok yani bakın, sizin bu saçmalıklara başladığınız günde 16,50’ydi bu ülkede faiz oranları -yüksek miydi, gene yüksekti ama 16,50’ydi- şimdi 22,70’e getirdiniz; yüzde 6,10 puan faizlerde artış yaptınız; güya politika faizini aşağıya indirdiniz. Ben ne anladım bu politika faizini aşağıya indirmenizden ya? Hazinesinin borçlanma faizi yüksek mi? Yüksek.

Sayın Bakan, milllete vergi borcu için yüzde kaç gecikme faizi uyguluyorsunuz? Öğrencilere yüzde kaç faiz uyguluyorsunuz kredi borcu için? Yüzde 19,2. Onu niye düşürmüyorsun? Politika faizini düşürüyorsun. Politika faizini düşürmekten kasıt ne?

Değerli arkadaşlar, faizin düşmesine seviniyorsunuz, ben de keşke düşse diyorum ama yüzde 15’le bankaya para veriyorsunuz, yüzde 22,70’le aynı banka geliyor, Hazineye para veriyor. Ya, böyle bir şey olabilir mi ya? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu soygun düzenini siz yarattınız bu ülkede. Yazıklar olsun ya, yazıklar olsun ya! Bir de geliyorsunuz, model varmış gibi konuşuyorsunuz, Allah’tan da korkmuyorsunuz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Soygun modeli...

ERHAN USTA (Devamla) – Soygun modeli, kumpas... Bu model, Hazineye kumpastır arkadaşlar. Siz bu Hazineden mi intikam almaya çalışıyorsunuz, cumhuriyetten mi intikam almaya çalışıyorsunuz? Ne yapıyorsunuz, ben anlamıyorum yani bir hükümet on bir ayda cumhuriyet tarihi boyunca yaratılmış dış borç kadar dış borç yaratır mı arkadaşlar ya? Böyle bir şey olabilir mi ya? Bunu nasıl kabul edeceğiz, nasıl ödeyeceğiz bunu? Torunlarımız borçlandırılıyor. Daha bunların içerisinde kamu-özel iş birliği projelerinden gelecekler yok, daha bunların içerisinde -eğer bu tutumunuz devam ederse- önümüzdeki aylarda gelecek faiz indirimleri veya faizle ilgili, daha doğrusu saçmalıklarla ilgili gelecek yüklerin hiçbirini yok, onları da bakıp göreceğiz değerli arkadaşlar.

Şimdi, bir şey daha söyleyeyim: Ben geçen bütçenin tümünü konuşurken burada “On dokuz yılda 516 milyar dolar faiz ödediniz.” dediğimde bazı AK PARTİ’li arkadaşlar hopladı: “Ya, nasıl olur, bütçenin payına bak.” Tamam, paya baktığımız zaman iyi, zaten ben onu söylüyorum, biz burada hep şunu söyledik: 99 yılının sonunda başlatılan programın temel amacı, bütçe açıklarını düşürmek ve dezenflasyon programıydı. Elbette oralarda mesafe alındı, ancak bunun payının düşmüş olması, bütçeden 516 milyon dolar faiz ödediğiniz gerçeğini değiştirmiyor. Sizden önceki iktidarlar, aynı on dokuz yılda yani geriye doğru on dokuz yılda bunu 248 milyar dolarla çözdü ve devletin çarkı aynı üç aşağı beş yukarı. Yani şu anda başımız göğe mi erdi? 248 milyar dolarla döndürdüğü çarkı -faiz açısından- siz 516 milyar dolara çıkardınız.

Şu anda şunu iddia ediyorum ve söylüyorum: Hesabını yapın, akşam konuşurken burada görüşelim. Bu faiz de gerçekçi faiz değil, faizler gizleniyor. Arkadaşlar az önceki söylediğim, sadece otuz dokuz günde yaratılan 606 milyar TL, borç stokunda gözükyor. Aslında o bir faiz reel anlamda yani o gün TL cinsinden borçlanmış olsaydı yüzde 18-20 faizle borçlanacaktı, bu kadar olmayacaktı yük ama şimdi dolar üzerinden borçlanıyorsun, güya altı aylık 1,20’yle borçlanıyorsun, faizde gözükken kısmı sadece 1,20 ama benim ödediğim, aldığıma göre verdiğim arasında yüzde 50 fark var. O 606 milyar TL’yi de koyun bakalım, sadece -fazla geriye gitmeye gerek yok- otuz dokuz günlük faizi koyun, ödediğiniz faiz nereye geliyor? Ondan sonra da kalkıyorsunuz yok “faiz lobisi, bilmem ne” diye birilerini itham ediyorsunuz. Yani bunları anlamak mümkün değil.

Şu bahse girmek istemiyordum ya, nasıl bunu söyleyebilirsiniz. Nerede o milletvekili arkadaş? Çıktı. “El pençe divan durdu IMF’nin karşısında.” diyorsunuz ya. Sizden önce iktidarda kim vardı? O iktidardan kalan siyasi parti şu anda kim arkadaşlar? Ya, böyle bir şey olmaz ya. Azıcık nezaketiniz olsun hiç olmazsa. Ben o dönemin bir bürokratyım arkadaşlar yani bir bürokratin, tabii, sorumluluğu bir siyasetçi kadar olmaz. Hiç kimse, hiçbir Türk bürokrati, IMF’in önünde el pençe divan durmadı kardeşim! (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

IMF’le program yapmak kötüdür, keşke ülke IMF’in kucağına düşürülmesiydi ama ülkeyi şu anda sizin aldığımız 2002’den daha kötü duruma getirdiniz, IMF’le program yapacak durumunuz dahi yok. IMF’le program yapmak kötüyse IMF’le en uzun programı beş buçuk yıl boyunca siz yürüttünüz bu ülkede. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) 2 defa da programı yenilediniz; elinizde şans vardı, “Uzatmıyorum programı.” diyebilirdiniz, “Yırtıp atıyorum.” diyebilirdiniz veya “Şurasını beğenmiyorum, orasını düzelteceğim.” diyebilirdiniz, hiçbirini demediniz.

Efendim şimdi ne? “IMF borcunu ödedik.” Ya, IMF borcunu, vadesi gelen borcu elbette ödeyeceksin, en fazla kaynağı zaten sen kullandın, IMF’ten para kullanmadın mı senin döneminde? Bir tüccar düşünün veya bir KOBİ düşünün, eve geliyor, hanıma caka satıyor, diyor ki: “Ziraat Bankasının borçlarını ödedim.” “E, bey, nasıl ödedin?” “Halkbanktan kredi kullandım, Ziraat Bankasının borcunu ödedim.” (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Yani IMF borcunu ödemiş mi oluyorsunuz ya? Tokyo’dan, Londra’dan milyarlarca dolar borçlandığınız kamunun borcu çığ gibi büyümüş, ondan

sonra geliyorsunuz “IMF borcunu ödedik.” diye basit siyaset yapıyorsunuz ya! Yapmayın Allah aşkına arkadaşlar ya!

Şimdi, fiyat artışları başımızın sıkıntısı, değil mi? Bakın, akşamleyin bu hesabın da mutlaka değerlendirmesini istiyorum. Yanlışsam düzeltin, ben hesap adamıyım, rakam adamıyım. Şimdi, ne deniliyor -yeni şey- fiyat artışlarından kim sorumlu? Stokçular sorumlu. O zaman BOTAŞ stokçu mu arkadaşlar ya? BOTAŞ niye sürekli doğal gaz zam yapıyor? O zaman en büyük stokçu kamu. Veya akaryakıt şirketleri stokçu mu, niye durup durup zam yapıyorlar?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Lisanslı depoları da şöyle.

ERHAN USTA (Devamla) – E, siz bu ekonomiyi yönetemezseniz... Az önce dediğim gibi, borçları bir yandan artırıyorsunuz, bir yandan da milleti fakirleştiriyorsunuz; bunun farkında değilsiniz.

Bakın, ben hesabımı yaptım. Şu ana kadar akaryakıt, doğal gaz hemen hemen, üç aşağı beş yukarı aynı. Kimse doğal gazın spot piyasada 1.300 dolarlara çıktığını filan söylemesin bana, ben bunları biliyorum kardeşim. Bizde BOTAŞ’ın kontratları uluslararası ham petrol fiyatlarına bağlıdır, tamam mı? Spot piyasa bizi şu anda ilgilendirmiyor. İlgilendiren kısmı ne? O da sizin beceriksizliğiniz. 2021 yılı içerisinde 3 tane ülkeyle bizim bir kısım taahhütlerimiz bitti. Onları zamanında yenilemediniz, şimdi yüksek fiyatlara o kısmıyla maruz kalıyorsunuz. Ama paçalladığımız zaman toplam içerisinde o düşüyor. Efendim neymiş? 1.300 dolara çıkmış LNG fiyatları. Ondan sonra... Yok, öyle değil. Biz, ham petrol fiyatı üzerinde gidiyoruz. Ham petrol fiyatları da belli. Yılın başında 51,5 dolar, şu anda 76 dolar.

Ama esas bizdeki artış, değerli arkadaşlar, kurdan geliyor. Yani şu anda hem ham petrolde hem de... Ham petrol için çok iddialıyım -akaryakıt fiyatları için daha doğrusu- LNG’de de yani doğal gazda da üç aşağı beş yukarı aynı; bunların artışlarının sadece yüzde 1’i uluslararası petrol fiyatlarındaki artıştan geliyor, dörtte 3’ü sizin beceriksizliğinizden geliyor, kurdan geliyor. Millete de bunu yutturuyorsunuz değil mi? Ne yapalım? A Haber’i izleyince “Efendim, ham petrol fiyatları yükseldi, ondan zam yapmak durumunda kalıyorsak... Hatta yansıtıyoruz vatandaşa.” filan diye edebiyat yapıyorsunuz, yazık ya. Yazık, böyle bir şey asla kabul edilemez. Bu, sizin beceriksiz ekonomi yönetiminizin faturasıdır. Hazineye olan fatura da odur, millete olan fatura da sizden kaynaklanır.

Şimdi, daha uzatabiliriz bu bahsi. Ya, bir de burada hakikaten insanın bir miktar yüzünün kızarması lazım ya. Almanya’yla bizim akaryakıt fiyatlarını, pompa fiyatlarını karşılaştırıyorlar ya, Amerika’yla karşılaştırıyorlar. Efendim, orada 1 euroymuş, bizde de -kaç euroydum bizde şimdi- 67 euro sent. Ya, kardeşim, Almanya dediğin senin 7 katın, 8 katın -54 bin dolar- kişi başı geliri var. Alım gücüne göre baksana. Almanya’yla mukayese ettiğimizde aynı alım gücü içerisinde olduğumuz zaman mazot fiyatlarının bizde 2 lira 25 kuruş olması lazım; 10,5 lira falan değil. 2 lira 25 kuruş olursa şunu diyebilirsiniz bana: “Biz de Almanya’yla alım gücü açısından fiyatlarımız aynıdır.”

Hele Amerika’ya geldiğinizde -şimdi baktım, arkadaşlara mesaj attırdım, Teksas’ta oturan bir arkadaşım var- orada galon, bunu litreye çeviriyorum, benzin 74 sent arkadaşlar, mazot 84 sent. Türkiye’de ne kadar? Ya, dolar cinsinden bile -bırak alım gücünü- Amerika’dan daha pahalı satıyorsunuz ya; 76 sente benzini, yine 76 sente de mazotu; benzini pahalı, mazotu 3-5 sent ucuz satıyoruz. Amerika’yla mukayese ettiğimizde, alım gücüne göre mukayese ettiğimizde... Çünkü Amerika’nın 63 bin dolar kişi başı geliri var arkadaşlar. Niye sen öyle mukayese ediyorsun, öyle bire bir mukayese yapılır mı? Bunlarda alım gücü üzerinden mukayese yapılır. O mukayeseyi yaptığınızda, Amerika’yla alım gücü açısından baktığımızda bizde 10 sent olması lazım, 1 lira 40 kuruş olması lazım, akaryakıt fiyatlarını karşılaştırdığımızda; 1 lira 40 kuruş Amerika’ya göre, Almanya’ya göre baktığımızda 2 lira 25 kuruş olması lazım. Milleti kandırmayın lütfen.

Şimdi, sanayide doğal gaz meselesi... Ya, geliyorsunuz, gidiyorsunuz, bir yandan diyorsunuz ki: “Üretim, ihracat, yatırım.” Eyvallah. Ya, zaten bunu yapmadınız diye... Beni tanıyanlar bilir, 2015’te mi biz milletvekili olduk, ondan beri “Ya, olmaz kardeşim, şu ülkenin parasını taşa toprağa gömmeyin. Dışarıdan borç alıyorsunuz, taşa toprağa parayı gömüyorsunuz.” dedik, dedik, dedik; tamam mı? Ancak, çok şükür onu idrak ettiler ama on dokuz yıldan sonra idrak edildi. Şimdi “Üretim, istihdam, yatırım.” deniliyor. Ya, kimsenin itiraz ettiği yok. Doğal gaza yılın başından beri yapılan zam kaç? Bak, Aralık 2020, 1.000 metreküp doğal gaz 1.400 lira, şimdi 4.179 lira. Ha, sadece böyle de değil, bir de OSB’lere bir yazı gidiyor –en son yüzde 20 geldi biliyorsunuz yani yıl içerisinde sürekli zam geldi- şöyle baktığımızda aslında OSB’lerde ne yapılıyor biliyor musunuz? İlk dokuz ay ortalama tüketiminize, aylık tüketiminize bakın, bundan sonra kalan dönemde o aylık tüketiminizin yüzde 60’ına kadar olan kısmını açıkladığımız yeni fiyattan yani 4.179 liradan verecek. Bak, o dokuz aylık ortalamanın yüzde 60’ını geçerse -yani onun ortalaması kadar bile demiyor yani “Üretimini kıs.” diyor ya, bir yandan da millete caka satıyorsunuz “Üretim, istihdam, yatırım.” filan diye- ondan sonra üretim yaparsa yüzde 50 bindirimli uygulanıyor doğal gaz fiyatları.

Böyle baktığımızda yani bu yılın başından itibaren kalan aylarda da aynı miktarda doğal gaz kullanıldığını düşündüğümüzde 5,015’e çıkıyor doğal gaz fiyatı sanayici için arkadaşlar; 1,400’den 5,015’e çıkıyor, yüzde 258 artış! Böyle bir şey olabilir mi? Bu, neden kaynaklanıyor? Allah rızası için bana söyleyin ya, vicdanımıza sesleniyorum, bunun ne kadar uluslararası fiyatlardan kaynaklanıyor? Çok az kısmı, işte az önce söyledim, bunların tamamı sizin beceriksizliğinizden kaynaklanan şey. Dolayısıyla OSB’lere bunu yapmaya hakkınız yok, sanayiciyi öldürmeyin, sanayiciyi öldürüyorsunuz ya, “Üretimini kıs.” diyorun ya. Geçen yılın yani daha doğrusu bu yılın başında yüzde 60’ını geçtiğin anda yüzde 50 sanki ceza yani sanki sanayicinin doğal gaz kullanması kötü bir şeymiş gibi.

Sayın Başkan, böyle bir şey olabilir mi ya? Böyle bir şey olabilir mi, bu kabul edilebilir mi? Bu nasıl bir fiyat ayarlamasıdır? Yapıyorsunuz, hiç olmazsa hepsine yapın. Yani “Geçen aylardaki yaptığınız yüzde 60’ını geçersen ben sana yüzde 50 doğal gazı daha fazla veririm.” diyen bir mantıkla, bir anlayışla Türkiye’yi yönetiyorsunuz, böyle bir şey olamaz.

Çok söylenecek şey vardı, onların hiçbirisine vaktim kalmadı fakat Sayın Cumhurbaşkanının açıklamaları var yani o sıcak gündem, onlara bir miktar girecek olursam. Ne diyor Sayın Cumhurbaşkanı? Diyor ki “Üretim, yatırım, tasarruf. Yastıkaltında paralar var, DTH’lerde paralar var.” Bunu geçen sefer söylediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ERHAN USTA (Devamla) – 3 milyar dolar bir haftada döviz tevdiat hesaplarından para çekildi. TL mevduata gitti mi? Gitmedi. Nereye gitti? Yastık altına gitti. Ya bunlar tehlikeli laflar arkadaşlar, bu laflar, bunları lütfen konuşmayın. Dün akşam yine Kabine toplantısı sonrası Sayın Cumhurbaşkanı bunları söyledi. Dolayısıyla, bakın, döviz tevdiat hesaplarındaki paraların zaten birçoğu bireyseldir. Onu döviz tevdiat hesabına yatırırsa zaten o sistemin içerisinde, sistemin dışına da para kaçırırsa, kusura bakmayın, sizin beceriksizliğinizden, milletin, kendi vatandaşınızın size güvenmemesinden kaynaklanıyor. Kurumsal bir firma eğer burada parasını dövizde tutuyorsa, yatırım yapmıyorsa o da yine size güvenmediği için yapmıyor. İstikrar olmayan yerde yatırım olur mu? Kur yarın kaçla bitecek? Yatırım bir günde mi yapılıyor? İki yıl sürüyor, üç yıl sürüyor, 30 lira kurdan belki arkasını tamamlayacak. Buna kim girebilir böyle bir ortamda?

Şimdi “Stoklara el koyacağız.” dediniz. Stoklar; şimdi yeni günahkâr stokçular oldu ya “Fiyat artışı stokçulardan kaynaklanıyor.” deniliyor. Şimdi, vatandaş bununla birleştiriyor “Ya, bu yastıkaltını,

DTH'leri çok fazla söylüyorlar. Acaba bunlara da el koyma mı gelir?" diye piyasada tedirginliği kendi kendinize yaratıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – Sayın Başkanım, bitireceğim.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı çok fazla yatırım tavsiyesi veriyor. Yatırım tavsiyesi veriyor fakat Sayın Cumhurbaşkanına güvenerek yatırım yapan herkes zarar etti değerli arkadaşlar. Ne dedi? “Dövizlerinizi bozdurun.” dedi, o millet zarar etti; başka şeyler söyledi, hepsi zarar etti. Eğer bir aracı firmada çalışmış olsaydı veya bir yatırım danışmanlık ofisinde çalışmış olsaydı Sayın Cumhurbaşkanı şimdiye çoktan işini kaybederdi, kovulurdu çünkü yatırımcısına, müşterisine zarar ettiren bir Cumhurbaşkanı var. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özdemir, söz talebiniz vardı, gözden kaçtı, kusura bakmayın.

Buyurun efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in, Pençe-Yıldırım Operasyonu bölgesi ile Bahar Kalkanı Harekâtı bölgesinde şehit olan Mehmetçiklere Allah'tan rahmet dilediğine ve Pençe-Yıldırım Operasyonu bölgesinde gerçekleştirilen hava harekâtına ilişkin açıklaması

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün içimizi yakan, bizleri derin bir acıya ve üzüntüye boğan haberler aldık. Irak'ın kuzeyindeki Pençe-Yıldırım Operasyonu bölgesinde bugün teröristler tarafından yapılan saldırı sonucunda 3 kahraman Mehmetçik'imiz şehit oldu.

Yine, bugün Bahar Kalkanı Harekâtı bölgesinde yol emniyetini almakla görevli Piyade Uzman Çavuş Emre Ceylan uçurumdan düşerek şehit oldu.

Pençe-Yıldırım Operasyonu bölgesinde tespit edilen hedeflere yönelik hava harekâtı gerçekleştirilmiş, ilk belirlemelere göre 6 terörist de etkisiz hâle getirilmiştir. Bilinmelidir ki terör örgütlerinin kökünü kazıyuncaya kadar mücadelemez ve kararlılığımız sürecektir.

Aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyoruz.

Bir kez daha tüm terör örgütlerini ve destekçilerini lanetliyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

1) Kamu İhale Kurumu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Ticaret Bakanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

İ) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

İ) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurunuz Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Gelir İdaresi Başkanlığı ve Kamu İhale Kurumu bütçeleri üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Birbirinden alakasız görünse de ülkemizin kasaşından Z raporu alınırken birbirini doğrudan etkileyen 2 kurumun 2022 bütçesini görüőyoruz. Gelir İdaresi Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığının bağı kuruluşu, Kamu İhale Kurumu ise Bakanlığımızın ilişkili kuruluşu.

Gelir İdaresi Başkanlığının başlıca görevi, devlet alacaklarının tahsilini sağılamak ve bu konuda gerekli tedbirleri almaktır. Devlet alacaklarını kamu hizmetlerinde kullanmak üzere toplar, topladığı geliri de bu hizmetleri gerçekleştirilebilmek için mal ve hizmet satın alır. Bu satın alma faaliyetlerini de kamu ihaleleri yoluyla yapar.

Gelir ve satın alma birbiriyle bağılantılıdır. Geliriniz çoğıaldıkça satın alma gücünüz artar. Satın alma da bir tercihtir. İktidar, hepimizin vergilerinden oluşan bütçemizi kullanırken tercihini yapıyor; hem israfa varan lüks harcamalar yapıyor hem de alışverişte güvendiğı, sır saklayan dostlar kazansın istiyor ki foyası ortaya çıkmasın, milletimiz görmesin istiyor.

Değerli milletvekilleri, Kamu İhale Kanunu'muz 2002 yılında yürürlüğe girdi ancak bu 70 maddelik Kanun 190 küsur defa değıştirildi. Bir kanunda bu kadar değışiklik yapılır mı? Eğer "Alışverişte adamım kazansın." denilirse yapılır. Ne zaman malum 5'liden 1'i büyük bir ihaleye girecek olsa kanun değışiyor. Değışmeyen tek şey ise ihale yöntemi, 21/b; tanıdıkları davet edip pazarlık yapmak. Tekrar ediyorum, bu projelere garanti adı altında ayrılan ödenek tutarları bile birçok bakanlığın bütçesinden katbekat fazla. 21/b kapsamındaki bu ihaleler verilirken Kamu İhale Kurumu işlevsiz kaldı. İlan yapılmayan ihalelerde, ihale dokümanının sadece idare tarafından davet edilenlere satılacağı hüküm altına alınmıştır. İdare kimdir? Bunu sorgulamak bile abesle iştiğal; her konuda tek tek yetkili, son sözün sahibi, tek sahibi, "Teklik Allah'a mahsustur."dan "Teklik benim şahsımdır."a dönüően zihniyetin sahibi. İhaleye davet edilmeyenler de ihale dokümanını bile alamadığından şikâyet etme ehliyetine bile sahip olamamaktadırlar.

Yine, Kamu İhale Kanunu'nun istisnalarını düzenleyen bir maddesi var ki evlere Őenlik. Kanunda savunma, güvenlik ve istihbarat veya gizlilik içerisinde yürütölmesi gereken mal ve hizmet alımları verme yetkisi de Sayın Cumhurbaşkanına tanındı. Cumhurbaşkanı bu yetkiyi öyle bir genişletti ki bugün, kurumlar, araç kiralama hizmetleri, bakım, onarım, tadilat işleri yanında, tuvalet kağıdı alımlarını bile ticari sır içinde yapar hâle geldi. İstisnalar bu kadar artınca da Kamu İhale Kurumunun görevi kamu alımlarında dönen dolaplara seyirci olmakla sınırlı kaldı.

Değerli milletvekilleri, hep garanti ödemeli Şehir hastanesi, otoban, havaalanı ihalelerinden bahsedecek değıliz, size bu defa değışik bir ihaleden bahsetmek istiyorum: Önem seviyesi hayati; hikâye aynı, yerli ve millî üretim garantili ihale ve iktidara yakın bir Şirket. 2015 yılında Sağılık Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı ve Kızılay arasında yerli plazmadan plazma ürünleri üretilmesi projesi konusunda bir protokol imzalandı. Proje kapsamında, Kızılayın topladığı ancak kullanılmayan kanlar ham madde olarak değılendirilecek, sağılık alanında Türkiye'nin en önemli ithalat kalemlerinden olan kan ürünleri millileőecekti. Proje duyurulduktan sonra 18 firma üretime talip oldu. Kriterlerin açıklanmasından sonra da Şartlar değıştirilerek sayı 2'ye düşürüldü ve ihale, en iyi teklifi verdiğı söylenen ancak ihale dokümanından az beş yıllık ilaç üretim deneyimi olması gerektiğı, vurgulanmasına rağımen bu sektörde hiçbir yatırımı ve deneyimi olmayan bir firmaya verildi. Firma, proje ortaklarıyla 2 ayrı sözleşme yaptı; SGK'yle olan on iki yıllık sözleşme 2017'de, Kızılayla olan sözleşme ise 2018 yılında imzalandı. Bir ürünün yerli ve millî olması için bu ürünleri üretecek fabrikanın da Türkiye'de kurulu bulunması gerekmez mi hele hele böylesine önemli ve stratejik bir konuda? Ancak ihaleyi alan Şirketin bırakın fabrikayı, Türkiye'de laboratuvarı bile yok. Ama Şirketin Almanya'da kan ürünleri ithalatı yapan bir

ortağı var. Yandaş firmamız sayesinde, onların aracılığıyla Kızılaydan toplanan plazmaları yurt dışına deneme üretimi ve testlerin yapılacağı bu laboratuvarlara göndermeye başlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, ihalenin kime verildiği, nasıl verildiği tabii ki kamu yararı adına bir sıkıntı. Ancak asıl sıkıntı kanımızın, DNA verilerimizin, genetik kodlarımızın bir yandaşı ihya etmek adına yurt dışına çıkarılması. Bu iktidardan, işini yapmaya çalışan, alınlarından öpülecek müfettişlerimiz var; bu durumu tespit edip uyarıyorlar. Yerli bağışçıdan toplanacak plazmanın yanı sıra tam kan test tüplerinin de yurt dışı firmalara gönderildiği anlaşılmıştır. Kanların Almanya'ya gönderilmesi DNA bilgileri açısından risk yaratmaktadır. Olan ne biliyor musunuz? Özellikle vatandaşımızın genetik, biyogüvenlik verileri zahmetsizce yabancı ülkelerin bilgisine sunuldu. Sözleşme süresi beş yıl, sözleşmeye konu kan ünitesi yılda 5 milyon ünite; 25 milyon ünite kanın yurt dışına çıkarılması Anadolu'daki insanımızın DNA profilini çıkarmak için fazlasıyla yeterlidir. Şimdi, milletimizin verdiği yetkiyle bu Genel Kurulda konuşma hakkı bulunan bir milletvekili olarak soruyorum: Genetik haritalarımızın yabancı ülke kurum ve kuruluşlarının eline geçmesinde, bize ait ve yaşamsal önemi bulunan biyolojik verilerin ifşa edilmesinde nasıl bir kamu yararı vardır? Rahmetli Osman Durmuş'un Oktar Babuna meselesi nedeniyle verdiği mücadele hâlâ hafızalarımızda tazeliğini koruyor.

Yeni dünya düzeninde saldırı, savunma, korunma ve savaş stratejileri değişmiştir. İki yıl önce Çin'de ortaya çıkan Covid-19, hâlâ tüm dünyayı etkisi altında tutmaya devam etmektedir. Virüsün genetik varyantlarının değişmesi nedeniyle, bu salgının etkisinin ne kadar süreceğine ilişkin bir öngöründe dahi bulunulamamaktadır. Şu an dünyanın elindeki tek silah ve savunma sistemi aşırıdır. Böyle bir durumda genetik verilerimizin, biyolojik verilerimizin bizim dışımızdaki ülkelere açık hâle getirilip ifşa edilmesi hangi akla sığar? Siz, bu konuda hiç mi endişe taşıyorsunuz? "FETÖ, FETÖ" diyorsunuz ya, Ankara'da, Mamak'ta Adasel Vakfı adıyla çalışan bir genetik ve kök hücre merkezi vardı. Bu vakfın kurucusu ve yönetim kurulu üyeleri kimlerdi? Kuruluşunda yer alanlardan hâlâ görevde olan ve/veya firari olanlar var mıdır? Birini ben söyleyeyim: Vakfın kuruluşundaki kişi FETÖ'den kaçak Tuncay Delibaş, FETÖ'nün doktoru. O tarihlerde kamu hastanelerinin laboratuvar işletmeleri bu adamın elindeydi. 15 Temmuzda el konulduktan sonra bu merkezin adını Aziz Sancar Araştırma Merkezi olarak değiştirdiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sadece adını, temiz olan bir isme değiştirdiniz. Yaptığınız aynı, işlev aynı, FETÖ ne yapıyorsa onu yapmaya devam ediyorsunuz. FETÖ'nün bu kuruluşunun, vatandaşlarımızın kanlarından; DNA dizi analizi, doku uyumluluk testleri ve benzeri kişisel ve tüm toplumun ortak hassasiyetine, hayatiyetine matuf biyolojik verileri topladığını biliyoruz. 15 Temmuz darbe girişimi öncesinde bu merkezde toplanan verilerin hangi haber alma teşkilatına veya herhangi bir ülkenin misyonuna gönderilip gönderilmediği konusu araştırılmış mıdır? Bu veriler vatandaşlarımızı biyolojik bir taarruzun açık hedefi hâline getirmektedir. Ülke savunması sadece bütçede savunma harcamalarına ayrılan ödeneği artırmakla yapılmaz. Savunma, açık saldırılara karşı önlem almayı da gerektirir.

Sözüm bitti... Türk milletinin kanını bile ihaleye çıkardınız, bunu ne tarih ne Türk milleti unutacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne ayıp konuşma bu ya!

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yapmadın mı, yapılmadı mı?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne kadar ayıp ya!

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Git Mamak'ta, bak oraya.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok ayıp ya!

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – FETÖ'yle çok güzel mücadele ettiniz...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok ayıp bir şey!

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – ...daha bir de görevde olanlar var, daha onları da söyleyeyim mi istiyorsan? Birisi Cumhurbaşkanının Danışmanı.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Ümit Beyaz.

Buyurunuz Sayın Beyaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Vatanımız için, bayrağımız için ömrünün baharında toprağın kara bağrına düşen bugünkü şehitlerimizle birlikte tüm şehitlerimizi rahmetle anıyorum. Türk milletinin başı sağ olsun.

AKP döneminde özelleştirme politikaları hız kazanmıştır. Kamu faaliyet gösterdiği alanlardan özel sektör lehine çekilirken kamunun ücretsiz sunduğu hizmetler paralı hâle dönüşmüştür yani kamu yararı ve hizmeti gözetilerek yapılan faaliyetler sermayenin işleyişine bırakılarak kapitalist ekonominin kâr mantığı hâkim kılınmıştır. Türkiye'yi şaha kaldıracığını, zincirlerini kıracağını iddia eden AKP, Türkiye'nin kurduğu, işlettiği, hizmet ürettiği kurumları satarak 62 milyar dolarlık özelleştirme yapmıştır. Milletlin parasını nereye harcadığımızı millete açıklamak zorundasınız. Milletlin bizi vekil kılarak gönderdiği yüce Mecliste sormamız gereken soru şudur: Özelleştirmeden elde edilen gelir, yatırım veya devletin borçlarının azaltılmasında mı kullanılmıştır? Madem bugün Türkiye bir ekonomik kurtuluş savaşı veriyor, bu savaşı verecek olan vatandaşlarımız da gelirlerin nereye harcadığını bilmek istiyor. Bu paralar nereye gitti, kimin cebine girdi? Daha "128 milyar dolar nereye gitti?" sorusunu yanıtlamayan sizler, milletlin bu sorularına cevap verebilecek misiniz? Bu gelirlere rağmen niçin 500 milyar dolardan fazla faiz ödedik ve hâlâ Türkiye olarak niçin 500 milyar dolar borç altındayız? Devletin parasını har vurup harman savuranlar, işletmelerini peşkeş çekenler bu paraların hesabını vermek zorundadır.

İçinde bulunduğumuz süreçte bir ekonomik krizle karşı karşıya olduğumuz gibi, bir de TÜİK kriziyle boğuşuyoruz. Açıkladıkları hiçbir veriye güvenilmeyen, verileri denetlenemeyen, hatta ziyaret edilemeyen Türkiye İstatistik Kurumu, resmen, Tayyip Bey'i üzmeyen istatistik kurumuna dönüşmüştür. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) İktidar TÜİK'i bir nevi kalkana dönüştürdü. Ne üzücüdür ki bu Kurumun açıkladığı hiçbir makyajlı ekonomik veri güvenilir değildir. Enflasyon, işsizlik, gıda faaliyetleri, kira artışları oranları gerçekleri yansıtmamaktadır. "Türk tipi başkanlık sistemine geçince hızla kalkınacağız, istikrarı yakalayacağız." dediniz; yakalayabildiğiniz tek şey kriz, işsizlik, yolsuzluk ve pahalılık. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) AKP, yaşanan ekonomik krizin sorumluluğunu üstlenmek yerine, kim olduğunu bilmediğimiz dış güçleri adres gösteriyor; finansal bir saldırı altında olduğumuzu ve küresel ekonomik sisteme diz çökmediğimiz için bu krizi yaşadığımızı iddia ediyor. Her başarısız iktidar gibi bu iktidar da kötü yönetimin sorumluluğunu üstlenmiyor; her kötü gidişatı dış güçlere bağlıyor. Eğer işler iyiyse, iyi giderse başarıyı sahiplenenler, işler kötü gittiğinde dış güçler limanına sığınıyor.

Değerli milletvekilleri, kendileri sürekli zenginleştikçe Türk milletini yoksullaştıran, açlığa mahkûm eden AKP, bugün, milletimize uyduruk yeni hedefler gösteriyor. Doların artmasına göz

yuman, milletin enflasyon karşısında ezilmesine sebep olan; benzinin, motorinin, elektriğin, suyun ve doğal gazın fiyatlarının artmasına yol açan kendileri değilmiş gibi, bize yeni model sunuyor, önümüze acı bir reçete dayatıyor. Nedir bu reçete? Yatırım, istihdam ve ihracat merkezli bir büyüme makyajı adı altında paramızın değeri düşecek, iş gücü ucuzlayacak, böylece dış yatırımcı ülkemize gelecek, ihracat artacak ve yerli üretim hızlanacakmış. Döviz bollaşacak, bollaştıkça düşecek, döviz düştüğçe de enflasyon düşecekmiş; Sayın Cumhurbaşkanına göre zaten Çin de böyle büyümüş. Bu sözlerin sahipleri o kadar büyük bir çaresizlik içindeler ki kurtuluş reçetesi olarak büyük Türk milletine köleliği öneriyor; Çin modelini kurtuluş reçetesi diye sunuyor, neoliberal politikalarla batırdıkları Türkiye’yi Çinci politikalarla çıkarmaya çalışıyorlar; bunları yaparken yerli ve milliliği de kimseye bırakmıyorlar.

Şimdi, bizlere Çin’i örnek gösteren, “Çin de böyle büyüdü.” diyenlere sormak istiyorum: Ne yapacaksınız peki? Komünist, Maocu Çin gibi tüketimi mi baskılayacaksınız? Türk milletini uyduruk bir ekonomik kurtuluş savaşı adı altında yokluğa, yoksulluğa mı mahkûm edeceksiniz? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Yaşam mücadelesi veren toplumun büyük kesimini yalanlarınız için feda mı edeceksiniz? Milletimize buyurduğunuz gibi “Porsiyonları küçültün, doğal gazı kısım, gerekirse battaniyeyle ısıtın.” mı diyeceksiniz? Son birkaç ayda bankalardan ne kadar kredi alındığını, bu kredilerin döviz alımında mı yoksa yatırımda mı kullanıldığını, döviz artışıyla birlikte kimlerin servetine servet kattığını niçin açıklamıyorsunuz? Hani “Kardeşinize verin yetkiyi; bakın, faizmiş, dolarmış, nasıl uğraşılır, göreceksiniz.” demiştiniz? “Faize karşıyız.” diyorsunuz, geldiğiniz günden bu yana 516 milyar dolar faiz ödemişsiniz.

Değerli milletvekilleri, yirmi yılın sonunda yarattığınız Türkiye’de yüksek enflasyon, yüksek faiz kuru, yüksek işsizlik, servetine servet katan 5’li çeteler, yozlaşma, çürüme ve mutsuz, umutsuz bir toplum var maalesef. Hakça paylaşmadınız, adaletle bölüşmediniz, kaynaklarımızı yağmaladınız, hoyratça harcadınız; eşitsizliği, adam kayırmacılığı, ehliyetsizliği, liyakatsizliği yaydınız; gelir dağılımında adaleti sağlayamadınız. Bu ülkede evine ekmek alamayan, çocuğuna süt götüremeyen, açlık sınırının altında yaşayan kim varsa sebebi sizsiniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Yardıma muhtaç yüz binlerce insan, iş aramaktan umudunu kesmiş on binlerce genç varsa sebebi yine sizsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÜMİT BEYAZ (Devamla) – Komşusu açken tok yatan bizden değilse ve aç yatan yüz binlerce insan varsa sebebi sizsiniz. Bu yüzden, bu bütçe sağlığımızın, öğretmenin, memurun, işçinin, vatandaşın bütçesi değildir; olsa olsa yoksulluk ve yolsuzluk bütçesidir. (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Buradan söz veriyoruz: Herkes bilsin ki, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener’in liderliğinde İYİ Parti olarak, kurduğunuz rant ve yağma düzenini yıkacak, Türkiye’yi aydınlık günlere taşıyacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Ankara Milletvekili Sayın Durmuş Yılmaz.

Buyurunuz Sayın Yılmaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Önce, şehitlerimize rahmet, yakınlarına sabır diliyorum ve milletimizin de başı sağ olsun diyorum.

Sayın Bakanım, attığım bir “tweet”le de sizin Bakan olmanızı on gün geciktirdim, kusuruma bakmayın.

Son günlerde öyle cümleler kuruyor ki AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarımız, yirmi yıllık iktidarlarını tarihe gömüyorlar ve gömdüler. Tarihin arşivine öyle not düşüyorlar ki yirmi yıllık,

bugüne kadar yaptıkları bütün icraatlar yanlışmış. Farkındayım, zamanımdan gidiyor ama söylemek zorundayım. 2003-2010 arasında, 2003 yılındaki yatırım seviyesinden hareketle 3 kat büyüttüğünüz yatırım sonucunda elde ettiğiniz sonuç -iddianız o, bugüne kadar da bunun meyvesini yediniz ama doğru- dolar bazında, millî geliri 3 kat büyüttünüz. Siz, şu anda, söylemlerinizle, başta Numan Bey olmak üzere söylediğiniz söylemlerle bunu inkâr ediyorsunuz, politikalarımızın yanlış olduğunu söylüyorsunuz. Hepinizi tebrik ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bankacılık sistemi modern ekonomilerde yaşamsal bir işlev görmektedir. Bu bağlamda, tasarrufları başta şirketlerin yatırımları olmak üzere hane halkının konut ya da tüketim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yönlendiren bankacılık sektörüne olan güven, bu sektörün sağlıklı işleyebilmesi için elzemdir. Bu nedenle, halkın tasarruflarını yöneten bankacılık sektörü diğer sektörlerle göre daha sıkı düzenlemeye tabidir. Diğer yandan, bankacılık sektörü bir ülkede izlenen makroiktisadi politikalarından en çok etkilenen sektörlerin başında gelmektedir. Ülkemizde, 1980 yılında faizlerin serbest bırakılmasıyla başlayan finansal liberalizasyon süreci 1989 yılında sermaye hareketlerinin serbestleşmesiyle bankacılık sektörünün uluslararası finansal sisteme entegrasyonu ile derinleşmiştir. Bununla birlikte, 2001 krizinde Türk bankacılık sektörünün yaklaşık üçte 1'inin batmasına neden olan politika yanlışları da 1990'lı yılların başında belirginleşmeye başlamıştır. Gereken teknik ve düzenleme altyapısı kurulmadan "finansal serbestleşme" başlığı altında çoğu kez siyasi amaçlarla rekabete açılan bankacılık sektörü, 1990-2001 döneminde hükümetlerin izlediği yüksek kamu harcamalarının ana finansörü olmuşlardır. Yüksek kamu harcamaları yüksek enflasyona neden olurken kamu kesimi yüksek nominal ve reel faizlerle borçlanmak durumunda kalmıştır. Türk bankacılık sektörü, bir yandan, kısıtlı iç tasarrufları kamu açıklarını finanse etmek üzere kullanırken diğer yandan, izlenen kur ve yüksek reel faiz politikalarının teşvikiyle yurt dışından borçlanma yoluna gitmiştir. Bu dönemde özel kesime verilen krediler toplam aktiflerin yüzde 20-25'i düzeyindeyken kamunun ihraç ettiği menkul değerlere yapılan yatırımlar yüzde 60-70 düzeylerine çıkmıştır. İktidarda olan hükümetler, bankacılık sektörü üzerinden iç tasarrufları bütçe açıklarını finanse etmek için kullanmanın yanı sıra kamu bankalarının kredi portföylerini de doğrudan kullanmışlardır. Esasında, bütçe açıklarının doğrudan piyasadan borçlanılmasına ek olarak, dolaylı olarak kamu bankaları tarafından finanse edilmesini sağlayan ve "görev zararı" olarak adlandırılan bu politikaların yol açtığı tahribatın boyutu ancak 2001 krizi sonrasında ortaya çıkmıştır. Bu maceranın sonucunda, kamu bankalarında gizlenen görev zararının 20 milyar dolara kadar ulaştığını hepimiz biliyoruz ve iktidar döneminizde de bu rakamları tepe tepe kullandınız. Diğer yandan, yurt dışına borçlanmayla açık pozisyon yaratıp Türk lirası cinsinden yüksek reel faiz geliri elde etmeyi amaçlayan birçok banka, 2001 devalüasyonu sonucunda ya batmış ya da çok önemli derecede hasar görmüştür. Bunun yanı sıra, o devrin yandaş iş adamlarına verilen bankacılık lisansları sonucunda bu iş adamlarının kendi şirketlerine kullandırdığı kredilerin batması da oluşan zararı artırmıştır.

Bütün bunları niye söyledim? Bu uzunca girişi, sizlere yakın dönem iktisat tarihi dersi vermek amacıyla yapmadım. Son dört yıldır izlenen iktisadi politikaların muhtemel sonuçları, maalesef, 1990'larda izlenen politikaların yol açtığı tahribatı fersah fersah aşacak bir düzeye erişmiştir. Hükümet, 2017 referandumunu, 2018 Cumhurbaşkanlığı ve Parlamento seçimleri ve 2019 yerel seçimlerini kazanmak amacıyla 2016 yılı sonundan itibaren uyguladığı gevşek para politikaları ve buna bağlı aşırı kredi büyümesiyle ekonomik aktiviteyi yüksek bir düzeyde tutmayı hedeflemiştir. 2016 sonunda yürürlüğe giren ve 2017'de uygulanan Kredi Garanti Fonu programı sonucunda, kredi hacmi hızla artıp iç talep körüklenmiş ve cari açığın 2018 yılında yüzde 5'lerin üzerine çıkmasına yol açmıştır. Ağustos 2018'de Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Trump'ın Rahip Brunson'un salıverilmesi için attığı tehditkâr "tweet"lerle tetiklenen kur krizinin asıl nedeni, bozulan makro dengelerdir. Bu olay, Amerika

Birleşik Devletleriyle yaşanan Rahip Brunson krizi bir tarafa ise de zaten sürdürülebilir olmayan para politikalarının daha erken çökmesine ve kur krizinin ülke ekonomisi üzerinde yarattığı tahribatın daha yüksek olmasına yol açmıştır.

Yaşanan kur krizi nedeniyle Hükümet havlu atmış ve politika faizinin yüksek miktarda artırılmasına izin vererek krizin daha da derinleşmesini önlemeye çalışmıştır. Elimizdeki veriler, 2019 yılının başından itibaren Hükümetin kamu bankaları aracılığıyla Merkez Bankasının rezervlerini satmaya başladığını göstermektedir. Mayıs 2019 tarihinden itibaren Hükümet, Merkez Bankasını politika faizlerini indirmeye zorlayarak yeni bir parasal genişlemenin önünü açmıştır. 2020 yılında baş gösteren pandeminin ekonomi üzerindeki etkisini sınırlamak için ise Hükümet, doğrudan bütçe harcaması yapmak yerine, cumhuriyet tarihinin en yüksek kredi genişlemesini tetiklemiştir. Toplam kredi hacmi 2020 yılı sonunda bir önceki yıla göre -kur etkisi hariç- 920 milyar TL artmıştır. Hükümet, vatandaşlara doğrudan gelir desteğini kısıtlı tutarak halkın ve reel kesimin yapay olarak düşürülen faizlerle borçlanmasını teşvik etmiştir. Bu dönemde, hane halkının toplam kredi borcu yüzde 40 artarak 815 milyar TL'ye erişmiştir. Evet, bu dönemde mütedeyyin yurttaşlarımız da bankayla ve faizle tanışmışlardır sayenizde. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu, benim açımdan da kötü bir şey değil çünkü finansman kaynaklarına erişilebilirlik ekonomi için doğrudur, iyidir. Diğer yandan, reel sektörün bankacılık sisteminden kullandıkları krediler yüzde 35 artarak 2,8 trilyon TL yükselmiştir. Yani, Hükümet, yeni ekonomik zorluk altında yaşayan halkımıza doğrudan gelir desteği sağlamak yerine, onları daha da borçlandırmayı tercih etmiştir. Türkiye Bankalar Birliği verilerine göre, finansal sisteme borcu olan vatandaşlarımızın sayısı, Eylül 2021 sonunda 34,6 milyon kişiye yükselmiştir. Nisan-Haziran 2021 döneminde, bireysel kredi kullanan 1 milyondan fazla kişinin geliri asgari ücretin altındadır. Yine, aylık geliri 1.000 TL'den daha düşük olan 760 binden fazla kişi bu dönemde 16 milyar TL kredi kullanmıştır. Bu, pandemiyle nasıl mücadele ettiğinizin göstergesi.

TÜİK verilerine dayanarak yaptığımız hesaplara göre, hane halkının yüzde 80'inin bir çeşit finansal borcu vardır, maalesef, bu, dünyadaki en yüksek oranlardan biridir. Evet, şu anda toplam hane halkının borçluluk oranının millî gelire oranı yüzde 20'nin altındadır. Dünyada bundan daha yüksek ülkeler de vardır ama onların borçlanmaları cari tüketimlerini finanse etmek için borç değil; uzun vadeli otuz yıllık, kırk yıllık konut kredileri vardır bunların içinde; onun için onların borçları yüksek. Maalesef -dediğim gibi- bu, dünyadaki en yüksek oranlardan biridir. Yaşanan muazzam kredi genişlemesinin döviz kuru üzerindeki yukarı yönlü baskısını durdurmak için 2020 yılının ikinci yarısından itibaren Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası rezervlerinin arka kapıdan satışına hız verilmiştir. Bu hamle, döviz kurlarında bir patlamayı engellemiş olsa da Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının net rezervlerinin, tarihte ilk defa olmak üzere, negatife dönmesine yol açmış ve tabiri caizse ülkemizi olası kur ataklarına karşı tamamen savunmasız bırakmıştır.

Hükümet, ekonomik aktiviteyi yapay bir şekilde canlı tutmak için bir yandan vatandaşlarımızı ve reel sektörü altından kalkamayacağı bir borç yükü altına sokarken bir yandan da bankacılık sektörünü, kamu bankaları başta olmak üzere, giderek büyüyen ve riski artan bir kredi portföyüyle baş başa bırakmıştır.

“Aktif rasyosu” adı verilen garabet bir düzenleme yoluyla özel bankalar kredi vermeye zorlanmış, tamamen siyasi kontrol altında olan kamu bankaları ise boyutu ancak yakında bir iktidar seçimiyle iktidar değişikliğine gidildikten sonra anlaşılabilircek yeni bir görev zararı yazmışlardır. Anlaşılan odur ki seçime giden süreçte bu zararlar katlanarak artacaktır.

Sayın vekiller, “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” adı verilen sistemin yol açtığı kurumsal erozyondan maalesef tüm kamu kurumları gibi, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu da

zarar görmüştür. Kanuni görevi, bankacılık sisteminin sağlıklı çalışması için gereken düzenlemeleri ve denetimi yapmak olan bu Kurum, uzun süre Hükümetin izlediği yıkıcı ekonomik politikaların araçlarından birine dönüşmüştür.

BDDK güncel verilerine göre, bankacılık sektöründe yasal takibe düşmüş kredilerin tutarı 157 milyar Türk lirasıdır. Bu tutarın 23 milyar Türk lirası bireysel ve kredi kartı kredilerinden, 135 milyar Türk lirası ise ticari alacıklardan oluşmaktadır.

2017 yılından bu yana uygulanan politikalar sebebiyle, sorunlu krediler BDDK'nin onayı, hatta teşvikiyle bankalarca yüzdürülmektedir. Bunu, Bankalar Birliğinin yayınladığı verilerden de teyit edebiliyoruz. Eylül 2021 dönemi sonunda bankaların yakın takipteki kredi tutarının yaklaşık 430 milyar TL'ye ulaştığı görülmektedir. Diğer bir deyişle, her 1 liralık yasal takipteki krediye karşılık 3 liralık yakın takipte olan kredi vardır. Buna ek olarak, canlı kredi olarak kayıt altında tutulan ancak büyük olasılıkla sorunlu olan kredilerin tutarı ise maalesef bilinmemektedir. Diğer yandan, basından öğrendiğimize göre, yandaş grupların başında gelen Demirören grubunun kamu bankalarına olan borçlarını ödemekte zorluk çektiği veya hiç ödeyemediği anlaşılmaktadır. Kamu bankalarının bilançolarının BDDK ve Sayıştay tarafından şeffaf bir şekilde denetlenmediği ya da denetlenirse de kamuoyu sağlıklı bir şekilde bilgilendirilmediği için bu bankaların yandaşlara verdiği kredilerin toplam tutarı ve bunların geri ödenip ödenmediği bilinmemektedir.

Sayın milletvekilleri, biz, ekonomik zorluklarla savaşıyor vatandaşılarımıza, küçük esnaf, KOBİ ve diğer şirketlerimize yani tüm reel sektörümüze gereken her türlü kolaylığın gösterilmesinden yanayız. Bankacılık sektörünün, ödeme zorluğuna düşmüş vatandaşların ya da şirketlerin üzerine gidip bu kredileri yasal takibe almasını tabii ki istemiyoruz; tam aksine, şeffaf bir şekilde gerçek resmin ortaya çıkarılıp bu sorunun kalıcı ve sürdürülebilir bir şekilde çözümlenmesini istiyoruz, bunu yapacak kaynağın bütçeden ayrılmasını talep ediyoruz.

İYİ Parti olarak 2018 yılında, bu sorunun nasıl çözümlenebileceği ve bunun maliyeti konularındaki önerilerimizi kamuoyuyla paylaşmıştık. O dönemde çok daha az bir maliyetle çözümlenebilecek olan bu sorun, şimdi daha maliyetli olacaktır ancak bunun bir çözüm yolu vardır, yeter ki siyasi tercih ve bütçe önceliklerinizi bu yönde kullanın. Bizim karşı olduğumuz konu, sizin yanlış politikalarınız ve bunun yol açtığı ekonomik yıkımdır. Borç yükü altında ezilen vatandaşlarımıza, traktörüne haciz gelen çiftçimize ve borcu borçla döndüren esnafımıza daha fazla borç yüklemekten lütfen vazgeçin. Halkımızın, çiftçimizin, esnaf ve küçük işletmelerimizin borç yükünü azaltacak önlemleri bir an önce alıp bütçeyi buna göre revize edin diyoruz. Kamu-özel iş birliği için her yıl giderek artan garanti ödemeleri kadar bir kaynak ayırırsanız, bu zor günlerde halkımız bir nebze de olsa rahatlar ancak siz, siyasi tercihlerinizi bu yönde kullanmak yerine bir grup rantiyeye ve yandaş iş adamına kaynak transfer etmeyi tercih ediyorsunuz. Diğer yandan, birkaç haftadır yapılan açıklamalara bakılırsa siz, denenmiş ve hüsrana uğramış yanlış ekonomi politikalarına daha yüksek vitesle devam etmeye kararlısınız. Yüksek seyreden enflasyonu düşürmeden faizleri düşük seviyelere çekerek, tasarruf sahiplerini Türk lirasından kaçıp döviz tutmaya ittiniz. Yabancı para ve altın mevduatlarının toplam mevduatlardaki payı yüzde 63,5'la 2001 yılında gördüğü tepe noktasını da geçti. Vatandaşlar millî paramızı tutmaktan kaçınırken görünen o ki siz yeni bir kredi genişlemesine yol açıp hem enflasyonu hem de dolarizasyonu daha da yükseltmeye iteceksiniz, altın ithalatını tekrar patlatacağız. Yüksek enflasyon ortamında ateşe benzin döküp parasal genişleme yoluna gidiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Lütfen...

Bunun tekrar varacağı yer Türk lirasından kaçışın hızlanması, altın ve döviz talebinin artması olacaktır. Hızla değer kaybeden Türk lirası, 122 milyar dolar açık döviz pozisyonu olan reel sektörü iflase sürüklemektedir. Bununla beraber, Türkiye'nin gelecek on iki ay içinde servis etmesi gereken dış borç 185 milyar dolardır. Uluslararası derecelendirme kuruluşları Türk lirasındaki değer kaybının devam etmesi durumunda, bu borcun döndürülebilmesinin zorlaşacağını açıklamaktadır. Bu görünüme rağmen, hızlı bir devalüasyon-enflasyon sarmalına girmiş olan ekonomimizi istikrara kavuşturacak politikalar yerine, birtakım Zihni Sinir fikirlerle sözde yeni bir ekonomik model denemesine giriştiniz. Gelin, bu deneyden yol yakinken dönün. Bu işin sonunda ödemeler dengesi krizi açık ve net bir şekilde karşımızda durmaktadır. Türk halkının refahı cahilce kurgulanan bir ekonomik deneye kurban edilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Ben, şahsen altı ay içinde sonuç alacak, çekilen sıkıntılara değecek, herkesin istifade edebileceği bir ekonomik programı, modeli hayatımda görmedim çünkü adına ister “Çin modeli” ister “Güney Kore modeli” deyin, kalkınma ve büyüme modelleri kurun devalüasyonundan ibaret değildir, yirmi-otuz yıllık bir plan, inovasyon ve kapalı devre bir ekonomi yönetimini gerektirmektedir; bu şartların hiçbiri Türkiye’de yoktur zaten, tavsiye de edilmez.

Ancak, bu kürsüden vatandaşlarımıza seslenmek istiyorum: Gecenin en karanlık anı şafağa en yakın andır. Bu iktidarın bize bırakacağı enkazı en kısa sürede kaldırıp aydınlık yarınlara beraber ulaşacağız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, Hakkâri’de ve Suriye’de hain bölücü terör örgütüne karşı düzenlenen operasyonlarda şehit düşen Piyade Uzman Çavuş Ali Sarı, Piyade Uzman Çavuş Emre Ceylan ve Piyade Uzman Çavuş Doğanay Çelik’e Allah’tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına sabır ve başsağlığı diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ticaret Bakanlığı ile bağlı kuruluşları, Rekabet Kurumu ve Helal Akreditasyon Kurumu adına 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ticaret Bakanlığının 2022 yılı bütçesi 8 milyar 451 milyon 926 bin TL olarak öngörülmüştür. 5 milyar 290 milyon 906 bin lirası cari transferlere ayrılmıştır ki bu da bu Bakanlığın genelini düşündüğünüz zaman, yeterli bir bütçe değildir. Devamında, Rekabet Kurumu, Bakanlığa bağlı Kurum, bugün, özellikle son dönemde karaborsadan, fiyat değişikliklerinden bahsederken belki de görevini en kötü yapan kurumların başında geliyor. Yaptığı nedir? Sadece, işte, bildiğiniz meşhur gıda zinciri 5 tane mağazaya 520 milyon civarında ceza kestiler. Ama sadece gıda sektöründe değil, bugün, özellikle inşaat sektöründe kullanılan 300’ün üzerinde ham maddenin fiyatlarında, onu da bırakın, Türkiye’deki ham madde fiyatlarında artmayan hiçbir fiyata rastlayamazsınız. Bununla ilgili Rekabet Kurumunun ne yaptığını ben merak ediyorum. Bugün, özellikle çimento sektörü... Tabii, devlet çimento sektöründen çekildiği için bugün, üretimin tamamı özel sektörün elinde. Peki, ne oluyor da çimento fiyatları 4 kat yükseliyor? Daha senenin başında 120 lira olan C25, C30 beton sınıfı, bugün 400 liralara dayandı. Türkiye’de taşa mı zam geldi, toprağa mı zam geldi? Tamam, enerji fiyatlarında bir miktar değişiklik

var, ham maddesinde bir miktar kömür kullanılıyor ama fiyatların 4 kat artmasını ne bu salondakiler ne de hiç kimse izah edemez. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Sizlere de gelmiştir. Bugün özellikle inşaat sektöründe çalışanlar CİMER'e de yazı yazdılar, aynı şekilde Meclis Başkanlığına da yazı yazdılar, aynı şekilde Çevre ve Şehircilik Bakanlığına, tahmin ediyorum, Ticaret Bakanlığımıza da yazmışlardır. "Biz özellikle 4734 sayılı Yasa'ya -bunun anlamı şu- göre açık rekabet şartları altında ihaleleri aldık ama 2021 yılı başı ile sonu arasındaki fiyat değişiklikleriyle -zaten TÜİK'in açıkladığı enflasyon rakamları ortada- bunlarla bu işi yapmamız mümkün değil. Batıyoruz." diyorlar. Her yerde de bu isyanlarını... Sayın Bakanım, buradan da söylüyorum, gerçekten bana gelen imzalı sayı 150. Yani artık bunlar her türlü riski göze almışlar: "Biz batıyoruz. Ya bize tasfiye hakkı verin ya fiyat farkı verin ya da buna bir formül oluşturun." diyorlar.

Tabii, inşaat deyince herkesin aklında farklı şeyler var. Yani bugün hangi sektörde ne yaparsanız yapın bunun adı inşaattır. Hangi fabrikayı yaparsanız yapın, hangi sektörle ilgili üretimden bahsediyorsanız bahsedin muhakkak bunun temelinde inşaat vardır. İnşaat malzemelerini, bırakın bugün fiyatlarını, bulmak bile problem. Yani şunu söyleyeyim: Eskiden elemanlara iş bulmak için uğraşıyorduk, şu an yatırımcılar bize "Fabrikaları arayın, mal temininde..." Mesela, cam... Buradan söylüyorum: Şişecamı arayın, Düzce'deki cam fabrikasını arayın, "Biz cam alamıyoruz." diyorlar. Onun için, ihracatın yükselmesinden hepimiz onur duyuyoruz, gurur duyuyoruz, 220 milyar dolar olsun. Keşke 2023 hedefiniz 500 milyar dolar olsun; biz de sizi buradan alkışlayalım. Ülkedeki bu gelişmelerden bizler her zaman mutluluk duyuyoruz ama iç piyasadaki dengeleri de muhakkak denetlemeniz lazım. Bugün devlet, tam da bunun için var yani bu fiyatlara, özellikle iç piyasadaki bu fiyat yüksekliklerine müdahale edemiyorsanız bizim size diyeceğimiz bir şey yok; devlet olmanın gereği bu, bugün yapılması lazım. Sayın Bakanım, eğer bizler özellikle iş dünyasıyla ilgili, inşaat sektörüyle ilgili... Zaten ben 5 firmadan bahsetmiyorum; yap-ışlet-devam etlerden, KÖİ'lerden, möilerden... İşte, araç garantili, oto garantili, yolcu garantili, hasta garantili projelerin zaten böyle bir derdi yok, onların finansmanı euroya bağlıysa Avrupa'daki merkez bankalarına, dolara bağlıysa Amerika'daki enflasyona endeksli yani tuzları kuru, diyecek bir şey yok. Ama bu ülkede gerçekten canla başla mücadele eden müteahhitlerimiz var, iş insanlarımız var, onlar bugünlerde çok ciddi problemlerle karşı karşıyalar. Dolayısıyla Rekabet Kurumundan bu konuyla ilgili artık net, anlaşılabilir çalışmalar yapmasını bekliyoruz.

Diğer taraftan, Helal Akreditasyon Kurumu... Tabii, bu pazar önemli bir pazar. Maalesef bizde hâlâ İngiltere menşeli akreditasyon kuruluşlarının verdiği raporlarla bu iş yürüyor. İyi niyetlerle kurulmuş bir Kurum, her geçen gün elemanı, personeli artıyor ama maalesef bunu da yeterli görmediğimizi ben buradan ifade etmek istiyorum.

İhracat rakamlarının yanı sıra tabii, ithalat rakamları da var. Bu büyüklüklere hepimiz mutlu oluyoruz ama ithalat da büyüyor. Bakın, ihracatımız kasım ayında 21 milyar ama ithalatımız da 26 milyar. Dolayısıyla bizim mümkün olduğunca üretime yönelik faaliyetleri desteklememiz lazım. Aynı şekilde, ticaretin içinde başka bir şey söyleyeyim size. Ben Samsun Milletvekiliyim, Samsun'un önemli girdilerinden biri de fındık yani Karadeniz'de 16 tane vilayeti ilgilendiriyor. Bakın, Hükûmetin açıkladığı fındık fiyatı 29 lira. Peki, bunun karşılığında serbest piyasadaki fındığın değeri ne kadar? 26-27 lira. Geçen yılki rakamlardan bahsediyoruz; gübreye, mazota gelen zammı, işçiliğe gelen zammı alın, bir tarafa atın. Hâlbuki dünyadaki fındık üretiminin yüzde 70'ini neresi üretiyor? Türkiye üretiyor. Ama nedir; satımını kim yapıyor? Ferrero yapıyor, yabancılar yapıyor. Yani yüzde 70'ini ürettiğimiz bir malın fiyatına hükmedemiyoruz. İşte, devlet yine burada var, burada bir dengeleme yapması lazım, gerekirse özel sektörün de -olur, olmaz bilmem ama olmalı- aynı şartlardan fındığı satın almasına baskı yapabilir, düzenleyebilir.

Aynı şekilde, çay fiyatını açıkladık Rize’de. Kaç lira açıkladık? 4 lira. Peki, şu an geçerli olan fiyat ne kadar? 2,8; 2,5-3’e yakın. Yine, dünyadaki üretimin önemli bir kısmını biz yapıyoruz ama yine geçen yılki fiyatlarla çay satmaya çalışıyoruz. Peki, bunun üzerine gitmeyi hiç düşünmüyor musunuz? Bunun üzerine gitmediğiniz takdirde çaycı da çayı ekmekten vazgeçecek, fındıkçı da fındığı dikmekten vazgeçecek. Sayın Bakanım, bunlara muhakkak müdahale etmemiz lazım. Dünyadaki pazar payının önemli kısmı bizim ama pazardaki fiyatı kontrol edemiyoruz. Dolayısıyla bunlar bizim önemli girdilerimiz. Bakın, bunlar ithalata dayalı değil yani bunu ihraç ettiğimiz zaman, neredeyse, yüzde 100’ü bizim ihraç hanemize yazılıyor, pozitif olarak yazılıyor. Bunlara muhakkak müdahale etmeliyiz ki asıl işte, karaborsa burada, kim bunları haraca bağlamışsa bunların üzerine gitmek hepimizin görevi, başta Hükümetin görevi.

E, şimdi, enflasyon diyoruz; bugün Tüketici Fiyat Endeksi 21,3; Üretici Fiyat Endeksi 54,6. Bunun anlamı şu: Üreticinin maliyetleri tüketiciye daha yansımadı. Peki, bunlar yansıdığı zaman ne olacak? Eskiden, 90’lı yıllarda enflasyon vardı ama aynı oranda çalışanların maaşları da artıyordu, alım gücü de artıyordu, bir miktar yüksek enflasyonda insanlar yaşamaya çalışıyordu. Ama bugün çalışanların fiyatları yerinde dururken, maaşlar yerinde dururken maalesef, bu fiyat artışlarına yetişmek mümkün değil. Biz bu sefer -zaten dokuz on çeşit yoksulluk var- açlık sınırının 3.043 lira, yoksulluk sınırının 10.139 lira olduğu bir ülkede hep beraber -yaşamaya demiyorum ben- nefes alıp vermeye çalışıyoruz.

Tabii biz de istiyoruz, ithalat hedefleri, ihracat hedefleri 500 milyar dolar olsun, 2023’te 500 milyar dolar olmasını canıgönülden istiyoruz ama gelinen rakam ne kadar? Yaklaşık 220 milyar dolar. Devlet özellikle bu hedefleri koyarken, döviz kuru hedefini orta yere koyarken... O da aynı, 2024 yılı kur hedefi 10,27; bugün geldiğimiz nokta 13,5-13,6; enflasyon hedefi tek haneli rakamlardı, bugün çift haneli rakamlar. Dolayısıyla, özel sektörün önüne net bir projeksiyon koymamız lazım ki onlar da yatırımlarını, ithalatlarını, ihracatlarını, istihdamlarını, yatırım projeksiyonlarını buna göre ayarlasınlar. Yani dünyanın hiçbir yerinde ben bu kadar plansız bir dönem, rakamların tutmadığı bir dönem, bir ülke görmedim, bilmedim, duymadım, iştmedim. Dolayısıyla, inşallah önümüzdeki dönemde biraz daha planlı dönemlere doğru hep beraber gideriz diye düşünüyorum.

Özellikle, yurt dışı... Süre sınırlı, biraz da oradan bahsetmek istiyorum. Sayın Bakanım, ticaret ataşeliklerimiz dil bilmeli. Bazen bizim arkadaşlarımız sadece ve sadece -hepsi için söyleyemiyorum- hani yurt dışında çalıştığı için maaşı yüksek olur diye düşünüyor veya çocukların eğitimi için, işte, yurt dışında eğitim gören öğrencilerin üniversitelere giriş puanları biraz daha düşük... Bunları hepsi için söyleyemiyorum ama muhakkak bunların standardının yükseltilmesi lazım. Daha görev yerlerine gitmeden önce gidecekleri ülkeyle ilgili muhakkak fikir edinmeleri lazım; o ülkenin hukuk düzeni nedir, muhasebe sistemi nedir, oradaki ticaretin kapasitesi, hacmi, Türkiye’yle ilişkisi, dünyayla ilişkisi hakkında bizim iş adamlarımıza muhakkak fikir vermelidirler. Aynı zamanda onların, oradaki randevularını almak dâhil, iş görüşmelerini ayarlamak dâhil, onunla ilgili muhasebe bilgileri dâhil, hukuk bilgileri dâhil giden iş adamlarımızı havaalanında karşılayıp havaalanlarından uğurlayacak ticaret ataşelerine ihtiyacımız var. Ümit ediyoruz ki önümüzdeki günlerde hiç olmazsa bunları temin etmiş oluruz.

Yine, müteahhitlerimiz -bu da bir hizmet geliridir- dünyanın dört bir tarafında iş yapıyorlar. İki yönlü ticaretimiz oluyor bu yurt dışı hizmetlerinde. Hem Türkiye’den elemanlarımız, inşaat sektöründeki işçilerimiz, ustalarımız, mühendislerimiz istihdam açısından bu ülkelerde çalışıyor hem de Türkiye’de üretilen inşaat malzemelerini bu ülkelere satmış oluyoruz. Bu da ithalat ve ihracat dengesi açısından baktığımız zaman, net bir gelirdir. Hani, siz otomotiv sektöründe diyorsunuz ya “Şu kadar ihracatımız

var.” diye, orada yaklaşık yüzde 59 ne var? İthalat var, onun üzerine ihracat var. Ama müteahhitlik hizmetlerinden elde edilen gelirden yaklaşık yüzde 80 civarında net bir girdimiz mümkün.

Yeri gelmişken Samsun’da da özellikle tıbbi cihazlarla ilgili, hastanelere tıbbi aletler veren hemşhrilerimiz var -biliyorsunuz, Samsun Türkiye’de önemli medikal üretim noktalarından bir tanesisekiz dokuz aydır parayı alamıyorlar. Aynı şekilde, bunların ham maddeleri özel çelik, özel malzeme; ham madde fiyatları aldı başını gitti, bırakın yeni fiyatlarla malzeme üretip devlete satmayı, eski fiyatlarla devlete verdikleri malzemelerin parasını alamadıkları için normal ticaretlerini döndürmeleri mümkün değil. Herhâlde, bize gelen bu bilgiler yüzde 99 size de geliyordur. Bu sektör önemli, bu sektörün ayakta durması lazım, bu sektörün muhakkak mücadele etmesi lazım. Biz KİT Komisyonunda özellikle Devlet Malzeme Ofisine diyoruz ki: Sizin dayanma gücünüz daha yüksek, lütfen siz araya girin, bu üretici firmalardan bu malzemeyi siz alın, hastanelere siz satın yoksa bu sektörlerde dev firmalar var, bizim firmalarımız hâlâ o seviyeye ulaşmış değil, Siemens ve buna benzer yabancı firmalarla rekabet etme güçleri yok. Eğer böyle giderse bizim bu sektörde faaliyet gösteren, medikal sektöründe faaliyet gösteren firmalarımız yabancı firmaların taşeronu olmaktan ileriye gidemez.

Tabii, fiyatın olmadığı yerde ticaret de olmuyor; aynı şey, yani bu üretimlerle ilgili arkadaşlarımız yine ham maddeye ulaşmada ciddi problemler yaşıyor yani piyasayı bugün rahatlatmak adına muhakkak müdahale etmemiz lazım, müdahalenin yanı sıra da desteklerimizi artırmamız lazım. Hepimiz diyoruz ki: “Nitelikli ticaret ürünlerini artıralım.” Samsun’dan örnek verelim; önemli ticaret, ihracat rakamlarımızdan biri demir çelik. Demir çeliğin bugün ihracat rakamı yaklaşık 700 dolar, hemen onun yanında -Erhan Vekilimiz de burada, o da bilir- “Canik 55” diye bir silah fabrikamız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Bugün 1 tırın 22 ton olduğunu, bunun da 700 dolar olduğunu düşünürseniz 1 tırlık ihracat rakamımız yaklaşık 1.400 dolar. E, bunun yanı sıra 1 tır yani 1 konteynerle gönderdiğimiz silahın karşılığı 1 milyon dolar yani bizim de bir an önce bu nitelikli üretimin, nitelikli ihracatın artması için bu sektöre de ciddi yatırımlar yapmamız lazım gelir. Bugün, Türkiye’nin dünya ticaret hacmi içerisindeki yeri daha yüzde 1’lere yeni geldi. Nitelikli ürüne baktığımız zaman gelişmiş ülkeler iki haneli, bizimki de daha ikili ramaklarda bile değil. Ümit ediyorum, bu bütçeden sonra hiç olmazsa bu sektöre ciddi katkılar olur, bu sektörde ciddi yatırımlar olur. En azından şu piyasadaki, karaborsadaki, ya fiyatı özellikle yükseltmeye çalışan her kimse devlet de buna müdahale eder diye düşünüyorum.

2022 yılı bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Sayın Turan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, İYİ Partili bazı hatiplerin üslubunun kabul edilebilir olmadığına ve daha dikkatli bir üslup olmasında fayda olacağına ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

İYİ Partili hatipleri dinledik. Demokrasilerde iktidardan çok muhalefetin varlığı, sözü kıymetlidir Sayın Başkanım. Çok önemli eleştirileri oldu, istifade ettik, not ettik ancak bazı konuşmacıların üslubunun kabul edilmediğini ifade etmek isterim. Zaman ekonomisi açısından kürsüyü talep

etmedim. Fikir ayrılığına rağmen karşıdakinin duruşuna, anlayışına saygı göstermek erdemdir diye düşünüyorum. “Yanlış üslup doğru sözün de celladıdır.” diyor Sadi Şirazi. O tarz konuşan arkadaşlara “Bakacağın yüze utanacağın söz söyleme.” diyorum Sayın Başkanım. Daha dikkatli bir üslup olmasında fayda olacağı kanaatindeyim.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Usta...

8.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bilmiyorum, Sayın Turan kime, ne söyledi ama bizde herhangi bir üslup sorunu yok. Bizim içimiz yanıyor; Türkiye ekonomisi gözümüzün önünde eriyor, gidiyor, vatandaş fakirleşiyor, borçlar çığ gibi büyüyor, ondan sonra vatandaş fakirleşiyor. Konuşmamda, benim konuşmamda zaten siz yoktunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Vardım, vardım.

ERHAN USTA (Samsun) – Bakın, sadece otuz dokuz gündeki borç artışı 606 milyar TL yani bir ayda topladığınız verginin 6,3 katını borç olarak... Yani 6 defa, altı ay vergi toplayacaksın ki bir aydaki borç artışını karşılayacaksın. Evet, bunun karşısında elbette ki öfkeleniyoruz, gülecek hâlimiz yok Sayın Turan ve hiç kimsenin de bir üslup sorunu filan yok. Yani biz sizin üslubunuzu biliyoruz, dün akşam bunları çok yakından gördük; sizin, bakanlarımızın üslubunu görüyoruz -Sayın Bakanlar için söylemiyorum, bugünkü Bakanlar için- dolayısıyla sizin hiç kimseye verecek bir üslup dersiniz olamaz.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birleşme beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.55

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.09****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

1) Kamu İhale Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Ticaret Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Komisyon yerinde.

Milliyetçi Hareket Partisi grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Mustafa Baki Ersoy.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milletinin tüm fertlerini saygılarımla selamlıyorum.

Bu sene tüm bütçe görüşmelerinde söze teşekkürle başlanması gerektiğini düşünmekteyim. Bunca badirelere rağmen iman gücünden, millet sevgisinden ve devletin bekasından ödün vermeyen aziz vatandaşlarımıza teşekkürü bir borç bilirim.

Salgın döneminde esnek çalışma saatlerine rağmen insanüstü bir çaba ve şefkatle mesleklerini icra eden çok kıymetli sağlık çalışanlarımıza teşekkürü bir borç bilirim. Tüm zorluklara göğüs geren, bileği bükülmez, boyun eğmez devletimize ve bu zorlu süreçte gecesini gündüzüne katıp bıkmadan usanmadan milleti için çalışan devlet büyüklerimize teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca bu vesileyle, bir önceki dönem Hazine ve Maliye Bakanımız Lütfi Elvan Beyefendi'ye yapmış olduğu çalışmalar ve emekler için teşekkür eder, kutsal sancağı devralmış yeni Bakanımız Sayın Nureddin Nebati Bey'e de görevinde başarılar dilerim, Allah muvaffak etsin.

Hazine ve Maliye Bakanlığımızın kurum bütçesi üzerine değerlendirmeler yapmadan önce hatırlatmak isterim ki Milliyetçi Hareket Partisi, ekonomi politikalarının merkezine insanı koyan, eşitlik, ahlak ve adalet ilkelerini gözeten, liyakat ve millî değerleri merkezinde bulunduran bir anlayışla

toplumsal refahın artırılmasını amaç edinmektedir. Biz de bu düsturla Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmelere katılıp kurum bütçelerimize bu şiarla yaklaştık.

Hepimizin bildiği gibi, Türkiye Cumhuriyeti 9 Temmuz 2018 tarihinden itibaren Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle yönetilmektedir. 2022 yılı bütçesi Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 4'üncü bütçesidir. Ülkemizde bu dört yıl içerisinde, yeni hükümet sistemiyle birlikte 15 Temmuz hain darbe girişiminin izleri silinmiş, zilletin ve nifakın kökleri kesilmiş, kalıcı siyasi istikrar sağlanmış, hızlı ve etkin icraat sistematik hâle gelmiş, güvenli ve huzurlu bir Türkiye'nin yolu inşa edilmiştir. Diğer yandan, bu dört yıl içerisinde şanssızlıklar tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de insanlığın yakasını bırakmamış, doğal afetler ve dünyayı etkisine alan Covid-19 salgını, terörle mücadele ve siyasi savaşlar dur durak bilmemiştir. Tüm bu olumsuz gelişmelere rağmen, gücünü ve yetkisini milletten alan Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin sağlam temelleri sayesinde devletimiz ve milletimiz süreci alınının akıyla atlamak için mücadelesine devam etmiş ve hâlâ da devam etmektedir.

Dünya tüm bu menfi olaylarla mücadele içindeyken cennet vatanımızda Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi döneminde birçok alanda tarihî adımlar atılmıştır. Yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirilen operasyonlarla bölücü terör örgütü kıpırdayamaz hâle getirilmiş ve terör örgütüne katılımlar tarihin en düşük seviyesine indirilmiştir. Yurt içindeki PKK'lı terörist sayısı, İçişleri Bakanlığı verilerine göre, kasım ayı itibarıyla 160'ın altına düşmüştür. Türkiye terörün belini kırmak, huzuru, barışı ve güvenliği ihya etmek, ülkemizdeki Suriyeli sığınmacıların vatanlarına emniyetle dönüşlerini sağlamak amacıyla sınır ötesi harekâtları devreye sokmuştur. Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı ve Bahar Kalkanı Harekâtlarıyla, güney sınırlarımızda oluşturulmak istenen terör devleti projesi çöpe atılmıştır. Libya ve Doğu Akdeniz'deki oyunlar bozulmuş, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkiye'nin egemenlik haklarından taviz vermeyeceği dünyaya kabul ettirilmiştir.

Önemli tarihî adımlardan bir tanesi de başlatılmış olan millî teknoloji hamlesinin çıktılarının alınmaya başlanmasıdır. Başta savunma sanayisi olmak üzere, enerji, yazılım, ilaç ve tıbbi malzeme gibi birçok alanda yerli ve millî üretim artmıştır. Millî İHA'lar, SİHA'lar, TİHA'lar, gemiler, zırhlı araçlar ve silahlarla birlikte millî otomobil TOGG'un üretimine başlanmış, millî savaş uçağı çalışmalarına da devam edilmektedir.

Covid-19 salgınıyla dünyanın gıpta ettiği bir mücadele yürütülmüştür. Yerli Covid-19 aşımız Turkovac üretimi ülkemiz adına gurur verici bir gelişmedir. Ben de bu vesileyle, Turkovac aşısının, Sağlık Bakanlığı ve TÜSEB desteğiyle, seçim bölgem olan Kayseri'mizin Erciyes Üniversitesinde geliştirilmesi sebebiyle başta Erciyes Üniversitesi Rektörümüz Profesör Doktor Mustafa Çalış Beyefendi olmak üzere, tüm bilim insanlarımıza ve emeği geçen herkese teşekkürü bir borç bilirim. Tüm bu gelişmeler -gururla söylüyoruz ki- Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin sunduğu imkân ve Cumhuriyet İttifakı'nın sağladığı istikrar ve kararlılıkla sağlanmıştır. Geçtiğimiz iki yıl içerisinde tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de Covid-19 kaynaklı kamu harcamaları artmıştır. İlk vakaların ülkemizde de görülmeye başlamasından sonra ivedilikle tedbirler alınmaya başlanmış, kısıtlamalar uygulamaya konulmuş ve ekonomik istikrar paketi açıklanmıştır. Bu paket kapsamında üretimi ve istihdamı destekleyen uygulamalar süratle hayata geçirilmiştir. İşletmelere yönelik finansman koşullarının kolaylaştırılması ile çalışma ve sosyal hayata ilişkin tedbirleri içeren, birçok alanda sağlanan destekler salgının seyrine göre genişletilerek artırılmaya devam edilmiştir. Bu süreçte gelir politikası araçları etkin kullanılarak vergi ve SGK prim ödemeleri ertelenmiş, birçok mal ve hizmetin KDV oranlarında ve iş yeri kira stopajlarında indirimler yapılmıştır. İşverenlerin çalışanları ücretsiz izne ayırmalarına imkân sağlanmış, ücretsiz izne çıkanlara nakdî ücret desteği verilmiştir.

İlgili Bakanlığın yetkileri kapsamında, bizim beklentimiz, adil, tabana yayılmış ve hakkaniyetli bir vergi reformunun bir an önce hayata geçirilmesi; vergisel teşviklerin tüm iktisadi ve sosyal etkileriyle birlikte değerlendirilmesi, verilen teşviklerin ne derece amaca ulaştığı, hangi teşvik araçlarının daha etkili olduğu yönünde etkin bir izleme ve değerlendirme sistemi oluşturulmasıdır.

Kayıt dışılık önemli bir sorun olarak varlığını devam ettirmektedir. Haksız rekabete ve çalışanların sosyal haklarından yoksun kalmasına yol açan kayıt dışı ekonomiyle mücadelede hukuken korunan bir anlayış kılınmalıdır. Herkesin mali gücüne göre vergi ödediği adaletli bir vergi sistemi tesis edilmelidir. (MHP sıralarından alkışlar) Vergi sistemi ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel yapısını dikkate alan dinamik bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Ülkemizde vergi kaçakçılığı suçlarının büyük bir kısmını, karmaşık suç örgütleri tarafından oluşturulan ve yönetilen, gerçekte farklı kişiler tarafından kurulduğu hâlde konuyla alakası olmayan kişiler adına kurulan firmalar üzerinden, yüksek tutarlarda vergi kayıp ve kaçığına neden olan işlemler oluşturmaktadır. Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının vergi kaçakçılığıyla etkin mücadele ve vergi incelemelerinde sektörel ve fonksiyonel uzmanlaşması sağlanmalıdır.

Kayıt dışılıkla mücadele ve vergi bilincinin yerleştirilmesi için mali müşavirlik mesleği çok önemli bir işleve sahiptir. Mali müşavirlerin, başta muhasebe ücretlerinin tahsili olmak üzere, sorunlarına çözüm getirilmeli, KDV indirimi mali müşavirler için de yapılmalıdır. Vergilerin toplanmasında görev yapan, katkı sağlayan, bu işin asıl yükünü çeken Maliye çalışanlarının sorunları çözümlenmelidir. Maliye teşkilatında personel ihtiyacı giderilmeli, çalışanların iş yükü hafifletilmelidir; personelin tazminat ve ek ödemeleri artırılmalıdır. Maliye Bakanlığı ve Gelir İdaresi Başkanlığında kurum içi uzmanlık sınavları sürekli hâlde getirilmelidir. Merkez-taşra uzmanı ayırımından vazgeçilerek gelir uzmanları ve defterdarlık uzmanlarının özlük hakları diğer kariyer uzmanlıklarla eşit hâlde getirilmelidir. Tüm bu düzenlemelerin uygulamaya geçmesiyle ekonomik anlamda, inşallah, daha ferah günlerin bizi bekleyeceğini düşünüyor, buna inanıyor ve bunun için de çalışıyoruz.

Şu an içinde bulunduğumuz tablonun karanlık olduğunu iddia edenlere diyoruz ki: Unutmayın, en karanlık gecelerde dahi gökyüzünü ışıtan bir hilal ve gecenin nöbetini tutan bir bozkurt vardır. Türk tarihi sınanmalarla, ihanetlerle ve en nihayetinde zaferlerle doludur. Cumhuriyet tarihimize baktığımız zaman, Millî Mücadele'nin topyekûn devam ettiği yıllarda halk bir yandan savaş ve yoksullukla mücadele ederken, diğer yandan da verem, sıtma, frengi, trahom, çiçek ve kuduz hastalıkları baş göstermiş, halk sosyoekonomik olarak tam bir buhranın içine sürüklenmişti. İşte tam da böyle bir zamanda, büyük devlet adamı, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk Tekâlif-i Millîye Emirleri'ni ilan etmiş, zaten, hâlihazırda çetin bir mücadele içinde olan halk, elinde neyi var neyi yoksa, karınca kararınca Millî Mücadele'ye destek olmak için varını yoğunu ortaya koymuştu. İşte tam da şimdilerde, Türk lirası her değer kaybettiğinde ellerini ovuşturup halkı galeyana getirmek için pusuda bekleyen iç ve dış düşmanların tarihimize dönüp bakmaları gerektiğini hatırlatmak istiyorum. Unutmayın, bu halk Millî Mücadele'de millî mücadele uğruna canından, malından geçmişti. Bizler istiklal uğruna serdengeçtileriz; kimse bizi döviz kuruyla, enflasyonla pes ettiremez; halk bunu çok iyi biliyor, halk sözde demokrasi çığırtkanlarının aslında ne olduklarını çok iyi biliyor. İşte, tam da bu yüzden sandıkta da "İlla da Cumhuri İttifakı." diyor.

Bizler ekonomideki olumsuz durumun, vatandaşlarımızın şu an içinde bulunduğu durumun farkındayız. Bizler çiftçilerimizin, sanayicilerimizin, memurlarımızın, emeklilerimizin, sabit ve dar gelirli vatandaşlarımızın sıkıntılarını biliyoruz. Gecemizi gündüzümüze katıp sahalara iniyoruz. En son, Milliyetçi Hareket Partisi olarak liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin talimatlarıyla "Adım Adım 2023; İl İl Anadolu" temasıyla yapmış olduğumuz çalışmalar kapsamında tüm zamanımızı

sokaklarda vatandaşlarımızla, muhtarlarımızla, sivil toplum kuruluşu temsilcileriyle geçirdik, istişelerde bulduk. Açılan yaraları nasıl sarabiliriz, üretime, ülkemize nasıl katkı sağlayabiliriz, işte, bunları istişare ettik. Ve günün sonunda ne gördük biliyor musunuz? Halkımız döviz kurundan faydalanmak isteyen fırsatçılara, düşmanlara inat bizleri seviyor, gençlerimiz bizi görünce gözlerinin içi gülüyor. Biz bu güveni, sevgiyi boşa çıkarmayacağız. Namertlere dert, mazlumlara derman olacağız. Herkes şunu net bilsin ki ülkücüler bu ülkeyi karşılıksız sevmiştir ve sevmeye devam edecektir; bu ülke için yeri, zamanı ve saati geldiğinde gerekirse canı dâhil, her şeyi ortaya koyabilecek iradeyi ortaya koyacaktır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son verirken, Hakkârî'de hain terör örgütünün saldırısıyla şehit olan Piyade Uzman Çavuş Doğanay Çelik'e, Emre Ceylan'a ve tüm şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, gazilerimize sıhhatler diliyorum. Bakanlıklarımızın bütçelerinin hayırlı ve bereketli olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Konya Milletvekili Sayın Esin Kara.

Buyurun Sayın Kara. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gelir İdaresi Başkanlığı ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 2022 yılı bütçeleri üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Dünyada ve ülkemizde etkilerini derinden hissettiğimiz salgın süreci bizlere gelir politikası araçlarının etkin kullanımı ve ekonomik tedbirler konusunda uyarıcı olmuştur. Salgınla mücadele amacıyla devletimiz tarafından verilen destek ödemeleri ve yapılan harcamalar elbette bütçe üzerine ekstra maliyet yüklemiş, gelir kayıpları ve bütçe açığına neden olmuştur. Dolayısıyla, 2021 yılı sonu itibarıyla bütçe açığının 230 milyar 16 milyon Türk lirası, faiz dışı açığın ise 50 milyar 473 milyon Türk lirası olması beklenmektedir. 2022 yılında ise bütçe harcamalarının yüzde 16,2; bütçe gelirlerinin yüzde 15,4 artması sonucu bütçe açığının yüzde 21 artışla 278,4 milyar Türk lirası olması öngörülmektedir.

Şüphesiz ki bütçe gelirlerinin en büyük kalemini vergiler oluşturmaktadır. Ülkemiz vergi sisteminde var olan en büyük sorun vergi kaybıdır. Maalesef, bazı vergi mükellefleri vergi kaçırma ya da vergiden kaçınma suç olarak görmemektedir, hatta kendilerine ait bir hak olarak öngörmektedirler. Bir nevi usul hâlini alan bu davranışın yıkılarak devlete karşı sorumluluk alan birey ve kurumların varlığının artması amacıyla adil, tabana yayılmış ve hakkaniyetli bir vergi reformunun bir an önce hayata geçirilmesi gerekmektedir. Özellikle, vergi matrahında yapılan indirimlerdeki detaylar yakalanma olasılığının düşük olduğu algısına yol açmaktadır. Bu nedenle, yapılacak olan vergi reformunda gelir ve kurumlar vergilerinin tek bir kanunda birleştirilmesi, vergi tabanının genişletilmesi, vergi ödemeye uyumun kolaylaştırılması, ayrıca, yatırım ve üretim faaliyetlerini destekleyen bir gelir vergisi kanununun yasalaşması, yeni ve sade bir vergi usul kanununun hazırlanması, vergi mevzuatının sadeleştirilerek yeniden düzenlenmesi önem arz etmektedir. Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının vergi kaçakçılığıyla etkin mücadele ve vergi incelemelerinde sektörel ve fonksiyonel uzlaşması sağlanmalıdır. Kapsam, matrah ve vergi oranlarının yeniden düzenlenmesi suretiyle, doğrudan vergilerin vergi gelirleri içerisindeki payında artış sağlanmalıdır. Gelir İdaresinin kurumsal kapasitesi artırılarak kayıt dışı ekonomiyle yaygın ve yoğun vergi denetimleri yapılarak mücadele etkin bir biçimde sürdürülmedir, e-fatura ve e-defter uygulamaları sistemsel olarak genişletilerek sahte belgeyle daha etkin mücadele edilmelidir.

Yine, mükellefleri kayıt dışılığa yönlendiren temel nedenler iyi analiz edilmelidir. Kayıt dışı ekonomi ve kayıt dışı istihdamla mücadelede daha etkili yöntemler benimsenmeli, hem kayıt dışılığın önlenmesine hem de kayıtlı ekonomiye geçişin özendirilmesine yönelik tedbirler bir arada uygulamaya konulmalıdır.

Bir diğer önem arz eden husus, devlet tarafından verilen vergi teşviklerinin etkinliğidir. Teşviklerin amacına ulaşıp ulaşmadığı ya da hangi teşvik aracının daha verimli olduğu iyi değerlendirilmeli, elde edilen sonuçlara göre yeni teşvik araçları oluşturulmalıdır.

Yine, kamuda yapılan harcamaların etkinliği ve verimliliği gözden geçirilmelidir. Kur savaşından etkilenen başta asgari ücretliler, emekliler, KOBİ'lerimiz, küçük esnaf ve küçük çiftçilerimiz olmak üzere dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızın gelirlerinde artış sağlanmalı, sosyal anlamda refahlarının yükselmesi için gerekli tedbirler ivedilikle alınmalıdır.

AK PARTİ Hükümetinin enflasyonla ve Türk milletini dolarla diz çöktürmeye yönelik kur oyunlarıyla mücadelesini, tıpkı terörle olan mücadelesi gibi desteklemeye devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclis kürsüsünden her fırsatta, mensubu bulunduğum serbest muhasebeci mali müşavirlik ve yeminli mali müşavirlik mesleklerinin sorunlarını dile getirdim. Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkan Yardımcımız ve Konya Milletvekilimiz Sayın Mustafa Kalaycı'yla birlikte 16 Ocak 2019 tarihinde meslek mensuplarının sorunlarının çözümüne yönelik kanun teklifimizi yüce Meclisimize sunmuştuk. Kanun teklifimizin 2 maddesi çok şükür ki yapılan düzenlemelerle yürürlüğe girdi. Önce, 15 Ekim 2019 tarihinde Vergi Usul Kanunu 118 no.lu Sirküler'le meslek mensubunun kendisinin, eşinin, kendisi veya eşinin birinci derecede akrabasının ölümü nedeniyle mükellefler adına vermek zorunda oldukları beyan ve bildirimlere ek süre tanındı. Yine, 30 Kasım 2011 tarihinde Vergi Usul Kanunu 137 no.lu Sirküler'le ağır hastalık hâlinin yanı sıra kadın meslektaşlarımıza doğum öncesi ve doğum sonrası beyan ve bildirim sürelerine yönelik düzenlemeler yapıldı. Mesleğim adına sevincim şudur ki artık ölüm, hastalık ve doğumda meslektaşlarım bürodaki sorumluluklarını düşünmeyecekler. Bunun dışında, Milliyetçi Hareket Partisi olarak vermiş olduğumuz kanun teklifimizde 4'üncü geçici vergi beyannamesinin kaldırılması yer alıyordu. 26/10/2021 tarihinde Vergi Usul Kanunu'nda yapmış olduğumuz değişikliklerle bu da düzenlemeye girmiş oldu.

Buradan, meslek mensuplarının sorunlarına kayıtsız kalmayan Maliye Bakanlığımız ve Gelir İdaresi Başkanlığımıza meslektaşlarım adına teşekkür ederim.

Meslektaş bir milletvekili olarak mesleğime vefa borcumu bir nebze olsun ifa ettiğime inanıyorum. Vermiş olduğumuz kanun teklifinde talep ettiğimiz diğer konuların da yasalaşması için meslektaşlarımız adına çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Yine, yaşadığımız sorunlardan biri Katma Değer Vergisi Kanunu'nda tahakkuk, Gelir Vergisi Kanunu'nda tahsil esasının benimsenmesinden dolayı kazanmadığımız, tahsil etmediğimiz gelirin katma değer vergisini cebimizden ödememizdir. KDV Kanunu'nda tahsil esası benimsenirse meslek mensubu için sorun ortadan kalkacaktır. Ayrıca, meslek mensuplarının hizmetinde KDV oranının yüzde 8'e indirilmesi, meslekte onuncu yılını dolduran meslektaşlara yeşil pasaport hakkı verilmesi, büro açacak meslektaşlarımıza KOSGEB desteği verilmesi; vergi, iş, ticaret hukuku alanlarındaki anlaşmazlıklarda ara buluculuk hakkı taleplerimiz arasında yer almaktadır. Bu konuda bir talebimiz de Sayın Çalışma Bakanımızdan olacaktır. Mücbir sebep meslek mensubunun vergi dairelerine ait beyan ve bildirimlerini ertelerken mükellefler adına Çalışma Bakanlığımıza meslek mensupları aracılığıyla elektronik olarak gönderilen aylık işçi bildirge ve tahakkukları, işe giriş çıkış, iş kazası ve diğer bildirgelerin de meslek mensubunun mücbir sebebi kapsamına alınmasıdır. Doğum, ağır hastalık ve ölüm gibi sebeplerle mükelleflerin SGK bildirgesini onaylayamayan, süresinde bildirim yapamayan meslek mensubunun

mükellefleri yüksek tutarda cezalarla karşı karşıya kalacaktır. Maliye Bakanlığımızın yapmış olduğu mücbir sebep düzenlemesini Çalışma Bakanlığımızdan da meslektaşlarım adına talep ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vergi toplanmasında görev yapan, katkı sağlayan Maliye çalışanlarının da sorunları çözüm beklemektedir. Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığında görev yapan, fiilen müdürlük görevlerini yürütmekte olan personele üstlendikleri sorumluluğun büyüklüğü ve görev hiyerarşisinde kendilerine bağlı personelden daha alt düzeyde özlük haklarına sahip oldukları için devlet gelir uzmanlığı sınavı hakkı verilmelidir. Kaldı ki devlet gelir uzmanı olmadan bu görevi yürüten 67 müdür bulunmaktadır. Yine merkez-taşra uzmanı ayırımından vazgeçilerek gelir uzmanları ve defterdarlık uzmanlarının özlük hakları diğer kariyer uzmanlıklarla eşit hâle getirilmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 7-17 Aralık tarihleri arasında Hazreti Mevlâna'nın 748'inci vuslat yıl dönümü kapsamında, sevginin ve hoşgörünün başkenti Konya'mızda "İrfan Vakti" temasıyla kutlamalar yapılacaktır. Hazreti Mevlâna'nın "Gel ey gül yüzlü kardeşim, gel güzelim/Bizden yüz çevirme, bizi gönülden çıkarma/Biz gönül hırsız değiliz, emin insanlarız/Biz bu yokluk âleminde her zaman varız." sözleriyle tüm milletimizi Selçuklu'nun ve hoşgörünün başkenti Konya'mıza davet ediyorum.

Konuşmama son verirken büyük Türk milletini ve onun büyük Meclisini saygıyla selamlıyor, 2022 yılı bütçemizin vatanımıza, milletimize hayırlı olmasını diliyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Sayın Lütfi Kaşıkçı.

Buyurunuz Sayın Kaşıkçı. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 yılı Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri takip eden aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, konuşmamın başında, Irak'ın kuzeyindeki Pençe-Yıldırım Operasyon bölgesinde teröristler tarafından yapılan saldırı sonucunda şehit olan 3 kahraman askerimizi rahmetle anıyor, aileleri başta olmak üzere büyük Türk milletine sabır ve başsağlığı diliyorum. Ruhları şad olsun.

Değerli milletvekilleri, 2018 yılının ikinci yarısıyla birlikte ekonomik ve jeopolitik belirsizliklerin artması, ticaret savaşları ve euro bölgesinin zayıf performansı küresel ekonominin görece yavaş büyümesine yol açmış, 2019 yılında dünya büyümesi küresel finans krizinin ardından gözlenen en zayıf seviyede gerçekleşmiştir. Salgının küresel ölçekli bir büyüklüğe ulaşmasıyla da 2020 yılının başında dünya ekonomisi tarihten bir bunalım sürecine girmiştir. 2021 yılının ilk çeyreğinde ise salgına karşı alınan önlemler ve aşılama hızları ülkeler arasında ayrışmaları beraberinde getirmiştir. 2020 yılında yüzde 3,1 daralan küresel ekonominin 2021 yılında yüzde 5,9 büyümesi beklenirken küresel mal ve ticaret hacminin de yüzde 10,8 büyümesi öngörülmektedir. Salgının etkisiyle 2020 yılının ikinci çeyreğinde daralan Türkiye ekonomisi son dört çeyrekte pozitif yönlü büyüme kaydetmektedir. Bu olumlu büyüme performansının önemi istikrarlı ve dengeli olmasıdır. Nitekim ikinci çeyrekte mal ve hizmet ihracatının yüzde 21,7 oranındaki büyümeye katkısı yüzde 10,8 olurken net ihracatın katkısı yüzde 6,9 olarak gerçekleşmiştir. Bu katkının daha da artırılması için ihracatta ilave destekler, uzak ülke stratejileri ve ihracat gibi alanlarda atılacak adımlar önem arz etmektedir. Ülkemizin diğer alanlarda olduğu gibi ekonomik alanda da kuşatmayı yaracağına ve insanımızın refahını önceleyip gelir dağılımını adaletle tesis eden yepyeni bir ekonomik modelle büyüyeceğine inanıyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte karar almada hızlı, hareket etmede çevik ve dış tehditlere karşı daha güçlendirilmiş bir yönetim modeli devreye alınmıştır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yürürlüğe girmesinin hemen ardından yaşanan pandemi sürecinin beraberinde getirdiği küresel ekonomik daralmaya rağmen sistemin nasıl işlediğine hep birlikte şahitlik ettik. Türkiye, hükümet sisteminin sağladığı avantajlarla içeride terörle daha etkin mücadele ederken dışarıda da oyun kurucu ülke olma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir. Sanayi yatırımlarında özellikle ithalata bağımlılığımızı azaltacak tesisler devreye alınırken bir taraftan da enerjide bir üst lige çıkmanın hazırlıklarına başlamıştır. Kısaca, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte iktisadi ve siyasi bağımsızlığımızın ilanı gerçekleşmiş ve bu tarihi kazanımların üzerinin tam olarak mühürlenmesi için de çalışmalarla kararlılıkla devam edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, iç ve dış olaylara başkent Ankara merkezli yaklaşımı esas alan, Türk milletinin tarihi kazanımlarının korunması ve üstüne yeni kazanımlar elde edilmesini ilke edinen bir bakış açısıyla meselelere yaklaşmaktadır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte, tarihte kurulan tüm Türk devletlerinin aslında yegâne amacının Türk'ün varlığına hizmet etme ve beraberinde, yaşadığı coğrafyaya adaletle hükmetme anlayışı olduğu şuuruna erişilmiş, Türk'ün maziden atıye yolculuğu bir bütün olarak ele alınıp meselelere o şekilde yoğunlaşmıştır. Dün Malazgirt Ovası'ndan yükselen çift başlı kartal bugün başkent Ankara'dan semalara yükselmiş ve devletimizin karar alıcılarına rehber olmuştur. Sayın Cumhurbaşkanımızın Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5'inci Yasama Yılı açılış konuşmasında dile getirdiği, "Bin yıl önce Anadolu'yu bize vatan yapan devletin armasında doğuya ve batıya bakan, dolayısıyla geniş bir coğrafyayı kucaklayan çift başlı kartal vardı." sözü ile Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Bey'in 18 Mart 2021 tarihli Olağan Kongremizde dile getirdiği "Biz ne Doğu'dan vazgeçeriz ne Batı'dan ödün veririz. Biz ya Doğu ya Batı arasında sıkışıp kalmayız. Kuşkusuz ve kesinlikle hem Doğu hem de Batı kararındayız." sözleri, Türk devletinin sahip olduğu tarihi mirasıyla uyumlu yönetim anlayışını göstermektedir. Türk milletinin büyüleyici yürüyüşü tüm bu karşı duruşlara ve engellemelere rağmen devam edecek ve göreceksiniz ki 21'inci yüzyıl Türk asrı olacaktır.

Değerli milletvekilleri, çift başlı kartalı esas alan stratejik aklın devrede olduğu, başkent Ankara merkezli karar mekanizmasının saat gibi işlediğini görmek bizleri ziyadesiyle memnun etmektedir. Üzütümüz sadece içerideki muhalefetin millî meseleler konusundaki anlaşılmasız tavrıdır. Değerli milletvekilleri, ülkemizin siyasi ve askerî adımlarının çıktısı, verilen mücadelenin ve karşılaşılan tehditlerin boyutunu ortaya tam olarak koyması bakımından önemlidir. Günün sonunda, elde edilen bu çıktı, aynı zamanda muhalefetin de millî meselelerdeki duruşunu açığa çıkarmaktadır. Bizim açımızdan, Karabağ'ın Ermenistan işgalinden kurtulması beraberinde Fransız donanmasının yönünü Doğu Akdeniz'e çevirmesine yol açmakta; yine, Kıbrıs Adası'nda 2 devletli bir çözümün hayata geçmesi yönünde ortaya konulan kararlı irade beraberinde Yunanistan tarafından, Amerika Birleşik Devletleri'nin, topraklarında üs kurması için davet edilmesine yol açmakta; yine, PKK'ya sırtını dayayarak sözde siyaset yaptığını zanneden partinin kapatılması yönünde oluşan kararlı hava beraberinde 10 yabancı büyükelçinin Kavala ve Demirtaş'a özgürlük bildirisi hazırlayıp yayınlamasına yol açmakta; yine, bölücü örgütlerle Suriye ve Irak'ta girilen amansız mücadele beraberinde Amerika Birleşik Devletleri'nin bu örgütlere silah yardımı yapmasına yol açmaktadır.

Tüm bu sebep sonuç ilişkileriyle ortaya koyduğumuz gerçeklikleri hâlâ göremeyenler ya büyük bir akıl tutulması yaşamakta ya da ihanetin ögesi durumunda olduğu anlaşılmaktadır.

Bakınız, bir milletvekilinin "Türkler mavi vatanda yayılmacı politikalar izliyor." söylemiyle Atina'ya nasıl sevindirdiğini; yine aynı milletvekilinin "Türkiye'nin Azerbaycan'a Özgür Suriye

Ordusuna bağılı grupları yolladığı yönünde iddialar var.” sözünün Erivan ve Paris’i nasıl mutlu ettiğini; yine, bir siyasi parti genel başkanının “PYD bir terör örgütü değildir.” sözünün Washington’u nasıl heyecanlandığını göremiyorsanız sizlere yazıklar olsun.

Değerli milletvekilleri, Türk milletinin geleceğe dair kararlı yürüyüşü devam ederken iç cephede güçlendirilmesi gereken bir alandan sizlere bahsetmek istiyorum. Toplumların gelecek idealini sürekli olarak yeniden inşa eden gençliktir. Gençlik yeni ufaklara doğru ilerlerken güzelin içinde doğruyu, doğrunun içinde güzeli arayarak estetik ölçülerle temellendirilmelidir. Türk gençliği şu an için dijital terör tehdidiyle karşı karşıyadır. Dijital mecralar geliştikçe tehditler artmakta, bu tehditlere cevap verecek yeni düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır. Yeni düzenlemelerde dijital platformlarda yapılan yayınlarda sergilenen kabul edilebilir davranışları öne çıkarmak, kabul edilemez davranışları ise ekranlardan uzaklaştırmak için kurallar ve normlar geliştirilmesi ilke edinilmelidir. Özellikle, son zamanlarda Türk gençliğine zehir saçan bazı programlar göze çarpmaktadır. Bu programlardan biri de “Konusanlar” ismiyle yayınlanmaktadır. “Konusanlar” adlı program çukurdur, vasattır. Sunucusu Hasan Can Kaya seviyesizdir ve Türk toplumunun değerlerinin altına dinamit koyup patlatmaya çalışan anlayışın ekranlara tezahürüdür. Yapılan iş “İçerik üretmek, kara mizah ya da ofansif mizah” denilerek geçiştirilemez. Sahne ve seyirci ilişkisi bir saygı temeli üzerine kuruludur. Konuğun sunucuya, sunucunun konuğa küfretmesiyle geline seviyeyi ve bu durumun ifade özgürlüğüyle savunulmasını Ülkü Ocaklarından yetişen bir birey olarak anlamak mümkün değildir. Ayrıca, rating uğruna değerlerimizi aşağılayan programlara kendi mecrasında izin ve yayın hakkı tanıyan “Acun Ilıcalı” ismi acil mercak altına alınmalı, her şeyin daha fazla abonelik ve daha fazla rating olmadığı ve milletimizin korunması gereken manevi değerlere sahip olduğu kendisine hatırlatılmalıdır.

Bu vesileyle 2022 bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Bakanlarımıza başarılar diliyorum, Gazi Meclisimizi de saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Ankara Milletvekili Sayın Mevlüt Karakaya.

Buyurunuz Sayın Karakaya. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi görüşmeleri kapsamında ekonomik, mali, sosyal ve diğer güncel yaşam alanlarımız açısından son derece önem arz eden Türkiye İstatistik Kurumu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumuyla ilgili Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, bugün şahadet haberini aldığımız kahramanlarımızı rahmetle minnetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, Sermaye Piyasası Kurulundan başlayacağım. 1982 yılında kurulmuş olan ve sermaye piyasasının en üst gözetim ve denetim mercisi olan Sermaye Piyasası Kurulu, asli misyon olarak reel sektöre öz kaynak ve borçlanma araçları vasıtasıyla finansman sağlamakla görevlidir. Sermayenin tabana yayılması ve küçük tasarruğunun korunması, sermaye piyasasının önemli görev ve işlemleri arasındadır.

Tabii, sermaye piyasasının kurulması ile Sermaye Piyasası Kurulunun oluşturulması farklı bir şey; daha doğrusu sermaye piyasası, diğer piyasalarda olduğu gibi bir kuruluş değil oluşturma meselesidir. Bu anlamda baktığımızda, bu süreç içerisinde Türkiye, sermaye piyasası anlamında önemli adımlar attı. Özellikle son birkaç yıl içerisinde, son dönemlerde çok ciddi gelişmelerin de olduğunu ifade etmek istiyorum. Bunlardan biriyle, 2020 yılında yapılan bir yasal düzenlemeyle ve onun devamında yapılan

mevzuat basitleştirme çalışmalarıyla birlikte hakikaten sermaye piyasasında ciddi hareketlenmeler söz konusu oldu. Yine, bu yapı içerisinde borçlanma araçları kurulu oluşturulmasına imkân verilmesi, proje finansmanı açısından projeye dayalı menkul kıymet ihracının yapılabilmesi, bu konuyla ilgili düzenlemeler, erken aşama girişimler için kitle fonlaması düzenlemelerinin yapılması, bu anlamda sermaye piyasasının hareketlenmesi açısından önemli çalışmalar olmuştur.

Yine, son dönemlerde, halka açılma ve finansal araçlardan yararlanma başta olmak üzere yatırımcı sayısında da bu alanda ciddi artışlar olmuştur. Bu önemlidir çünkü sermaye piyasasının asli işlevi reel sektöre kaliteli ve uzun vadeli finansman sağlamaktır. Özellikle bu dönem açısından, ekonomi politikalarındaki, dış ticaret politikalarındaki bu önemli değişikliklerin yapıldığı bir dönemde sermaye piyasasının hareketlenmesi bu anlamda reel sektörün finansmanı açısından olumlu katkılar sağlayacaktır.

2'nci önemli kuruluşumuz Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu. Değerli milletvekilleri, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu -biliyorsunuz- 1999 yılında kuruldu, 57'nci Hükümet döneminde. Bu dönemde, özellikle mali piyasalarla ilgili, mali sistemle ilgili çok ciddi reform çalışmaları yapıldı, ciddi sıkıntılar söz konusu oldu, birçok bankaya el konuldu ama sonuç itibarıyla yapılan mali reformun da nimetlerini devam eden süreçte, özellikle küresel mali krizlerin olduğu dönemde, Türkiye olarak atlattık, ciddi sınamalardan geçtik. Bugün de birilerinin özellikle bankacılık krizi, döviz krizi olması ve bunların bir şekilde tüm kesimleri çok olumsuz biçimde etkilemesi beklentileri var ama mali sistemin sağlamlığının ve gücünün bu noktada bu tür çalkantıları daha hafif atlattırmıza neden olduğunu ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, gerçekten Türk mali sistemi sağlam ayaklar üstüne oturtulmuş bir sistemdir. Bugün Basel II, Basel III Kriterleri'ne göre bankacılık sektöründen beklenen sermaye yeterlilik rasyolarına baktığımızda, bunların çok üzerinde, 2 katına varacak yine Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun istediği yüzde 12 oranının, rasyosunun çok üzerinde bir yeterlilik rasyosu olduğunu görüyoruz yani yüzde 17,3 düzeyinde bir sermaye yeterlilik rasyosuna sahip. Sektörün aktif büyüklüğüne bakacak olursak gayrisafi yurt içi hasılanın üzerinde bir aktif büyüklüğü var. Yine, bu dönemde mevduatın krediye dönüşüm oranı yüzde 100'ün üzerinde yani bankalar mevduatın üzerinde borçlanarak bunu krediye dönüştürmeye başladılar. Bu ciddi bir yapısal dönüşümdü ve kredilerin de yaklaşık yüzde 78'i reel sektöre yani üretime ve istihdama gitmeye başlamış. Bu anlamda baktığımızda Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun da bu sektörün düzenlenmesinde ciddi katkılarının olduğunu, bu başarıların elde edilmesinde gerçekten önemli işlevlerinin olduğunu görüyoruz.

Burada bir konuyu daha dikkatlerinize getirmek istiyorum: Özellikle döviz açısından baktığımızda bugün reel sektörün yurt dışına olan döviz borçları 160 milyar civarında ama aynı zamanda bankalardaki mevduat da 260 milyar dolar civarında. Bankalarımızın döviz açığı yok yani döviz kuru riski taşımıyorlar, türev ürünler üzerinden, hatta 6 milyara yakın bir "long pozisyonu" dediğimiz yani döviz açığı bulunmayan, "döviz fazlası" diyebileceğimiz, bu anlamda riski "hedge" etmiş yani riski elimine etmiş bir finansal yapı ve bilançolarının olduğunu ifade etmek istiyorum yani bu anlamda kur riski bankacılık sektörü açısından bir sorun hâlinde değil.

Yine, banka bilançoları ve sektör bilançolarına baktığımızda yani Türkiye'nin şu anki mevcut, içinde bulunduğu dönemde para piyasasının önemli kurumları olan bankaların mali yapı olarak çok sağlam durumda olduğunu ifade etmek isterim.

Türkiye İstatistik Kurumu, belki üzerinde daha fazla durulması gereken bir konuydu ama bu süre içerisinde bu kadar önemli kurumlarla ilgili asgari bilgileri ancak bu kadar verme imkânım oldu. Şunu hemen ifade etmek isterim ki Türkiye İstatistik Kurumu değişik isimlerden geldi geçti ama Türkiye İstatistik Kurumuyla ilgili en önemli düzenlemelerden biri, daha yeni, 30 Haziran 2021 tarihinde

çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Hazine ve Maliye Bakanlığının ilişkili kurumu hâline getirilmesidir. Yani bağlı kurum olmaktan çıkartılıp özel bütçeli bir yapı, tüzel kişilik hâline getirilmesi bu anlamda, Kurumun yaptığı işlevler açısından son derece önemlidir. Burada ifade etmek istediğim en önemli husus şudur: Resmî istatistikler önemlidir, resmî istatistikler toplumun birçok kesimi açısından verilecek kararlarda kullanılan istatistiklerdir ve bunların sonucunda da ekonomideki kaynakların önemli bir kısmının transferi de söz konusu olabilir. Bu anlamda, vebali çok yüksek olan bir konudur, bunu üretirken de vebali olduğu kadar üretilen istatistikler üzerinde bazı manipülatif hareket, söylemler ya da bunların önemini azaltacak farklı gerekçelerle birtakım şeyleri söylemek de en az onlar kadar veballi bir davranıştır diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aksaray Milletvekili Sayın Ramazan Kaşlı.

Buyurunuz Sayın Kaşlı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA RAMAZAN KAŞLI (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 yılı Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Suriye'nin İdlib Gerginliği Azaltma Bölgesi'nde ve Irak'ın kuzeyindeki Pençe-Yıldırım Harekâtı bölgesinde şehit olan Mehmetçiklerimiz; Ali Sarı, Emre Ceylan, Doğanay Çelik ve İdris Aksöz'e Yüce Allah'tan rahmet, aziz milletimize başsağlığı diliyorum. Kahraman askerlerimizin kanı yerde kalmamış, sürdürülen hava harekâtıyla 6 terörist etkisiz hâle getirilmiştir. Operasyonlar kapsamında yaralanan Musa Can, Ünal Can , Bayram Düzen, Hamit Çavuş, Emrah Uygun, Kadir Aslan ve İbrahim Pekmezci kardeşlerimize de acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, jeopolitik konumu gereği stratejik bir öneme ve diğer İslam ülkeleriyle derin tarihsel bağlara sahip olan ülkemiz, Müslüman dünyasının ortak hassasiyetlerini uluslararası düzeyde gündeme getirerek lider konumdaki ülkeler arasında öne çıkmaktadır. Bu itibarla, devletimizin çağın gelişmelerini yakalamada gösterdiği gayretin bir neticesi olarak, helal belgeli ürün ve hizmetlere yönelik tüketici güvenini sağlamak ve Türkiye'nin dış ticarete helal pazardan aldığı payı artırmak üzere Helal Akreditasyon Kurumu (HAK) kurulmuş olmasının ne kadar isabetli bir karar olduğunu da açıkça görmekteyiz.

Helal belgelerine itibar kazandırmak ve İslam ülkeleri arasında ticareti kolaylaştırmak üzere 2019 yılında başvuruları kabul etmeye başlayan bu Kurum, aynı yıl içerisinde ülkemizin de taraf olduğu İslam Ülkeleri Standardlar ve Metroloji Enstitüsü helal yaklaşımı çerçevesinde ilk akreditasyon kararını verdi. Akabinde, geçen iki yıl gibi kısa bir sürede 21 ülkeden 53 başvuru alan ve bu başvuruların tamamını son derece dikkatli bir incelemeye tabi tutan Kurum, yalnızca güvenilir bulunan kuruluşları akredite ederek 640'tan fazla helal belgesini güvence altına almış oldu.

Helal Akreditasyon Kurumunun uluslararası arenada yürüttüğü çalışmaların en somut neticesi, helal belgelerin karşılıklı tanınması ve böylelikle helal belgeli ürünlerin uluslararası ticaretinin kolaylaştırılması şeklinde olacaktır. Ürün ve hizmetlerin güvenilirliği sağlanmış helal belgeler vasıtasıyla İslam ülkeleri arasında başka hiçbir işleme gerek kalmadan dolaşabilmesi için atılacak adımlar ihracatçılarımızın piyasalara girişte karşılaştıkları zorlukları bertaraf edecek ve uluslararası ticarete ülkemizi avantajlı bir konuma getirecektir. Küresel ölçekte kabul görmüş bir helal belgelendirme sisteminin inşasında ülkemizi en iyi şekilde temsil etmeye ve ülkemizin çıkarlarını savunmaya çalışan HAK'ın faaliyetlerinin bu anlamda desteklenmesi büyük önem arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, bizler küresel bir salgınla mücadele ederken bu salgınla birlikte özellikle ekonomik dengelerin yeniden şekillendiği bir dönemden geçmekteyiz. Üretimden tüketime ekonomik döngünün her aşamasının derinden etkilendiği bu dönemde dünya ekonomisi ciddi bir bunalımla karşı karşıya kalmıştır. Ülkemizde, bu dönemde, özellikle kısıtlayıcı tedbirlerin hafiflemesiyle aşı çalışmalarında sağlanan ilerleme ve salgın yönetimine yönelik alınan acil tedbirlerle dünya ticaret hacminde yakalanan güçlü artışla birlikte bir toparlanma sürecine girilmiştir. Türk ekonomisi, ihracat pazarlarımızdaki talep artışı ve hizmet ihracatımız sayesinde dünyadan müspet yönden ayrılarak 2021 yılında güçlü bir şekilde toparlanma göstermiştir.

Bunu rakamlarla ifade edecek olursak, ülkemiz 2021 yılının ilk çeyreğinde yüzde 7,2; ikinci çeyreğinde yüzde 22 ve üçüncü çeyreğinde ise yüzde 7,4 büyüme oranları yakalamıştır. İhracatımız ve imalat sanayimiz güçlü büyümenin lokomotif olmaya devam etmiştir. Nitekim, ihracatımız, geçtiğimiz yılın kasım ayına göre yüzde 33'lük artışla 21,5 milyar dolar seviyesine erişerek cumhuriyet tarihimizin aylık bazda en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Ayrıca, son on iki aylık ihracat değerimiz 221 milyar dolara erişerek hedeflerimizin çok üzerine çıkmıştır. Net ihracatın büyümeye katkısı 6,8 puan olurken, üçüncü çeyrek büyümemizin yüzde 92'si ihracat katkısıyla gerçekleşmiştir. Bu rakamlar Türkiye'nin reel mal ve hizmet üretim gücünü göstermekte ve bu gücü pazarlama kapasitesini ortaya koymaktadır. Türkiye'nin nihai hedefi, AR-GE'ye dayalı üretim ve ihracat yoluyla dış ticaret açığını kapatarak cari açık konusunu milletimizin ajandasından söküp atmaktır. Her bir ülke için farklı eylem planı hazırlanacak olan 18 ülkeye yönelik ihracatın geliştirilmesiyle Türk ürünleri yeni pazarlara açılacak, mevcut ihracat pazarlarımız genişleyecek, nihai olarak ülkemizin küresel ticarettaki payı büyüyecektir.

Ayrıca, dış ticaretimizi yurt dışı lojistik merkezleri, ihtisas serbest bölgeleri, gümrük süreçlerindeki fiziki ve dijital modernizasyon faaliyetleri, mal ihracatının finansmanına yönelik yeni uygulamalar, hizmet ihracatında her bir sektöre özgü tasarım, markalaşma ve benzeri destek mekanizmaları, yeşil ve dijital dönüşüm, çok taraflı bölgesel ve ikili ticari diplomasi faaliyetleri, özellikle dönem dönem belirsizlik oluşturan kur riskinden korunma amacıyla Türk lirasıyla dış ticaretin özendirilmesi desteklenmelidir. Türkiye, bugüne kadar olduğu gibi, pandemi sonrası döneminde de yatırım, üretim, istihdam ve ihracat temelinde yükselecek ve müreffeh bir ülke hedefine doğru yürüyüşünü emin adımlarla sürdürecektir. Bu noktada Cumhurbaşkanımızın imzasıyla geçtiğimiz günlerde Resmî Gazete'de yayımlanan bir genelgeyle marka olarak "Türkiye" ibaresinin kullanımının özendirilmesi kararının Türk malı imgesinin ulusal ve uluslararası platformlarda tanıtılmasında çok isabetli bir adım olduğunun altını çizmek istiyorum. Ülkemizin gururu yerli ihraç ürünleri bundan sonra dünyayı "Turkey" veya benzeri ifadelerle değil, Türkçe olarak "Türkiye" adıyla dolaşacaktır. Ayrıca, her türlü faaliyet ve yazışmada ülkemizin isminin "Türkiye" olarak ifade edilecek olması, sevdası Türkiye olan herkesi memnun etmiştir.

Değerli milletvekilleri, bizler Milliyetçi Hareket Partisi olarak Meclis çalışmalarımız dışında milletvekillерimiz, Merkez Yönetim Kurulu üyelerimiz, il ve ilçe başkanlarımızdan oluşan heyetlerle Anadolu'yu adım adım geziyoruz; vatandaşımızı, esnafımızı, sanayicimizi, sivil toplum kuruluşlarımızı, muhtarlarımızı ve yerel idarecilerimizi dinliyoruz. Aksaray'da, Niğde'de, Kastamonu'da, Sinop'ta, geçtiğimiz hafta sonu ziyaret ettiğimiz Konya'da konuların aynı, sıkıntılarımızın ortak olduğunu görüyoruz ve çözümü noktasında ilgililerle istişarelerimizi sürdürüyoruz. Son iki hafta içerisinde dövizin 2 kat artmasının sebebinin siyasi olduğunu biliyor ve bunu hemşehrilerimizle paylaşıyoruz. Bu dönemde Amerika'da, Avrupa'da, Türkiye'de ne oldu da döviz 2 kat arttı? Ülkemiz önceki yıllarda da benzer sıkıntılar yaşadı. 5 Nisan 1994'te döviz 4 kat arttı, Şubat 2001'de 2 kat arttı. Bu derin kriz dönemlerinde iflas edenler de oldu para kazanlar da ancak hayat devam etti, devam ediyor da.

2009’da başlayan açılım devam etseydi 793 şehit vererek girdiğimiz Diyarbakır bugün nasıl olurdu, 15 Temmuzdan sonra Türkiye nasıl bir ülke olurdu? Bunun yorumunu da aziz milletimize bırakıyorum.

Bu noktada şu durumu özellikle hatırlatmak istiyorum: Küresel salgın döneminde sadece Konya 2’nci Organize Sanayi Bölgesi’nde 650 fabrikada çalışan 52 bin işçi kardeşimiz de Aksaray Organize Sanayisi’nde esnafımızın yanında çalışan da emekli de memur da amir de muhtar da milletvekili de maaşını aldı. Muhalefete göre bu maaşları kim verdi? Devlet. Şu anda görüşmekte olduğumuz bütçe gelirlerinin yüzde 80’inin vergilerden oluştuğunu hepimiz bilmekteyiz. Bu süreçte sanayicinin, esnafın, vatandaşın ödemesi gereken vergilerin ertelendiğini, ötelendiğini de bilmekteyiz. O zaman muhalefetin işine geldiğinde muhatap olarak gösterdiği Hükümet, vatandaşa veren el olunca da devlet. Milliyetçi Hareket Partisi olarak devleti korumak, kollamak da bizim sorumluluğumuzdur. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey’in ifadeleriyle “Derdi devlet olanın sevdası millettir.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

RAMAZAN KAŞLI (Devamla) – Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak milletimizin sağduyusuna güveniyor, başta ekonomi olmak üzere bütün sorunlarımızın zamanla ve sabırla aşılabacağına inanıyoruz. Adım adım yaklaştığımız cumhuriyetimizin 2’nci yüz yılına girerken milletimizin mutlu, huzurlu, güvenle yaşadığı ve “2023 Lider Ülke Türkiye” vizyonu ile büyüyen, gelişen Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir bireyi, bir vatandaşı olmanın inancı, azmi ve gayretiyle gece gündüz demeden, durmadan, yorulmadan, yılmadan, yıkılmadan, yıllardır olduğu gibi mücadeleye devam ediyoruz.

Ticaret Bakanlığı, Rekabet Kurumu ve Helal Akreditasyon Kurumu bütçelerinin vatanımıza, milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sivas Milletvekili Sayın Ahmet Özyürek.

Buyurunuz Sayın Özyürek. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin Ticaret Bakanlığı, Rekabet Kurumu ve Helal Akreditasyon Kurumu bütçeleri üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

Sözlerime başlamadan önce, Suriye İdlid Gerginliği Azaltma Bölgesi’nde ve Irak’ın kuzeyindeki Pençe-Yıldırım Operasyonu bölgesinde şehit olan kahraman askerlerimize Allah’tan rahmet, ailelerine ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde ticaretin daha hızlı, kaliteli ve güvenli bir şekilde işlerliğini temin etmek gümrük ve ticaret politikalarının ana unsurudur. Dünya ticaretinde değişen şartlara ülkemizin de uyumunu teminen ilgili kurumların hukuki, idari, fiziki, teknik ve mali kapasitesinin dünyadaki gelişmelere uyumlu hâle getirilmesi gerekmektedir. Kurumların işleyişini etkinleştirmenin sağlanması için gereken ve planlanan reformların birbirine eklenerek icra edilmesi Türkiye’nin hızına hız katacaktır. Bu amaçla Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi Türkiye’nin aradığı ve ihtiyaç duyduğu tarihî bir yönetim reformu olarak devreder. Ülkemiz alınan önlemlerle küresel ekonomideki toparlanmalara uyum sağlayan ülkelerden biri olma yolunda ilerlemektedir. Ekonomide ihracata dayalı istihdam dostu gelişmenin sağlanabilmesi için üretimde ve ihracatta ithalata olan gereksinimin azaltılması önemlidir. İhracatta artışı sağlayacak sürdürülebilir büyüme politikaları geliştirilerek dünya ekonomisiyle bütünleşme gerçekleştirilmelidir.

Ticaret Bakanlığı verilerine göre, 2021 yılı Ocak-Ekim döneminde bir önceki yılın aynı döneminde göre ihracatımız yüzde 33,9; ithalatımız ise yüzde 22,5 oranında artış göstermiştir. (MHP sıralarından alkışlar) İlk on ayda ihracatın ithalatı karşılama oranı, geçen yılın aynı döneminde oranla artarak yüzde 84,3'e ulaşmıştır. İhracatın ithalatı karşılama oranında yaşanan artış bizim için memnuniyet vericidir. Yaşanan pandemi süreciyle birlikte hayata geçirilen sanal yurt dışı pazarlama faaliyetleri çerçevesinde ihracatçılarımızın tanıtımına olanak sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz hafta Cumhurbaşkanlığı genelgesiyle marka olarak "Türkiye" ibaresinin kullanımı duyurulmuştur. Aziz Türk milletimizin köklü, tarihî değerlerini daha iyi temsil etmesi açısından ihracat ürünlerimizde "Türkiye" markasına gereken zen gösterilerek güçlendirilmesi millî bir görevdir. Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'la yapılan düzenlemelerle piyasanın olağan akışını bozarak piyasa aksaklıklarına sebep olan fahiş fiyat artışı ve stokçuluk faaliyetleri düzenlenmiş, Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu kurulmuştur. Tüm piyasalarda fahiş fiyat artışı ve stokçuluk faaliyetlerine fırsat verilmemesi için kapsamlı ve etkin bir denetim sistemi oluşturulmalıdır. Meslek standartları geliştirilmeli, esnafa ihtisas kimliği kazandırılmalı ve mensubiyet bilinci oluşturulmalıdır. KOSGEB kredi ve desteklerinden yararlanmak üzere, esnafa özgü bir destek programı uygulamaya konulmalıdır. Esnafın vergi ve prim oranlarında indirim yapılmalı, elektrik, su ve doğal gazı ael tarifeler getirilmelidir. Diğer yandan, emeklilik için prim gün sayısında ve emekli aylıklarında eşitlik sağlanmalıdır. Geçmişte esnaf olarak çalışılmış süreler "daha önce kayıt ve tescil" şartı aranmadan hizmete sayılmalı, geçmiş hizmetlerin borlanılmasına imkân verilmelidir.

Millî ekonomimiz ve dış ticaretimizin güvenliği için gmrklerimizdeki dijitalleşme ve modernizasyon çalışmalarının yanı sıra, kaçakçılıkla mücadele faaliyetlerinin de hassasiyetle üzerinde durulmalıdır. Ticaretin devamlılığının sağlanması ve toplum sağlığının korunması adına gümrük kapılarında önemli tedbirler alındığını görmekteyiz. Kaçakçılıkla mücadele çalışmaları sürdürülmeli, risk temelli kontroller etkinleştirilmeli, Millî Tarama Sistemi Projesi ve Tarama Ağı Projesi'nin uygulanmasında etkinlik sağlanmalıdır. Eşya, taşıt ve yolcu kontrollerinde ileri teknolojiye sahip sistemler ve uygulamalar yaygınlaştırılmalıdır. Geliştirilen veri yönetimi ve hedefleme yazılımının etkinliğinin sağlanmasıyla yasal ticaret hızlandırılacak, organize kaçakçılık girişimleriyle mücadelede başarı elde edilecektir. Elektronik teknik ticaret hacmi dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de büyük bir ivme kazanmıştır. Türkiye, hâlihazırda küresel ölçekte hızla büyüyen e-ticaret pazarında varlığını artırarak göstermeye devam etmektedir. E-ticarete uyum süreci içerisinde sektörün paydaşları arasındaki sorunların üzerinde durulmalı ve KOBİ'lerin rekabet kaygılarının giderilmesi için gereken düzenlemelere yönelik tedbirler alınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere, rekabet kuralları dünyanın birçok ülkesinde yürürlükte olan ve gelişmiş ülkeler tarafından vazgeçilmesi mümkün olmayan düzenlemelerdir. Piyasa ekonomisinin temel unsuru olan bu kuralların uygulanmasında etkinliğin sağlanması adına, bu işe özgü kamu otoriteleri tesisi, düzenlemelerin kendisi kadar önemlidir. Anayasa'mızın 167'nci maddesinde piyasaların sağlıklı, düzenli işlemelerini sağlayan tedbirler alınması ve piyasalarda tekelleşme ile kartelleşmenin önlenmesi görevi devlete verilmiştir. Bu görevin ifası doğrultusunda Rekabet Kurumu faaliyete geçmiştir. Kurum, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde kendisine verilen yetkileri kullanarak ülkemizdeki tüm mal ve hizmet piyasalarında rekabetin sağlanmasına ve geliştirilmesine yönelik faaliyet göstermektedir. Kurumun 2021 yılının ilk altı ayındaki faaliyetlerine bakıldığında, toplamda intikal eden 210 adet dosyanın nihai olarak karara bağlandığı görülmektedir.

Covid-19 salgını süreciyle internet teknolojileri ve dijital uygulamaların kullanımına duyulan ihtiyaın artması, beraberinde rekabet hukuku uygulayıcılarının kurumsal inovasyonlar geliştirilmesi anlamında sorumluluklarını artırmaktadır. Zira, bilişim ve teknolojinin tüm sektörleri dönüştürücü gücü etkisiyle günümüzde dijital platformlar, toplam tüketimin yarısından fazlası için aracı konuma

gelmiştir. Teoride tüketici egemenliğine tabi piyasalarda dijitalleşme etkisiyle, bu egemenliğin yönünün birkaç dijital platform lehine tersine dönmesi riskinin bertaraf edilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede genel ticari faaliyetlerde aksaklık yaşanmaması adına işleyişte güvenliğin ve şeffaflığın sağlanması, erişim şartlarında ayrımcılığın önlenmesi elzendir. Bu farkındalıkla Rekabet Kurumu tarafından dijital piyasalar nezdinde yaşanan dönüşümle ortaya çıkan rekabet sorunlarının hızla tespit edilerek icap eden adımların zamanında atılması gerekmektedir. Rekabet Kurumu tarafından başlatılan çevrim içi reklamcılık sektör incelemesi ve e-pazar yeri platformları sektör incelemesi çalışmaları ülkemiz genelindeki yenileşmenin hızlandırılmasını sağlamaya yönelik pozitif etkisinin yanında ideal rekabet ortamı temininin yatırım ve istihdam artışına yönelik faydalarını da beraberinde getirecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günümüzde giderek daha karmaşık bir hâl alan üretim süreçleri gıda, kozmetik ve diğer günlük tüketim malzemelerinin helal güvenliğini sağlaması, doğru uygulamalara dayalı ve uluslararası arenada kabul görmüş küresel bir helal belgelendirme sisteminin varlığını zorunlu kılmıştır. Bu ihtiyaca cevap vermek amacıyla kurulan Helal Akreditasyon Kurumu gerek ülkemizde gerekse yurt dışında helal akreditasyonla ilgili ölçütlerin belirlenmesini ve uygulanmasını sağlamakta, bölgesel ve uluslararası akreditasyon birlikleri nezdinde ülkemizi temsil etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET ÖZYÜREK (Devamla) – Kuruluşundan bugüne kadar geçen sürede, altyapısı oluşturulan kurum vasıtasıyla ülkemiz, geniş coğrafya alanlarına erişim kabiliyetiyle akreditasyon ve uygunluk değerlendirmesindeki deneyimlerini diğer İslam ülkeleriyle paylaşmaktadır. Böylece, küresel düzeyde aktif bir helal kalite altyapısı oluşturulmasına fayda sağlamakta, helal ürün ve hizmet pazarında etkinliğini artırarak devam etmektedir. Dünya genelinde giderek büyüyen helal ürün pazarında, pandemi etkisiyle birlikte temiz, güvenli ve sağlıklı gıdaya olan ihtiyaç artmıştır. Buna binaen, tüketicinin helal belgeli ürün ve hizmete erişiminin kolaylaştırılmasının önemi anlaşılmıştır. Bu sebeple “Türk malı” ibareli ürünlerin itibarının giderek artırılması ve helal belgeli ürünlere yönelik tüketici güveninin kazanılması için Kurum çalışmalarına hız kesmeden devam etmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Akçay, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Pençe-Yıldırım Operasyonu bölgesi ile Bahar Kalkanı Harekâtı bölgesinde şehit olan Mehmetçiklerimize Allah'tan rahmet dilediğine ve Türkiye'nin terörle mücadelesinin eninde sonunda başarıyla neticeleneceğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Muhterem milletvekilleri, Irak'ın kuzeyindeki Pençe-Yıldırım Operasyonu bölgesinde hain teröristlerin saldırısı sonucu 3 kahraman askerimiz şehit olmuştur. Kahraman silah arkadaşları, Mehmetçiklerimizi şehit eden hainleri etkisiz hâle getirmiştir. Ayrıca, Suriye İdlib'de yol emniyet görevi icra eden bir kahraman Mehmetçik'imiz de şehit olmuştur. Şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, muhterem ailelerine, aziz milletimize başsağlığı ve sabırlar diliyoruz.

Türkiye, terörle mücadeleyi kararlılıkla sürdürmektedir ve sürdürmeye de devam edecektir. Saklandıkları inlerinden çıkamayan teröristlerin kökünü “Ara, bul, yok et.” parolasıyla kazırmaktadır ve bu mücadele de eninde sonunda başarıyla neticelenecektir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş, buyurun.

10.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kayseri Cezaevinden Kandıra Cezaevine sevk edilirken işkence, taciz ve tecavüze maruz kalan Garibe Gezer'in intiharının bir şüpheli ölüm olduğuna ve Kandıra Cezaevi yönetiminin görevden alınarak sorumluların gözaltına alınmasını ve soruşturmanın acilen başlatılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu, çok korkunç bir haber aldık, daha doğrusu okuduk. 25 Ekimde Halkların Demokratik Partisi kadın grubu olarak tek tek soru önergesi vermiştik bir kadın mahpus hakkında; Garibe Gezer, Nusaybinli, 28 yaşında bir Kürt kadını. Kayseri Cezaevinden Kandıra Cezaevine sevk edilmişti ve Kandıra Cezaevine sevk edilirken çok ciddi işkence, taciz ve tecavüze maruz kalmıştı. Garibe Gezer bunu ailesine, avukatlarına aktarmak istemiş ama bunun sonrasında yirmi iki gün hücreye konulmuştu. Hücreden çıktıktan sonra bu sefer mektup yazmak istemiş, bunun üzerine, itaat etmediği sebebiyle süngerli odaya alınmıştı ve en son çareyi telefonla ailesine aktarmakta buldu Garibe Gezer ve aktardıktan sonra bize de haber ulaştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz 22 önerge verdik, burada da ifade ettim, avukatları da takip etti ve bugün Garibe Gezer'in tek kişilik hücreinde intihar ettiği ve yaşamını yitirdiği bilgisi geldi. Bu bir intihar değil, bu bir şüpheli ölümdür. Bir kere o işkence, taciz ve tecavüzü soruşturmayan savcılık başta olmak üzere, cezaevi yönetimi, Kandıra Cezaevi yönetimi, Ceza Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, Bakanlığa kadar bu olayın üstünü örtmeye çalıştılar. Genç bir kadının cezaevinde tecavüze uğramasına, şiddet görmesine, darbedilmesine, savcılığa, infaz hâkimliğine müracaat etmesine rağmen hiçbir işlem yapmadılar ve onun ölümünün altında imzaları var.

Hakikaten çok üzgünüz. Sadece Bakanlık bile bizim önergelerimizi açıp okusaydı ve yanıt verme ihtiyacı duysaydı ya da cezaevi yönetimini uyarsaydı, bugün Garibe Gezer ölmemiş olacaktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir de tek başına hücrede olan bir insan nasıl intihar eder? Ve daha önce intihara teşebbüs etmiş, çarşafıyla intihara teşebbüs etmiş, meyilli olduğu biliniyor. Velez ki intihar etmiş olsun, kabul edelim, o aletler edevatlar nasıl odada bulunuyor? Cezaevi yönetimi ne iş yapıyor orada? O insanların can güvenliği devlete ait değil mi? Onları koruma sorumluluğu yok mu?

Biz her gün cezaevlerine dair burada bir olay anlatıyoruz, bu olay cinayettir aslında ve biz bir an önce Kandıra Cezaevi yönetiminin görevden alınmasını, sorumluların gözaltına alınmasını, soruşturmanın acilen başlatılmasını ilk elden talep ediyoruz ve Garibe Gezer'in ailesine başsağlığı ve üzüntülerimizi iletme istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.20

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.27

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

*A) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)**1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**B) KAMU İHALE KURUMU (Devam)**1) Kamu İhale Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**C) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)**1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ç) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)**1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)**1) Sermaye Piyasası Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

F) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Ticaret Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Şahsı adına lehte Sayın Metin Çelik, Kastamonu Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Çelik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

METİN ÇELİK (Kastamonu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli Bakanlarımız; Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken şehitlerimizi rahmetle anıyorum, mekânları cennet olsun, milletçe başımız sağ olsun; gazilerimize geçmiş olsun diyorum.

Değerli milletvekilleri, Covid-19 salgını dünya ekonomisini derinden etkiledi, etkilemeye devam ediyor. Kapanmaların ardından açılmayla birlikte talepteki artışa bağlı olarak arz talep dengesizliği oluştu. Üretim ve tedarik zincirlerindeki aksamalar fiyatlarda aşırı artışlara neden oldu. Amerika Birleşik Devletleri'nde 0-1 aralığında olan enflasyon yüzde 6'yı geçti, Avrupa Birliği ülkelerinin ortalaması da yüzde 4'ü, 5'i buldu; özellikle fiyat artışları enerji, ham madde ve gıdada aşırı yükselişlere neden oldu. Örneğin, doğal gaz, Avrupa Birliği ülkelerinde yüzde 400, elektrik yüzde 250 artış yaşadı; petrol fiyatları 40-50 dolarlardan 70-80 dolara geldi. Hükümetimiz bu artışları milletimize yansıtmadı. 2021 yılı içerisinde 150 milyar TL'yi bulan vergi alacağından vazgeçmek suretiyle bu artışlardan milletimizin etkilenmemesini sağladık. Doğal gazı, maliyetinin dörtte 1'i fiyatına halkımıza sunmaya devam ediyoruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yani 4 katı mı olacak? Gelmesi gereken nokta orası mı?

METİN ÇELİK (Devamla) – Evet, bu süreç nedeniyle ülkemizde de fiyat artışları yaşanıyor. Bu fiyat artışlarına karşı milletimizin bu artışlardan en az şekilde etkilenmesi adına gereken adımları Sayın Cumhurbaşkanımız liderliğinde atmaya devam ediyoruz. Milletimizin bu fiyat artışları karşısında alım

gücünü mutlaka koruyacağız. Başta, görüşmelerine devam edilen asgari ücret tespiti, yine, -Çalışma Bakanlığımızın açıklamış olduğu- tüm kamu görevlilerine yönelik olarak toplu sözleşme, yine, bunun yanında, enflasyon farkının ödenmesinin yanında, buna ilaveten sosyal refah payı artışı anlamındaki ek zam düzenlemesini de önceki gün Çalışma Bakanlığımız açıkladı, bu konudaki çalışmaların başlatıldığını belirtti. Yine, tüm toplum kesimlerimizi bu artışlara karşı koruyacağımızı dün Sayın Cumhurbaşkanımız ifade ettiler, önümüzdeki süreçteki açıklamalarını hep birlikte inşallah göreceğiz.

Evet, muhalefet ne yapıyor? Muhalefet, dünyada hiçbir şey olmuyormuşçasına sadece Türkiye’de bu fiyat artışları yaşanıyor gibi bir algı ortaya koymaya çalışıyor. Bunun üzerinden bir siyaset yapmaya çalışıyorsunuz. (CHP sıralarından gürültüler) Evet, ben, açık söyleyeyim, geçen gün, bütçenin ilk gününde Genel Başkan Vekilimiz Numan Kurtulmuş memurlara yönelik düzenlemeyi yapacağımızı burada açıkladığında, sizin yüzlerinizdeki ifadeye ben şöyle bir baktım, gördüm. Yani, sizin açınızdan meselenin milletin mutluluğu olmadığını biz gayet iyi biliyoruz.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Yalan söyledi diye üzüldük de ondan.

METİN ÇELİK (Devamla) – Ticaret Bakanlığımızın bütçesini görüşüyoruz. Bakın, 2002 yılında Türkiye’nin ihracatı 36 milyar dolardı; şu anda ihracatımız 6 kat artmış durumda, son bir yıllık ihracat rakamımız 221 milyar TL’yi bulmuş durumda. Bakın, yine dünya ihracatından aldığımız pay ilk defa yüzde 1’i geçti, on dokuz yıl önce bu oran neydi? 0,50’lerdeydi. Yani, Türkiye’nin geldiği noktadan sizlerin de mutlu olması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

METİN ÇELİK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, yine, şunu da özellikle ifade etmek istiyorum: Biz “yatırım” diyoruz, “istihdam” diyoruz, “üretim” diyoruz, sonuçta “ihracat ve büyüme” diyoruz; biz bunları söylerken Ana Muhalefetin Genel Başkanı Kılıçdaroğlu ne diyor? Kılıçdaroğlu “Türkiye’ye yatırım yapmayın; Türkiye, güvenli bir ülke değil, Türkiye’de can ve mal emniyeti yok.” diyebiliyor. Kılıçdaroğlu, bunları söylemeye devam etsin, biz Türkiye’yi bu politika ekseninde büyütmeye devam edeceğiz. İnşallah, 2021 yılını da yüzde 10 büyümeyle kapatacağız.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Batırmaya devam ediyorsunuz, batırmaya!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – TÜİK’e talimat verin!

METİN ÇELİK (Devamla) – Ben, 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’mizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyor, hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, 60’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

11.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Kastamonu Milletvekili Metin Çelik’in 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin üçüncü tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ederim.

Sayın hatibi dinledik, kendi yaptıklarıyla ilgili pek bir şey söylemedi. “Dünya batıyor o yüzden biz batıyoruz.” dedi. Yaptığı bir tek yatırımı söylemedi ve muhalefete dönerek dedi ki: “Siz dünyaya bizi şikâyet ediyorsunuz.” Biz sizi dünyaya şikâyet etmiyoruz ama siz dünyaya bizi rezil ediyorsunuz, üstelik de bunu yüzünüz kızarmadan yapıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

1) Kamu İhale Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Ticaret Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Yürütme adına konuşmalara geçiyoruz.

Ticaret Bakanı Sayın Mehmet Muş.

Buyurunuz Sayın Muş. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

TİCARET BAKANİ MEHMET MUŞ – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen kıymetli vatandaşlarımız; Irak’ın kuzeyinde PKK ve türevlerine karşı yürütülen operasyonlarda şehit olan 3 kahraman askerimize Allah’tan rahmet diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Bugün Ticaret Bakanlığı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarımızın 2022 yılı bütçesini ve 2020 yılı kesin hesabını yüce Meclisimize arz edeceğiz. Bu vesileyle, sizleri saygı ve muhabbetlerimle bir kez daha selamlıyorum.

Öncelikle, Ticaret Bakanlığımız üzerinde görüş beyan eden ve yapıcı eleştirilerde bulunan tüm milletvekillerimize huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Merkez, yurt dışı ve yurt çapındaki taşra teşkilatı ile Ticaret Bakanlığımız ticareti güvenilir kılarak aksaklıkların önüne geçmek, ihracatı ekonomik gelişmelerimizin lokomotifine hâline getirmek, girişim ekosistemimizle esnaf ve KOBİ’lerimizi güçlendirmek üzere faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bakanlığımızın çalışmalarına geçmeden önce son iki yıldır tüm dünyayı etkilemekte olan pandemi koşulları altında küresel ekonomi ve ticaret ile bunun Türkiye’deki yansımalarından kısaca bahsetmek istiyorum.

Covid-19 salgını küresel ekonomi ve ticaret üzerinde çok yönlü bir şekilde etkili olmaya devam etmekte ve dönüşüm sürecini hızlandırmaktadır. Tedarik zincirlerinin işleyişinde ortaya çıkan aksamalar nedeniyle küresel ekonomi İkinci Dünya Savaşı’ndan bu yana en ciddi imtihanlarından birini vermek durumuyla karşılaşmıştır. Yeni virüs varyantları kaynaklı belirsizliklerin varlığını koruduğu böyle bir dönemde uluslararası toplumun iktisadi ve ticari hayatı koruyacak kapsamlı tedbir ve uygulamalara başvurduğunu görüyoruz. Devletimizin aşı tedarikine yönelik girişimleri ve sağlık ordumuzun özverili gayretleriyle aşılama oranlarında dünyanın önde gelen ülkelerinden biri hâline gelen Türkiye, küresel ekonomideki toparlanmaya hızla ayak uyduran ülkelerden biri olarak örnek bir duruş sergilemiştir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bu başarıda, az sonra ayrıntılarını paylaşacağım ihracat performansımızın önemli katkısının olduğunu da ayrıca belirtmek isterim.

IMF verilerine göre 2020 yılında yüzde 3,1 gibi tarihî bir oranla küçülen dünya ekonomisinin 2021 yılında yüzde 5,9; 2022 yılında ise yüzde 4,9 oranında büyümesi tahmin edilmektedir. Bu noktada, aşırıya erişimi daha sınırlı olan gelişmekte olan ülkelerde toparlanmanın daha zayıf seyrettiğini görüyoruz. Diğer taraftan, küresel büyümeye paralel olarak 2021 küresel ticaretin de hızlandığını görmekteyiz. Dünya Ticaret Örgütü verilerine göre, küresel mal ticareti hacminin 2020 yılındaki

reel yüzde 5,3'lük daralmasının ardından 2021 ve 2022 yıllarında sırasıyla yüzde 10,8 ve yüzde 4,7 büyümesi beklenmektedir. Bu dönemde hükümetler iş hayatını korumak ve arz talep dengesizliğini azaltmak üzere birçok politikayı sahaya sürerken merkez bankaları genişleyici para politikalarını devreye sokarak ekonomik aktiviteyi canlandırmayı amaçlamışlardır. Amerikan Merkez Bankası ve Avrupa Merkez Bankasının bilanço büyüklükleri 2 katına çıkmıştır bu dönemde. Bununla birlikte, artan küresel likiditeyle ertelenen tüketim harcamalarındaki artışın yanı sıra, tedarik zincirlerinde ortaya çıkan sıkışmalar küresel ölçekteki enflasyonist bir baskıya yol açmıştır. Bu süreçte yılın üçüncü çeyreği itibarıyla lojistik ve enerji maliyetleri ile temel gıda ve endüstriyel emtia fiyatlarındaki şiddetli artışlar özellikle Avrupa'da enflasyonun son otuz yılın zirvesine ulaşmasına sebep olmuştur. Söz konusu fiyat artışları, arz talep dengesizlikleri ve tedarik zincirlerindeki aksamalar ne yazık ki ülkelerin üretim ve tüketim süreçlerinde önemli bir risk unsuru oluşturmaya devam etmektedir. Bütün bu olumsuzluklara rağmen Türkiye ekonomisi 2021 yılında yüksek büyüme oranlarını yakalamayı başarmıştır. Türkiye ekonomisi ikinci çeyrekte ortaya koyduğu yüzde 22'lik rekor düzeyde büyümenin ardından yılın üçüncü çeyreğinde de yüzde 7,4 oranında büyümeyi başarmıştır. Net mal ve hizmet ihracatımızın büyümeye katkısı üçüncü çeyrekte 6,8 puan olmuş, böylece gerçekleşen yüksek oranlı büyümenin yüzde 92'si net ihracattan gelmiştir. 2020 yılının aynı döneminde gerçekleşen yüzde 6,3'lük büyümeyi dikkate aldığımızda büyüme rakamlarımızda herhangi bir baz etkisinin olmadığı daha iyi anlaşılacaktır. Bu değerler, ekonomimizin yıl boyunca yüksek bir performans sergilediğine işaret etmektedir fakat söz konusu olumlu büyüme performansını asıl değerli kılan imalat sanayi ve ihracata dayanarak yüksek oranlı istihdam artışlarını ortaya çıkarmasıdır; bu suretle de dengeli, istikrarlı ve kapsayıcı bir yapıya sahip olmasıdır. Nitekim, Türkiye ekonomisi bu dönemde 1 milyon 600 binin üzerinde ilave istihdam yaratmış, yaratılan bu ilave istihdamın yaklaşık yarısı sanayi sektöründen kaynaklanmıştır.

Pandeminin etkisiyle yüzde 61,9 düzeyine kadar gerileyen imalat sanayi kapasite kullanım oranı, ihracat artışından aldığı önemli destekle pandemi öncesi düzeyini de aşarak kasım ayı itibarıyla yüzde 78,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. İhracatımızdaki hızlı yükseliş ve ihracatın tetiklediği tüketim artışıyla ivme kazanan yeni yatırımlarla yıl sonu orta vadeli program büyüme hedefimiz olan yüzde 9 seviyesini de aşacağımıza ve inşallah çift haneli rakamlara ulaşacağımıza inanıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ekim ayı Küresel Ekonomik Görünüm Raporu'nda IMF, Türkiye'nin gayrisafi yurt içi hasıla büyüme tahminini 3,2 puan revize ederek yüzde 9'a yükseltmiştir. Bu rakamla, IMF, Türkiye'nin pandemi öncesi olan 2019 yılına göre, ekonomik büyümede G20 içinde ilk sırada olmasını öngörmektedir. Bu veriler ekonomimizin büyüme potansiyelini ve temellerinin sağlamlığını göstermesi açısından oldukça önemlidir. Büyüme performansını istikrarlı bir şekilde sürdürmek üzere ihracat, üretim, yatırım ve istihdamı artırmaya yönelik Bakanlığımız görev alanı çerçevesindeki politika ve stratejileri önümüzdeki dönemde de hayata geçirmeye devam edeceğiz.

Mal ve hizmet dengesinde sürdürülebilir bir şekilde fazla vererek bir taraftan ihracatı büyümenin itici gücü hâline getirmeyi, diğer taraftan dış kaynak kullanımının oluşturduğu makrofinansal riskleri bertaraf etmeyi amaçlıyoruz. Ayrıca, ekonomik büyümeyle ortaya çıkan refahı toplumun bütün kesimlerine adil bir şekilde yaymak üzere faaliyetlerimizi önümüzdeki dönemde de sürdüreceğiz.

Değerli milletvekilleri, küresel ticaret son yıllarda artan korumacı politikalar ve pandeminin tedarik zincirlerinde yol açtığı kırımlar nedeniyle çeşitli aksaklıklara maruz kalmaktadır. Dünyayla her alanda bütünleşmiş olan ülkemiz küresel ekonomik gidişattan doğal olarak etkilenmektedir; bununla birlikte, salgın nedeniyle trende dönmüş alternatif tedarikçi arama ve yerelleşme eğilimleri Türkiye'nin tedarik zincirlerindeki konum avantajını öne çıkarmakta ve ihracatımızın önünü açmaktadır. Biz bu fırsatları en

verimli şekilde değerlendirmek adına çalışıyor, 2020-2023 dönemi için paydaşlarımızla belirlediğimiz 24 ülke başta olmak üzere hedef pazarlarımızla ilişkilerimizi geliştiriyoruz. Aynı zamanda, ülkemizi bölgesinin en önemli lojistik ve tedarik merkezi hâline getirmek üzere önemli stratejileri hayata geçiriyoruz.

2021 yılında ekonomik büyümemizde imalat sanayi ve ihracatın payının ağırlık kazanmasıyla küresel ihracattaki payımız da artmıştır. Ekonomimizin lokomotif konumundaki ihracatımız geçtiğimiz yılın kasım ayına göre yüzde 33,4'lük artışla 21,5 milyar dolar seviyesine ulaşarak bugüne kadarki en yüksek aylık ihracat rakamına ulaşmıştır. 2021 yılı Ocak-Kasım döneminde ihracatımız bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 33,8 artışla 203 milyar dolara yükselmiş bulunmaktadır. Bu rakamla hem pandemi öncesi son yıl olan 2019 verilerinin çok üzerine çıkmış hem de bugüne kadarki en yüksek on bir aylık ihracat değerine ulaşmış bulunuyoruz. Sanayi üretimimiz olumlu bir seyir izlerken dünyanın farklı coğrafyalarına yaptığımız ihracat güçlü bir şekilde artmıştır. Bu dönemde ithalatımız yüzde 22,9 artışla 242,3 milyar dolar olmuştur. Dış ticaret açığımız geçtiğimiz yıla göre yüzde 13,6 azalışla 39,2 milyar dolara gerilerken, ihracatın ithalatı karşılama oranı ise 6,8 puan artışla yüzde 83,8'e yükselmiştir. Bu oranın 2000'li yılların başında yüzde 51 olduğunu dikkate alırsak Türkiye ekonomisinin son dönemde kaydettiği ilerleme daha iyi anlaşılacaktır. İhracatımızın bu performansının devamıyla 2021 yılının sonuna kadar 211 milyar dolar olan OVP tahmininin oldukça üzerinde gerçekleşeceği kesinleşmiştir.

Değerli milletvekilleri, ihracatın ithalatı karşılama oranı yükseldikçe cari işlemlerde olumlu bir seyir izliyoruz. Dış ticaretimizin olumlu gidişatının sürmesini, böylece cari açık sorununu milletimizin ve ekonomimizin gündeminden kalıcı olarak çıkarmayı hedefliyoruz. Bunun yolunun da küresel ekonomi ve ticaretteki trendleri doğru bir şekilde takip etmekten, yeni nesil ve sürdürülebilir iş yapma modellerine zamanında uyum sağlamaktan, verimliliği yüksek ve isabetli yatırımlar yapmaktan ve yeni pazarlara açılmaktan geçtiğini iyi biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, istikametimizden emin bir şekilde ihracatımızı ivmelendirmek üzere özel sektörümüzle omuz omuza hareket ediyoruz. Bu dönemde ülkemizin önüne gelen fırsatları en iyi biçimde değerlendirmeye çalışıyoruz. Bu bağlamda, 2019 yılına göre, 2021 yılı Ocak-Temmuz döneminde AB'nin Çin'den ithalatının azaldığı 1.087 üründe Türkiye'nin AB'ye ihracatı yüzde 45 artışla 11,9 milyar dolara ulaşmıştır. Yine, aynı dönemde ABD'nin Çin'den ithalatı azalan 1.146 üründe Türkiye'nin ABD'ye ihracatı 2 kattan fazla artış göstererek 3 milyar dolara ulaşmıştır. Her ne kadar küresel ticarete son dönemlerde bölgeselleşme olgusu ağırlık kazanıyor olsa da sürdürülebilir ihracat artışı için uzak pazarlarda da varlığımızı güçlendirmemiz gerekmektedir. Nitekim günümüzde ihracatımızın üçte 2'sinin ortalama 2 bin kilometrelik bir mesafede yapıldığını görüyoruz. Küresel ekonominin yaklaşık üçte 2'sini teşkil eden ve ülkemizle ortalama 8.500 kilometre mesafede yer alan 18 ülkenin 8,2 trilyon dolar değerindeki ithalatından günümüzde yalnızca yüzde 0,26 pay alabiliyoruz. Bakanlık olarak bu pazarlara açılmak suretiyle ihracatımızı 82 milyar dolar seviyesine taşıyabileceğimize inanıyoruz. Bu doğrultuda, söz konusu pazar potansiyelinden daha iyi yararlanmak üzere uzak ülkelere ihracatın artırılması stratejisini hayata geçireceğiz. Bahse konu strateji çerçevesinde, çok yakın zamanda, inşallah, hem mal hem de hizmet ihracatıyla ilgili olarak ortaya koyduğumuz hedefleri içeren ülke bazlı eylem planlarımızı kamuoyuyla paylaşacağız.

İhracatın ekonomik büyüme ve refah üzerindeki pozitif etkisinin artırılarak sürdürülebilir kılınması için tabana yayılması elzemdir. Bu sebeple, ekim ayında TİM ve EXİMBANK'ın öz kaynaklarıyla yalnızca ihracatçılarımızın finansmana erişimine açık olacak şekilde teminat sorununu ortadan kaldırmak üzere İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi kurulmuştur. Şirketin sermaye yapısı kasım ayında ihracatçı birliklerinin de ortaklıklarıyla güçlenmiştir. Bu yeni mekanizmayla, teminat yetersizliğinden

dolayı çeşitli kredi ve destek mekanizmalarından yeteri kadar yararlanamayan ihracatçılarımızın krediye erişimi kolaylaşacaktır.

Değerli milletvekilleri, öte yandan, TÜRK EXIMBANK, fiziki ve dijital altyapı yatırımlarıyla uluslararası ve bölgesel bankacılık ve finans kuruluşlarıyla yaptığı anlaşmalar yoluyla bu yıl da ihracatçılarımızın finansmana erişimini artırmış ve kolaylaştırmıştır. İhracatçılarımız için en önemli finansman desteklerini sunmaya devam eden banka, bu yıl desteklerini dolar bazında yüzde 12 oranında artırarak 42,1 milyar dolara çıkarmıştır. Bankanın toplam müşteri sayısı 2021 Kasım sonu itibarıyla 13.886'ya ulaşmış olup bu firmaların yüzde 77'si KOBİ'dir. Diğer taraftan, bankanın ticari ve politik risklere karşı sağladığı sigorta poliçelerinin kapsamına döviz kazandırıcı hizmetler karşılığında oluşan vadeli alacaklar da alınmış olup sigortalanan sevkiyatların zarar tazmin oranıysa yüzde 90'dır. İhracatçılarımızın beklentilerine ve değişen ticaret koşullarına uygun hâle getirmek amacıyla EXIMBANK'ın kapasitesini ve altyapısını önümüzdeki dönemde de geliştirmeyi sürdüreceğiz. Bu anlamda, Türkiye Büyük Millet Meclisine de bir teşekkürü borç biliyoruz. Son dönemde EXIMBANK'ın elini rahatlatacak olan bir düzenlemeye de Meclisimiz imza atmıştır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, mal ve hizmet ihracatının bütün aşamalarına ve her sektörün ihtiyaçlarına yönelik farklı destek mekanizmalarımızla 2021 yılında da ihracatçılarımızı desteklemeyi sürdürdük. Fiziki fuar ve alım heyetlerinin haricinde, pandemi süreciyle birlikte hayata geçirdiğimiz sanal ticaret heyeti ve fuar organizasyonlarına bu yıl da devam ettik. Bu yılın başında destek kapsamına alınan sanal yurt dışı pazarlama faaliyetleriyle ihracatçılarımızın tanıtım olanaklarının ve yürüttükleri ÜR-GE projelerinin pandemi sürecinde de devam etmesi mümkün hâle gelmiştir. Ayrıca mal ihracatı kapsamında 2021 yılında 7.205 firmamıza ihracata yönelik destek ödemesi yapılmıştır.

Değerli milletvekilleri, kısıtlama tedbirlerinin kaldırılmasıyla 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde hizmet ihracatımız 2020 yılının aynı dönemine göre yüzde 60,8 artışla 39,4 milyar dolar seviyesine çıkmıştır. Aynı dönemde hizmet sektörlerindeki dış ticaret fazlamız yüzde 117 artışla 17 milyar dolara yükselmiş durumdadır.

Ülkemizin hizmet sektörlerindeki mevcut potansiyelini daha verimli biçimde değerlendirmek üzere bu yıl Bakanlığımız bünyesinde Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğünü kurarak hizmet ihracatının müşterek ve sektörel tüm alanlarını kapsayan bir yapıyı hayata geçirmiş olduk. Önümüzdeki dönemde ülkemizin hizmet ihracatını artırmak amacıyla yazılım ve oyun sektörlerine özgü e-TURQUALITY Programı başta olmak üzere devlet desteklerinin ciddi oranda verim artışı sağladığı birçok farklı hizmet sektörüne yönelik adımlar atacağız.

Lojistik maliyetlerinin azaltılması ve ticaret rotalarımızdaki darboğazların giderilmesi amacıyla muhataplarımız nezdindeki hukuki ve pratik düzenlemelerin yapılması konusunda ilgili kurum ve kuruluşlarımızla iş birliği çerçevesinde gerekli girişimlerde bulunuyoruz. Ayrıca, e-ihracat ve uzak ülke stratejilerimize işlerlik kazandıracak Lojistik Merkezleri Projemize yönelik mevzuat geliştirme çalışmalarını da en kısa sürede tamamlamayı hedefliyoruz.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde hâlihazırda 22 milyar dolar yıllık ticaret hacmine sahip serbest bölgemizde 2 bin firma faaliyet göstermektedir. Son dönemde hayata geçirmeye başladığımız ihtisas serbest bölgeleri modeliyle serbest bölgelerimizden yüksek teknoloji mal ve hizmet ihracatı oranımızı önümüzdeki dönemde OECD ortalamasına çıkarmayı hedefliyoruz.

Bakanlık olarak bir yandan ihracatımızı artırmak, diğer yandan yerli üretimimizi dampingli ve sübvansiyonlu ithalata karşı korumak üzere ticaret politikası önlem ve uygulamalarını etkin biçimde kullanıyoruz. Bunların yanı sıra farklı ülkelerce ülkemiz menşeli ürünlere yönelik başlatılan

antidamping, telafi edici vergi, korunma önlemi gibi ticaret politikası önlem ve soruşturmalarına karşı ihracatçılarımızın hak ve menfaatlerini savunmaya devam ediyoruz. Bu kapsamda uluslararası örgütlerle muhataplarımız nezdinde girişimlerde bulunuyor, ayrıca ihracatçılarımızın ihtiyaç duyduğu her türlü teknik desteği temin ediyoruz. Dünya ticaretinde son dönemde yoğunlaşan ticari ve ekonomik bütünleşme faaliyetlerini yakından takip ediyoruz. Çok taraflı ve ikili temaslarımızla dış ticaret rejimimizi ve pazara giriş koşullarını düzenlemeye devam ediyor, yeni anlaşma müzakerelerinin yanı sıra mevcut ticaret anlaşmalarının güncellenmesine yönelik ticari diplomasi faaliyetlerimizi yoğunlaştırıyoruz.

Değerli milletvekilleri, öte yandan son dönemde dünya ticaretinde belirleyici bir unsur hâline gelen iklim değişikliği olgusunu dikkate alarak ihracatımızın sürdürülebilirliğini teminen özel sektörümüzle istişarelerimize devam ediyoruz. Bu amaçla Cumhurbaşkanlığı genelgesi olarak yayınlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı'yla yeşil yatırımların ülkemize çekilmesi, ülkemiz sanayi altyapısının yeşil dönüşümünün tamamlanması ve değer zincirleriyle sağlanan bütünleşmenin sağlanmasını hedefliyoruz.

Bakanlığımızın bir diğer temel faaliyeti olan iç ticarete yönelik temel yaklaşımımız; tacirimizi, esnafımızı ve tüketicimizi koruyacak adil, şeffaf ve güvenilir bir ticaret ortamını tesis etmektir. Bu doğrultuda, pandemi gölgesinde geçirdiğimiz 2021 yılında da iç ticaretimizin istikrarlı biçimde sürdürülebilmesi amacıyla çeşitli icraatlarda bulunduk. Tedarik zincirinin bütün halkalarında zayıflık ve maliyetlerin azaltılması amacıyla sebze ve meyvelere yönelik soğuk zincirin oluşturulmasında KOSGEB'le birlikte Sebze ve Meyve Soğuk Zincir Finansal Kiralama Destek Programı'nı hayata geçirdik ve önümüzdeki yıldan itibaren sıkı bir şekilde bu programı takip edeceğiz. Bu programla toptancı hallerinde faaliyet gösteren ve sebze meyve taşıyan firmalara -yerli malı olmaları kaydıyla- soğuk hava ünitesi ve soğutuculu kasa kurulumları için kredi faiz desteği sağlanacaktır.

Tarım ürünleri ticaretinin kayıt altına alındığı ve ürünlerin sağlıklı ve modern koşullarda depolandığı Lisanslı Depoculuk Sistemi'ne yıl içerisinde 32 yeni lisanslı depo eklenerek lisanslı depoculuk faaliyeti sayısı 158'e çıkmıştır.

Lisanslı depolama kapasitemiz 7 milyon tondan 8,3 milyon tona yükselmiş durumdadır. Kayıt dışılığın, rekabete aykırı ve haksız ticari uygulamaların engellenmesi ve aynı zamanda hizmet kalitesinin artırılarak tüketici mağduriyetlerinin ortadan kaldırılması amacıyla taşınmaz, ikinci el motorlu kara taşıtı ve kuyum ticaretine yönelik düzenlemeleri hayata geçirmiş bulunuyoruz.

Değerli milletvekilleri, e-ticaret konusunda şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da KOBİ'lerimizin rekabete yönelik kaygılarını ortadan kaldırmak ve sektördeki paydaşlar arasındaki ticari ilişkilerde yaşanan sorunları gidermek amacıyla gerekli hukuki ve idari tedbirleri almaya devam edeceğiz.

Öte yandan tacir, esnaf ve çiftçilerimizin ekonomik değeri haiz tüm taşınır varlıklarını teminat göstererek finansman erişimini kolaylaştıran ticari işlemlerde taşınır rehni uygulamasını yaygınlaştırıyoruz. Söz konusu uygulamayla bu dönemde ticaret erbabımıza yaklaşık 600 milyar liralık güvence tutarı karşılığında finansman imkânı sağlanmış bulunmakta. İşletmelerimizin ticaret sicil işlemlerinin elektronik ortamda yürütüldüğü Merkezi Sicil Kayıt Sistemi'nde (MERSİS) kullanıcı sayısı 1,5 milyona, veri paylaşımını kullanan kurum sayısı ise 45'e ulaşmıştır.

Pandemi döneminde gerçekleştirilen düzenlemelerle ticaret sicil müdürlüklerince düzenlenen belgelerin MERSİS üzerinden alınabilmesi sağlanmıştır. Yayınlanması en az iki gün süren ticaret sicil ilanlarının Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'ne elektronik yolla gönderilmesi sağlanarak iki saat içerisinde yayımlanabilmesine imkân tanınmıştır. Ticaret sicil mevzuatımıza dijital ortamda tek noktadan

erişilmesi mümkün hâle gelmiştir. Ayrıca şirket yönetim organı ve üyelerinin bir araya gelmeksizin elektronik ortamda karar almasını sağlayan uygulamayı da devreye aldık. Hamiline Pay Kayıt Sistemi'yle, halka açık olmayan anonim şirketlerde hamiline yazılı pay senetleri ile senet sahiplerinin kayıt altına alınmasını zorunlu hâle getirdik. Çekle ödeme performansını ortaya çıkaran Karekodlu Çek Sistemi'ni yaygınlaştırmaya devam ediyoruz. Böylece karekodlu çek sayısı 2021 yılında 156 milyonu aşmış durumdadır. Ayrıca tasfiye edilen şirketlerin kalan varlıklarının ortaklara dağıtılması için beklemesi gereken süreyi de hızla azaltıyoruz.

Değerli milletvekilleri, yeni Kooperatifler Kanunu'yla denetim, şeffaflık, dijitalleşme, verimlilik ve bürokrasinin azaltılmasına yönelik birçok yeni düzenleme hayata geçirilmiştir. Geçtiğimiz dönemde Meclisten geçen bu düzenlemeyle birlikte Bakanlığın da atması gereken adımlarla kooperatifçilik daha şeffaf bir hâle gelmiş olacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Pandemi nedeniyle maddi yönden zorluklar yaşayan esnaf ve sanatkârlarımız faiz indirimli kredilerle desteklenmeye devam edilmiştir. 30 Kasım 2021 tarihi itibarıyla yıl içerisinde kullanılan faiz indirimli kredilerin toplamı 28 milyar liraya ulaşmış bulunuyor. Pandeminin başlangıcından bu yana esnaf ve sanatkârlarımızın Halkbanka olan 13,6 milyar liralık kredi taksiti ötelenmiştir. 2021 yılında TESKOMB tarafından hayata geçirilen yapılandırma imkânının ardından, 2021 yılında esnaf ve sanatkârların kooperatiflere olan borçlarına sağlanan yapılandırma imkânından kefilleriyle birlikte yaklaşık 119 bin kişi faydalanmıştır. Böylece 650 milyon lira tutarındaki borç yapılandırılarak 325 milyon lira tutarında gecikme faizi de silinmiştir. Pandemide işleri zarar gören esnaf ve sanatkârlarımızın desteklenmesi amacıyla Bakanlığımızca verilen gelir kaybı ve kira destekleri hibeleri tutarı 4,6 milyar lirayı aşmıştır. Ayrıca 3998 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı doğrultusunda, esnaf ve sanatkârlara yönelik 3 bin ve 5 bin Türk lirası tutarlı hibe destekleri kapsamında Bakanlığımızca karşılıksız olarak aktarılan kaynak tutarı ise 4,3 milyar liradır. Bunun yanı sıra Meclisimizin yine ekim ayında vergi kanunlarına ilişkin yapmış olduğu düzenlemeyle basit usulde vergilenen 835 bin mükellefin kazançları gelir vergisinden istisna tutulmuştur.

Değerli milletvekilleri, yargı üzerindeki iş yükünü önemli ölçüde azaltan tüketici hakem heyetlerimize yıl içerisinde yarısından çoğu e -devlet kanalıyla olmak üzere 500 bine yakın başvuru yapılmış, yaklaşık 780 milyon liralık uyuşmazlık karara bağlanmıştır. Öte yandan başta mesafeli ve abonelik sözleşmeleri olmak üzere birçok sektör nezdindeki tüketicilerimizin korunmasına yönelik denetimlerimiz etkin şekilde devam etmektedir ve burada bazı idari tedbirler de alacağımızı ifade etmek isterim. Aldatıcı reklam ve haksız ticari uygulamalar nedeniyle vatandaşlarımızın zarara uğramaması, daha da önemlisi can ve mal güvenliklerinin tehlikeye girmemesi için her türlü tedbiri alıyoruz. Bu kapsamda, Bakanlığımız bünyesindeki reklam grubumuz, e-pazaryerleriyle indirimli satış kampanyası düzenleyen firmalar hakkında resen denetimler gerçekleştirmiş, gerçekçi olmayan indirimlere gerekli idari yaptırımlar uygulanmıştır.

Değerli milletvekilleri, ikinci el cep telefonu ve tabletlerin belirli standartlarda yenilenerek garantili ve güvenli biçimde tekrar piyasaya arzını sağlamak üzere çıkarılan Yenilenmiş Ürünlerin Satışı Hakkında Yönetmelik yoluyla ithalat, israf ve çevreye verilen zararların azaltılması mümkün kılınmıştır.

Millî ekonomimiz ve dış ticaretimizin güvenliği için gümrüklerimize yönelik faaliyetlerimizden de kısaca bahsetmek isterim. Bu yıl ülkemizin vergi gelirlerinin yaklaşık yüzde 25'inin tahsil edildiği gümrük kapılarımızda mümkün olan en ileri seviyede hizmet sunulabilmesi için önemli teknolojik yatırımlar yapmaya devam ediyoruz. Gümrük işlemlerinde kırtasiyeciliği azaltmak ve otomasyonu artırmak suretiyle ticaretin kolaylaştırılmasına katkı sağlıyoruz. 2021 yılının Ocak-Kasım döneminde gümrük idarelerimizde işlem gören ihracat beyannamesi sayısı, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla

yüzde 16,6 artışla 4 milyon 290 bine ulaşmıştır. Öte yandan, yılın ilk on bir ayında yaklaşık 7 milyon 250 bin taşıt ile 68,5 milyon yolcunun işlemleri gümrüklerimizde yapılmıştır.

Her geçen gün artan yolcu ve taşıt trafiğine kesintisiz şekilde yanıt verebilmek için gümrüklerimizin fiziksel altyapısını ve teknik kapasitemizi güçlendirmeye devam ediyoruz. Bu çerçevede, 2021 yılında Habur ve İpsala Gümrük Kapılarındaki yenileme çalışmaları tamamlanmış, Türkgözü Gümrük Kapısı'nın modernizasyon çalışmalarına başlanmıştır. Ceylânınar Gümrük Kapısı'nın yenilenmesine ilişkin proje çalışmaları ise devam etmekte olup Gürbulak ve Pazarkule Gümrük Kapılarının modernizasyon çalışmalarının yıl sonuna kadar başlaması hedeflenmektedir. Ayrıca, Erzurum Gümrük Müdürlüğü hizmet binası da 2022 yılı içerisinde hizmete alınacaktır.

Son olarak, Kayseri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü 2021 yılında faaliyete geçmiş olup önümüzdeki dönemde Nizip ve Havsa'da açacağımız gümrük müdürlükleriyle gümrük müdürlük sayımız 166'ya çıkmış olacaktır.

Değerli milletvekilleri, 2021 yılında dijital altyapımızı güçlendirirken BİLGE Sistemi gibi gümrük uygulamalarımızı daha kullanıcı dostu hâle getirmeye yönelik adımlar attık. Uygulamayla, tüm paydaşlar tek bir elektronik erişim noktası üzerinden beyanda bulunabilecek ve beyanname süreçleri önemli ölçüde kısalacaktır. Ayrıca, varış öncesi gümrükleme uygulaması kapsamına hava yolu taşımacılığı da dâhil edilmiş durumdadır. AB'yle ortak transit rejimimiz çerçevesinde gümrük işlemlerinin hızla tamamlanmasını sağlayan izinli gönderici kapsamındaki taşımaları yüzde 1'den yüzde 10'a yükseltiyoruz ki bu gümrüklerdeki yığılmayı azaltabilelim. İlaveten, gelecek sene başında devreye alacağımız ihracat odaklı izinli gönderici sistemiyle ihracat yükünün daha hızlı ve kaliteli lojistik sunumuyla hedef pazarlara ulaştırılmasını hedefliyoruz.

Öte yandan, devreye aldığımız Kolay İhracat Noktaları Uygulaması'yla eşyanın gümrük işlemlerinin tek noktada tamamlanmasını sağlıyoruz.

1,2 milyona yakın üyesi bulunan e-ihale sistemiyle 1 Aralık itibarıyla 11 bin ihale yapılmış, geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 67 artışla 664 milyon liralık hasılat elde edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, kaçakçılıkla mücadele amacıyla gümrük kapılarımız başta olmak üzere ulusal ve uluslararası alandaki çalışmalarımızı büyük bir kararlılıkla sürdürüyoruz. Kapasitemizi güçlendirmek amacıyla kaçakçılıkla mücadelede teknik ve beşeri sermayemize sürekli yatırımlar yapıyor, en yeni ve gelişmiş teknolojileri gümrüklerimizde kullanmaya devam ediyoruz. Yasal ticareti kolaylaştırırken kaçakçılık girişimlerini süratle tespit edebilmek için envanterimizdeki araç ve konteyner tarama sistemlerinin sayısını bu yıl 74'e çıkardık. Yürüttüğümüz Millî Tarama Sistemi Projesi'yle kaçakçılıkla mücadele alanında dünyadaki en önemli tespit teknolojilerinden olan x-ray tarama cihazlarını yerli ve millî imkânlarla imal etmeyi hedefliyoruz ve önümüzdeki dönemde bunu tamamlamayı amaçlıyoruz. 2022 yılının başında, gümrük sahalarındaki yerli olacak ilk x-ray cihazlarımızla yüzde 70'i aşkın bir yerlileştirme sağlanacaktır.

Öte yandan, dünyada sayılı gümrük idaresinde bulunan ve ülkemizde ilk kez İpsala Gümrük Kapısı'nda faaliyete geçirdiğimiz yüksek çözünürlüklü ve üç boyutlu görüntü alan araç ve konteyner tarama sistemlerinin sayısını 2022'de artırmayı hedefliyoruz. Tarama ağı projemizle gümrük kapılarında taranan araç ve konteynerlere ait x-ray görüntülerini süratle analiz edebilen bir sistem kuruyoruz. TÜBİTAK'la birlikte geliştirdiğimiz veri yönetim ve hedefleme yazılımı sayesinde gümrük kontrollerinin daha isabetli, hızlı ve etkin şekilde yapılabilir hâle getireceğiz. Bütün bu çalışmalarımızla yasal ticaret ortamını iyileştirirken aynı zamanda organize kaçakçılık girişimleriyle daha etkin mücadele edilebilmesini de kolaylaştırmış olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TİCARET BAKANI MEHMET MUŞ (Devamla) – Sayın Başkanım, toparlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

TİCARET BAKANI MEHMET MUŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, 1 Aralık tarihi itibarıyla, gümrük muhafaza ekiplerimizce yürütülen kaçakçılıkla mücadele faaliyetleri çerçevesinde toplam 6,8 milyar TL değerinde kaçak eşya ele geçirilmiştir. Vergi gelirlerinde ciddi kayba sebep olabilen akaryakıt, tütün ürünleri ve alkollü içki kaçakçılığıyla mücadele konusunda da bu yıl idari ve teknik kapasitemizi geliştirmeye devam ettik. Akaryakıt kaçakçılığıyla mücadelede etkinliğin artırılması ve kurumlar arası eş güdümün daha ileri düzeye taşınması amacıyla hazırladığımız Akaryakıt Kaçakçılığı ile Mücadeleye Yönelik Tedbirler Genelgesi geçtiğimiz ayın başında Cumhurbaşkanlığı makamınca yürürlüğe konulmuştur. Burada, şunu ifade etmek isterim: Özellikle, akaryakıttaki sahte fatura ve vergi kaçakçılığıyla ilgili, Meclisimiz çok önemli bir düzenlemeye imza atmıştır ve bu düzenleme idare olarak elimizi çok ciddi şekilde rahatlatmakta ve mücadeleyi çok önemli seviyeye çıkarmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

TİCARET BAKANI MEHMET MUŞ (Devamla) – İnşallah Meclisimizin yaptığı bu düzenlemeyle beraber bu alanı da tamamen bu vergi dışı alandan temizlemiş olacağız.

Bu çerçevede, Bakanlığımız eş güdümünde, 6 bakanlığın katılımıyla oluşturduğumuz Akaryakıt Kaçakçılığı ile Mücadele Kurulu çalışmalarına devam etmektedir. Akaryakıt özel ekibince yıl boyunca yürütülen çalışmalarda 4 milyar TL değerinde vergi ziyayı ile 10 milyar Türk lirası değerinde sahte fatura tespit edilmiş ve 1.732 ton kaçak akaryakıtta el konulmuştur.

Diğer taraftan, tütün mamulleri ve alkollü içki kaçakçılığı başta olmak üzere, kaçakçılıkla mücadele kapsamında yürütülen operasyonlar neticesinde 10 ton uyuşturucu, 45 ton uyuşturucu yapımında kullanılan kimyasal; 3,5 milyon paket sigara, 26 milyon adet makaron; 11,5 milyon adet sigara kâğıdı ve filtresi, 70 bin litre alkol ve alkollü içki; 14,6 bin ton gıda ve yaklaşık 4.300 adet tarihî eser ele geçirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

TİCARET BAKANI MEHMET MUŞ (Devamla) – Bakanlık olarak önümüzdeki dönemde kaçakçılığa karşı ortaya koyduğumuz tavizsiz mücadeleyi kararlılıkla sürdüreceğimizi ifade etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, Bakanlığımız 2022 bütçesi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulmuş bulunmaktadır.

Süreyi biraz aştım. Ben sözlerimi toparlıyorum.

Beni sabırla dinleyen Genel Kuruldaki tüm milletvekillerimize teşekkür ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Tabii, yedi ay aradan sonra kürsüye çıktım. Dolayısıyla eski günleri insan özleyiyor. Ama bu vesileyle kürsüden hitap etme imkânı da buldum.

Tekrar teşekkür ediyorum, saygıları sunuyorum. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.09

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 19.30****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komasyon yerinde.

Şimdi, Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Nureddin Nebati.

Buyurunuz efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri ekran başında izleyen kıymetli vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Pençe Yıldırım Harekâtı bölgesinde terör örgütü PKK’nın hain saldırısında şehit düşen kahraman askerlerimize ve vatan uğruna canlarını feda eden tüm şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, ailelerine sabırlar diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Değerli milletvekilleri, 3 dönem burada, bu sıralarda ben de bu kutsal çatının altında görev yapmaya gayret ettim. Sizlerin nasıl bir gayret içerisinde ülkemizin her türlü menfaatini gözetecek çalışmalar yaptığını yakinen bilen birisiyim. Rabb’im sizlerin de bizlerin de işlerini kolaylaştırsın, düzgün yapmayı nasip etsin. (AK PARTİ sıralarından “Âmin!” sesleri)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; içinden geçtiğimiz bu zorlu dönemde ekonomi politikalarını tasarlarken şüphesiz ki küresel konjonktürü sürekli göz önünde bulunduruyoruz. Bakınız, günümüzde küreselleşme öyle bir boyuta ulaştı ki Çin’in bir şehrinde, Wuhan’da bir virüs çıkıyor ve genç yaşlı demeden tüm insanlığı etkisi altına alıyor. Âdeta, küreselleşmenin, dünyanın bir köy hâline döndüğünün herkesin ama her bireyin hissettiği, yaşadığı bir dönemdeyiz.

Bu süreçte, tüketici tercihleri ve eğilimlerinden iş yapış biçimlerine kadar birçok alanda değişim yaşandı. Bu durum sadece sağlık ve ekonomi boyutuyla değil, aklımıza gelebilecek her alanda hayatımızı etkiledi ve hâlen de etkilemeye devam ediyor. Küresel ekonomi Covid-19 salgını nedeniyle daha önce eşine rastlanmamış zor zamanlar geçiriyor. Salgın, istihdam kayıplarından tedarik zincirlerindeki aksamalara, arz talep uyumsuzluklarından rekor seviyelere yükselen emtia fiyatlarına kadar çok geniş bir yelpazede sorunlara yol açmaya devam ediyor. Son dönemde ortaya çıkan yeni varyantlar ve getirilen ilave tedbirler küresel ekonomik aktiviteyi baskılıyor, tedarik zincirindeki sorunların sürmesi de diğer bir önemli risk faktörü. Emtia fiyatlarındaki artış ve arz talep dengesizliklerinin etkisiyle küresel enflasyon tarihi yüksek seviyelerde seyrediyor. Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, İspanya ve birçok ülkede enflasyon son otuz, kırk, kırk beş yılın en yüksek düzeylerinde ve her ay bu süreç daha da geçmiş yıllara doğru gidiyor.

Diğer taraftan, salgın tedbirlerinin etkisiyle küresel bütçe açıkları ve borçluluk rekor seviyelerde. Dünyadaki toplam borç, küresel millî gelirin neredeyse yüzde 50’sine ulaşmış durumda. Dünyadaki kamu maliyesi alanındaki bu bozulmanın kısa sürede de iyileşme maalesef zor görünüyor.

Tedarik zincirlerinde devam eden sorunlar, emtia fiyatlarındaki rekor artışlar, yükselen küresel borçluluk gibi birçok zorluğa rağmen Türkiye ekonomisi alınan güçlü mali tedbirler ve sağlanan destekler ile sağlık sektöründe verilen insanüstü çabalar sayesinde diğer ülkelerden pozitif yönde ayrıştı ve ayrışmaya da devam ediyor. Bu pozitif ayrışma, zamanında alınan proaktif kararlar ve yerinde uygulamalar sonucunda gerçekleşmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin bize sağladığı etkin koordinasyon ve hızlı karar alarak uygulama kabiliyeti sayesinde salgın döneminde kurumlarımız topyekûn bir mücadele göstermiş, esnek ve etkili politikaları hızlıca hayata geçirmiştir.

Önümüzdeki süreç, zorluklara rağmen, boyun eğenlerin değil; zorlukları, krizleri fırsata çevirebilenlerin dönemi olacaktır. İşte, biz de bu kararlılıkla, ülkemizin potansiyelini gerçekleştirecek politika çerçevemizi, uluslararası konjonktür ile iç dinamikleri içine alan ortak bir söylem ve bütüncül bir bakış açısıyla oluşturuyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye ekonomisi dinamik bir yapıya sahip olduğunu bu dönemde bir kere daha ispatladı. Ekonomimiz 2020 yılının ikinci çeyreğinde, salgın kaynaklı yaşanan daralmanın ardından, tıpkı küresel finans krizi sonrası dönemde olduğu gibi güçlü bir toparlanma reaksiyonu gösterdi.

MURAT BAKAN (İzmir) – Döviz mevduat hesapları yüzde 60'ı aşmış Sayın Bakan, yüzde 62 olmuş.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Toplumun tüm kesimlerini hedef alan kapsamlı destek mekanizmaları ve güçlü iç talebin katkısıyla Türkiye, geçtiğimiz yıl yüzde 1,8 oranında büyüdü ve G-20 ülkeleri arasında Çin'le birlikte 2020 yılını daralma yaşamadan kapatan ender ülkelerden bir tanesi oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – 2001 krizinden daha kötü durumda döviz mevduat hesapları.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Bakan, dünya yüzde 3,1 küçüldü, gelişmekte olan ülkeler yüzde 2,1 küçüldü, ABD ekonomisi yüzde 3,4; Brezilya ekonomisi 4,1; euro bölgesi 6,3 küçülürken Türkiye -pozitif ayrışma- Türkiye'ye yakışan o muhteşem potansiyelini göstererek dünyadan ayrıştı; 1,8 büyüdü. Ekonomimiz yakaladığı bu ivmeyi 2021 yılında da devam ettirerek güçlü ve dengeli bir büyüme rotasına girdi. 2020 yılının ilk çeyreğinde yüzde 7,4; ikinci çeyreğinde yüzde 22 ve üçüncü çeyreğinde de yüzde 7,4 oranında büyüme kaydetti. Böylece ilk üç çeyreğinde büyüme yıllık yüzde 11,7 seviyesine ulaştı. Bu dönemde büyüme dengeli bir şekilde toplam iç talebin ve net dış talebin katkısı sayesinde gerçekleşmiştir. 1999-2002 arasında Türkiye ortalama sadece yüzde 0,9 büyüdü, 2003-2020 döneminde ise bu büyüme ortalama yüzde 5,2'yi yakaladı. Aynı dönemde ise küresel büyüme yüzde 3,4 olarak gerçekleşti. Türkiye, sadece geçen yıl krizde değil, aynı zamanda on dokuz yıllık AK PARTİ iktidarı döneminde de -elhamdülillah- dünyadan ayrışarak ender, dünya ortalamasının üstünde büyüyen ülkelerden biri oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bakan, satın alma gücü paritesine göre, 2005 yılında Türkiye dünyanın 17'nci büyük ekonomisi.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Şimdi, şu anda kaç?

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – 2020'de ise 11'inci sıraya yükselmiş durumda. 2021 yılında OVP tahminimiz olan yüzde 9'un üzerinde çift haneli bir büyüme bekliyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Uçuyoruz, uçuyoruz(!)

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Bu büyümenin en az üçte 2'si yatırımlar ve net ihracattan gelecek. Dolayısıyla Türkiye, bu yıl da diğer ülkelerden pozitif olarak ayrışacak ve bu ayrışma önümüzdeki yıllarda da devam edecek ve dünya ortalamasının hep üstünde olacaktır.

MURAT BAKAN (İzmir) – Türk lirası değer kaybında...

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Salgın sonrası dönemde yeniden şekillenen küresel tedarik zincirinde ülkemizi üretim ve ihracat üssü hâline getirmek için kapıyı araladık. İhracatımız güçlü seyrediyor.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – O büyüme sizin vasıtanızla değil.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Kasım ayı itibarıyla yıllık ihracatımız 221 milyar dolara ulaşmış durumda, az önce Sayın Ticaret Bakanımız ayrıntıları ifade etti. Uluslararası emtia fiyatlarındaki yükselişe karşı güçlü ihracat, gerileyen altın ithalatı ve ivmelenen turizm gelirleri cari işlemler dengesinde kayda değer bir iyileşme sağladı. 2021 Eylül ayı itibarıyla yıllık cari işlemler açığı 2020 yılı sonuna göre 16,6 milyar dolar iyileşti...

MURAT BAKAN (İzmir) – Millette para yok ki altın alsın. Gram altın bin lira, çeyrek altın bile götürmüyor düğünlere.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – ...ve inşallah, bu yılın sonunda cari açığın millî gelire oranının yüzde 2,6'nın oldukça altında gerçekleşmesini bekliyoruz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Bakanım, dolar şu anda 13,80, vatandaş dolarla alışveriş yapıyor. Doları kaçaya düşüreceksiniz? Dolar hedefiniz nedir?

KEMAL PEKÖZ (Adana) – “Dolar iyileşti.” diyor, doğru söylüyor. Dolar iyileşti, Türk parası kötüleşti.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Cari açığın millî gelire oranı noktasında yıl sonunda, inşallah, müjdeli rakamları hep birlikte görmüş olacağız.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Hangi yılın sonu?

MURAT BAKAN (İzmir) – Türk şirketlerinin borsadaki değeri yarıya düştü Sayın Bakan.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – 2021 yılı, yüksek büyüme ve düşük cari açıkla Türkiye'nin tarihsel döngüsünün kırıldığı bir yıl olacak.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Döviz mevduatlarında 2001 krizine geri döndük Sayın Bakan. Yüzde artışı dövizde oldu, vatandaş Türk lirasına güvenmiyor, size güvenmiyor.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Önümüzdeki yıllar cari fazlasıyla Allah'ın izniyle biz gösterdiğimiz gayret...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Geldiğinizde dolar 9 liraydı, şu anda 13,30 lira.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – ...birlikte ortaya koyacağımız enerji, ülkeye olan inancımız ve her bir ferdin kendi üzerine düşen sorumluluğu...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Biz inanıyoruz da size inanmıyoruz Sayın Bakan.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – ...tam ve layıkıyla yerine getirmek kaydıyla bu tarihsel döngünün kırılmasında hep beraber ortak olacağız inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz çöküş ortak değiliz.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Önümüzdeki dönemde küresel tedarik zincirlerindeki değişimleri, dijital ve yeşil dönüşüm gibi eğilimleri dikkate alarak uluslararası arenada rekabet gücü yüksek sektörleri destekleyeceğiz. Böylece, küresel ticaretten aldığımız payı daha da artıracamız. Neticede, orta vadede cari işlemler dengesinde kalıcı ve sürdürülebilir bir iyileşme sağlayacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekonominin güçlü ve dengeli büyümesi ne kadar önemliyse büyürken istihdam yaratması da bir o kadar önem arz ediyor. Aldığımız tedbirlerin de etkisiyle, istihdam, 2020'nin ikinci yarısından itibaren toparlanmaya başladı, 2021 yılı Ocak-Eylül dönemindeyse istihdam artışı 2,2 milyon kişiye ulaştı ve toplam istihdam salgın öncesi seviyelerin üzerine çıkarak yine dünyayla farklılaşan bir başarıyı elde etti. Mevsimlikten arındırılmış toplam istihdam 29 milyon kişi, işsizlik oranımsa yüzde 11,7 olduğunu görüyoruz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Bakanım, geniş tabanlı işsizlik 10 milyon. Geniş tabanlı işsizlik 10 milyon şu anda; insanlar iş bulamıyor.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Bu gelişmeler neticesinde, ülkemiz, salgının istihdam üzerindeki yıkıcı etkisini telafi edebilen sayılı ülkeler arasında yer aldı. 2021 yılında, ekonominin hızlı toparlanmasına bağlı olarak enflasyonist baskıların yanı sıra küresel gıda, emtia, petrol ve enerji fiyatlarındaki artışlar ve tedarik zincirlerindeki aksaklıklar neticesinde yıllık tüketici enflasyonu kasım ayı itibarıyla 21,3 seviyesine yükseldi.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Son üç yılın rekoru yüzde 21,3.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Her ne kadar enflasyondaki bozulmanın önemli bir bölümü küresel gelişmeler kaynaklı olsa da döviz kuru gelişmelerinin de bu bölümde belirleyici olduğunu gözlemliyoruz, görüyor ve biliyoruz. Bunlara ek olarak özellikle gıda fiyatlarındaki katılık ve enerjide dışa bağımlılık gibi yapısal sorunların da olumsuz etkilerini göz ardı edemeyiz. Kamu olarak, yönetilen, yönlendirilen fiyatlar vasıtasıyla artan maliyet enflasyonunun tüketicilerimize sınırlı yansımaları için önemli bir gelir kaybını göğüslüyoruz. Bu çerçevede, sadece 2021 yılında feragat ettiğimiz kamu geliri sayesinde enflasyonda 5,3 puan düşürücü etki oluşturduk. Bu hesaplamada sadece vergi düzenlemeleriyle yönetilen, yönlendirilen fiyatların etkisi olduğuna ve önlemlerimizi sadece vergi geliriyle sınırlı tutmadığımızı da dikkatinizi çekmek istiyorum. Bakanım, yıl başından aralık ayı başına kadar küresel piyasada doğal gaz fiyatı yüzde 383, kömür fiyatı ise yüzde 138 oranında yükseldi. Bu yükselişten vatandaşlarımızı korumak amacıyla, doğal gazda maliyetin dörtte üç'ünü, elektrikte ise yarısını devlet olarak biz üstleniyoruz. Enflasyonla mücadele konusunda önümüzdeki dönemlerde para ve maliye politikalarının güçlü eş güdümü ve mal ile hizmet piyasalarında rekabet ve verimliliği artıracak yapısal tedbirleri hayata geçirecek ve kalıcı olarak düşük seviyelere indireceğiz.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; AK PARTİ hükümetleri döneminde çalışanlarımızın ve emeklilerimizin her zaman yanında olduk, aylık ve ücretlerinde önemli iyileştirmeler sağladık ve enflasyonun oldukça üzerinde artışlar yaptık.

Bakım, 2002 Aralık ile 2021 Kasım döneminde gerçekleşen enflasyon yüzde 587,5; yüzde 587,5'lik bir enflasyon oluşmuş. Peki, en düşük memur maaşı yüzde 1.145 oranında yani 2 katı, ortalama memur maaşı yüzde 913 oranında, en düşük SSK emekli aylığı yüzde 921 oranında, en düşük tarım BAĞ-KUR emekli aylığı yüzde 2.738 oranında, en düşük esnaf BAĞ-KUR emekli aylığı yüzde 1.480 oranında, en düşük memur emekli aylığı yüzde 770 oranında, net asgari ücret yüzde 1.434 oranında artış göstermiştir ki artan enflasyon oranı yüzde 587,5.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Alım gücüne göre oranlar mısınız?

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Ayrıca, 2022 yılında da Toplu İş Sözleşmeleri Çerçeve Anlaşma Protokolü'yle işçilerimizin, toplu sözleşme uyarınca da memurlarımızın maaşlarında artışlar yapılacağı da unutulmamalıdır. Asgari ücrete ilişkin de görüşmeler devam etmekte olup 2022 yılı için asgari ücrette herkesin beklentilerini karşılayacak bir artış yapmayı

planlıyoruz ve işçi kardeşlerimiz rahat etsinler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Nasıl ki on dokuz yıl boyunca, toplam ve her yıl itibarıyla enflasyonun üzerinde asgari ücret verdiğimiz bu yıl da işçilerimizin yanında olmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bankacılık sektörümüz yıllardan beri sürdürdüğü ihtiyatlı yaklaşım sayesinde finansal aracılık faaliyetlerini sorunsuz bir biçimde yürüterek reel sektörün ihtiyaç duyduğu finansmanı uygun koşullarda sağlıyor. Son iki yılda salgının neden olduğu elverişsiz şartlara ve küresel piyasalarda yaşanan dalgalanmalara rağmen, bankacılık sektörümüzün sağlıklı büyümesini sürdürdüğüne ve güçlü sermaye yapısını korumaya devam ettiğine ve bunu başardığına şahit olduk. Bankacılık sektörünün sermaye yeterlilik oranı, rasyosu yüzde 17,3'le yasal alt sınırın yüzde 8 ve hedef oran olan yüzde 12'nin üzerinde gerçekleşirken tahsili gecikmiş alacak oranı yüzde 3,5'le düşük seviyelerde seyri sürdürüyor. Bununla birlikte, bankalarımızın basiretli davranarak takipteki alacaklar için Avrupa Birliği ortalamasının oldukça üzerinde karşılık ayırması sayesinde bu alandaki risklerin sınırlı kalmasını da bekliyoruz. Finansal kesim dışındaki firmaların net dış yükümlülükleri 2017 yılından bu yana 65,5 milyar dolar azalmıştır. Döviz pozisyon açığına sahip reel sektör firmalarının önemli bir kısmının büyük ölçekli ve önemli ölçüde döviz gelirin sahibi olması kur riskine karşı doğal bir koruma sağlamaktadır. Rezervlerimiz artış eğilimindedir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası brüt rezervi 126 milyar dolar seviyelerindedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; salgının etkilerinin devam ettiği bu dönemde bütçemizi mali disipline bağlı kalan bir yaklaşımla yönetiyor, vatandaşlarımızı, esnafımızı, reel sektörümüzü ve ihtiyaç duyulan tüm alanları destekliyoruz.

Covid-19 salgınıyla mücadele kapsamında uyguladığımız tedbirlerin ekonomik büyüklüğü yaklaşık 718 milyar Türk lirasına ulaşmıştır. Bu, gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 14'üne tekabül ediyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne kadar hibe var?

HAZİNE VE MALİYE BAKANİ NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Bu tutarın merkezî yönetim bütçesi ve İşsizlik Sigortası Fonu başta olmak üzere çeşitli fonlardan karşılanan kısmı, yaklaşık 190 milyar liradır. Yıl sonuna kadar bu desteklerin 205 milyar liraya yani millî gelirin yüzde 4'üne ulaşmasını bekliyoruz. Vergi, sosyal güvenlik prim ertelemeleriyle kullanılan krediler ve ertelemeler yoluyla 529 milyar liralık, diğer bir ifadeyle, millî gelirin yüzde 10,5'u kadar bir kaynak harekete geçti.

Böylesine zorlu bir dönemde üretimde ve ticarete süreklilik devam ettiyse bunda, kısa çalışma ödeneği, işsizlik ödeneği, nakdî ücret desteği ve normalleşme desteği gibi mekanizmaların büyük bir payı vardır. Bu bahsettiğim 4 mekanizmayla 10 milyonun üzerinde vatandaşımıza 63 milyar lira destek sunduk. Buna ilaveten, Sosyal Destek Programı kapsamında 4,4 milyar lirası hazine desteği; 5,5 milyar lirası da fonlardan olmak üzere, 7 milyonu aşkın haneye yardım sağladık ve bu yardımlarımız önümüzdeki yıl artarak devam edecek.

Bakın, Eşlemobil uygulamamız çerçevesinde feragat edilen 65 milyar lira gelire akaryakıt fiyatları üzerindeki baskıyı azalttık. KDV ve kira stopajı indirimi uygulamalarımızı salgının en yoğun hissedildiği dönemlerde devam ettirdik. TL cinsi mevduat ve fonlara yönelik stopaj indirimini, dün akşam itibarıyla aldığımız indirimleri önümüzdeki Mart ayı sonuna kadar devam ettirme kararını açıkladık. Konaklama vergisinin uygulama süresini 2023 yılına öteleyerek turizm sektörümüzü destekledik.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, salgın sürecinde, sağlık alanında tanı, tedavi ve aşılar gibi alanlarda gerekli tüm harcamaları yapmıştır. Vatandaşlarımıza, esnafımıza, çiftçimize ve reel sektörümüze, ihtiyaç duyulduğu zamanda her türlü destek sağlanmıştır. Bununla birlikte, yıl

sonu bütçe tahminleri beklenenden daha iyi bir seviyeye işaret ediyor. Salgınla mücadele ve diğer zaruri nedenlerle bütçe harcamalarındaki artışa ve vazgeçtiğimiz vergi gelirlerine rağmen, ekonomik aktivitedeki canlanma ve gelir tarafındaki güçlü iyileşme bütçe performansımızı olumlu etkiledi. Bu kapsamda, dünyadan ayrılan bir örnek vereceğim: Bütçe açığının OVP’de açıkladığımız yüzde 3,5’un da altında olacağını tahmin ediyoruz. Bununla birlikte, bu oranın dünyada ortalama yüzde 7,9; ABD’de yüzde 10,8; avro bölgesinde yüzde 7,7; gelişmekte olan ülkelerde ortalama yüzde 6,6 olması beklenmektedir. Bu da ülkemizin güçlü kamu maliyesi duruşunu gösteriyor. Önümüzdeki dönemde maliye politikamızı şeffaf, seçici ve odaklı bir şekilde uygulamaya devam ederek kamu maliye dengelerinde sapmaya izin vermeyeceğiz. 2022 yılı bütçemizi de bu anlayışla hazırlayarak yüce Meclisimizin takdirlerine sunmaktayız.

İktidarımız döneminde hazırlanan önceki bütün bütçelerde olduğu gibi 2022 yılı bütçesi de vatandaşlarımız ve reel sektörümüzün ihtiyaçlarını gözeten, hizmet odaklı bir anlayışla sahiptir. Toplayacağımız vergilerden faize ayıracağımız kaynağı düşürmeye ve oluşan mali alanını da eğitime, sağlığa, yatırımlara, istihdama özetle 84 milyonun refahına ayırmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bravo!

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Nitekim, bütçemizde eğitime ayrılan kaynağı yüzde 29,4 oranında artırarak 273,5 milyar Türk lirasına; yatırıma ayrılan kaynağı yüzde 30,3 oranında artırarak 147,6 milyar liraya; sağlığa sadece bütçeden ayrılan kaynağı yüzde 47,3 oranında artırarak 122,6 milyar liraya; sosyal yardım harcamaları için ayrılan kaynağı da yüzde 28,3 oranında artırarak 104,2 milyar liraya çıkarıyoruz.

Ekonomi politikamızdaki yatırım, üretim, ihracat ve istihdam alanındaki olmazsa olmazlarımız gelir politikalarımızın da ana çerçevesini oluşturmaktadır. Bugüne kadar, imalatı, katma değerli üretimi, yenilikçiyi, girişimciliği, gençlerimizi, dezavantajlı gruplarımızı; kısaca, üretmek ve bu ülkenin kalkınma hikâyesine katkı yapmak isteyen tüm kesimleri vergi istisna ve teşvikleriyle destekledik, iş ve rekabet ortamını iyileştirdik, yatırım maliyetlerini azalttık. Bundan böyle de bu vizyonumuzla üzerimize düşen ne varsa yerine getireceğiz, güçlü desteğimizi sürdüreceğiz. Diğer taraftan, kalıcı gelir kaynaklarıyla kamu gelirlerimizin kalitesinin artırılmasına odaklanacağız. Vergiye gönüllü uyumu artırmak amacıyla yaptığımız çalışmalarını sürdüreceğiz. Vergi tahsilatında etkinliği artıracak, kayıt dışılıkla mücadelemizi kararlılıkla devam ettireceğiz.

Keza her zaman olduğu gibi bu yılda, salgın ve doğal afetlerin yaşandığı zorlu dönemlerde vatandaşlarımızın yanında olduk. 5,9 milyon mükellefimizin vergi dairelerine olan 155 milyar liralık borcunun yapılandırılmasına olanak sağladık. 2021 yılında vergisel alanda öngördüğümüz yasal düzenlemeleri hayata geçirdik. Bu kapsamda, yaklaşık 835 bin basit usulde vergilendirilen esnafımızın kazancını tamamen vergiden istisna ettik. Çiftçimizi desteklemek amacıyla tarımsal destekleme ödemelerinden gelir vergisini kaldırdık, geçmiş beş yıl içinde yapılmış kesintileri de iade ediyoruz. Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerimizin ve meslek mensuplarının iş yüklerini son dönem geçici vergi beyan ve ödemelerinde kaldırarak hafiflettik. Sosyal medya üzerinden elde edilen kazançların son derece kolay bir usulle vergilendirilmesini sağladık. Aralık ayının 2’nci yarısından itibaren kuraklıktan zarar gören 650 bin üreticimize toplamda 2,6 milyar lira kuraklık desteği ödemesi yapacağız. 2022 yılına ilişkin motorlu taşıtlar vergisi tutarlarına uygulanacak yeniden değerlendirme oranı yüzde 36,2 olarak duyurulmuştu ama Sayın Cumhurbaşkanımızın yetkisi çerçevesinde yeniden değerlendirme oranını yüzde 25’e düşürüyoruz. Akaryakıt ürünlerine yönelik kayıt dışılıkla mücadelemizdeki etkinliği arttırmak ve

haksız rekabeti önlemek amacıyla, bu alandaki vergileri güvence altına alacak teminat uygulaması başta olmak üzere birçok düzenlemeyi hayata geçirdik.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; stratejik ölçütler çerçevesinde yürütülen borçlanma politikası kapsamında borçlanmanın ağırlıklı olarak TL cinsinden yapılmasını ve iç borç stokunda döviz cinsi enstrümanların payının azaltılmasını hedefliyoruz. Ayrıca, likidite riskinin azaltılması amacıyla güçlü nakit rezervi tutulması politikasına da devam ediyoruz. 2021 yılında bütçe gerçekleştirmelerinde kaydedilen iyileşmenin bir yansıması olarak, toplam borçlanmanın yıllık finansman duyurusundaki tutara göre 160 milyar lira azalarak 458 milyar lira olarak gerçekleşmesini bekliyoruz. Döviz cinsi borçlanmaların iç borçlanma içindeki payını bir önceki yıla göre yüzde 27,6'dan yüzde 12,8'e, döviz ve altın cinsi borçlanmanın iç borçlanma içindeki toplam payını ise yüzde 37,2'den kasım sonu itibarıyla 29,7'ye düşürdük. 2020 yılı sonu itibarıyla, merkezî yönetim yurt içi döviz ve altın cinsi borç stoku 36,2 milyar dolar iken eylül sonu itibarıyla 31,6 milyar dolara geriledi. 2021 ekim ayı itibarıyla, iç borçlanmanın ortalama vadesini, iki yıl öncesine kıyasla, yaklaşık 2 katına çıkararak elli altı aya yükselttik. 2020 yılında AB tanımlı genel yönetim borç stokunun millî gelire oranı yüzde 39,7 iken 2021 yılı ikinci çeyrek itibarıyla yüzde 38,4 seviyesinde gerçekleşti. AB üyesi ülkelerde bu oran aynı dönemde ortalama yüzde 91'dir. Bu oranın 2021 yılı sonunda yüzde 36,6 olarak gerçekleşmesini ve program dönemi sonuna kadar kademeli olarak gerilemesini bekliyoruz. 2022 yılında 385,5 milyar TL'si iç, 120,4 milyar TL'si dış olmak üzere 505,9 milyar TL borç servisi gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Diğer taraftan, 101 milyar TL karşılığı dış, 397,1 milyar TL karşılığı iç olmak üzere toplam 498,1 milyar TL borçlanma yapmayı hedefliyoruz. Böylelikle, 2022 yılı sonunda iç borç çevirme oranının yüzde 103 olarak gerçekleşmesini bekliyoruz. 2021 yılında uluslararası sermaye piyasalarından 10 milyar dolarlık borçlanma hedefimizin tamamını gerçekleştirdik. 2022 yılında ise bu kanaldan 11 milyar dolar tutarında finansman sağlamayı hedefliyoruz.

Yeşil dönüşüm çerçevesinde çevreye duyarlı finansman modellerinin gelişimini desteklemek amacıyla Bakanlık olarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Çevresel, sosyal ve yönetim piyasasında, ESG olarak adlandırılan bu piyasada, borçlanma işlemlerini gerçekleştirebilmek adına kasım ayında Sürdürülebilir Finansman Çerçeve Dokümanı'mızı yayınladık. Bu çerçevede, ESG piyasasında ilerleyen dönemde gerçekleştirebileceğimiz yeşil tahvil ihracının da ülkemizin orta ve uzun vadeli kalkınma hedeflerinin finansmanı ve sürdürülebilir ekonomik büyümenin desteklemesi açısından faydalı olacağını değerlendiriyoruz.

Çiftçi ve esnaflara da yönelik çalışmalarımız var. Gıda ham maddesi fiyatlarındaki gelişmelerin un, et, süt ve yem üreticilerimize ve dolayısıyla vatandaşlarımıza en az seviyede yansımaları sağlamak için görevlendirme uygulaması kapsamında bazı tedbirlerimizi devreye aldık. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla 2021 yılında 774 bin üreticiye yaklaşık 57 milyar liralık hazine destekli faiz kredisi kullandırdık. Bu kredilerden doğan faizin ortalama yüzde 70'i Bakanlık olarak karşılandı, böylece çiftçimizin 4,1 milyar TL'lik kredi faizini de biz ödedik.

Salgın nedeniyle alınan tedbirler çerçevesinde 97 bin üreticinin 4,5 milyar Türk lirasını, hazine faiz destekli kredisini erteledik, ayrıca Tarım Kredi Kooperatiflerinden kredi kullanmış ve takibe düşmüş olan 10.600 üreticinin yaklaşık 667 milyon lira kredisini yeniden yapılandırdık. Halk Bankası aracılığıyla da 2021'de 185 bin esnaf ve sanatkâra yaklaşık 24 milyar liralık hazine faiz destekli kredi kullandırdık. Mevcut durumda, söz konusu kredi faizlerinin yarısı Bakanlığımızca karşılanmaktayken salgın koşulları sebebiyle 2021 yılından önceki yıllarda kullanılmış kredilerde karşılama oranını yüzde 80'lere kadar yükselttik. Bu kapsamda şimdiye kadar yaklaşık 60 milyar liralık esnaf kredisine 5,2 milyar lira faiz desteği sağladık, böylece esnaf ve sanatkârlarımızın faiz yükü altında ezilmesine

izin vermedik. Salgına yönelik olarak 1,6 milyon esnaf ve sanatkârın 13,6 milyar liralık hazine faiz destekli kredi borçlarını da erteledik.

Küresel çapta devam eden ham madde temini ve tedarik zincirindeki sorunlar ve ortaya çıkan emtia fiyat artışları ekonomideki tüm faktörleri etkilemekte. Önümüzdeki günlerde bu fiyat artışından etkilenen farklı kesimlere yönelik ilave çalışmalarımızı da kamuoyuyla paylaşacağız. Bakanlığımızca yürütülen Hazine Destekli Kefalet Sistemi kapsamında, salgın döneminde arz yönlü şokların etkisini asgari düzeye indirdik, bu kapsamda işletmelerimizin nakit ihtiyacını hızlı bir şekilde karşılamak ve dar gelirli vatandaşlarımızın temel ihtiyaçlarına destek olmak amacıyla birçok destek paketini uygulamaya koyduk. İmalata dayalı yatırımları destekleyen, ilave istihdamı teşvik eden ve gıda arzının istikrarlı bir şekilde sağlanması için soğuk hava zincirine yapılacak yatırımları destekleyen kefalet paketlerini hayata geçirdik. Böylece, KGF kapsamında toplamda 357 milyar liralık kredi imkânını işletmelerimizin ve düşük gelirli vatandaşlarımızın kullanımına sunduk. Önümüzdeki dönemde selektif bir yaklaşımla kredileri daha üretken ve verimli alanlara yönlendirmeye devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın başında belirttiğim hususa tekrar değinmek istiyorum. Büyük ölçüde salgının etkisiyle belirlenen ve değişen küresel konjonktür, ülkemiz için yeni fırsatlar ve imkânlar doğurmuştur. Bu değişimi göz ardı edemeyiz, bu değişimi göz ardı edersek Türkiye’yi potansiyelinin altına mahkûm etmiş oluruz. Türkiye, hükûmetlerimiz döneminde ekonomiden sosyal hayata, sağlıktan ulaştırmaya pek çok alanda önemli mesafe kaydetti, biz bunu daha da öteye taşımak istiyoruz. Ekonomi politikalarımızı salgın sonrasında ortaya çıkan paradigma değişimini de dikkate alarak bütüncül bir anlayışla gözden geçiriyoruz. Tüm uluslararası iyi uygulamaları inceleyerek ülkemizin iç dinamikleriyle tutarlı, ekonomimizin gerçekliklerine uygun bir kalkınma perspektifini oluşturuyoruz. Yatırım, istihdam, üretim ve ihracat artışını teşvik ederek cari işlemler dengesinde kalıcı iyileşme sağlamayı ekonomi politikalarımızın odağına alıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAZİNE VE MALİYE BAKANINUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Ülkemiz, ürettikçe büyüyecek ve bu büyümenin getirileri dün olduğu gibi bugün de toplumun bütün kesimlerine yansıtılacaktır. Bu yeni yaklaşımla, finansal piyasalardaki dalgalanmaları azaltıp makrodengeleri güçlendireceğiz, böylece üretim ve istihdamı artıracacağız. Daha önce de bahsettiğim Türk lirası mevduat ve fonlara yönelik stopaj indirimi uygulamasını Sayın Cumhurbaşkanımızın takdiriyle önümüzdeki yılın mart ayı sonuna kadar uzattık. Böylece TL varlıklara yatırım yapan vatandaşlarımıza aylık 1,7 milyar lira katkı sağlıyoruz. Tüm adımlarımızı serbest piyasa ekonomisi ve finansal serbestlik ilkesiyle tam uyumlu bir şekilde atacağız. Köklü ve itibarlı geçmişiyile küresel ekonomiye entegre bir ülke olarak yatırımcılar nezdinde güveni tesis etmiş ve bunu yıllardır sürdürmeyi başarmış bir ekonomiyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Önümüzdeki dönem Türkiye’nin yatırımlarında güvenli liman olma niteliğini pekiştireceği bir dönem olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler on dokuz yılda mücadele ettiğimiz her zorluğu milletimizle hasbihâl temelinde kurduğumuz güçlü bir gönül bağıyla aştık. Her ne yaptysak hüsnüniyetle yaptık. Halkımız bize hep güvendi ve sorunları birlikte aştık. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde hızlı, etkin ve dinamik adımlarla ülkemize sayısız eserler kazandırdık. Milletimize hizmetten asla ödün vermedik. Dün olduğu gibi bugün de milletimizin dirayeti ve inancıyla hedeflerimizden taviz

vermeyecek, odak noktamız olan hizmet siyaset bilinciyle milletimizin güvenini boşa çıkarmayacağız. Salgın sonrası yeniden şekillenmekte olan küresel ekonomi düzeninde rekabetçi bir küresel oyuncu olma hedefiyle gerekli adımları atmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAZİNE VE MALİYE BAKANİ NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Son olarak Sayın Başkanım, lütfen.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAZİNE VE MALİYE BAKANİ NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Sanayicimizi, KOBİ'mizi, çalışmamızı ve tüm vatandaşlarımızı hiçbir fırsatçının insafına terk etmedik, etmeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Etmediniz mi? Ettiniz, ettiniz.

HAZİNE VE MALİYE BAKANİ NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Bu kritik dönemin önümüze açtığı fırsatları değerlendirmek ve ülkemizi hedefimize ulaştırmak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Sözlerime burada son verirken, bütçe sürecinde emeği geçen Bakanlığımızın değerli bürokratları başta olmak üzere, Plan ve Bütçe Komisyonundaki çok değerli milletvekillerine, bütün arkadaşlarımıza, her çalışana saygılarımı ve teşekkürlerimi arz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Özellikle de bugün çok değerli muhalefet partisi milletvekillerine ve AK PARTİ Grubuna, değerli ortağımıza teşekkür ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAZİNE VE MALİYE BAKANİ NUREDDİN NEBATİ (Devamla) – Eski milletvekilinize sahip çıktınız; beni saygıyla, hoşgörüyü dinlediniz. Bu güzelliğimizi Rabb'im daim eylesin. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Birlikte hareket etmeyi, güzellikleri yaşamayı ve birlikte başarmanın, Türkiye'nin gücünü birlikte yaşamanın, pasaportumuzdaki gücümüzün, bayrağımızdaki gücümüzün hepimizin yüreklerinde hissedildiği o muhteşem gurur abidesini sadece hizmet anlayışıyla dönüştüren bütün kardeşlerime teşekkür ediyorum. Sağ olun, var olun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, madde 60'a göre bir söz talebim...

BAŞKAN – Sayın Usta, buyursunlar.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

12.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati ile Ticaret Bakanı Mehmet Muş'a nezaketli ve hoş üsluplarından dolayı teşekkür ettiğine ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben öncelikle 2 Sayın Bakana da hakikaten nezaketli ve hoş üsluplarından dolayı teşekkür ediyorum. Tabii, bu, söyledikleri her şeye katılıyoruz demek değildir. Ama çok hayati gördüğüm, teknik açıdan Sayın Maliye Bakanının birkaç hatalı mukayesesi oldu, izniniz olursa onlara çok kısa değinmek istiyorum. Bir defa, bütçe açığı konusunda, bizim bütçe açığımız pandemide artmadı, evet artmadı ancak orada şunu söylemek lazım: Orada mukayese yaparken de toplam destekler anlamında yani kredileri de katarak yapıldı, bu yanlış bir mukayesedir. Biz normal G20 ülkesi olduğumuza göre

G20 ülkelerinde nakit desteklerin, karşılıksız desteklerin millî gelire oranı yüzde 9,1; bizde ise yüzde 2,7. Gelişmekte olan ülkeler açısından bakarsak bu yüzde 4,4; onun da altındayız. Gelişmiş ülkelere bakarsak yüzde 10, onun da çok altındayız. Bence bunu söylemek gerekirdi.

Şimdi, büyümede tabii çok yanlış bir mukayese yaptı yine. On sekiz yıllık AK PARTİ hükümetleri dönemi ile önceki üç yılı mukayese etti. O üç yılın zaten iki yılı kriz yılıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERHAN USTA (Samsun) – Madem burada bir mukayese yapıyorsak on sekiz yıllık dönemleri yapmak lazım, o zaman kendi dediği gibi sonuca ulaşamıyoruz.

İkincisi, gelişmekte olan ülkelerle mukayese yapmamız lazım, kendi sınıfımızdaki ülkeler onlar. Mesela 2002-2020 dönemini gelişmekte olan ülkeler ile bizim Türkiye performansını mukayese ettiğimizde biz onların üzerinde değil, onların 0,6 puan altındayız, dolayısıyla bu da büyüme performansı açısından yanıltıcı bilgi veriyor.

Şimdi, cari açığa geldi. Cari açıkta mukayeseyi bu sefer, daha önce 2002'yle yaparken cari açıkta geçen yılları yaptı. Geçen yıl çünkü çok yüksek bir cari açık vardı, şimdi cari açık azalıyor. Madem öyle 2002'yle mukayese yapıyoruz, o zaman bunu da 2002'yle mukayese yapalım. 2002 yılında Türkiye Cumhuriyeti devleti sadece 0,6 milyar dolar cari açık verdi, bakın 1 milyar doların altında. Burada niye 2002'yle mukayese yapmıyoruz? 2020 yılında 37 milyar dolara çıktı cari açığımız, bu yıl da orta vadeli programa göre 21 milyar dolar olması bekleniyor, dolayısıyla bu da çok hatalı bir mukayese oldu. İstihdamda da aynı şey oldu. Orada da ne yaptı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERHAN USTA (Samsun) – Bitiriyorum efendim.

En kötü dönem pandemi dönemi olduğu için mukayeseyi pandemi dönemine göre yaptı. E, madem 2002'ye göre mukayese yapıyorsunuz, 2002'de Türkiye'de işsizlik oranı -dar tanımlı işsizliği söylüyorum- 9,6; şimdi 2020'de bu 13,2'ye çıkmış, 2021 sonunda da orta vadeli program 12,6 olacağını söylüyor. Peki, yakın tarihi mukayese edeceksek hiç olmazsa pandemi öncesindeki 2018 Ocağıyla, mevsimsel düzeltilmiş verilerle mukayese etmemiz durumunda 3,5 milyon insan iş gücüne katılmış, 1'ine iş verememiştir. Bunu söylemek gerekirdi.

Son olarak da... Tabii şeyi beklendik biz... Güzel bir makroekonomik perspektif ortaya koydu. Kurda ne oldu? Kurla başka ülkeleri mukayese etmesini, enflasyonu mukayese etmesini, faizi mukayese etmesini beklendik.

Şimdi, maaş artışlarında yine gitti 2002'ye. Evet, 2002'ye göre Türkiye'de ücretlerde genelde bir iyileşme oldu ancak 2021 yılında Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nı açtığımız zaman -254'üncü sayfası, onu da söyleyeyim- 2021 yılında kamu işçilerinin reel olarak maaşları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERHAN USTA (Samsun) – Bitiriyorum Sayın Başkan. Çok teşekkür ederim.

Bakın, arkadaşlar -yıllık programda 254'üncü sayfa- kamu işçilerinin maaşlarının reel olarak yüzde 26,8; memurların yüzde 14,9; asgari ücretlilerin de yüzde 10 civarında reel olarak gerileyeceğini söyleyen bir yıllık program var ortada, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı. Şimdi, bununla mukayese etmiyorsunuz, 2002'ye göre nominal para TL cinsinden 15 kat artmış. "..."(x) yani bu ne anlama gelir? Bunun bir anlamı falan yok.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Dolayısıyla burası teknik bir yer madem, Sayın Bakan teknik bir Bakan. Üslubu için çok teşekkür ediyorum ancak bu mukayeseleri sağlıklı yapmak lazım, yanlış mukayese yaptığımız zaman kamuoyuna yanlış bilgi vermiş oluruz.

Teşekkür ederim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Pardon, bir de bir sorum olacak Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, çok kritik.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, konuşmamda ikaz etmiştim, Sayın Cumhurbaşkanımızın sürekli “Yastıkaltı; DTH, döviz tevdiat hesapları var.” falan gibi... Bakın, bunun çok tehlikeli bir şey olduğunu söylemiştim Sayın Bakan, bunu rakamlarda görüyoruz. Şimdi, 19 Kasım haftasında yabancı para mevduatları 257,3 milyar dolar, 22 Kasım'da Sayın Cumhurbaşkanını bu konudan bahsetti, 26 Kasım'da -bunlar haftalık açıklanıyor- bu, 254 milyar dolara düştü, 3 milyar dolar... “Bozuldu da TL mevduata mı gitti acaba para?” diyoruz, TL mevduata bir değişiklik yok. 3 milyar dolar bir haftada kayboldu. Şimdi Sayın Bakana soruyorum: Bu, yastıkaltına mı gitti? Bu akşam açıklandı şimdi 3 Aralık haftası; 1,1 milyar dolar daha azaldı. Yani bu sözler, doğru sözler değil. Vatandaş tedirgin ederse biz... Bizim bankacılık sistemimizde sadece 28 milyar dolar likit var, 254 milyar dolar yabancı para mevduatı var. İnsanlar nakdini çekmek için, bunu yastıkaltına veya kasasına götürmek için bir harekete geçerse biz bu ülkeyi -Allah korusun- çok ciddi bir sıkıntıya sokarız. O yüzden, bunu da soru olarak kendisine yönelttim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Akçay...

13.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'ye yeni görevinde başarılar dilediğine, Hazine ve Maliye Bakanlığı personelinin beklentilerine, başarılarından ötürü Ticaret Bakanı Mehmet Muş ve ekibini kutladığına, çalışmalarında başarılar dilediğine ve bütçelerinin hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Muhterem milletvekilleri, öncelikle Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Nureddin Nebati'yi tebrik ediyor ve yeni görevinde üstün başarılar diliyorum.

Hazine ve Maliye Bakanlığımız, ülkemizin bütçesinin oluşmasında, gelirlerinin toplanmasında, kamu harcamalarının gerçekleşmesinde, maliye politikalarının belirlenmesinde ve uygulanmasında çok önemli fonksiyonlar icra etmektedir. Bakanlığımızın ve ilgili kurumlarımızın bütçelerinin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyoruz.

Bu vesileyle ifade etmek isterim ki fedakârca çalışan Bakanlık personelinin kurum içi gelir uzmanlığı ve defterdarlık uzmanlığı sınavlarının açılması, Bakanlık ve merkez teşkilatı personeli için görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarının açılması ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...Hazine ve Maliye Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında personel ihtiyacının karşılanarak iş yükünün hafifletilmesi beklentileri bulunmaktadır.

Sayın Başkan, gerek Plan ve Bütçe Komisyonundaki çalışmalarını gerekse AK PARTİ Grup Başkan Vekiliyken azimli çalışmaları ve uzlaşmacı tutumuyla hepimizin yakinen tanıdığı, birlikte aynı çatı altında, parti grupları olarak çalıştığımız Sayın Mehmet Muş, Ticaret Bakanlığı döneminde de bir devlet adamı vasfıyla, samimi ve gayretli çalışmalarıyla ülkemizin ticari hayatına ve ekonomisine çok değerli katkılar sağlamıştır.

2021 yılının Ocak-Kasım döneminde ihracatımız bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 33,82 artışla 203 milyar dolara ulaşarak cumhuriyet tarihinin rekorunu kırmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İhracatçılarımızın önündeki engellerin kaldırılarak ihracatımızın büyümesine katkı sağlayan, yerli üretimi ithalata karşı korumak için gerekli tedbirleri alan, Kooperatifler Kanunu'nun çıkarılmasını sağlayarak, buna katkı vererek kooperatiflerimizin önünü açan, pandemi döneminde maddi yönden zorluk yaşayan esnaf ve sanatkârimize sahip çıkmaya devam eden, basit usulle vergilendirilen 835 bin esnaf mükellefin kazançlarının gelir vergisinden istisna tutulmasına yönelik çalışmalara katkı veren, milli ekonomimiz ve genel olarak dış ticaretimizin güvenliği için gümrüklerimizin fiziksel altyapısının ve teknik kapasitesinin yenilenmesini sağlayan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...gümrük kapılarımız başta olmak üzere kaçakçılıkla tavizsiz bir şekilde mücadele eden ve bilhassa petrol kaçakçılığının önlenmesinde tarihi başarılarla imza atan, piyasa denetimlerini artırarak pandemi sürecini fırsat bilerek fahiş fiyat artırımını yapanlarla mücadele eden...

(Uğultular)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Biraz sessiz olur musunuz. Yani Sayın Başkan, şu solumuzu bir uyarır mısınız.

BAŞKAN – Ben, solunuzun en solundayım efendim.

Buyurun efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

...EXİMBANK'ın öz kaynaklarıyla 13 Ekim 2021 tarihinde İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi kurulmasını sağlayarak teminat yetersizliği nedeniyle kredi ve desteklerden yeterince yararlanamayan ihracatçıların krediye erişimini kolaylaştıran...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...ihracat kredilerinin yarısını kullandıran TÜRK EXİMBANK'ın sermaye yapısını güçlendirerek ihracatçıya sürekli ve etkin bir şekilde hizmet vermesini sağlayarak ihracatımızın bugünkü seviyelere ulaşmasını sağlayan ve aldıkları tedbirlerle ihracatımızın artmasında da takdire şayan fonksiyonlar icra eden başta Ticaret Bakanlığımız ve çalışanları olmak üzere, Ticaret Bakanımız Sayın Mehmet Muş ve tüm ekibini kutluyor ve çalışmalarında başarılar diliyor, bütçelerinin de hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

1) Kamu İhale Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*H) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)**1) Ticaret Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**1) REKABET KURUMU (Devam)**1) Rekabet Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)**1) Helal Akreditasyon Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Şahsı adına, aleyhte Diyarbakır Milletvekili Sayın Remziye Tosun.

Buyurunuz Sayın Tosun. (HDP sıralarından alkışlar)

REMZİYE TOSUN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, derin bir ekonomik krizle boğuşurken biz burada, aslında rant ve savaşın bütçesini konuşuyoruz. AKP’li vekiller yaptıkları konuşmalarda, kurumların açıkladığı sahte büyüme oranında tamamen hayal ürünü olan toz pembe bir tablo çiziyorlar. Ancak, Amed sokaklarında halk yarın ne yiyeceğinin, faturasını nasıl ödeyeceğinin hesabını yapıyor; bu hakikati sokağa çıktığımızda açıkça görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu ekonomik krizin en büyük nedeni ise hiç şüphesiz aşırı güvenlik politikalarıdır. Başta Diyarbakır halkı olmak üzere Şırnak, Hakkâri, Van gibi Kürt kentlerinde kolluk her 100 metrede bir GBT ve arama yapıyor, sokaklarda yüzlerce zırhlı araç dolaşüyor; kentlerin giriş çıkışlarında onlarca uygulama noktaları var. İşte, merkezî bütçenin çok büyük bir kısmı bu güvenlik politikalarına aktarılıyor.

Bazı bölgelerde polis, asker, jandarma ve korucuların nüfusu yerel nüfusu aşıyor. Aşırı güvenlik politikaları keyfiyete yol açıyor. Aslında kamu görevlisi olan kolluğun halkı değil, iktidarı koruduğunu çok iyi biliyoruz ve biliyoruz ki iktidar da kolluğu koruyor. Bunun karşılığında ne mi oluyor? 2008-2021 yılları arasında zırhlı araçların neden olduğu kaza ve cinayetlerde en az 21 çocuk hayatını kaybetmiş, en az 23 çocuk ise yaralanmıştır. Ölümlere neden olan kamu görevlileri bırakın ceza almayı, asli kusurlu olarak bile görünmüyor. İşte, Diyarbakır halkı bu güvenlik politikalarıyla ekonomik krizi derinden yaşıyor. Diyarbakır halkı geçinemiyor, emekçiler işlerinden ihraç ediliyor, gençler işsiz, öğrenciler ise barınmıyor. Halk marketlerde kotayla yiyecek alırken emekçiler ise son kullanma tarihi geçmiş ürünleri satmadıkları için işten çıkarılıyor. Kentte esnaf kepenk kapatma noktasına geldi. Geçim derdinde olan halk, iktidarın politikalarıyla her gün gelen zamlarla cebelleşiyor.

Son on yılda Diyarbakır’da uygulamadığımız politika kalmadı; doğamızı talan ettiniz, insanları yerinden ettiniz, kayyumlar atadınız, surları yerle bir ettiniz. Bir de utanmadan bu halka “Sur’u Toledo gibi yapacağız.” dediniz. Gördük sizin Toledolarınızı, bu halka cezaevlerini reva gördünüz. 50 bin liraya zorla alınan evlerimizi milyonlarca liraya sattınız. Satamadıklarınızı ise kendi yandaşlarınıza peşkeş çektiniz. Her kurumu, her bölgeyi bir rant alanına çevirdiniz. Yerle bir ettiğiniz surlarda insanlar sokaklarda kalıyor. Hevsel Bahçeleri’ni gören seyir terasındaki açık alana turnike koyarak “hizmet” adı altında halktan para alıyorsunuz, halka hizmet götürdüğünüzü söylüyorsunuz. Sizin hizmet modeliniz bu mu, gerçekten merak ediyoruz; bu halkın sırtından geçinmek mi?

Değerli milletvekilleri, hem ekonomik kriz hem de bölgede hüküm süren güvenlik politikalarından en fazla kadınlar etkileniyor. Bu ülkede kadınların işsizlik oranı yüzde 40 ve her 3 kadından 1’i işsiz. Kadın işsizliği kayyumlarla daha da derinleşmiştir. 2.058 kadının çalıştığı Jiyan Kadın Pazarı’na bile

taahhül edilememiş, pazar âdeta erkeklerce gasbedilmiştir. Pazar emekçilerinden Rukiye Bakış şöyle diyor: “Halde erkeklere 50 kuruşa satılan ürün kadınlara 1 liradan satılıyor. Erkeklerin bize söyledikleri söz ise: ‘Siz orada bir avuçsunuz, sizin kafanıza kafanıza vuracağız, ta ki siz pes edene kadar.’” Kayyumdan güç alıp kadınların kafasına vuracaklarını söyleyen erkeklere açıkça söylüyoruz: Asıl kadınlar sizin kafanıza vura vura bu eril zihniyetinizi yıkacak. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

Yirmi yıl boyunca kadınlara, halka savaştan, yoksulluktan, yıkımdan başka ne getirdiniz? Halka karşı sadece güvenlik araçlarını değil, temel yaşam ihtiyaçlarını da silah olarak kullandınız. Halkı ekmekle, suyla, elektrikle âdeta terbiye ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

REMZİYE TOSUN (Devamla) – Buna karşın, sarayda her gün milyonlarca lira israf yapıyorsunuz, sermaye sahiplerinin vergi borçlarını siliyorsunuz, utanmadan halka tasarruf yapmasını öneriyorsunuz. Siz bu halkın sırtındaki yükünüz, siz bu halkın sırtındaki kambursunuz. Ancak siz giderken bu halk sizin arkanızdan “...”(x) söyleyecek, zaman yakındır. (HDP sıralarından alkışlar) Başta kadınlar olmak üzere Kürt halkı size bunun hesabını sandıkta soracaktır, bunu çok iyi bilin. Siz kentlerimizi bin defa talan etseniz de biz kadınlar olarak bin bir defa yeniden inşa edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

Biz bu bütçeye “hayır” diyoruz. Yoksulu, emekçiyi, öğrenciyi, çocuğu, halkları dikkate almayan; sermayeyi, güvenlik politikalarını gözetken bu bütçeye yine “hayır” diyoruz.

Bugün cezaevinde yaşamını yitiren Garibe Gezer yoldaşımızın mekânı cennet olsun. Buradan, halkına ve ailesine başsağlığı diliyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu bütçe milletin bütçesi Hanımefendi.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, üçüncü turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru ve cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Çelebi...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Devriktidarınızda kumpaslarda bana düşen zindan süresi kırk bir ay. 103 amirale Montrö basın bildirisinden dava açtınız. “Mavi vatan” diyorsunuz, madalya takmanız gereken mavi vatanın isim babası Cem Gürdeniz’i yargılıyorsunuz. Savcısı, tanığı, bilirkişisi FETÖ olan 28 Şubat davasında FETÖ kurgusu üzerinden yargılamaya müsaade ediyorsunuz. Ahlaksız FETÖ’cüler Emniyette benim telefonuma terörist numaraları yüklediler, aynı FETÖ’cüler bu davada da sahte belgeler üretti.

Soruyorum: 80 yaşındaki insanlara neden eziyet ediyorsunuz? Dün “Ergenekon derinleştirilsin.” diye imza verip bugün ortalıkta “İnsan hakları savunucusuyum.” diye gezenler nerede? Hukukçular nerede? AYM nerede? Neden yeniden yargılama yapılmıyor? Suçlu için ceza, masum için özgürlük demek olan adalet istiyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

TÜİK, Asgari Ücret Tespit Komisyonunda asgari geçim standartlarını açıklamayarak asgari ücretin gerçek rakamlar üzerinden değil, sahte rakamlar üzerinden belirlenmesine zemin hazırlamıştır; oysa enflasyon oranları açıklananın en az 3 katıdır. Bu duruma dair saraya sormadan fikir belirtebilecek misiniz?

TÜİK verileri büyük şaibe altında, enflasyonu manipüle ettiği yaygın bir kanı. TÜİK alışverişi nereden yapıyor? TÜİK halkın maruz kaldığı fiyat artışlarından etkilenmemeyi nasıl başarıyor?

Son sorum: Faiz sebep, enflasyon sonuç mudur?

BAŞKAN – Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ticaret Bakanlığına: E-ticaretin toplam perakende ticaretteki payı 2015 yılında yüzde 2 iken bu oran pandemi süreciyle beraber yüzde 20'ye yaklaşarak 300 milyar TL büyüklüğünde bir hacme ulaşmıştır. Buna karşın, geleneksel yöntemlerle ticaret yapan esnaf ve sanatkârlar bu dönüşümden yeterince pay alamamıştır. Küçük esnaf ve sanatkârlar, zincir marketler, AVM'ler derken şimdi de e-ticaret yapanlara karşı rekabette geri kalarak devlet desteği olmadan ayakta kalamayacak noktaya gelmiştir. Ticaret Bakanlığı olarak esnaf ve sanatkârlar için e-ticarete yönelik çalışmalar yapılmakta mıdır? Bu konuda çalışma başlatılmışsa ne zaman tamamlanacaktır? Esnaf ve sanatkâra e-ticarete dönüşüm sürecinde bilgisayar, internet ve benzeri teknolojik donanım için bir planlama var mıdır?

Düzenli ödeme yapan BAĞ-KUR'lular için yüzde 5 olan indirimın yüzde 10'a çıkarılması için çalışma var mıdır? 2022 yılı için BAĞ-KUR primlerinin artırılmaması için çalışma var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

TÜİK'in ana muhalefet partisine kapılarını kapatması, aslında bu sistem sonrası bağımsız, özerk kurumların, denge denetleme kurumlarının mekanizmalarının tahribatının somut bir göstergesi olarak karşımıza çıkmıştır. Sayın Bakan, siz, bugün, konuşmanızda şeffaflığa çok büyük önem vereceğinizi söylediniz. Acaba ana muhalefet partisiyle verileri paylaşmayan TÜİK Başkanını görevden alacak mısınız?

AK PARTİ Genel Başkan Vekili bütçe sunuş konuşmasında memur maaşlarına ciddi bir artıştan bahsetti ve asgari ücrette de artış gündemde. Peki, siz, Hazine Bakanı olarak Komisyonunda sunuşunu yapmadığınız ama bugün savunmak durumunda kaldığımız bu bütçeyle getirecek olan bu yükü nasıl karşılayacaksınız? Asgari ücretteki artışla beraber vergi yükünde bir düzenleme olacak mı çünkü bunun işverene etkisini ve dolaylı olarak da istihdama etkisini öngörüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Öcalan...

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, benim söyleyeceklerim Meclis Başkanı, Meclis Başkan Vekilleri ve Divana olacak: Bizim Kürt vekil arkadaşlarımız kürsüde Kürtçe konuşunca Mecliste âdeta bir hengâme kopuyor, biz bu durumdan rahatsızız. Bu durumun önüne geçilebilir. Burada görevli arkadaşlarımız vardır; 2 Kürdoloji mezunu -Artuklu Üniversitesinde var, Alparslan Üniversitesinde var, Bingöl Üniversitesinde var- burada görevlendirilebilir, çok merak edenlere de burada tercümesi yapılabilir. Biz bu durumdan son derece rahatsızız. Mevzuat değişikliği gerekiyorsa mevzuat değişikliği, yasal değişiklik gerekiyorsa yasal değişiklik; bu noktada Meclis görev almalıdır.

Kardeşlik hikâyesini gerçeğe büründürmek istiyorlarsa Kürt'ün diline, Kürtçeye de tahammül edebilme becerisini göstermeleri gerekiyor. Meclisi göreve çağırıyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Her 2 Bakanlığımızın da bütçesi hayırlara vesile olsun.

Sayın Nureddin Nebati'ye de yeni görevinde başarılar diliyorum.

Sorum Maliye Bakanımıza: Esnaflarımızın sorun ve taleplerine her zaman duyarlılık göstererek esnaftan yana çözümler bulan Hazine ve Maliye Bakanlığımızdan küçük ve orta ölçekli esnaflarımızın talepleri vardır. Esnafımız acil ihtiyaçları için 100 bin TL uzun vadeli ve faizsiz kredi ile girdi maliyetini azaltacak gelir ve KDV dışında değişik adlar altında alınan vergilerin birleştirilerek kademeli olarak düşürülmesini; yine, kazancının büyük bir kısmını vergi, SGK ve BAĞ-KUR ödemekle yükümlü olan esnafımıza destek olmak amacıyla BAĞ-KUR primlerinin düşürülmesini Bakanlığımızdan talep etmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Güzel...

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yüksek enflasyon oranlarıyla beraber yurttaş sebze, meyveyi, eti kredi kartıyla almaya başlamıştır. 2002 yılında yurttaşın bankalara borcu 6,8 milyar iken 2021 yılında bu oran 872 milyarın üzerine çıkmıştır. İktidarınız boyunca kredi kartı borcu yüzünden hacizlik olan yurttaş sayısı kaçtır?

2021 yılı Temmuz'a ait mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsizlik oranı TÜİK tarafından yüzde 23 olarak açıklanırken DİSK-AR bu veriyi yüzde 27 olarak açıkladı. TÜİK aradaki farkı nasıl açıklıyor?

TÜİK verilerine göre geçtiğimiz nisan ayı itibarıyla son bir yılda Türkiye'de toplam 1,7 milyon kişi iş bulmuştur. Sadece mart ayında bu rakam 550 bin kişidir. Pandeminin etkisiyle işsizlik oranları artarken TÜİK bu verileri nereden elde etmiştir? Bu rakamın kaç Toplum Yararına Program'la işe alınanlardır?

BAŞKAN – Sayın Güler...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

OECD bünyesinde görev yapan kısa adı "FATF" olan Mali Eylem Görev Gücü'nün, 21 Ekim 2021 tarihli Paris'teki toplantısında, ülkemizi, kara paranın aklanması ve terörizmin finansmanını engellemede yetersiz kaldığı gerekçesiyle gri listeye aldığı ifade edilmiştir. Hâlbuki bu toplantıda yaşanan görüşmelerde tam tersi yönde gelişmeler olmuştur. Türkiye, aslında, FETÖ, PKK/YPG-PYD, DHKP-C, DEAŞ gibi terör örgütleri ve yabancı vakıfların para trafiğini çok sıkı şekilde denetlemektedir; bu konuda 27/12/2020 tarihinde Meclisimizin çıkartmış olduğu 7262 sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun'la bu konudaki duyarlılığını ortaya koymuştur. Türkiye haziran ayında da FATF'ın teknik heyeti ve sekreteryasıyla yaptığı toplantıda, katılımcı üye temsilcileri tarafından, uyumlu çalışmaları için yaptığı yasal düzenlemeler kapsamında övgüye layık görülmüştü. Ülkemizin burada aldığı not yasal süresi olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Maliye Bakanına olacak. Döviz kurlarının olağanüstü arttığı, ülkemizin dövize ihtiyaç duyduğu, dış ülkelere dövizle borçlanmak için çaba harcadığımız bu dönemde yoğun olarak dövizle ödeme yaptığımız kamu-özel iş birliği projelerinin ödemelerini Türk lirasına çevirmeyi düşünüyor musunuz? Ayrıca, bu zamana kadar Türk lirasına çevrilmemesinin gerekçesi nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çarşı pazar ateş pahası, zamlar yağmur gibi yağıyor, marketler ve benzin istasyonları fiyat değiştirmeye yetişemiyor ama TÜİK'e göre enflasyon yüzde 21,3. Siz milletin akıyla alay mı ediyorsunuz? Bugün ülkemizde gerçek enflasyon yüzde 60'lardadır. TÜİK'in açıkladığı enflasyon rakamlarının çarşıyla, pazarla ve ülke gerçekleriyle alakası yoktur ve ne acıdır ki açıklanan bu yalan yanlış enflasyon rakamları esas alınarak işçimizin, emeklimizin ve memurlarımızın maaşlarına yapılacak zamlar belirlenmektedir.

TÜİK'e soruyorum: Siz bunca insanın ekmeğiyle nasıl oynarsınız? Sizde hiç vicdan yok mu, Allah korkusu yok mu? Ayrıca, TÜİK, devletin ve milletin bir kurumudur. Siz bu kurumu babanızın çiftliği gibi nasıl yönetirsiniz? Siz hangi hakla, hangi gerekçeyle ve kimden aldığınız talimatla devletin kapısını millete kapatırsınız?

BAŞKAN – Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Fırsatçılık, stokçuluk, fahiş fiyatla mücadele edeceğinizi söylüyorsunuz. Gübre aldı başını gidiyor, doları, mazotu, altını dahi solladı. 2020 yılında 1.800 lira olan üre gübrenin son fiyatı 14.700 liraya erdi. 2020 yılında 2.250 lira olan DAB gübre de 14.700 liradan ton fiyatıyla bugün için piyasada satılıyor. Müdahale edecek misiniz? Gıda krizine yol açacak, verim ve rekolte kaybını yaratacak gübre zamlarını durduracak mısınız? 4.750 liradan ithal ettiğiniz buğdayı sanayiye 1.700 lira indirimle veriyorsunuz, doğru yapıyorsunuz. Çiftçiye de girdi fiyatları için böyle bir indirim yapmayı düşünüyor musunuz? Son gübre fiyatları çiftçinin toprağı tohumla buluştururken gübre atmasını engelliyor, bu da gıda krizine yol açacak noktaya erdi. Ne zaman müdahale edeceksiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Komisyon...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sayın Başkanım, Komisyonumuza doğrudan bir soru olmamıştır, sorulara Sayın Bakanlarımız cevap vereceklerdir. Ben sadece, size ve müzakerelere katkıda bulunan tüm milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Bütçelerin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakan...

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bütçe açığımızdaki düşüşe bağlı olarak borçlanma miktarımızı yıllık finansman programına göre önemli ölçüde azalttık, nakit rezervimizi güçlü tutmayı başardık. Bu kapsamda, 2021 yılında 619 milyar lira olarak öngördüğümüz borçlanmamız bu tutarın 155 milyar-160 milyar lira daha altında. 464

milyar lirayla kapatmayı öngörüyoruz. 2020 sonunda 36,2 milyar dolar olan döviz cinsi iç borç stokunu da 2021 Eylül ayında 31,6 milyar dolara düşürdük.

ERHAN USTA (Samsun) – TL karşılığı...

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ – Genel yönetim borç stokumuzun millî gelire oranı 2003 yılında yüzde 65,2’ye 2021 yılı ikinci çeyrekte yüzde 38,4 oldu, 2020’nin sonunda da 39,8’di.

ERHAN USTA (Samsun) – Biz dolar olarak arttı demedik zaten, TL karşılığı artıyor dedik.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ – Faiz harcamalarının ekonomi üzerindeki yükünü faiz harcamalarının millî gelire oranı üzerinden değerlendirmek daha sağlıklı olacaktır. Bu kapsamda, faiz harcamalarının millî gelire oranının 2002 yılından günümüze kadar ciddi bir azalış gösterdiği gözlenmektedir. Faiz harcamalarının millî gelire oranı 2002 yılında yüzde 14,4 olarak gerçekleşmişken 2021 yılında yüzde 2,7; 2022 yılında ise yüzde 3,1 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Bununla birlikte, faiz harcamalarının vergi gelirlerine oranı 2002 yılında yüzde 85,7’ye bu oran 2021 yılında yüzde 17, 2022 yılında ise yüzde 19 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Değerli arkadaşlar, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından üretilen istatistikler Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (EUROSTAT) ve ilgili diğer uluslararası kuruluşlar tarafından belirlenen yöntem, tanım ve kavramlar kullanılarak hesaplanmaktadır. Böylece uluslararası standartlarda ve normlarda karşılaştırılabilir veri üretimi sağlanmaktadır. Söz konusu kavram ve yöntemler ile uygulama sonuçları yerli ve yabancı kurum ve kuruluşlardaki uzmanların değerlendirmelerine açık olduğu gibi, en ayrıntılı düzeyde de kamuoyuyla paylaşılmaktadır. EUROSTAT tarafından her yıl yayınlanan değerlendirme raporlarında TÜİK tarafından üretilen istatistiklerin Avrupa Birliği normlarıyla yüksek düzeyde uyumlu olduğu tespiti de yer almaktadır.

TÜİK’in asgari ücret hesaplama yöntemi, ülkemizin ekonomik profilini ortaya koymak amacıyla, üretim, kamu harcamaları, istihdam düzeyi, imalat sanayisindeki kapasite kullanım oranları, ücretler ve enflasyon rakamları ile seçilmiş bazı göstergelerden oluşan veri setinden oluşan rapor, her yıl olduğu gibi bu yıl da oluşturularak 7/12/2021 tarihinde Asgari Ücret Tespit Komisyonuna da gönderilmiştir.

Biliyorsunuz, Cumhurbaşkanımız kuraklık nedeniyle 2,6 milyar liralık bir desteği dün açıkladı. Yine, geçenlerde çiftçilerimize verilen destekten alınan vergi tutarları da 4,3 milyar TL’yi iade edip daha yüksek desteğe devam ediyoruz.

Personel alımına yönelik olarak da Bakanlığımız taşra teşkilatında personel eksikliğini gidermek için 2021 yılında 300 defterdarlık uzman yardımcısı ataması yapılmış olup diğer taraftan 250 defterdarlık uzman yardımcısı ve 115 Hazine avukatı alımına yönelik çalışmalar da devam ediyor Sayın Başkanım.

2021 yılı Eylül ayı işsizlik oranı yüzde 11,5’tir, işsiz sayısı 3 milyon 794 bindir. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından her ay düzenli olarak kamuoyuna duyurulan işsizlik göstergeleri hesaplamalarında kaynak olarak hane halkı iş gücü anketleri kullanılmaktadır, hane halkı iş gücü anketinde Uluslararası Çalışma Örgütü ILO’nun tanımları esas alınmakta olup buna göre referans haftasında bir işte çalışmayan ve bir işle bağlantısı olmayan, son dört hafta içinde iş arayan ve on beş gün içinde de işbaşı yapmasına engel hâli olmayan kişiler işsiz olarak tanımlanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ – Gri listeye ilgili de az önce Abdullah Güler Bey de açıklama yapmıştı; Türkiye, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi mal varlığı dondurma

kararını yirmi dört saatten kısa bir sürede uygulamaya koymuş, iş dondurma mekanizması tesis etmiş, yükümlü gruplarında risk bazlı yönetim uygulamış, yükümlülükler uyum rehberleri sağlamış, tüzel kişiler için risk analizi çalışmasını tamamlamış, gerçek faydalancılık sicilini kurmuştur.

Bu arada, değerli arkadaşlar, Bakan değişikliğinden dolayı, çok özür diliyoruz, gelen soruların bir kısmını gecikmeli olarak cevaplandırmış olacağız, daha önce gelen soruları; onun için lütfen bizi başlıyalınız. Daha detaylı bilgi talep eden arkadaşlarımızı da tüm siyasi parti temsilcilerimizle beraber Bakanlığımıza davet ediyorum; lütfen rahat rahat görüşelim, konuşalım hep beraber.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ölüm istatistiklerini niye yayınlamadınız?

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Bakanım, içeriye almamazlık yapmazsın değil mi?

HAZİNE VE MALİYE BAKANİ NUREDDİN NEBATİ – Tatlımız var, meyvemiz bol.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakan.

HAZİNE VE MALİYE BAKANİ NUREDDİN NEBATİ – Son bir cümle Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAZİNE VE MALİYE BAKANİ NUREDDİN NEBATİ – Erhan Bey, Türkiye’de can, mal, ırz ve inanç güvenliği topraklarının vazgeçilmezidir. Bu konuda hepimiz çok rahat edelim, emin olalım, manipülatif söylemleri lütfen ciddiye almayalım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakanım, BDDK verisini söylüyorum: Geçen hafta 3 milyar dolar, bu hafta 1,1 milyar dolar yabancı para mevduatına...

BAŞKAN – Ticaret Bakanı Sayın Muş...

HAZİNE VE MALİYE BAKANİ NUREDDİN NEBATİ – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAZİNE VE MALİYE BAKANİ NUREDDİN NEBATİ – Çok değerli milletvekillerimiz, az önce ifade ettim, tabii, uzun bir metinde kaybolmuş olabilir: Serbest piyasa bizim vazgeçilmezimizdir. Serbest piyasa kuralları içerisinde ne kamu yönetiminin ne de reel sektörün, bireylerin, yönetilenlerin farklı bir şekilde hareket etmesi beklenemez, beklenmemelidir. Az önce ifade ettiğim şeyi tekrar edeyim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAZİNE VE MALİYE BAKANİ NUREDDİN NEBATİ – Sayın Başkanım, Sayın Bakanın süresini kullanayım.

BAŞKAN – Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKANİ NUREDDİN NEBATİ – Lütfen, bu ülke hepimizin; manipülatif, spekülatif hiçbir söyleme prim vermeyelim, izin vermeyelim, dile getirmeyelim. Bu ülkede böyle bir şey asla ve kata, kesinlikle söz konusu olamaz.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Muş, süreniz iki dakikadır.

Buyurun.

TİCARET BAKANI MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Bu e-ticaretle alakalı bir soru geldi. E-ticaret, elektronik ticaret 2020 yılında yüzde 66 artarak 226 milyar Türk lirası olarak gerçekleşti, bu yılın ilk altı ayında da 160 milyar Türk lirası olarak gerçekleşmiş bulunuyor ve toplam 321 bin firma bu e-ticaret platformlarında faaliyet göstermekte. Burada bizim meseleye yaklaşımımız şu: E-ticaret gelişecek, dünya oraya doğru gidiyor. Fakat burada yenilerinin ortaya çıkmasına imkân tanımayacak, sektörü domine edecek veya orada bir tekel pozisyonuna çıkacak yapılanmalara biz müsaade etmek istemiyoruz. O açıdan Meclisimizin de burada belki üzerine yük düşebilir, bazı adımlar konusunda. Hem rekabetçi ve yenilerin sisteme girmesine imkân tanıyacak hem de esnafa karşı, bu platformlarda görev yapan işletmelere karşı... Bize de gelen, bizim de belirlediğimiz, tespit ettiğimiz bazı uygulamalar var. Dolayısıyla bu uygulamalarla ilgili belki kanuni düzenleme de gerekebilir, biz bazılarını idari tasarrufla yapacağız ama kanun gerektiği yerde de Türkiye Büyük Millet Meclisinin devreye gireceğinden şüphem yok. Dolayısıyla bu alanı mutlaka ve mutlaka düzenlemek istiyoruz. Esnafın ezilmediği, rekabetçi bir ortamın olduğu... 3 tane e-platform sitesi değil de 3 bin tane olsun, aralarında rekabet olsun, esnaf istediği yerde bir tercih hakkına sahip olsun. Birinde malını satarken diğer başka bir yerde, başka bir platformda da yer almasına imkân tanıyacak şekilde düzenlemeyi yapmak istiyoruz. Bu önemli bir soru ve bizim de şu an gündemimizin 1'inci sırasında yer alıyor. Bütçe sonrasında biz çalışmalarımızı bu anlamda daha da yoğunlaştıracamız, onu söyleyeyim.

Teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Gübre ve üre fiyatları...

TİCARET BAKANI MEHMET MUŞ – Onu Tarım Bakanı cevaplar.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Usta...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

14.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir yanlış anlaşılma olmasın diye... Şimdi, ben şu konuyu söylüyorum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun verilerine göre, 3 Aralık haftasında 1,1 milyar dolar, 26 Kasım haftasında da 3,3 milyar dolar yurt içi yerleşikler de yabancı para mevduatlarını azaltmış ve bu para TL mevduata da gitmemiş, oralarda da hatta azalma var. Şimdi, bunun, 22 Kasım'da Sayın Cumhurbaşkanının “Döviz tevdiat hesaplarında çok para var.” söyleminden sonra olmuş olması dikkat çekici. Dolayısıyla biz, hani, manipülatif bir şey falan söylemiyoruz, BDDK verisini söylüyoruz. Tam tersine, hani, kötü bir sonuçla da karşılaşmayalım diye Sayın Cumhurbaşkanının ve devlet yetkilerinin bu tür sözleri kullanmaktan sakınması konusunda kendilerini ikaz ediyoruz ama bu göz ardı edilecek bir şey değil Sayın Başkan. İki haftada 4,4 milyar dolar yabancı para mevduatı yastıkaltına gidiyorsa bir yerde bir hata yapıyoruz demektir.

Teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

15.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, az önce Hazine ve Maliye Bakanını dinledik, kendisi yeni Bakan olduğu için bu konularda sorumlu tutup fazla üzerine gitmedik ama Türkiye Büyük Millet Meclisinin masal dinlemeye ihtiyacı yok, gerçekleri dinlemeye ihtiyacı var. Kendisi belgeye dayanarak söylemiyorsa ben belgeye dayanarak söylüyorum: 2007 yılında Avrupa Birliğiyle “İstatistik” başlığı müzakerelerinin açıldığı uyumlaştırma görüşmelerinde uyumlaştırma gerçekleşmemiştir. Son açıklanan Avrupa Birliği raporunda “İstatistik” başlığı değerlendirmelerinde Kurum Başkanının atanması, tekrar ediyorum, Kurum Başkanının ve yöneticilerin atanması, verilerin şeffaflığıyla ilgili sorunlar olduğu ve düzenlemeler yapılması gerektiği belirtilerek dosya açık bırakılmıştır. Yani bunu sadece Cumhuriyet Halk Partisi, ana muhalefet partisi söylemiyor, Avrupa Birliği de aynı görüşte.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Böyle bir TÜİK Başkanının orada oturuyor olması topluma güven vermiyor. Bu TÜİK Başkanının ve bu Kurumun, artık, sarayı değil, milleti temsil ediyor olması gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)*

2.- *2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)*

A) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) *Hazine ve Maliye Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

B) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

1) *Kamu İhale Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

C) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

1) *Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

Ç) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) *Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

D) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

- 1) Sermaye Piyasası Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İstatistik Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Ticaret Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) REKABET KURUMU (Devam)

- 1) Rekabet Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

- 1) Helal Akreditasyon Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi sırasıyla üçüncü turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususunu ve bütçeleri ile kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

- 1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM

774.973.121.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	489.659.727.220,99
Bütçe Gideri	482.500.518.439,28
İptal Edilen Ödenek	7.159.208.781,71
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	686.045.455,60

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kamu İhale Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

KAMU İHALE KURUMU

1) *Kamu İhale Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	200.000.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	200.000.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu İhale Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Kamu İhale Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	159.920.000,00
Bütçe Gideri	158.021.543,96
İptal Edilen Ödenek	1.898.456,04

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	100.000.000,00
Tahsilat	170.290.529,66
Ret ve İadeler	12.091.625,49
Net Tahsilat	158.198.904,17

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu İhale Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	58.828.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	58.828.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	49.709.000,00
Bütçe Gideri	31.513.679,93
İptal Edilen Ödenek	18.195.320,07

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	49.709.000,00
Tahsilat	30.727.540,99
Ret ve İadeler	41.579,89
Net Tahsilat	30.685.961,10

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.253.000.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	1.253.000.000
--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	801.500.000,00
Bütçe Gideri	337.071.960,40
İptal Edilen Ödenek	464.428.039,60

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	801.500.000,00
Tahsilat	803.334.669,78

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

SERMAYE PİYASASI KURULU

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	527.000.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	527.000.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	321.000.000,00
Bütçe Gideri	281.651.262,20
İptal Edilen Ödenek	39.348.737,80

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	321.000.000,00
Tahsilat	440.793.944,62
Ret ve İadeler	11.573.688,60
Net Tahsilat	429.220.256,02

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	5.533.861.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	4.651.059.767,06
---------------	------------------

Bütçe Gideri	4.488.566.104,85
--------------	------------------

İptal Edilen Ödenek	162.493.662,21
---------------------	----------------

Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	299.059,20
-------------------------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	586.861.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	586.861.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	428.944.003,28
Bütçe Gideri	408.400.134,21
İptal Edilen Ödenek	20.543.869,07

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	56.470.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	55.470.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	41.949.000,00
Bütçe Gideri	38.593.020,68
İptal Edilen Ödenek	3.355.979,32

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	39.015.000,00
Tahsilat	39.217.696,04

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	69.569.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	69.569.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	15.145.000,00
Bütçe Gideri	7.645.408,65
İptal Edilen Ödenek	7.499.591,35

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Tahsilat	99.789.154,90
----------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Ticaret Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TİCARET BAKANLIĞI

1) Ticaret Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	8.451.926.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ticaret Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Ticaret Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	5.470.542.457,40
Bütçe Gideri	5.367.097.121,98
İptal Edilen Ödenek	100.039.914,51
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	5.213.458,24

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ticaret Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Rekabet Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

REKABET KURUMU

1) Rekabet Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	179.353.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	179.353.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Rekabet Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Rekabet Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	152.167.250,00
Bütçe Gideri	123.724.223,02
İptal Edilen Ödenek	28.443.026,98

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	115.750.000,00
Tahsilat	115.291.537,09
Ret ve İadeler	400.759,64
Net Tahsilat	114.890.777,45

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Rekabet Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Helal Akreditasyon Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

HELAL AKREDİTASYON KURUMU

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	9.390.000
--------------	-----------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	9.290.000
--------	-----------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Helal Akreditasyon Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Helal Akreditasyon Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	5.282.800,00
Bütçe Gideri	3.510.903,25
İptal Edilen Ödenek	1.771.896,75
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	4.091.000,00
Tahsilat	2.628.431,49
Ret ve İadeler	2.090,00
Net Tahsilat	2.626.341,49
BAŞKAN – Kabul edenler ... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Helal Akreditasyon Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Böylece, üçüncü turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir.

Hayırlı olmalarını temenni ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, üçüncü tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Programa göre, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 10 Aralık 2021 Cuma günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.05

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 5

31'İNCİ BİRLEŞİM
9 ARALIK 2021 PERŞEMBE
SAAT: 11.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6 Aralık 2021 Pazartesi günü Gündeminin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarında yer alması, bütçe görüşmelerine 6 Aralık 2021 Pazartesi günü saat 12.00’de başlanması; Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil, her gün saat 11.00’den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam olunması,

Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 17 Aralık 2021 Cuma günü görüşmelere saat 14.00’te başlanması ve bu Birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, siyasi parti grupları ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye de altmış dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakikayla sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin maddelerinin oylanması,

Birinci turda, istemi hâlinde, TBMM Başkanlığı ile İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların yetmiş dakika, bu turda siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların yetmiş dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) siyasi parti grupları ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların üçüncü turda altmış beşer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) dördüncü ve beşinci turlarda seksener dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) altıncı turda altmışar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) diğer turlarda ise yetmişer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük’ün 61’inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere 2 üyeye söz verilmesi ve 1 üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırmaması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda siyasi parti gruplarına ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye altmışar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) İçtüzük’ün 86’nci maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 24.11.2021 tarihli 23’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

31'İNCİ BİRLEŞİM

9 ARALIK 2021 PERŞEMBE

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 281) 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.12.2021) (X)

2.- (S. Sayısı: 282) 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.12.2021) (X)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

4'üncü Gün

9.12.2021 PERŞEMBE

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

III. TUR

29-. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

30-. KAMU İHALE KURUMU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesin Hesap)

31-. KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesin Hesap)

32-. BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesin Hesap)

33-. SERMAYE PİYASASI KURULU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesin Hesap)

34-. GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

35-. TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

36-. ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

37-. SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesin Hesap)

38-. TİCARET BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

39-. REKABET KURUMU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesin Hesap)

40-. HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

(HDP, CHP, AK PARTİ, İYİ PARTİ, MHP)

(Siyasi parti grupları ve istemi hâlinde Yürütme adına yapılacak konuşma süresi: 65'er dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5'er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 10 dakika soru - 10 dakika cevap)

TBMM Basımevi/2021